

2017

INTEGRIRANI GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

Autorska prava © AD Plastik d.d. 2018.

Sva prava su pridržana. Tekstovi, isječci iz tekstova, fotografije, slike i grafike zaštićene su autorskim pravima. Za korištenje tih podataka potrebna je prethodna suglasnost kompanije AD Plastik d.d.

Uvod

AD Plastik Grupa po prvi puta objavljuje integrirani godišnji izvještaj koji obuhvaća izvještaj posloводства kompanije, godišnje financijske izvještaje i izvještaj o održivosti, točnije nefinancijske informacije o utjecaju kompanije na okoliš i društvo za koju smo koristili sržnu opciju usklađenosti Global Reporting Initiative (GRI) Standarda.

Odlučili smo se za integrirani način izvještavanja u cilju kvalitetnije i sveobuhvatnije informiranosti naših dionika. Na ovaj su način povezane financijske vrijednosti kompanije s poslovnim vrijednostima iz područja društva i okoliša. Cilj nam je svojim dionicima temeljito i transparentno predočiti strategiju poslovanja kompanije, svoje financijske rezultate, korporativnu kulturu i pristup društveno odgovornom poslovanju.

U izvještaju smo pokušali objediniti razne materijalne aktivnosti u kompaniji i prikazati kako njima upravljamo te kako one utječu na financijske rezultate naše grupacije.

Vjerujemo kako smo novim načinom izvještavanja, svim svojim dionicima osigurali bolje razumijevanje strategije kompanije, društvenih, okolišnih i ekonomskih utjecaja, opsežniji pregled poslovnih mogućnosti i upravljanja rizicima te u konačnici povećali svoju transparentnost. Naša je želja da svim dionicima osiguramo bolje razumijevanje stvaranja vrijednosti poduzeća.

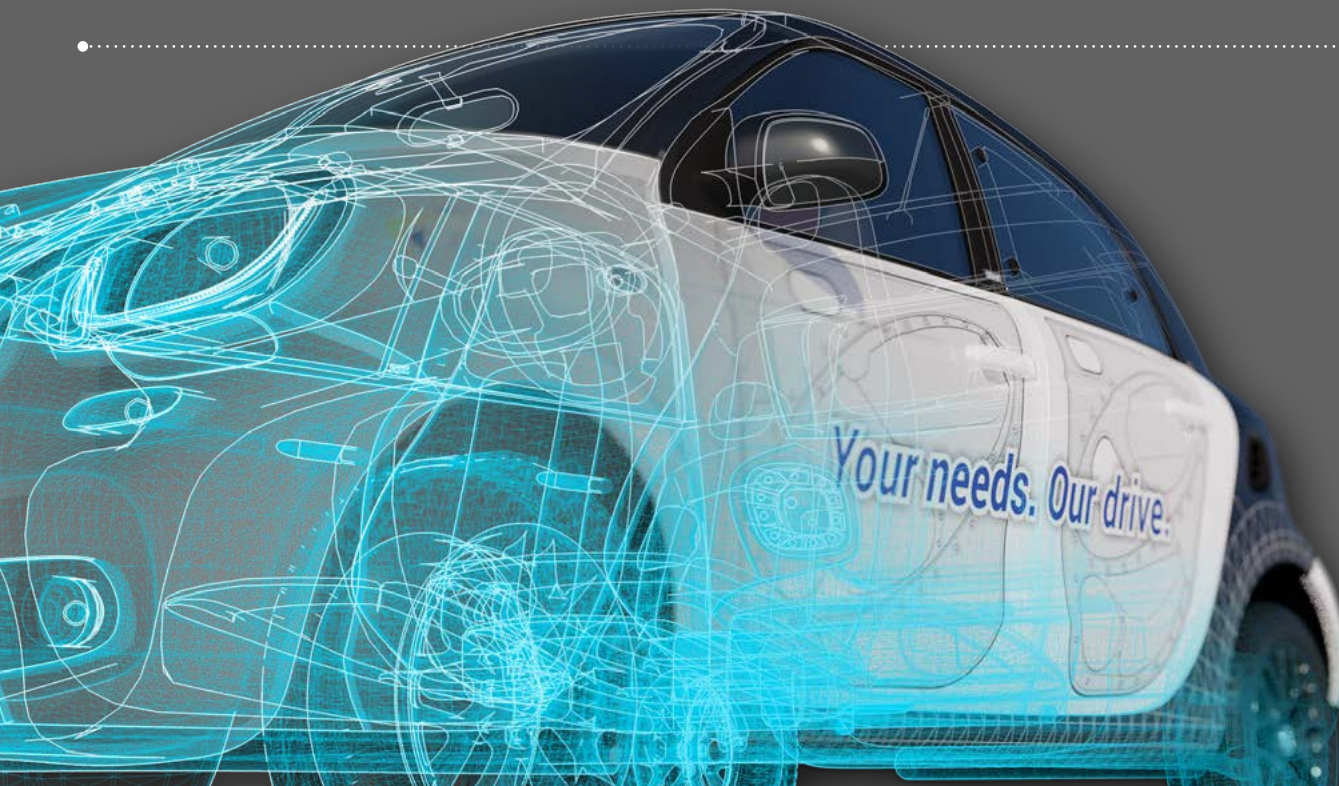

Sadržaj

3	Uvod	6	O nama	62	Izveštaj o održivosti	126	Godišnji financijski izvještaji 2017
4	Sadržaj	7	Kratki pregled 2017.	63	Profil	126	Konsolidirani financijski izvještaji AD Plastik Grupe
5	Pismo predsjednika Uprave	8	Ključni događaji 2017.	64	Dionici	174	Nekonsolidirani financijski izvještaji društva AD Plastik d.d.
		13	Povijest kompanije	75	Zaposlenici		
		14	Misija, vizija, vrijednosti	79	Dobavljački lanac		
		15	Proizvodne lokacije	82	Ekonomija		
		16	Korporativno upravljanje	86	Okoliš		
		31	Dionica ADPL	102	Društvo		
		36	Istraživanje i razvoj	120	Ostalo		
		39	Tehnologije i proizvodi				
		43	Tržišta i prodaja				
		50	Rizici poslovanja				
		55	Financijski izvještaj 2017.				
		61	Plan poslovanja za 2018.				

Legenda glavnog izbornika

- Sadržaj
- O nama
- Izveštaj o održivosti
- Godišnji financijski izvještaj 2017
- Prethodna stranica
- Sljedeća stranica

Pismo predsjednika Uprave

Poštovani dionici,

Veliko mi je zadovoljstvo predstaviti Vam prvi Integrirani godišnji izvještaj AD Plastik Grupe koji obuhvaća izvještaj posloводства kompanije, izvještaj o održivom razvoju i godišnje financijske izvještaje. On sadrži sve ključne financijske i nefinancijske informacije, a u nefinancijskom dijelu u kojem izvještavamo o utjecaju naše kompanije na društvo i okoliš, prvi puta izvještavamo po novim standardima Global Reporting Initiative (GRI).

Transparentna i otvorena komunikacija prema našim dionicima, jedna je od ključnih premisa opstanka kompanije, stoga je cilj integriranog izvještavanja na opsežan, temeljit i strateški način prikazati odnose naše kompanije i svih njenih važnih dionika.

U 2017. godini ostvarili smo jedne od najboljih rezultata u posljednjih deset godina poslovanja koje Vam s iznimnim zadovoljstvom predstavljamo. Uspješni rezultati razlog su za zadovoljstvo, ali ujedno i poticaj za daljnju realizaciju planiranih ciljeva. Ovo je bila jako uspješna godina za AD Plastik Grupu i čvrst temelj za planiranu budućnost.

Naši su poslovni prihodi u izvještajnom razdoblju porasli za 16,5 posto u odnosu na godinu ranije i iznose 1.090,14 milijuna kuna. To pokazuje kako su realizirane investicije, programi i tehnologije u protekloj godini bili dobar strateški izbor. Kupac je

uvijek glavna figura u planiranju naših daljnjih aktivnosti pa smo u prošloj godini proširili svoje proizvodne kapacitete u Zagrebu, dok su naši kapaciteti u Solinu maksimalno iskorišteni. Dobili smo i visoke ocjene kvalitete naših tvornica, što je uz točne i pravovremene isporuke preduvjet uspjeha u dobavljačkom lancu automobilske industrije.

Povećanje proizvodne efikasnosti i racionalizacija troškova rezultirali su porastom EBITDA od 16,6 posto u odnosu na 2016. godinu koja iznosi 158,43 milijuna kuna. Ostvarena je neto dobit porasla za 41,2 posto i iznosi 70,21 milijuna kuna, a u zadnjem smo kvartalu protekle godine ostvarili rekordno visoku prodaju.

Kontinuirano ulažemo i gradimo korporativnu kulturu otvorene komunikacije, proaktivnosti, jasnog sustava nagrađivanja, prepoznavanja izvrsnosti i zadržavanja kompanijskog znanja uz razvijanje suradnje te poštivanje integriteta svakog zaposlenog.

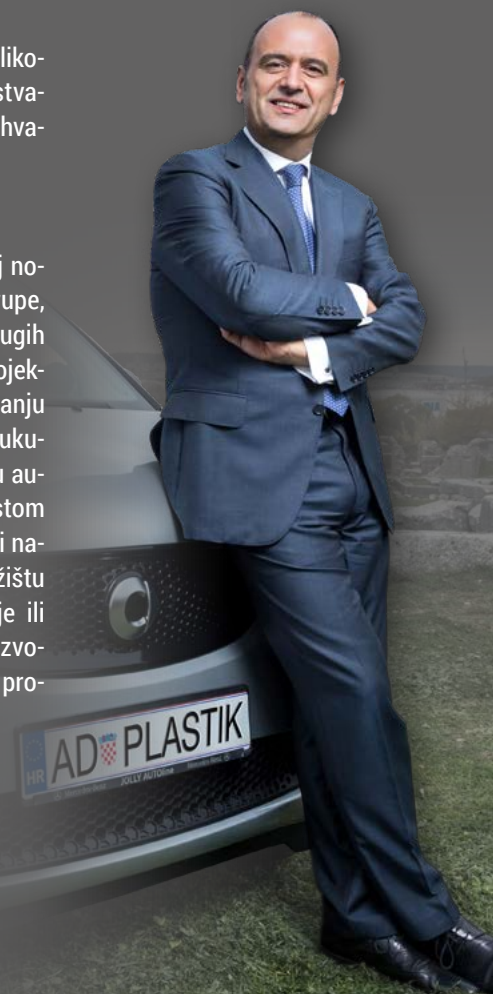
Posebno želim istaknuti i zadovoljstvo poboljšanjem ocjene agencije EcoVadis, koja prema zahtjevu kupaca vrednuje naše društveno odgovorno poslovanje. Osvojili smo zlatnu razinu prepoznavanja i ušli među pet posto najboljih kompanija, a zadržavanje ove pozicije i daljnje poboljšanje naših ocjena cilj je kojem težimo i koji kanimo ostva-

riti. Društveno odgovorno poslovanje iskaznica je uspješnih kompanija.

Od ove smo godine potpisnici i povelje o raznolikosti, čiji sam ambasador, što nas obvezuje na stvaranje poticajnog poslovnog okruženja koje prihvaća različitosti i osigurava pravo na jednakost.

Tijekom 2017. godine dogovoren je veliki broj novih poslova različitih modela vozila Renault Grupe, PSA Grupe, Forda, Volkswagena, Nissana i drugih pa je pred nama vrlo značajno i dinamično projektno razdoblje. Naš prioritet u daljnjem poslovanju ulaganje je u tehnološki razvoj i znanja, uz sveukupni rast Grupe na europskom i ruskom tržištu automobila, što ćemo ostvariti planiranim porastom proizvodnje i prodaje na svim lokacijama. Ali i nadalje promatramo mogućnosti i prilike na tržištu vezane uz potencijalna partnerstva, suradnje ili ulazak u vlasništvo nekog od postojećih proizvođača automobilskih komponenti, čime bismo proširili svoje proizvodne kapacitete.

Marinko Došen
predsjednik Uprave

0 nama

- 7 Kratki pregled 2017.
- 8 Ključni događaji 2017.
- 13 Povijest kompanije
- 14 Misija, vizija, vrijednosti
- 15 Proizvodne lokacije
- 16 Korporativno upravljanje
- 31 Dionica ADPL
- 36 Istraživanje i razvoj
- 39 Tehnologije i proizvodi
- 43 Tržišta i prodaja
- 50 Rizici poslovanja
- 55 Financijski izvještaj 2017.
- 61 Plan poslovanja za 2018.

Vodeća smo kompanija za razvoj i proizvodnju komponenti za interijere i eksterijere automobila u Hrvatskoj i jedna od vodećih u Istočnoj Europi. Imamo više od trideset godina iskustva u svijetu auto industrije. AD Plastik Grupa multinacionalna je kompanija sa sedam proizvodnih lokacija u četiri zemlje, a naše operativne aktivnosti sežu na pet kontinenata u 59 zemalja.

Suradujemo sa svojim kupcima od rane faze razvoja do finalnog proizvoda. Koristimo pritom suvre-

mene alate i tehnike te primjenjujemo specifična stručna znanja, vještine i iskustvo. Usmjerenost na potrebe kupca, uz održavanje visoke kvalitete i konkurentnosti proizvoda i usluga, naše su temeljne vrijednosti.

Kratki pregled 2017.

>30 godina iskustva u svijetu auto industrije

>20 godina prisutnosti u Rusiji

7 proizvodnih lokacija u **4** zemlje

Sjedište **Solin, Croatia**

EBITDA marža **14,5%**

Neto profitna marža **6,4%**

Poslovni prihodi

1.090,14 mil. kn

u odnosu na prethodnu godinu

EBITDA

158,43 mil. kn

u odnosu na prethodnu godinu

Neto dobit

70,21 mil. kn

u odnosu na prethodnu godinu

Ključni događaji 2017.

Renault Clio BJA

Dogovoren je posao za novi model Renault Clia, nasljednika postojećeg Clia, jednog od najprodavanijih modela u klasi vozila. Proizvodit ćemo prednje i zadnje odbojnice sa sastavnim dijelovima, unutrašnje obloge blatobrana, boje vanjske stabilizatore (spojleri), instrument table i stranica vrata. Razni dijelovi interijera proizvodit će se u suradnji s Faurecijom koja će odraditi njihov razvoj.

Injekcijsko prešanje, bojenje i montaža dogovorenih dijelova radit će se na lokacijama u Zagrebu i Solinu, a posebno treba istaknuti nove razvojne aktivnosti. Radit ćemo sveukupno 26 alata, a samostalna izrada alata prednjeg i zadnjeg branika novi je iskorak i velika odgovornost razvojnog tima kompanije. Početak serijske proizvodnje planiran je sredinom 2019.

godine, a predviđeno trajanje je sedam godina. Project Clio predstavlja budućnost tvornice Revoz u Novom Mestu.

„Ponosni smo što Renault ima povjerenje u nas koje smo stekli uspješnom dugogodišnjom suradnjom, podizanjem kvalitete zadnjih godina i visokim logističkim rejtingom. Moramo pratiti trend auto industrije koja sve dobavljače dovođi u brz ritam, pratiti izmjene, nove zahtjeve i biti stalno raspoloživi. Cilj nam je zadržati Renault i dalje na vrhu liste glavnih kupaca.“, istaknula je **Gordana Erceg Sindik**, voditeljica prodaje za Renault Grupu.

Ukupna vrijednost projekta je 72,5 milijuna eura.

Projekt Edison - faza 2

Dogovoreni su novi poslovi druge faze projekta Edison, točnije vozila Smartfour (S4S). Proizvodit ćemo prednje odbojnice sa sastavnim dijelovima te unutrašnje obloge blatobrana, za što će se koristiti tehnologije injekcijskog prešanja i bojenja te montaža. Izrada dvadeset četiri alata u odgovornosti je kompanije. Specifičnost Smarta je mogućnost personalizacije

vozila zbog dvobojne karoserije i velikog izbora boja i materijala u unutrašnjosti vozila. Početak serijske proizvodnje planiran je u drugoj polovini 2019. godine, a predviđeno trajanje projekta je četiri godine.

Sveukupna vrijednost projekta je nešto iznad 14 milijuna eura.

Renault i Ford Rusija

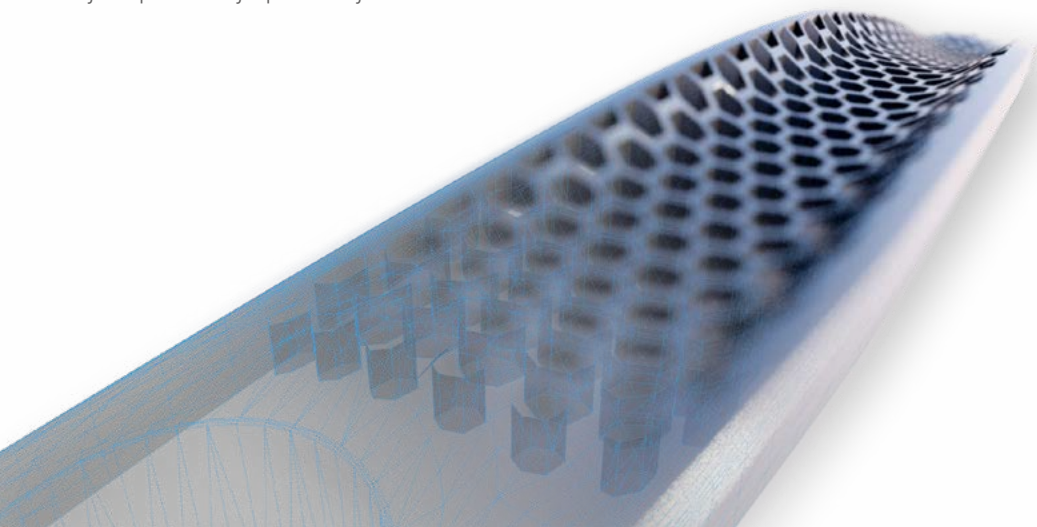
U Rusiji je dogovoreno nekoliko novih poslova i to proizvodnja brizganih zaštitnika podvozja za vozila Renault Logan, Sandero i VAZ X-ray, čiji se početak serijske proizvodnje planira krajem 2018. godine. Ujedno je ugovorena proizvodnja brizganih dijelova interijera za vozilo Ford Kuga, čiji je početak serijske proizvodnje planiran u 2020. godini. Planirano trajanje projekta Ford Kuga je pet godina, a za Renault Logan, Sandero i VAZ X-ray četiri godine.

„Ovaj posao nam je važan iz više razloga. Prije svega, odgovorni smo za razvoj pojedinih dijelova, čime širimo paletu razvojnih proizvo-

da unutar Alianse Renault-Nissan-VAZ. Ujedno ćemo popuniti kapacitete u Vintaju i osigurati bolje performanse tvornice.“, rekao je **Mislav Čelar**, direktor prodaje za rusko tržište.

Voditelj projekta Ford Kuga **Dragan Buljubašić** dodao je: „Ovaj posao potvrđuje kako smo Ford Sollersov izbor kada su u pitanju brizgani interijeri. To je nastavak uspješne suradnje na istim pozicijama kao i na projektu EcoSport, čije serijske isporuke kreću početkom 2018. godine.“

Očekivani prihodi od navedenih poslova iznose 8,5 milijuna eura.

Ključni događaji 2017.

Hella-Volvo V43X

Dogovorena je proizvodnja kućišta svjetala za vozilo Volvo V43X sa značajnom montažom ugradbenih komponenti preko kupca Hella. Kućišta će se proizvoditi na lokaciji AD Plastik Grupe u Zagrebu, a početak serijske proizvodnje planiran je u travnju 2018. godine s predviđenim trajanjem projekta od četiri godine.

Iako se ova nominacija odnosi samo na Injekcijsko prešanje kućišta, ona potvrđuje kontinuitet poslovanja s kupcem bez dodatnih ulaganja, popunjavajući tako kapacitete u zagrebačkoj tvornici.

Očekivani ukupni prihodi za dogovoreni posao iznose 22,8 milijuna eura.

Ford Focus Active

Dogovorena je proizvodnja dvaju paketa eksterijera novog vozila Ford Focus Active, koji se sastoje od različitih pozicija dijelova branika te ukrasnih oplata za zaštitu blatobrana i pragova vozila. Navedeni paketi sadrže gotovo 17 artikala, a proizvodit će se u Solinu. AD Plastik time postaje dobavljač Forda za novu grupu proizvoda aspektnih eksterijera, čije proizvodne vrijednosti i angažman u razvoju višestruko premašuju cijene proizvodnje podvozja koji su do sada bili najveći dio realizacije tog kupca.

Početak serijske proizvodnje planiran je u zadnjem kvartalu 2018. godine, a predviđeno trajanje projekta je šest godina.

„S ponosom gledam na period od prosinca 2016. do kolovoza 2017. godine u kojem sam bio posvećen razvoju obloga pragova ovog vozila. Ovo je jedan od najizazovnijih razvojnih projekata AD Plastik Grupe. Prag vozila je jedan od najvećih plastičnih komada na automobilu i sa svojih 2000 mm duljine ima posebne zakonitosti. Ford se u mnogočemu razlikuje od ostalih kupaca i ovo je ozbiljna referenca za budućnost u svakom smislu.“, izjavio je **Uroš Pavlović**, zamjenik direktora razvoja.

Očekivani ukupni prihodi za navedene poslove iznose 8,3 milijuna eura, a značajan se dio odnosi na razvoj i dizajn proizvoda.

Ford Mondeo

Dogovorena je i proizvodnja unutrašnjih obloga blatobrana za vozilo Ford Mondeo, čime se nastavlja suradnja na ovom vozilu. Tvornica sadašnjeg Mondea u Valenciji jedna je od najudaljenijih lokacija s kojom surađujemo. Početak proizvodnje planiran je početkom 2019. godine, a predviđeno trajanje projekta je pet godina.

„Ford je radio redizajn proizvoda unutar svoje kompanije, a mi smo trebali ponuditi konkurentnu cijenu proizvodnje i optimalne troškove modifikacije kalupa za novu karoseriju vozila.“, izjavio je **Tonči Jakaša**, voditelj prodaje za Ford.

Očekivani prihodi od projekta su 2,5 milijuna eura.

Ključni događaji 2017.

VW Grupa

Dogovoreni su novi poslovi proizvodnje setova unutarnjih strugača stakla za vozilo Audi Q3 u Hrvatskoj i prednjih obloga blatobrana za vozila VW Tiguan u Rusiji.

Unutarnji strugači stakla za Audi Q3 proizvodit će se u pogonu ekstruzije u Solinu, a početak proizvodnje planiran je za rujan 2018. godine. Predviđeno trajanje projekta je sedam godina, a planirana je proizvodnja 140.000 vozila godišnje.

„Kako smo radili ekstrudirane profile za model Touran, radimo za Golf, a radit ćemo i za Touareg, ulazak u Audi, kao jedan od vodećih brandova u VW grupaciji, predstavlja jačanje naše kompanije kao razvojnog i strateškog partnera u proizvodnji profila.“, rekao je **Ivan Matić** koordinator prodaje za VW.

Prednje obloge blatobrana za vozila VW Tiguan proizvodit će se u tvornici AD Plastika u Kalugi, a početak proizvodnje najavljen je u veljači 2018. godine. Predviđeno je trajanje projekta od četiri godine.

„Ovo je prvi posao direktno ugovoren s Volkswagenom u Rusiji i na ovaj način ulazimo na panel njihovih serijskih dobavljača. Taj je projekt posljedica višegodišnjeg angažmana odjela prodaje i razvoja u Solinu.“, istaknuo je **Mislav Čelar**, direktor prodaje za Rusiju.

Sveukupni predviđeni prihodi od navedenih projekata iznose 4 milijuna eura.

Dogovorena je proizvodnja brizganih nosača hladnjaka za vozila VW Polo i Škoda Rapid u tvornici u Kalugi u Rusiji. Početak serijske proizvodnje planiran je krajem 2019. godine, a predviđeno trajanje projekta je pet godina.

„Ovo je najveći pojedinačni posao ugovoren s VW-om u Rusiji. To potvrđuje kako je AD Plastik Grupa učvrstila svoju poziciju na listi njihovih dobavljača brizganih pozicija. Ovo je odlična prilika i za povećanje naših razvojnih kompetencija.“, rekao je **Drago Marković**, voditelj projekta.

Očekivani prihodi od navedenog posla iznose 6 milijuna eura.

PSA Grupa

Dogovoreno je nekoliko novih poslova za PSA Grupu i to proizvodnja nosača i poklopca kamere za Peugeot 508, ekrana PHEV (plug-in hybrid electrical vehicle) za Peugeot 508 i Peugeot 3008, ekstraktora zraka za Peugeot 208 i vodilica za Citroen Cactus. Početak serijske proizvodnje za sva navedena vozila planiran je u 2018. godini.

Također je ugovorena proizvodnja zaštitnika remena PHEV za više vozila PSA Grupe, a početak proizvodnje planiran je u kolovozu 2019. godine. Dogovoreni su i poslovi proizvodnje vodilica, mobilnih i fiksnih rukohvata za više razli-

čitih vozila, a realizacija se očekuje početkom 2018. godine.

„Nominacije osvojene kod PSA Grupe u prošloj godini posebno nas vesele jer smo s ovim kupcem imali stanku od gotovo dvije godine bez novih nominacija. Naš plan je značajno povećati realizaciju za PSA Grupu i to prvenstveno kroz osvajanje poslova za nove velike projekte čije upite očekujemo.“, istaknuo je **Almir Mahmutović**, voditelj programa.

Očekivani prihodi od navedenih projekata su 5,2 milijuna eura.

Ključni događaji 2017.

Nissan

AD Plastik Kaluga u Rusiji dobila je posao proizvodnje brizganih letvica za vozilo Nissan Qashqai. Početak serijske proizvodnje planiran je u lipnju 2018. godine, a novi Nissan Qashqai proizvoditi će se u njihovoj tvornici u St. Peterburgu.

„Pored dodatne lokalizacije i povećanja realizacije s Nissanom u Rusiji, važnost ovog posla je u tome što smo prvi put nominirani i kao razvojni dobavljač Nissana. Odgovorni smo za razvoj proizvoda i alata.“, izjavio je **Mislav Čelar**, direktor prodaje za rusko tržište.

Očekivani prihodi u četverogodišnjem periodu iznose 2,2 milijuna eura.

Dodjela bespovratnih sredstava

AD Plastik je s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta te Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo, inovacije i investicije potpisao Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014. - 2020. godine. Temeljem navedenog ugovora odobrena su nam bespovratna sredstva u iznosu od 19.632.690,36 kuna za istraživačko razvojni projekt „Pilot linija bojenja za industrijska istraživanja, razvoj i inovacije“.

Razdoblje provedbe projekta je najviše 48 mjeseci od početka provedbe, odnosno traje najkasnije do 30. lipnja 2020. godine. Ukupna vrijednost projekta procjenjuje se na nešto više od 74 milijuna kuna. Projekt će omogućiti razvoj nove tehnologije bojenja interijera unutar AD Plastik Grupe koja će biti jedan od generatora rasta prodaje u srednjoročnom razdoblju.

Povelja o raznolikosti

AD Plastik Grupa među prvima je kompanijama u Hrvatskoj koje su potpisale Povelju o raznolikosti, razvijenu u sklopu zajedničkog projekta Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj (HR PSOR) s partnerima iz Slovenije i Rumunjske. Predsjednik Uprave AD Plastik Grupe Marinko Došen postao je ujedno ambasador raznolikosti.

„Biti ambasador Povelje o raznolikosti za mene je odgovornost, ali prije svega zadovoljstvo jer osobno mogu doprinijeti razvoju i napretku ovog projekta. Ovo je još jedno u nizu priznanja AD Plastik Grupi za ostvarene rezultate i napredak u području društvene odgovornosti.“, izjavio je **Marinko Došen**.

Ključni događaji 2017.

Zlatni ključ

AD Plastik dobio je Zlatni ključ u kategoriji **Najbolji izvoznik u Sloveniju u 2016. godini**, koju dodjeljuju Hrvatski izvoznici. Bio je nominiran u još dvije kategorije i to u kategoriji najbolji izvoznik u Francusku i najinovativniji izvoznik u 2016. godini.

„Slovenija je iznimno značajno tržište za naše poslovanje jer se tamo nalazi tvornica Revoz (Renault), jedan od naših najvećih kupaca. Možemo očekivati i daljnji rast izvoza u Sloveniju zbog novih poslova koji se temelje na dugogodišnjem iskustvu, znanju i kvaliteti naše kompanije.“, rekao je **Marinko Došen**.

EcoVadis

AD Plastik Grupa nakon redovitog godišnjeg ocjenjivanja društveno odgovornog poslovanja agencije EcoVadis, osvojila je zlatnu razinu prepoznavanja i time potvrdila svoj pozitivan trend unaprjeđenja održivog poslovanja. Ušli smo među pet posto najboljih kompanija koje agencija ocjenjuje.

EcoVadis zalaže se za stvaranje pouzdanog i dosljednog sustava ocjenjivanja DOP-a te nudi usporedivost podataka kako bi se dobavljače moglo vrednovati u različitim sektorima i zemljama. Prilikom procjene uzimaju se u obzir politike, programi i izvedbe u područjima uprav-

ljanja okolišem, pravedne poslovne prakse, rada i ljudskih prava te održive nabave.

Naši kupci ocjenjuju naše održivo poslovanje putem agencije EcoVadis.

„Jako smo zadovoljni poboljšanjem ocjene koja vrednuje naše društveno odgovorno poslovanje, unatoč sve zahtjevnijim procjenama po pitanju širine pokrivenih tema i količine traženih informacija.“, rekao je **Marinko Došen**.

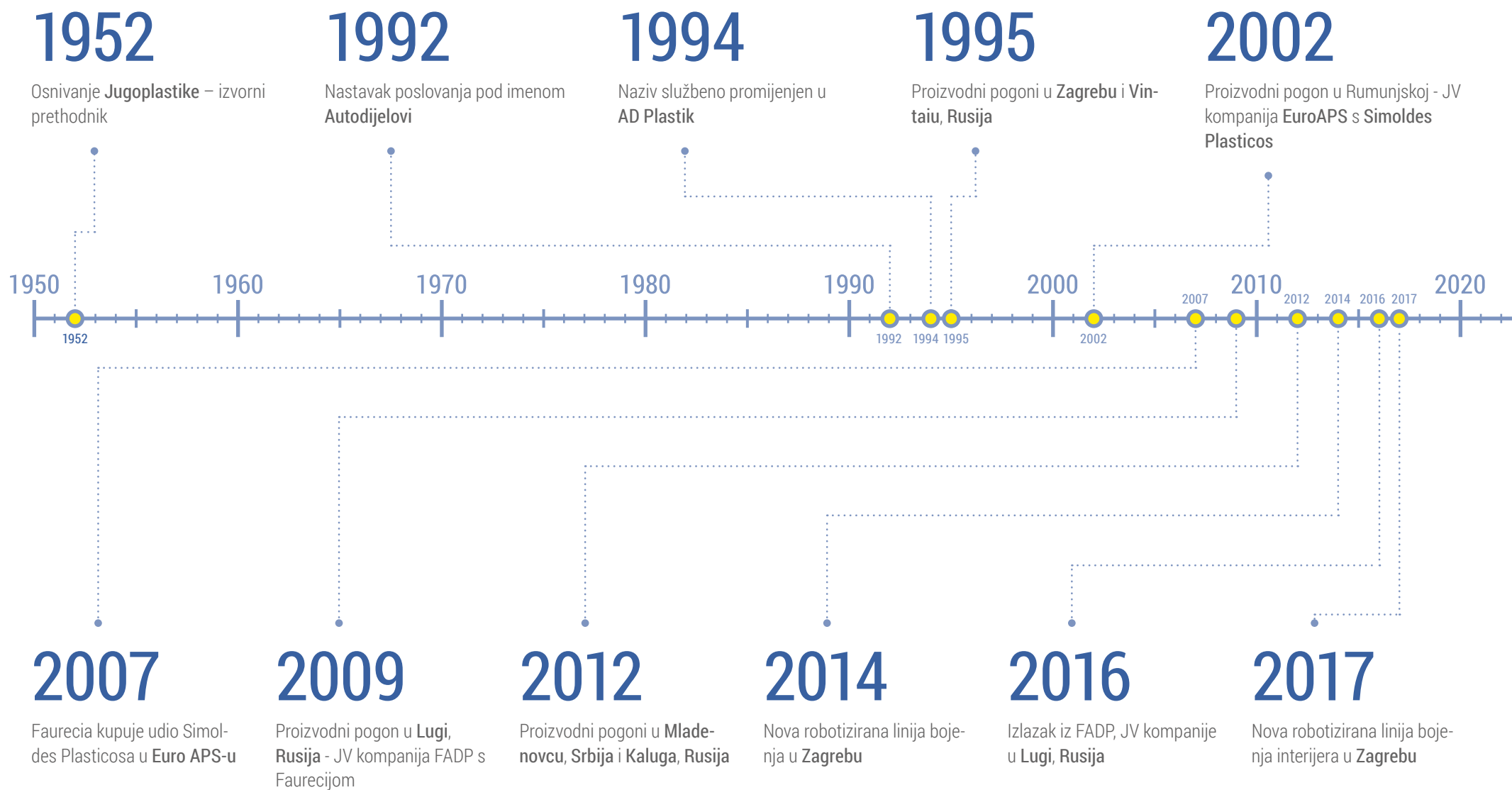
Green Frog Award

U sklopu Deloitteovog natječaja za najbolji izvještaj o održivom razvoju Green Frog Award, Izvještaj o održivosti za 2016. godinu AD Plastik Grupe izabran je među tri najbolja izvještaja u Hrvatskoj. Na regionalnom dijelu Deloitteovog natječaja Green Frog, izvješće AD Plastik Grupe pohvaljeno je u dijelu najbolje prakse prezentiranja ljudskih prava u izvješću.

Projekt Green Frog Award pokrenut je 2001. godine na razini Srednje Europe s ciljem nagrađivanja društveno odgovornih kompanija i promocije društvene odgovornosti u široj javnosti. Najbolje izvještaje odabrao je neovisan ocjenjivački odbor koji je uzeo u obzir četiri ključne smjernice - izvještavanje o ključnim indikatorima na temelju kojih prijavljena tvrtka mjeri održivost, materijalnost, sadržaj izvještaja te njegovu strukturu i način komunikacije informacija.

Povijest kompanije

Vizija, misija, ključne vrijednosti

ADP vizija

Biti tržišni lider u razvoju i proizvodnji automobilskih komponenti na području Istočne Europe i širenje poslovanja na nova tržišta.

ADP misija

Inovativnim rješenjima i stalnim unaprjeđenjem razvoja i kvalitete svojih proizvoda doprinosimo uspjehu naših kupaca. Ostvarujemo svoje ciljeve kao etičan, odgovoran i poželjan poslodavac. Poslujemo u harmoniji s okruženjem na zadovoljstvo svih naših dionika i dioničari nas prepoznaju kao pouzdanu kompaniju u koju je poželjno dugoročno ulagati.

Pouzdanost

Odnos prema svim našim dionicima temeljimo na povjerenju, otvorenoj i iskrenoj komunikaciji. Izgradnja dugoročnih partnerskih odnosa sa svim dionicima zasniva se na uzajamnom poštovanju.

Kvaliteta

Razvijanje i održavanje najviših standarda kvalitete i sigurnosti u svakom segmentu poslovanja, temelj su naše poslovne uspješnosti i zadovoljstva naših dionika.

Inovativnost

Svojim idejama, kreativnošću i tehnologijama ostvarujemo stalni napredak kako bismo bili u korak sa svjetskim trendovima. Tako doprinosimo unaprjeđenju i razvoju kompanije, čime potvrđujemo svoju poziciju na globalnom tržištu.

Odgovornost

Odgovornost je preduvjet za razvoj, rast i rezultate kompanije. Iskazujemo je svakodnevno u odnosima prema svakom pojedincu, radu, partnerima, dionicima i postupcima prema društvu, prirodi i zajednici u kojoj poslujemo.

Poštovanje

Zaposlenici su najveća vrijednost i ključna uloga u poslovanju kompanije. Prema njima se odnosimo pravično i s poštovanjem bez obzira na poziciju i lokaciju na kojoj su zaposleni. Potičemo ih na preuzimanje inicijative, donošenje odluka i kvalitetno upravljanje.

Zajedništvo

Potičemo međusobnu suradnju na svim razinama koja se temelji na povjerenju, donošenju jasnih i brzih odluka te preuzimanju odgovornosti. Dijeljenje ideja i znanja, multikulturalnost, međusobno poštovanje i solidarnost ključne su postavke zajedništva kojeg razvijamo.

Proizvodne lokacije

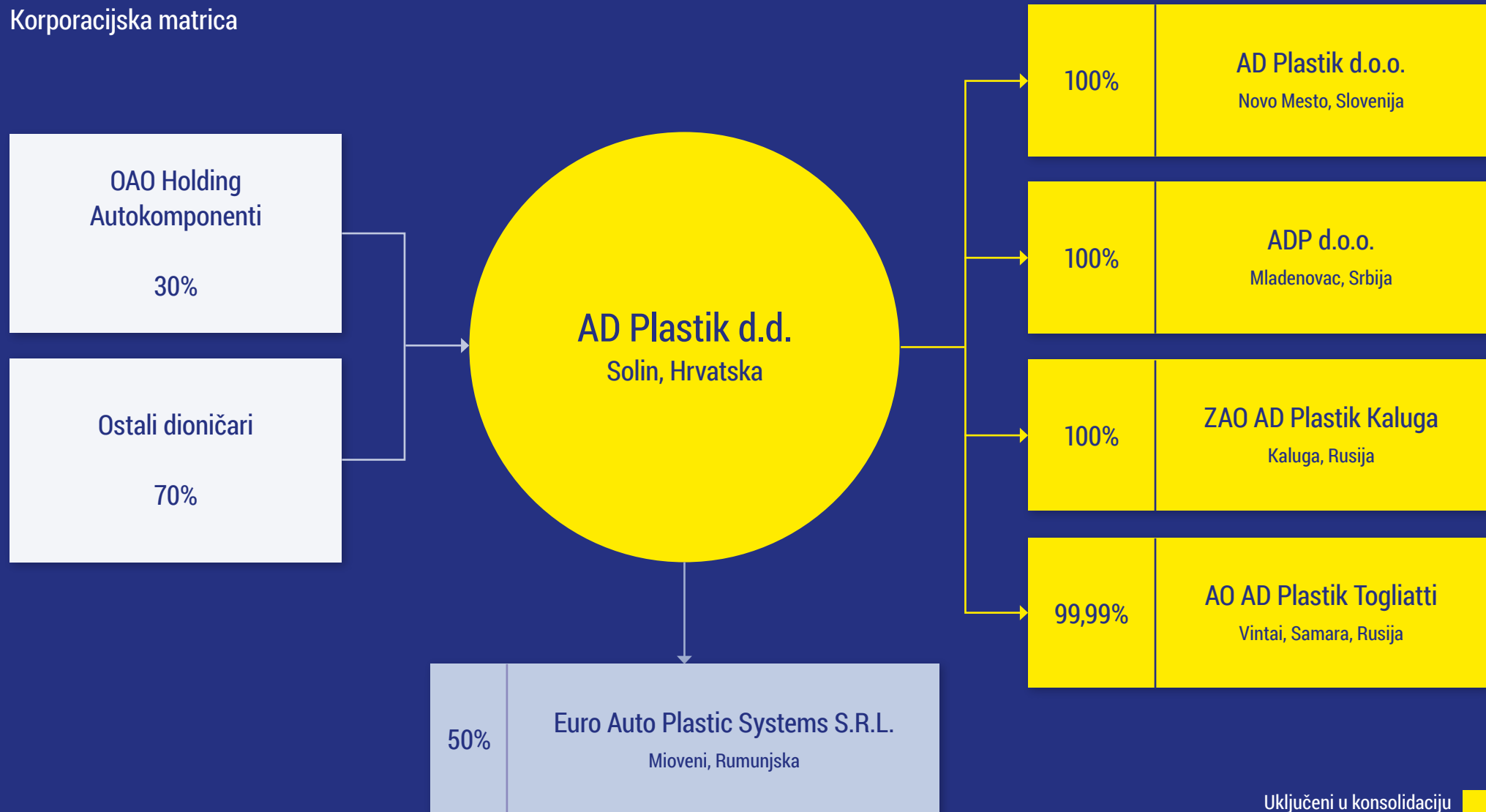

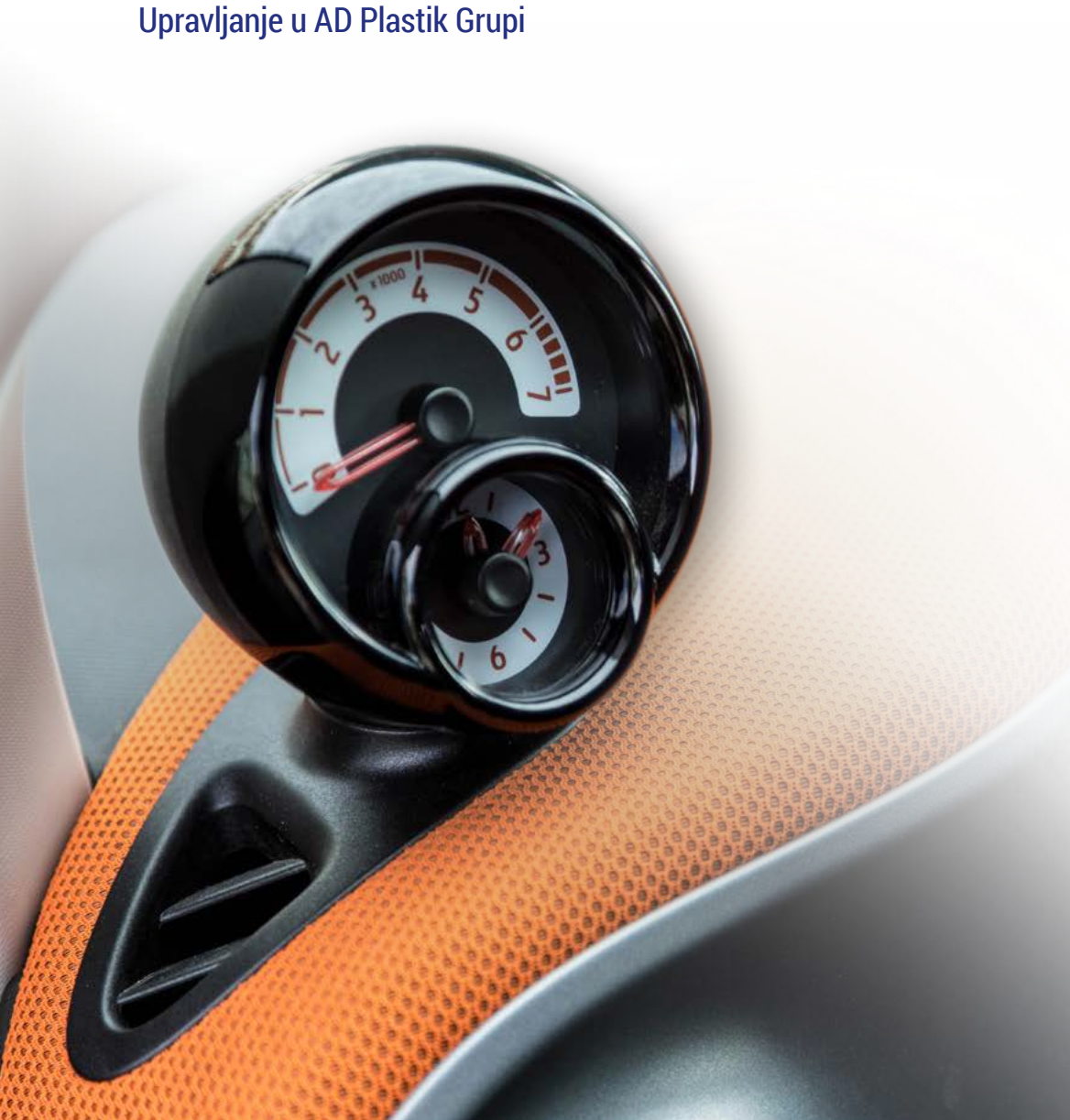
Korporativno upravljanje

Korporacijska matrica

Korporativno upravljanje

Upravljanje u AD Plastik Grupi

Svoje poslovne aktivnosti temeljimo na dobroj praksi korporativnog upravljanja, transparentom i učinkovitim poslovanju te dobrim odnosima sa sredinom u kojoj poslujemo. Težimo ostvarivanju svojih strateških ciljeva, daljnjem rastu i razvoju te uspješnim financijskim rezultatima.

Svoje ciljeve ostvarujemo poslujući prema visokim kriterijima kvalitete, odgovornosti, pouzdanosti, inovativnosti, predanosti, poštovanja i zajedništva, kao ključnih vrijednosti AD Plastik Grupe. Svi zaposlenici kompanije trebaju se pridržavati visokih korporativnih standarda i standarda održivog razvoja naše kompanije, kako bi se prije svega osiguralo poštivanje ljudskih prava, izbjegavanje sukoba interesa i bilo kakvog oblika korupcije.

U tom cilju, Uprava AD Plastik Grupe osnovala je u 2016. godini Odbor za provedbu aktivnosti vezanih za društveno odgovorno poslovanje koji je zadužen za donošenje odluka o ekonomskim, okolišnim i društvenim utjecajima. Odbor je direktno odgovoran članici Uprave za financije, računovodstvo, kontroling i informatiku.

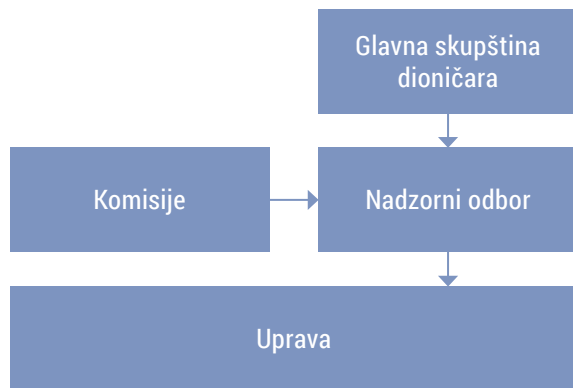
Odbor se sastoji od osam članova od kojih je svaki zadužen za područje svoje funkcije te se tako pokrivaju sljedeća područja: korporativno upravljanje, okoliš, dobavljači, kvaliteta i svi društveni aspekti. Jedna je od temeljnih zadaća Odbora unaprjeđenje društveno odgovornog poslovanja te koordinacija, promocija i poticanje svih relevantnih službi unutar AD Plastik Grupe, s ciljem aktivnog sudjelovanja u njegovom unaprjeđenju. Odbor je obvezan jednom godišnje izraditi, dostaviti i prezentirati rezultate, planove i strategiju Upravi kompanije.

Korporativno upravljanje

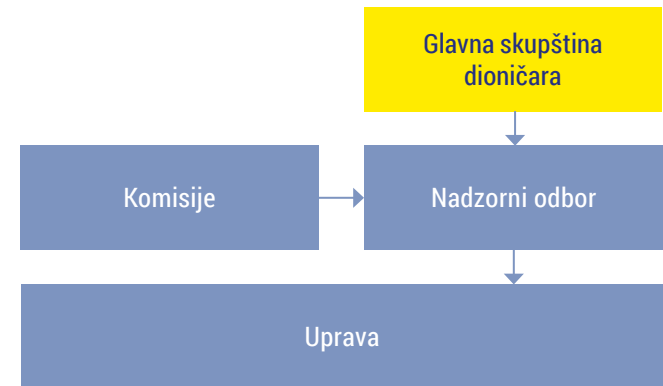
Upravljačka struktura

Struktura korporativnog upravljanja AD Plastika temelji se na dualističkom sustavu koji se sastoji od Uprave i Nadzornog odbora. Uprava i Nadzorni odbor zajedno s Glavnom skupštinom i Revizorskim odborom čine četiri ključne funkcije kompanije.

Glavna skupština

Dana 20. srpnja 2017. godine održana je redovita Glavna skupština na kojoj su, sukladno Zakonu i Statutu, usvojene odluke o prihvaćanju Godišnjeg izvještaja o stanju AD Plastik Grupe za 2016. godinu, izvješća Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslova Grupe za 2016. godinu, upotrebi dobiti, odluka o isplati dividende, davanju razrješnica članovima Uprave i Nadzornog odbora, o imenovanju Revizora, odluka o izboru jednog člana Nadzornog odbora, te odluka o davanju ovlaštenja Upravi za stjecanje vlastitih dionica.

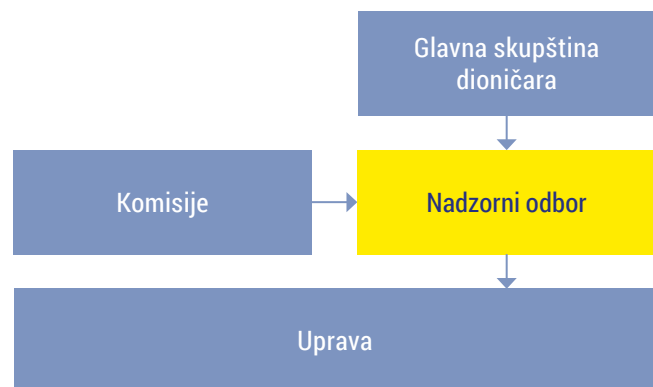

Korporativno upravljanje

Nadzorni odbor

Vođenje poslova kompanije nadzire Nadzorni odbor o čemu izvještava Glavnu skupštinu. U pisanom izvješću posebno obaveštava djeluje li se u skladu sa zakonom i aktima kompanije te jesu li godišnja financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama. Vođenje poslova ne može se prenijeti na Nadzorni odbor, ali se Statutom može odrediti kako se određene vrste poslova mogu obavljati samo uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora. Nadzorni odbor ima pravo sazvati Glavnu skupštinu, točnije to mora učiniti kada je potrebno zbog dobrobiti kompanije.

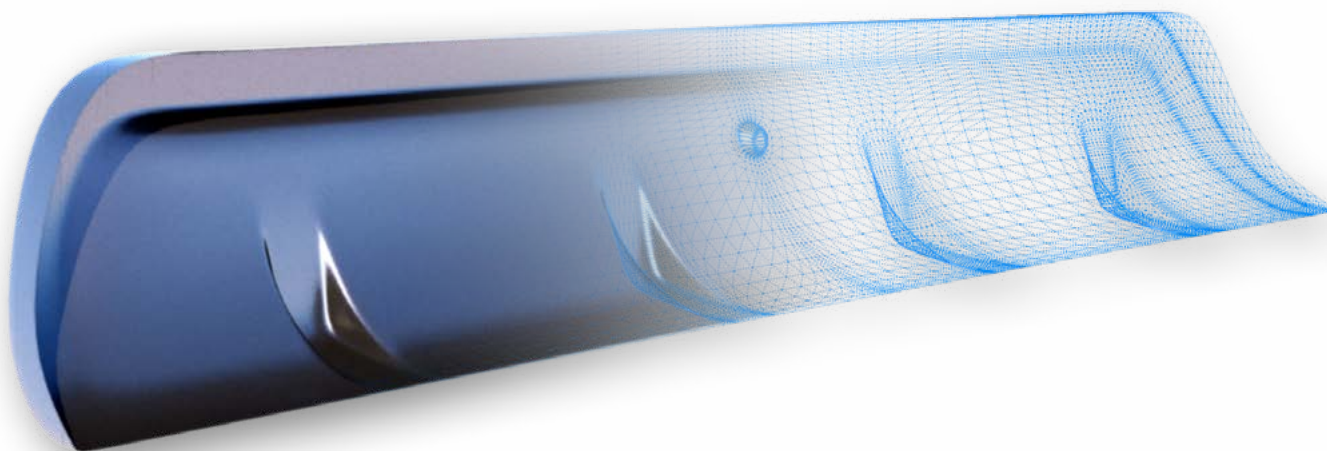
Nadzorni odbor ima sedam članova, od čega četiri člana bira Glavna skupština na vrijeme od četiri godine i isti mogu biti ponovno birani. Jednog člana imenuje Radničko vijeće na vrijeme od četiri godine, a dva člana imenuje dioničar - Otvoreno dioničko društvo Holding Autokomponenti iz Sankt-Peterburga, Rusija, na vrijeme od četiri godine i isti također mogu biti ponovno imenovani.

U 2017. godini održane su četiri redovne sjednice Nadzornog odbora u skladu s prethodno objavljenim Kalendarom održavanja. Sukladno pravilima o radu Nadzornog odbora izvan sjednice, u izvještajnom je razdoblju jednom odlučivao izvan redovnih sjednica.

Član Nadzornog odbora **Marijo Grgurinović**, dana 10. svibnja 2017. godine podnio je ostavku koja je valjana od 19. srpnja 2017. godine.

Sukladno odluci Glavne skupštine, za novog člana Nadzornog odbora izabrana je **Zoja Crnečki** na vrijeme od četiri godine, a mandat joj je započeo 20. srpnja 2017. godine.

Članica Nadzornog odbora **Dolores Čerina**, opozvana je od strane Radničkog vijeća 22. rujna 2017. godine, a imenovan je novi predstavnik **Robert Kuhta**, čiji je mandat započeo 30. listopada 2017. godine na vrijeme od četiri godine.

Korporativno upravljanje

Članovi Nadzornog odbora

Dmitrij Leonidovič Drandin, predsjednik

- sadašnji mandat od 19. listopada 2015. do 19. listopada 2019.
- imenovan od strane dioničara Otvoreno dioničko društvo Holding Autokomponenti

Ivica Tolić, zamjenik predsjednika

- sadašnji mandat od 20. srpnja 2016. do 20. srpnja 2020.
- izabran od strane Glavne skupštine

Hrvoje Jurišić, član

- sadašnji mandat od 20. srpnja 2016. do 20. srpnja 2020.
- izabran od strane Glavne skupštine

Zoja Crnečki, članica

- sadašnji mandat od 20. srpnja 2017. do 20. srpnja 2021.
- izabrana od strane Glavne skupštine

Igor Antoljević Solomatin, član

- sadašnji mandat od 23. srpnja 2015. do 23. srpnja 2019.
- izabran od strane Glavne skupštine

Nadezhda Anatolyevna Nikitina, članica

- sadašnji mandat od 19. listopada 2015. do 19. listopada 2019.
- imenovana od strane dioničara Otvoreno dioničko društvo Holding Autokomponenti

Robert Kuhta, član

- sadašnji mandat od 30. listopada 2017. do 30. listopada 2021.
- imenovan od strane Radničkog vijeća

Izjava o politici nagrađivanja članova NO

Članovima Nadzornog odbora za njihov rad može se platiti nagrada prema Statutu, a visinu naknade određuje Glavna skupština svojom odlukom za poslovnu godinu u kojoj će se nagrada isplaćivati, ovisno o rezultatima poslovanja i stanju kompanije. Za 2017. godinu nije bilo odluke o isplati nagrade članovima Nadzornog odbora.

Sukladno odluci, određena je naknada za rad članovima Nadzornog odbora i to na sljedeći način:

- predsjedniku u visini od 1,5 prosječne mjesečne bruto plaće po svakoj sjednici
- ostalim članovima u visini od 1 prosječne mjesečne bruto plaće po svakoj sjednici

Visina naknade utvrđuje se na temelju prosječne mjesečne bruto plaće zaposlenika, ostvarene u prethodna tri mjeseca prije njezine isplate. Naknada se isplaćuje nakon svake sjednice Nadzornog odbora.

Korporativno upravljanje

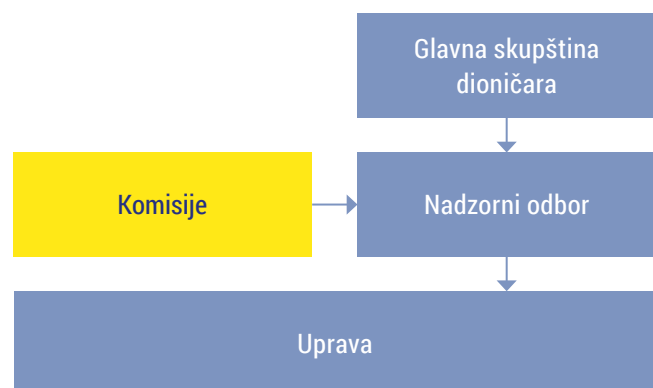
Komisije NO

Ostavku na članstvo u Revizorskom odboru, Komisiji za nagrađivanje te Komisiji za imenovanje 6. ožujka 2017. godine podnio je **Nikola Zovko**.

Ivica Tolić izabran je na sjednici Nadzornog odbora održanoj 25. svibnja 2017. godine za člana u Revizorskom odboru, Komisiji za nagrađivanje te Komisiji za imenovanje, a mandat mu traje četiri godine.

Komisije:

- Revizorski odbor, četiri člana
- Komisija za nagrađivanja, tri člana
- Komisija za imenovanja, tri člana

Revizorski odbor

Predsjednik:
Ivica Tolić

Članovi:
Nenad Škomrlj
Dmitrij Leonidovič Drandin
Anatolij Janovskis

Revizorski odbor odgovoran je za praćenje postupka financijskog izvještavanja i dužan je utvrditi priprema li kompanija sve propisane financijske izvještaje i jesu li sastavljeni u skladu s prihvaćenom računovodstvenom politikom, relevantnim računovodstvenim standardima te zakonskim propisima. Odgovoran je za praćenje učinkovitosti sustava unutarnje kontrole, unutarnje revizije, sustava upravljanja rizicima, nadgledanje provođenja revizije godišnjih financijskih i konsolidiranih izvještaja te raspravljanje o planovima i godišnjem izvještaju unutarnje revizije, kao i o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje.

U izvještajnom razdoblju održane su tri sjednice Revizorskog odbora.

25. svibnja 2017. godine održana je 19. sjednica na kojoj su prihvaćeni Izvješće o realizaciji godišnjeg plana interne revizije za 2016. godinu, Izvješće o provedbi politike o pružanju nerevizorskih usluga za 2016. godinu te Godišnji plan interne revizije za 2017. godinu. Pregledan je konsolidirani Godišnji financijski izvještaj Grupe za 2016. godinu i Izvješće revizora o obavljenoj reviziji navedenih financijskih izvještaja, a Revizorski odbor dao je preporuke Nadzornom odboru o njihovom usvajanju. Raspravljalo se o prijedlozima odluka o uporabi dobiti za 2016. godinu, isplati dividende, imenovanju revizora za 2017. godinu i utvrđivanju naknade za njegov rad. Prihvaćen je Izvještaj interne revizije za prvi kvartal 2016. godine i dane su preporuke Nadzornom odboru o utvrđivanju prijedloga navedenih odluka. Prihvaćen je Izvještaj interne revizije za prvi kvartal 2017. godine.

20. srpnja 2017. godine održana je 20. sjednica na kojoj se raspravilo i prihvatilo Izvještaj interne revizije za drugi kvartal 2017. godine, a za predsjednika Revizorskog odbora izabran je Ivica Tolić.

14. prosinca 2017. godine održana je 21. sjednica na kojoj se raspravilo i prihvatilo Izvještaj interne revizije za treći kvartal 2017. godine.

Korporativno upravljanje

Komisija za nagrađivanja

Predsjednik:
Ana Luketin

Članovi:
Dmitrij Leonidovič Drandin
Ivica Tolić

Komisija za nagrađivanja predlaže Nadzornom odboru politiku nagrađivanja Uprave, nagrade za članove Nadzornog odbora o kojima odlučuje Glavna skupština te prikladni oblik i sadržaj ugovora s članovima Uprave.

U izvještajnom razdoblju održana je jedna sjednica Komisije za nagrađivanje i to 20. srpnja 2017. godine, na kojoj je verificiran zapisnik s prethodne sjednice te su izabrani predsjednik i zamjenik predsjednika Komisije.

Komisija za imenovanja

Predsjednik:
Ivica Tolić

Članovi:
Nenad Škomrlj
Dmitrij Leonidovič Drandin

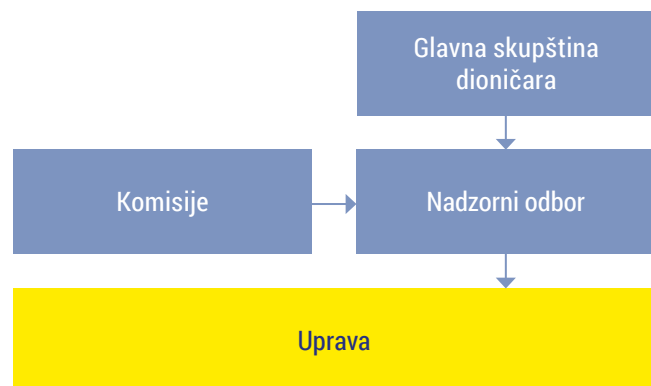
Komisija za imenovanja predlaže kandidate za članove Uprave i Nadzornog odbora, razmatra politiku Uprave o zapošljavanju višeg rukovodećeg kadra i procjenjuje kvalitetu rada Nadzornog odbora i Uprave.

U izvještajnom razdoblju Komisija za imenovanje održala je jednu sjednicu i to 20. srpnja 2017. godine na kojoj je izabran predsjednik navedene Komisije Ivica Tolić.

Korporativno upravljanje

Uprava

Uprava AD Plastik Grupe odgovorna je za vođenje poslova i to čini na vlastitu odgovornost, a nju imenuje i opoziva Nadzorni odbor. Uprava mora voditi brigu o zaštiti interesa kompanije koji obuhvaćaju interese dioničara, zaposlenih i opće interese.

Vođenje poslova uključuje definiranje korporativnih funkcija i njihovih zadaća, zastupanje kompanije pojedinačno, pripremanje prijedloga odluka (ekonomska, razvojna, društvena i područja zaštite okoliša) i općih akata te ugovora u nadležnosti Glavne skupštine. Ujedno, izvršavanje odluka koje donese Glavna skupština u okviru svojih nadležnosti, podnošenje izvještaja Nadzornom odboru, podnošenje konsolidiranih godišnjih izvještaja Glavnoj skupštini, poslove vezane za upravljanje ovisnim društvima te sudjelovanje u upravljanju pridruženim društvima.

Uprava trenutno ima četiri člana, iako ih prema Statutu može imati od tri do osam. Mandat članova Uprave traje do pet godi-

na, uz mogućnost ponovnog imenovanja bez ograničenja broja mandata. Članovi Uprave imaju izvršni status i svaki član Uprave neovisno i samostalno zastupa kompaniju te se biraju sukladno svojoj stručnosti i potrebnom iskustvu.

Marinko Došen, predsjednik Uprave

- rođen 25. ožujka 1963.
- član Uprave od 6. veljače 2015.
- sadašnji mandat od 20. srpnja 2016. do 20. srpnja 2020.

Rođen je 1963. godine u Rijeci gdje je i diplomirao na Tehničkom fakultetu stekavši zvanje magistar inženjer strojarstva. Završio je MBA na Zagrebačkoj poslovnoj školi - smjer naftni studij, a tijekom karijere pohađao je niz dodatnih seminara i profesionalnih usavršavanja u zemlji i inozemstvu.

Karijeru je započeo kao pripravnik u hrvatskoj petrokemijskoj industriji, a od 1997. do 2004. godine obnašao je više rukovodećih i izvršnih funkcija uključujući poziciju predsjednika Uprave DINE d.d.. Nakon toga je kao direktor investicijske kompanije Coca Cola Bottling Energy Ltd. vodio izgradnju nekoliko energetskih projekata u Mađarskoj. Bio je izvršni direktor i član Uprave tvrtke Trast d.d., jedne od vodećih logističkih kompanija u Hrvatskoj, nakon čega kao predsjednik Uprave vodi projekt operativnog restrukturiranja društva Mirna d.d. Rovinj.

U AD Plastik Grupu dolazi 2012. godine kao generalni direktor tvrtke ZAO PHR (danas AO AD Plastik Togliatti) u Rusiji, a predsjednikom Uprave imenovan je 2015. godine.

Uža mu je specijalnost upravljanje promjenama i krizni menadžment.

Korporativno upravljanje

Uprava (članovi)

Katija Klepo, članica Uprave za prodaju i stratešku nabavu

- rođena 9. kolovoza 1969.
- članica Uprave od 20. veljače 2008.
- sadašnji mandat od 20. srpnja 2016. do 20. srpnja 2020.

Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Splitu, a svoju poslovnu karijeru započela je u AD Plastiku 1994. godine u odjelu kalkulacija cijena. Nakon toga radila je na pozicijama rukovoditeljice ekonomskih poslova i pomoćnice izvršnog direktora područja razvoja ostalih programa, nabave i financija. Nakon formiranja službe kontrolinga i interne revizije, preuzima rukovođenje službom sa zaduženjem financijskog nadzora poslovanja svih društava unutar AD Plastik Grupe. S pozicije direktorice kontrolinga i interne revizije, u veljači 2008. godine preuzima dužnost članice Uprave AD Plastik Grupe koju obavlja i danas.

Mladen Peroš, član Uprave za razvoj, istraživanje i nabavu alata

- rođen 3. srpnja 1968.
- član Uprave od 9. studenog 2011.
- sadašnji mandat od 20. srpnja 2016. do 20. srpnja 2020.

Diplomirao je na Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, smjer motori i motorna vozila, a svoju je poslovnu karijeru započeo kao inženjer konstruktor u odjelu za razvoj i istraživanje kompanije Končar EVA u Zagrebu. U lipnju 1999. godine pridružio se timu AD Plastika kao konstruktor u odjelu konstrukcije. Njegova karijera unutar kompanije brzo se razvijala pa je tako bio voditelj projekta, direktor konstrukcije, direktor razvoja, pomoćnik člana Uprave za komercijalu i razvoj te potom i član Uprave za komercijalu i razvoj. U tom razdoblju značajan dio vremena provodi u Rusiji na razvoju tržišta i pokretanju novoformiranih društava. Od srpnja 2012. do veljače 2015. godine bio je predsjednik Uprave AD Plastik Grupe, nakon čega obavlja dužnost člana Uprava.

Sanja Biočić, članica Uprave za financije, računovodstvo, kontroling i informatiku

- rođena 28. rujna 1959.
- članica Uprave od 20. srpnja 2016.
- sadašnji mandat od 20. srpnja 2016. do 20. srpnja 2020.

Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, a svoju karijeru započela je kao pripravnica u Chromosu obnašajući više rukovodećih funkcija uključujući i poziciju članice Uprave. Nakon toga prelazi u Magmu d.d., na poziciju članice Uprave nadležne za financije, računovodstvo i kontroling. Po odlasku iz Magme sedam je godina radila na poziciji financijske direktorice različitih projekata i trgovačkih društva, a 2015. godine dolazi u AD Plastik kao izvršna direktorica za financije i računovodstvo. U srpnju 2016. godine postaje članica Uprave. Za vrijeme svog radnog vijeka pohađala je brojne seminare, savjetovanja i različite oblike dodatne edukacije iz područja računovodstva, porezne politike, deviznog poslovanja, plansko analitičkog poslovanja i financija. Član je Hrvatske udruge računovođa i HUKR-e (Hrvatska udruga korporativnih rizničara).

Korporativno upravljanje

Uprava (nastavak)

Uprava izravno sudjeluje u razvoju, odobravanju i ažuriranju izjava o svrsi, vrijednosti i misiji organizacije, njezinih strategija, politika i ciljeva. Odgovorna je za kvalitetno upravljanje potencijalnim rizicima poslovanja, a ekonomske, ekološke i društvene utjecaje i prilike provjerava na redovitim sjednicama.

Tijekom 2017. godine nije bilo sukoba interesa najvišeg tijela upravljanja Grupe pa o tome nije bilo potrebe obavještavati dionike. Pripremljeno je Izvješće društva o poslovnim događajima s povezanim osobama za razdoblje od 1. 1. 2017. do 31. 12. 2017. godine koje će u zakonskom roku biti dostavljeno Poreznoj upravi. Kompanija nema uzajamno dioničarstvo s dobavljačima i drugim dionicima.

Uprava AD Plastik Grupe, odnosno predsjednik Uprave zadužen je za odobravanje izvještaja o održivosti Grupe i Godišnjeg financijskog izvještaja.

U 2017. godini održane su 23 sjednice Uprave.

Ukupno obračunate naknade članovima Nadzornog odbora, Uprave i izvršnim direktorima za 2017. godinu iznosile su bruto 8.026,335,23 kuna.

Upravljanje ovisnim društvima

AO AD Plastik Togliatti, Rusija

Lebed Aleksandar Vladimirović - generalni direktor

Nadzorni odbor

- Katija Klepo - predsjednik
- Denis Miletić
- Matko Serdarević
- Sanja Biočić
- Hrvoje Jurišić

ADP d.o.o., Mladenovac, Srbija

Andrija Kalajžić - generalni direktor

Nadzorni odbor

- Katija Klepo - predsjednica
- Mladen Peroš
- Denis Miletić

Ostali zastupnici

- Ana Luketin
- Katia Zelić
- Sanja Biočić

AD Plastik d.o.o., Novo mesto, Slovenija

Mladen Sopčić - generalni direktor

ZAO AD Plastik Kaluga, Rusija

Nino Kačanski - generalni direktor

Nadzorni odbor

- Sanja Biočić - predsjednica
- Katija Klepo
- Denis Miletić
- Matko Serdarević
- Hrvoje Jurišić

Korporativno upravljanje

Izjava o politici nagrađivanja članova Uprave

Članovi Uprave zaključili su menadžerske ugovore s kompanijom kojima se definiraju njihova prava i obveze:

- mjesečna plaća utvrđena u bruto iznosu koja ovisi o kretanju satnice definirane kolektivnim ugovorom
- godišnji bonus (nagrada) u ime uspješnog ostvarenja ugovorenih ciljeva u iznosu od najmanje jedne, a najviše pet prosječnih mjesečnih plaća, ovisno o stupnju i opsegu ostvarenja ugovorenih ciljeva
- polica životnog osiguranja, uz godišnju premiju u iznosu od 3.000 eura
- pravo na korištenje službenog automobila
- otpremnina u slučaju prestanka mandata, osim ukoliko je član opozvan prije isteka mandata ili ako je sam dao ostavku

Na sjednici Nadzornog odbora održanoj 25. svibnja 2017. godine dodijeljene su nagrade članovima Uprave za uspješno poslovanje u 2016. godini i to predsjedniku i ostalim članovima Uprave u iznosu od po tri mjesečne plaće, koja se isplatila u dionicama Društva u cijelosti.

Korporativno upravljanje

Korporativne funkcije

Korporativne funkcije AD Plastik Grupe su:

- kontroling,
- interna revizija,
- ljudski resursi,
- istraživanje i razvoj,
- prodaja,
- strateška nabava,
- centralna logistika,
- financije,
- pravna funkcija,
- poslovna organizacija,
- informatika,
- zaštita i sigurnost,
- sustav kvalitete i
- proizvodnja.

Svaka korporativna funkcija ima definiran položaj na izvršnoj razini koji odgovara najvišem tijelu upravljanja ili odgovarajuće položaje menadžment razine (direktori, rukovoditelji) koji izravno odgovaraju Upravi te je izvještavaju o planovima, progresu i izvršenju zadaća.

Predsjednik Uprave AD Plastika izvršni je menadžer za područje ljudskih resursa i poslovne organizacije, sustav kvalitete, proizvodnju, logistiku, pravne poslove te zaštitu i opće poslove.

Uprava povremeno organizira konzultacije s pojedinim dionicima Grupe, a redovite konzultacije delegirane su na menadžment koji je obavezan Upravi prenijeti povratnu informaciju.

Usvajanjem strategija i planova redovno se analiziraju postojeće i predlažu naprednije metode upravljanja, a korporativne funkcije redovito predlažu unaprjeđenja po pojedinačnim temama. Uprava kontinuirano radi na poboljšanju kolektivnog znanja o svim relevantnim temama.

Učinak Uprave procjenjuje i vrednuje Nadzorni odbor na redovitim sjednicama. Vrednovanje se temelji na pokazateljima uspješnosti poslovanja te održavanju i izgradnji pozitivnog imidža kompanije u svim relevantnim javnostima.

Prema Zakonu o trgovačkim društvima, niti jedan član Uprave, bez suglasnosti Nadzornog odbora, ne može biti član Uprave niti

Nadzornog odbora u drugome društvu koje se bavi poslovima iz predmeta poslovanja kompanije. Bez suglasnosti Nadzornog odbora ne mogu sudjelovati u odlučivanju ili sklapanju pravnih poslova ukoliko im je zakonski zastupnik, prokurist ili punomoćnik druge ugovorne strane, srodnik po krvi ili bračni drug, izvanbračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stupnja. Članovi Uprave ne mogu sudjelovati u odlučivanju vezano za bilo koji pravni posao za koji postoji sukob interesa između člana Uprave i kompanije. Član Uprave dužan je o okolnostima obavijestiti ostale članove Uprave i Nadzorni odbor, bez obzira sudjeluje li u odlučivanju ili sklapanju pravnog posla. Mora navesti sve relevantne činjenice o prirodi svojeg odnosa s drugom ugovornom stranom i svoju procjenu postojanja sukoba interesa.

Korporativno upravljanje

Izjava o primjeni načela korporativnog upravljanja

- AD Plastik d.d. primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji je objavljen na službenim stranicama Zagrebačke burze, www.zse.hr.
- Kompanija u svom redovnom poslovanju nije usvojila svoj vlastiti kodeks korporativnog upravljanja, već je primjenjivala preporuke i smjernice utvrđene Kodeksom Zagrebačke burze.
- Objavljene su sve informacije čija je objava predviđena propisima i koje su u interesu dioničara kompanije. Redovitim ispunjavanjem godišnjeg upitnika koji objavljujemo na službenim stranicama Zagrebačke burze (www.zse.hr) i na internetskim stranicama društva (www.adplastik.hr), detaljno se očitujemo o posvećenosti principima korporativnog upravljanja i društvene odgovornosti.
- Kompanija nije odstupala od zakonski obvezno propisanog i prihvaćenog Kodeksa korporativnog upravljanja, izuzev u njegovim pojedinim preporukama što je detaljno obrazloženo u Godišnjem upitniku navedenog Kodeksa.
- Sustav unutarnje kontrole ustrojen je na način da su internom organizacijom i poslovnim procedurama definirane kontrolne točke te se osigurava nadzor tijekom točnosti i cjelovitosti konkretnih podataka koji se odnose na financijske, poslovne i pravne obveze koje mogu predstavljati značajne rizike za kompaniju. Unutarnji nadzor provode službe kontrolinga i interne revizije. O provedenom nadzoru kontroling informira Upravu, a interna revizija Upravu i Revizorski odbor. Informiranje se provodi kroz izvješća o provedenom nadzoru. Nadzor i koordinacija poslovnog izvješćivanja kontrolinga uključuje poticanje komunikacije između funkcija kompanije te koordinaciju kod izrade izvješća i analiza rezultata poslovanja, ocjenu efikasnosti ukupnog poslovanja te predlaganje smjernica za poboljšanje, davanje naloga i određivanje preventivnih i korektivnih

aktivnosti, prognoziranje utjecaja vanjskih i unutrašnjih promjena na cjelokupno poslovanje.

Djelokrug rada interne revizije obuhvaća procjene i preporuke za poboljšanje procesa korporativnog upravljanja, ocjenu adekvatnosti i efektivnosti kontrola u upravljanju organizacijom, poslovanjem i informacijskim sustavom, nadzor realizacije ciljeva i poštivanja propisanih politika, procedura i uputa rada, izvještavanje i davanje mišljenja o primjenama po područjima poslovanja, anticipiranje i upravljanje rizicima te zaštitu imovine poduzeća.

- Deset značajnih neposrednih i posrednih imatelja dionica, navedeno je u popisu koji na stranici 31. Kompanija nema imatelje vrijednosnih papira s posebnim pravima kontrole, niti imatelje vrijednosnih papira s ograničenjima prava glasa na određeni postotak ili broj glasova. Društvo nema posebna pravila o imenovanju i opozivu imenovanja članova Uprave, niti posebna pravila o ovlastima članova Uprave. Statutom je propisano kako dva člana Nadzornog odbora imenuje dioničar Otvoreno dioničko društvo "Holding Autokomponente", Sankt Peterburg, Rusija.

Na sve ove odnose primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima, i Statuta kompanije.

Glavna je skupština kompanije, dana 20. srpnja 2017. godine, dala ovlaštenje Upravi na vrijeme od pet godina, kako u ime kompanije može stjecati vlastite dionice.

Na dan 31. 12. 2017. godine, kompanija je imala 23 801 vlastitu dionicu.

- Organi kompanije su Uprava, Nadzorni odbor i Glavna skupština

- Glavna skupština nadležna je u odlučivanju o sljedećim pitanjima: izboru i razrješenju članova Nadzornog odbora, upotrebi dobiti, davanju razrješnice članovima Uprave, imenovanju revizora, izmjenama Statuta, povećanju i smanjenju temeljnog kapitala i o drugim pitanjima koja su joj odredbama zakona stavljena u nadležnost. Putem Glavne skupštine dioničari ostvaruju svoja prava.

Način rada Glavne skupštine reguliran je Zakonom o trgovačkim društvima te Poslovnikom o radu Glavne skupštine koji je objavljen na internetskim stranicama društva (www.adplastik.hr).

Članovi Uprave društva nalaze se na stranici 22 i 23, a članovi Nadzornog odbora na stranici 19.

Prema zakonu i Poslovniku o radu Nadzornog odbora, kompanija ima tri komisije koje svojim radom potpomažu rad Nadzornog odbora i to na način da pripremaju odluke koje donosi Nadzorni odbor i nadziru njihova provođenja. Navedene komisije su: Revizorski odbor, Komisija za nagrađivanja i Komisija za imenovanja

- Politika raznolikosti AD Plastik Grupe koja se primjenjuje na tijela upravljanja kompanije, za cilj ima uspostaviti potrebne standarde koji osiguravaju raznolikost članova Uprave i Nadzornog odbora. To poboljšava njihovu kvalitetu rada i donošenje boljih odluka u vođenju.

Kriteriji za imenovanje bit će vještine i iskustva kandidata, znana iz područja industrije, osobne kvalitete i integritet, a uzimat će se u obzir kriteriji raznolikosti kao što su spol, dob, dužina staža, nacionalnost i individualne razlike u profesionalnim i osobnim iskustvima. ►

Korporativno upravljanje

Izjava o primjeni načela korporativnog upravljanja (nastavak)

- Komisija za imenovanje članova Uprave i Nadzornog odbora provodi ciljeve Politike raznolikosti na način da predlaže kandidate, vodeći se navedenim kriterijima.
- Uprava Društva izabrana je 2016. godine na vrijeme od četiri godine te u izvještajnom razdoblju nije bilo promjena u sastavu Uprave. Uspostavljena je ravnomjerna ravnoteža po kriteriju spola, vještina, iskustva i kompetencija, što se vidi iz njihovih životopisa.

Nadzorni odbor sastavljen je od sedam članova, od čega su tri člana ruski državljani, a četiri člana su hrvatski državljani. Po kriteriju spola, Nadzorni odbor čine dvije članice i pet članova, a kriterij dobi uvažen je na način da se uspostavila dobra ravnoteža pa je raspon godina članova od 32 godine do 66 godina.

Popis članova Nadzornog odbora nalazi se na stranici 19.

Marinko Došen,
predsjednik Uprave

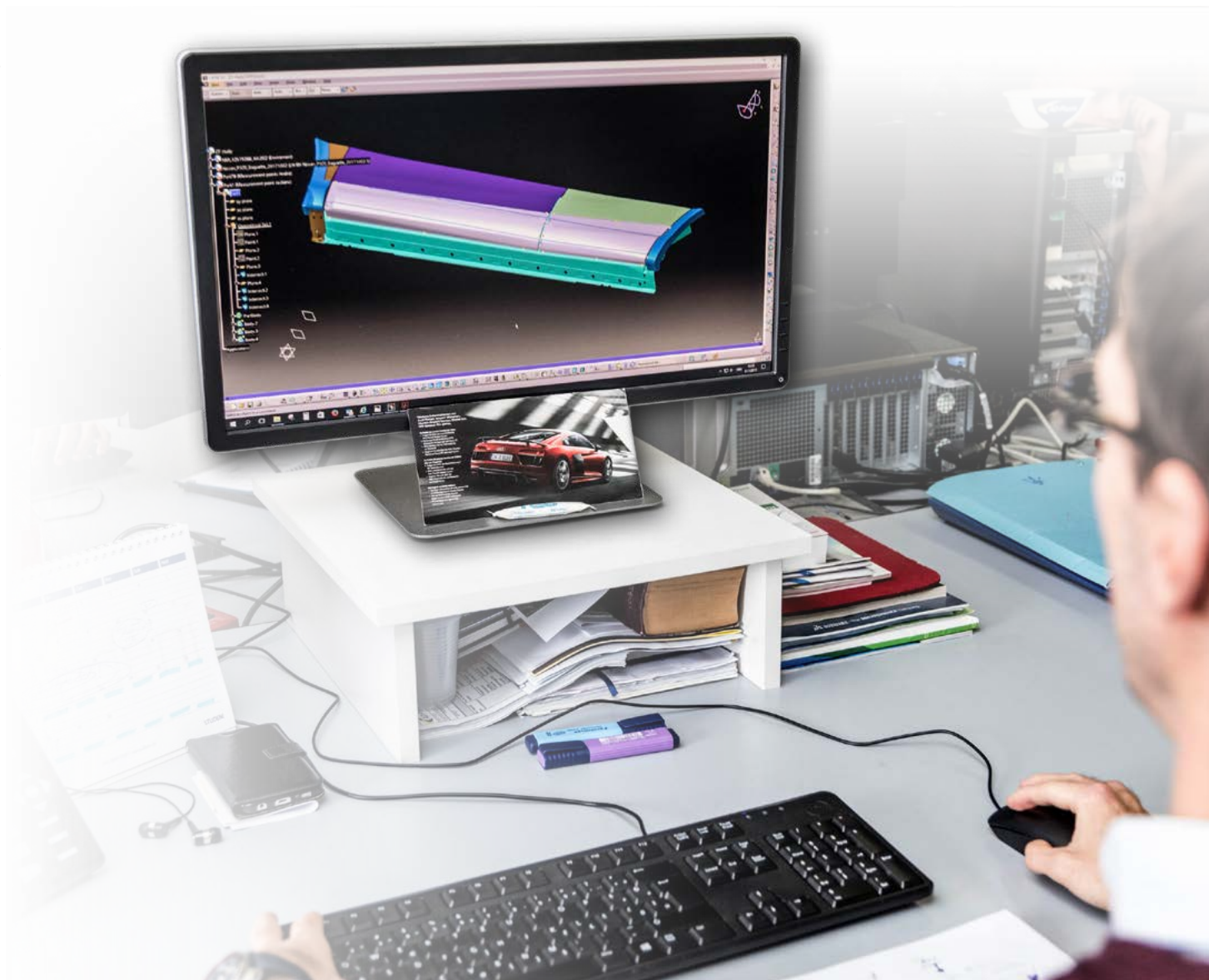
Katija Klepo,
članica Uprave

Sanja Biočić,
članica Uprave

Mladen Peroš,
član Uprave

Korporativno upravljanje

Etika i integritet

U izvještajnom je razdoblju izrađena brošura *Kodeks poslovnog ponašanja i politike AD Plastik Grupe* na tri jezika te je tiskana i distribuirana svim zaposlenicima na svim lokacijama.

Antikorupcijska politika promovirana je na razini cijele Grupe i tiskani su materijali koje su dobili svi postojeći zaposlenici, ali i svi novozaposleni. Objavljena je na internetskim stranicama kompanije i s njom su upoznati svi naši dionici. U promatranom periodu nije bilo prijava niti sumnje na korupciju ni u kojem obliku pa u 2017. godini nisu provedene mjere procjene rizika zbog sumnji na korupciju.

Redovito se provode edukacije i osposobljavanja zaposlenika na svim razinama radi boljeg razumijevanja opasnosti od mita i korupcije. Imamo nultu toleranciju prema bilo kakvim oblicima mita i korupcije, a svi zaposlenici upoznati su s dužnostima prijavljivanja bilo kojeg oblika sukoba interesa ili korupcijske prakse svojim izravno nadređenima, službi ljudskih resursa ili pravnoj službi.

Kodeksom poslovnog ponašanja definirano je kako prilikom razmjene poklona treba voditi brigu o zakonitosti i pokloni ne smiju prelaziti vrijednost veću od 200 eura. Posebno je istaknuto kako se ne smiju primati pokloni od poslovnih partnera u procesu

davanja ponude. Kodeks promiče kulturu etičnog ponašanja, a sve nepravilnosti mogu se prijaviti usmeno, pismeno ili anonimno. Nepoštivanje Kodeksa i Politika za posljedicu može imati stegovne mjere.

Potpisnici smo i Kodeksa etike u poslovanju Hrvatske gospodarske komore, čime se obvezujemo na odgovorno i etično pona-

šanje kao nužne pretpostavke za učinkovito funkcioniranje tržišta. Određivanjem etičkih kriterija pridonosimo transparentnom i učinkovitom poslovanju.

AD Plastik Grupa ne podržava bilo kakvo materijalno i financijsko podupiranje političkih stranaka, niti davanje političkih priloga. Zalažemo se za transparentno i javno zagovaranje različitih javnih politika putem poslovnih i interesnih organizacija, javnim nastupima, stručnim raspravama ili direktnim prijedlozima i komentarima nadležnom tijelu.

AD Plastik Grupa poštuje osnovna načela slobodnog tržišnog natjecanja i u skladu s tim zabranjuje usklađena djelovanja poduzetnika, sporazume i odluke udruženja koje kao cilj ili posljedicu imaju narušavanje tržišnog natjecanja i dovođenje društva u povlašteni položaj u odnosu na konkurente i kupce. Sukladno tome, usvojena je i Antimonopolna politika na razini Grupe koja je također dio tiskane brosure. U izvještajnom razdoblju, po pitanju kršenja načela slobodnog tržišnog natjecanja i navedene legislati-ve, nije bilo nikakvih pritužbi.

I	KODEKS POSLOVNOG PONAŠANJA 4
	Poruka Marinika Došen, predsjednika Uprave Naši temelji Kodeks poslovnog ponašanja Osnovna načela Zaposlenici i ljudska prava Poslovni partneri Zajednica Imovina i informacije Izbjegavanje sukoba interesa Korupcija Odgovornost prema okolišu Izjava o prihvatanju Kodeksa poslovnog ponašanja
II	ANTIKORUPCIJSKA POLITIKA 22
III	ANTIMONOPOLNA POLITIKA 24
IV	POLITIKA UPRAVLJANJA ENERGIJOM 26
V	POLITIKA ODRŽIVOG UPRAVLJANJA DOBAVLJAČIMA 28
VI	POLITIKA KVALITETE 30
VII	POLITIKA ZAŠTITE OKOLIŠA 32
VIII	POLITIKA ZAŠTITE ZDRAVLJA I SIGURNOSTI NA RADU 36

2

IX	POLITIKA ZAŠTITE LJUDSKIH PRAVA 38
	Načela AD Plastik Grupe Politika zabrane trgovanja ljudima
X	POLITIKA KORPORATIVNE SIGURNOSTI 42
XI	POLITIKA RAZNOLIKOSTI 44
	Svrha Djelokrug primjene Primjena Politike Objava Politike
XII	KODEKS OGLAŠAVANJA 46
	Zakonitost Pristojnost i poštenje Istinitost Okruženje Odgovornost prema društvu Privatnost Sigurnost Djeca i mladež Pozivanje na treće osobe Pozivanje na priznanja Darovi Zapošljavanje Oglasne poruke

Kodeks poslovnog ponašanja i Politike AD Plastik Grupe 3

Dionica ADPL

AD Plastik d.d. dioničko je društvo osnovano u Republici Hrvatskoj i upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Splitu pod brojem MBS 060007090, OIB 48351740621.

Temeljni kapital AD Plastika d.d. iznosi 419.958.400 kuna, a podijeljen je na 4.199.584 dionice nominalne vrijednosti 100,00 kuna. Dioničari su pravne i fizičke osobe iz Hrvatske i inozemstva koji svoje interese ostvaruju putem Glavne skupštine i Nadzornog odbora, u skladu sa zakonodavstvom Republike Hrvatske.

Dionica ADPL uvrštena je na službeno tržište Zagrebačke burze te je u sastavu indexa Crobex, a trguje se s nešto manje od 70 posto dionica (free float). Interkapital vrijednosni papiri d.o.o. obavljaju poslove specijalista dionicama pružajući podršku prometu dionicama kompanije.

U 2017. godini otpušteno je 4.763 vlastite dionice na ime isplate bonusa zaposlenicima za uspješan rad u 2016. godini, a stečeno je 700 vlastitih dionica. Na dan 31. 12. 2017. godine kompanija je držala 23.801 vlastitih dionica što predstavlja 0,57 posto temeljnog kapitala. Zaposlenici kroz program ESOP (radničko dioničarstvo) drže 81.834 dionice što predstavlja 1,95 posto temeljnog kapitala.

Dionica je ostvarila rast cijene od 22,5 posto u odnosu na godinu ranije i tako nadmašila kretanje Crobexa koji je zabilježio pad od 7,6 posto. Cijena se kretala u rasponu od 137,1 kunu do 175,9 kuna, a zadnja je cijena u promatranom periodu bila 169,1 kuna. Promet dionicom porastao je za gotovo 50 posto, uz rast volumena trgovanja za 16,1 posto i tako nadmašio rast ukupnog prometa dionicama na burzi od 37,3 posto.

Zarada po dionici (EPS) iznosi 16,7 kuna, što je rast od čak 41,2 posto u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila 11,8 kuna. Ostvaren P/E u iznosu 10,1 kunu nešto je niži nego godinu ranije kada je iznosio 11,7 kuna. Razlog tome je veći porast neto dobiti u odnosu na porast cijene dionice, što ukazuje na prostor za daljnji rast cijene dionice.

ROE bilježi rast kao rezultat povećanja neto dobiti i iznosi 9,7 posto odnosu na 7,5 posto koliko je iznosio prethodnu godinu.

U 2017. godini isplaćena je dividenda u iznosu od 8,5 kuna po dionici, što predstavlja dividendni prinos od 5 posto. To je nastavak dugogodišnjeg trenda i dividendne politike isplate minimalno 50 posto raspoloživih sredstava.

22,5%

porast cijene
u odnosu na 2016. godinu

9,7%

ROE u 2017. godini

49,0%

porast prometa
u odnosu na 2016. godinu

10,1 kn

P/E prema zadnjoj cijeni
promatrane godine

5,0%

dividendni prinos
u 2017. godini

16,7 kn

EPS u 2017. godini

Dionica ADPL

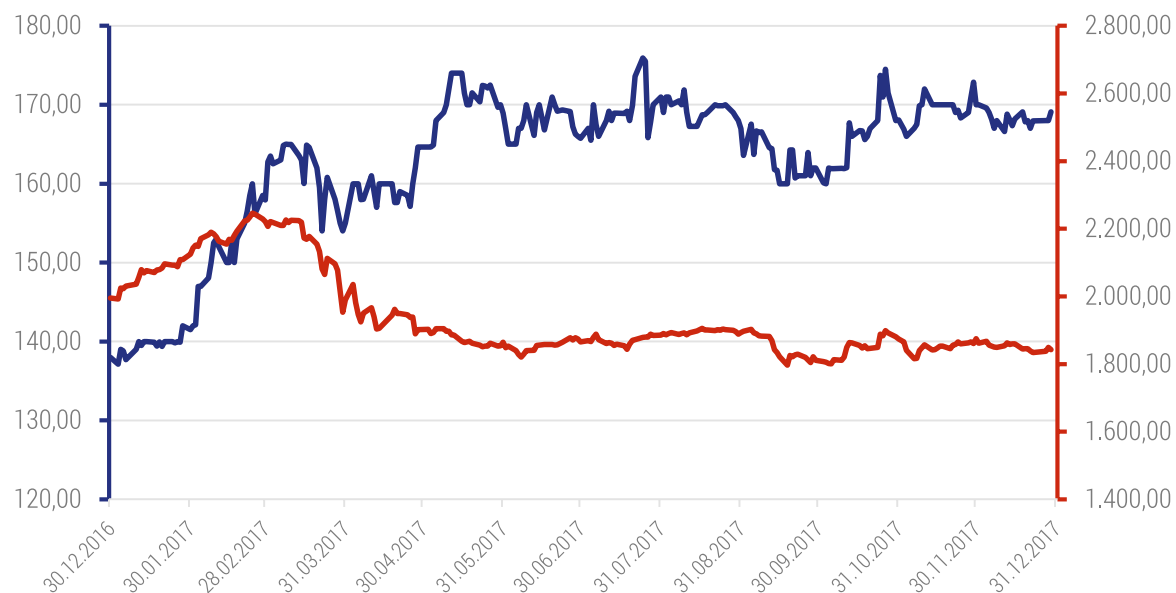
Kretanje cijene dionice ADPL i indeksa CROBEX u 2017. godini

+22,54%

ADPL (rast od 22,54 posto u 2017.)

-7,62%

CROBEX (pad od 7,62 posto u 2017.)

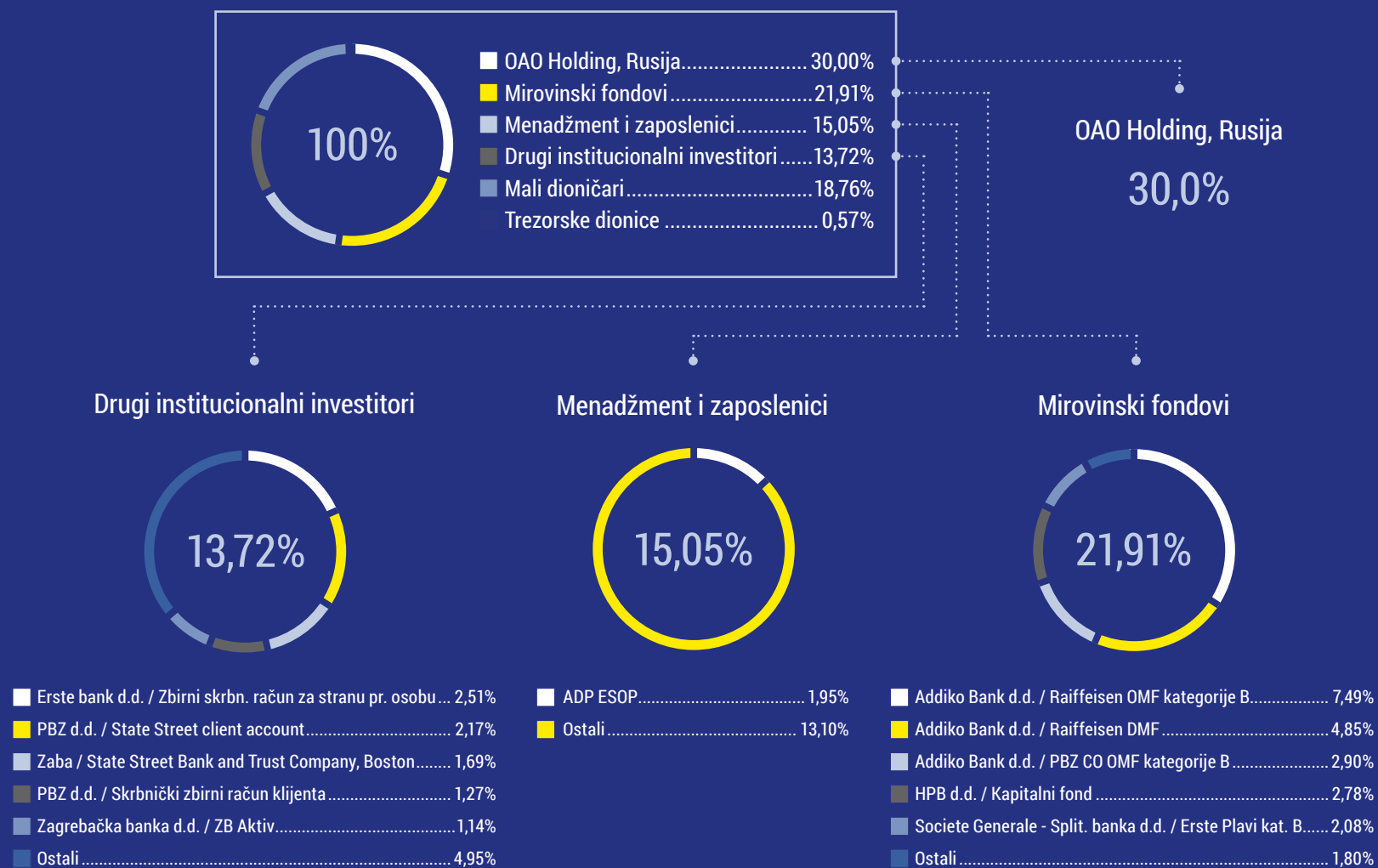

Kretanje dionice ADPL

ADPL (kn)	2017	2016	Promjena
Najviša cijena	175,9	144,2	22,0%
Najniža cijena	137,1	92,1	49,0%
Zadnja cijena	169,1	138,0	22,5%
Volumen	340.285	293.021	16,1%
Promet	53.905.767	36.179.476	49,0%
Tržišna kapitalizacija	710.149.654	579.542.592	22,5%

Dionica ADPL

Vlasnička struktura - stanje na dan 31. 12. 2017.

Dionica ADPL

10 najvećih dioničara

Društvo nema većinskog vlasnika, a najveći je dioničar Otvoreno dioničko društvo Holding Auto-komponenti iz Sankt Peterburga, Ruska Federacija. Ono u svom vlasništvu ima 1.259.875 dionica,

što predstavlja 30 posto udjela u temeljnom kapitalu kompanije. Ruski vlasnik i hrvatski mirovinski fondovi drže preko 50 posto dionica AD Plastik Grupe.

U 2017. godini Raiffeisen mirovinski fondovi povećali su udjele u vlasničkoj strukturi s 9,96 posto na 12,35 posto, dok ostali dioničari među deset najvećih nisu značajnije mijenjali udjele.

Dioničar	Broj dionica 31.12.2017.	Udio	Broj dionica 31.12.2016.	Udio	Kretanje
1 OAO HOLDING AUTOKOMPONENTIw	1.259.875	30,00%	1.259.875	30,00%	■
2 RAIFFEISEN OBVEZNI MIROVINSKI FOND - Kategorija B	314.704	7,49%	269.462	6,42%	▲
3 RAIFFEISEN DOBROVOLJNI MIROVINSKI FOND	203.884	4,85%	148.645	3,54%	▲
4 PBZ CO OBVEZNI MIROVINSKI FOND - Kategorija B	121.980	2,90%	119.640	2,85%	▲
5 KAPITALNI FOND D.D.	116.541	2,78%	116.541	2,78%	■
6 ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK D.D. - Zbirni skrbnički račun za stranu pravnu osobu	105.349	2,51%	105.349	2,51%	■
7 PBZ D.D. - STATE STREET CLIENT ACCOUNT	90.938	2,17%	92.948	2,21%	▼
8 ERSTE PLAVI OBVEZNI MIROVINSKI FOND - Kategorija B	87.501	2,08%	115.353	2,75%	▼
9 ADP-ESOP D.O.O.	81.834	1,95%	130.532	3,11%	▼
10 ZAGREBAČKA BANKA D.D. - State Street Bank and Trust Company, Boston	70.774	1,69%	73.777	1,76%	▼
Total	2.453.380	58,42%	2.432.122	57,91%	

Dionica ADPL

Kalendar objava na burzi

Mjesec	Datum	Financijska izvješća	Nadzorni odbor i Glavna skupština
2	23. 2. 2018.	Nerevidirani godišnji izvještaj AD Plastik Grupe za 2017. godinu	
	16. 4. 2018.		Sjednica Nadzornog odbora
4	najkasnije do 30. 4. 2018.	Integrirani i revidirani godišnji izvještaj AD Plastik Grupe za 2017.godinu	
	najkasnije do 30. 4. 2018.	Međuzvješće posloводства AD Plastik Grupe za prvi kvartal 2018. godine	
5	24. 5. 2018.		Sjednica Nadzornog odbora
7	12. 7. 2018.		Glavna skupština 2018.
	najkasnije do 31. 7. 2018.	Međuzvješće posloводства AD Plastik Grupe za drugi kvartal 2018. godine	
9	12. 9. 2018.		Sjednica Nadzornog odbora
10	najkasnije do 31. 10. 2018.	Međuzvješće posloводства AD Plastik Grupe za treći kvartal 2018. godine	
12	13. 12. 2018.		Sjednica Nadzornog odbora

Istraživanje i razvoj

Značaj i aktivnosti istraživanja i razvoja

Tehnološki napredak i promjene u automobilskoj industriji iznimno su progresivne. Kvaliteta, sigurnost, tehničko-tehnološka rješenja, završna obrada, novi materijali, konkurentnost, inovativnost i ekološka prihvatljivost imperativi su koje moraju zadovoljiti sve karike dobavljačkog lanca autoindustrije. Proizvođači automobila traže pristupačna, robusna i lagana konstrukcijska rješenja, ali i veliku ponudu materijala. Učinkovitost, ekonomika procesa te planiranje na temelju učinkovitosti upotrebe materijala i resursa, imaju velik utjecaj. Strogi su uvjeti energetske učinkovitosti strojeva i sustava, odabira materijala i održivog razvoja koje treba zadovoljiti, a pritom ostati konkurentan. Proizvođači automobila sve se više usmjeravaju na svoju temeljnu djelatnost, a istraživanje i razvoj komponenti prepuštaju dobavljačima koji na taj način dobivaju znatno ozbiljniji partnerski status. Zadržati status poželjnog i pouzdanog globalnog dobavljača u razvoju i proizvodnji automobilskih komponenti, moguće je samo stalnim unaprjeđenjem razvoja i kvalitete proizvoda te ponudom inovativnih rješenja krajnjim proizvođačima.

AD Plastik Grupa ulaže tri do četiri posto prihoda godišnje u unaprjeđenje istraživanja i razvoja proizvoda i procesa, ako se isključe kapitalne investicije, kako bi konkurirala na zahtjevnom automotiv tržištu i pratila globalne trendove. Preko sto zaposlenih inženjera i kontinuirana ulaganja ukazuju na važnost navedenog područja. In-

tenzivno se radi na unaprjeđenju postojećih i uvođenju novih tehnologija koje će osigurati daljnji rast i razvoj kompanije, što nas čini pouzdanim i stabilnim partnerom za globalne proizvođače automobila.

Kako bi kupcima dostavili gotove module koji se jednostavno montiraju, vrlo često je potrebno korištenje više pro-

izvodnih tehnologija i vrlo specifična znanja. Stoga je bliska suradnja s kupcima ključna i to od rane faze razvoja do stabilne serijske proizvodnje. ▶

Istraživanje i razvoj

Značaj i aktivnosti istraživanja i razvoja (nastavak)

- ▶ Inženjerski tim stručnjaka AD Plastik Grupe u mogućnosti je brzo i kvalitetno odgovoriti zahtjevima tržišta koji se pred njih postavljaju, stvarajući tako nove smjerove te više razvojne i proizvodne standarde. Time se kupcima nude bolja i efikasnija rješenja

U 2017. godini uložili smo 34 milijuna kuna u novi projekt „Pilot linija bojenja za industrijska istraživanja, razvoj i inovacije“, što treba biti generator rasta prodaje u srednjoročnom razdoblju. Odobrena su nam i bespovratna sredstva iz Europskog fonda za

regionalni razvoj namijenjena nabavi opreme i istraživačko razvojnim aktivnostima, s ciljem znatnog poboljšanja postojećeg tehnološkog procesa bojenja i razvoja bojenih interijera za vozila kao nove proizvodne niše.

Zaštita okoliša

Sustavno provodimo aktivnosti koje za cilj imaju smanjenje emisija štetnih plinova automobila na okoliš, točnije minimiziranje njihovog utjecaja. Globalni je cilj automobilske industrije kontinuirano smanjenje emisija CO₂.

Stoga se u razvojnoj fazi proizvoda i procesa posebna pozornost posvećuje ekološkim aspektima prilikom odabira samih sirovina i materijala. Pri tome se analizira utjecaj na okoliš do kraja njihovog životnog ciklusa.

Smanjenje emisija štetnih plinova, između ostalog, postiže se smanjenjem mase automobila, odnosno smanjenjem mase svake pojedine komponente i korištenjem takozvanih laganijih materijala. Istraživanjem novih materijala te razvojem i primjenom lakših komponenti i prirodnih materijala, direktno smanjujemo utjecaj štetnih emisija na okoliš. Također, stalno radimo na povećanju udjela recikliranih sirovina koje su ekološki prihvatljive. Ujedno se smanjenje utjecaja na okoliš postiže i kontinuiranim poboljšanjima dizajna proizvoda te optimizacijom procesa proizvodnje.

Istraživanje i razvoj

Kompozitni materijali

Kompozitni materijali jedna su od alternativa konvencionalnim materijalima i imaju važan utjecaj na smanjenje mase vozila. Iznimno su

dobra svojstva specifične čvrstoće i krutosti te im je manja specifična masa. U izvještajnom razdoblju neprekidno smo radili na istraživanju i razvoju primjene materijala za termoformirane proizvode interijera i eksterijera, a sve u cilju smanjenja njihove težine te mogućnosti implementacije u narednim periodima. AD Plastik Grupa svojim kupcima nudi rješenja u skladu s globalnim trendovima i zahtjevima automobilske industrije.

Recikliranje materijala

Veliki potencijal u smanjenju utjecaja na okoliš naših proizvoda i očuvanju resursa ima recikliranje. Osim recikliranja proizvoda na kraju njihovog vijeka trajanja, usmjeravamo pozornost na recikliranje sirovina i materijala, korištenje visokokvalitetnih recikliranih materijala u procesima i smanjenje utjecaja na okoliš pri razvoju novih proizvoda. AD Plastik Grupa u suradnji s kupcima odabire materijale koji sadrže

što veći udio recikliranog materijala ili prirodne materijale. Stalno provjeravamo mogućnosti upotrebe takvih materijala kako bi svaki pojedini proizvod na kraju svog životnog vijeka u što većem udjelu bio reciklabilan.

U cilju smanjenja utjecaj na okoliš nakon isteka životnog ciklusa proizvoda, radimo na poboljšanju mogućnosti njihove reciklaže.

Inovacije u 2017.

Pokrenuli smo nekoliko aktivnosti uvođenja novih i oplemenjivanja postojećih tehnologija, u cilju povećanja inovativnosti te razvojne i troškovne konkurentnosti naših proizvoda.

Hot Stamping tehnologija, omogućava dekoriranje vrlo kompleksnih brizganih dijelova eksterijera i interijera vozila, koristeći pritom višeslojne folije čija upotreba smanjuje primjenu ekološki agresivnije tehnologije kromiranja.

MuCell tehnologijom ili tehnologijom brizganja polimera, uz korištenje ekspandirajućih agenasa i uz prikladno tehnološko oblikovanje, dobiva

se proizvod traženih mehaničkih svojstava, manje težine i uz kraće vrijeme proizvodnje. Važno je napomenuti kako se tijekom oblikovanja proizvoda koriste metode inženjerskih izračuna, primjenom metode konačnih elemenata, u cilju višestruke optimizacije proizvoda.

Osim navedenog, stalno unaprjeđujemo tehnologije spajanja komponenti iz različitih materijala, različite završne obrade s ciljem povećanja tehničkih i dekorativnih mogućnosti, poput raznih vrsta zavarivanja i dvokomponentnog lijepljenja.

Tehnologije i proizvodi

U cilju zadovoljavanja potreba naših kupaca i proizvodnje što složenijih proizvoda visoke dodane vrijednosti, kontinuirano razvijamo postojeće i usvajamo nove tehnologije. Ključne tehnologije koje koristimo u redovitom poslovanju su: injekcijsko prešanje, bojenje, ekstruzija, puhanje, netkani tekstil i termoblikovanje.

Za montažu proizvoda koriste se skoro sve poznate tehnologije spajanja plastičnih proizvoda uključujući automatizirana zavarivanja i lijepljenja.

Povjerenje ključnih kupaca, utemeljeno na dugogodišnjoj uspješnoj suradnji, presudno je kod uvođenja novih tehnologija koje trebaju slijediti najnovije svjetske trendove autoindustrije. U 2017. godini napravljen je iskorak u vidu robotiziranog dvokomponentnog lijepljenja plastičnih komponenti. Izvršena

je priprema uvođenja nove tehnologije toplog prešanja folija na plastične komponente - *hot-stamping*. Time smo povećali stupanj složenosti, odnosno dodanu vrijednost svojih proizvoda i stekli nove reference za ugovaranje još složenijih proizvoda u budućnosti.

Tehnologije i proizvodi

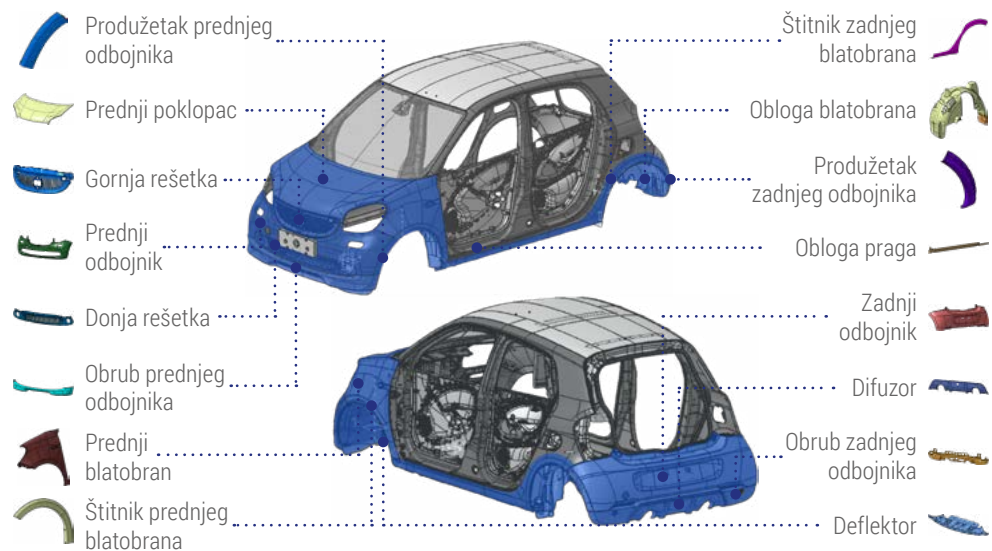
Mapa po lokacijama

					
	Injekcijsko prešanje	Ekstruzija	Termoformiranje, tekstil	Bojenje	Puhanje
Prodaja	61%	9%	11%	17%	2%

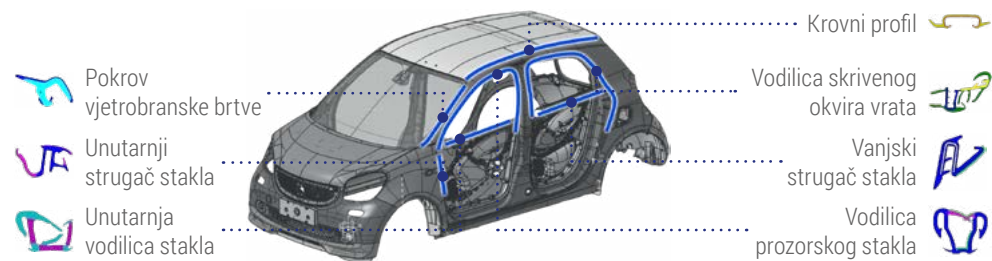

Tehnologije i proizvodi

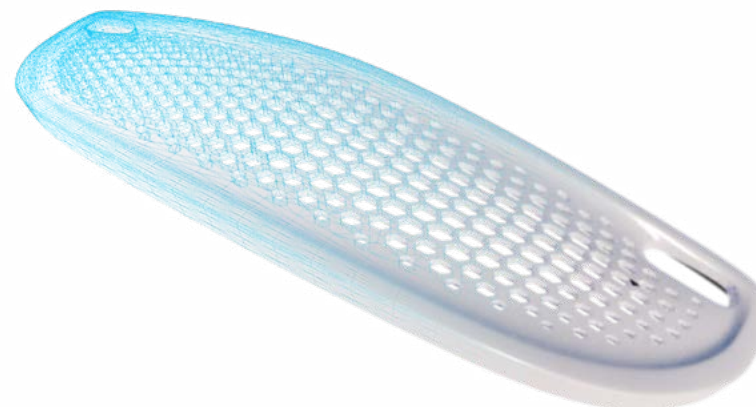
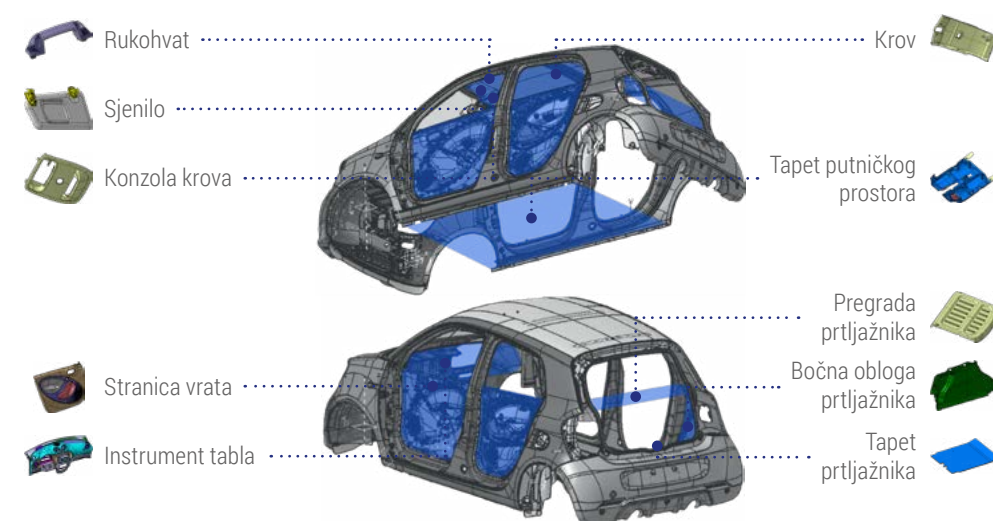
Eksterijer

Brtve

Interijer

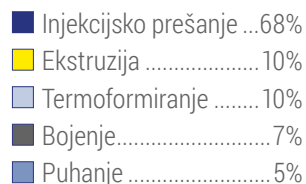
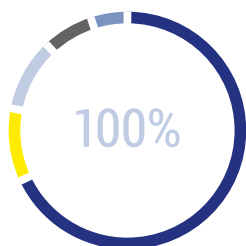

Tehnologije i proizvodi

Glavni projekti u 2017. po tehnologijama

Tijekom izvještajnog razdoblja bilo je aktivno ukupno 74 projekta, od kojih su dva opće namjene, dok su ostali projekti razvojni. Brojka od 74 projekta znači izradu 405 alata, 160 naprava, 262 kontrolnika i 39 Poka yoke (naprava za vizualnu kontrolu sastavnih dijelova finalnog proizvoda). Tijekom godine zatvoreno je 26, a otvorena su nova 33 projekta pa je tako na dan 31. prosinca 2017. godine bilo aktivno ukupno 48 projekata. Preko dvije trećine projekata realizirano je korištenjem tehnologije injekcijskog prešanja, što je vidljivo na grafičkom prikazu.

Tehnologije u projektima 2017. godine

Jedan od najistaknutijih projekata u promatranom razdoblju, a koji je velikim dijelom zastupljen u tehnologiji injekcijskog prešanja, novi je model Renault Clia. Za ovaj projekt samostalno radimo 26 alata, a među njima alate prednjeg i zadnjeg branika.

Treba spomenuti i projekt rukohvata za Volkswagenova vozila jer se radi o sinergiji tehnologije injekcijskog prešanja i montaže.

U tehnologiji bojenja izdvojili bismo projekt bojenja eksterijera Smarta zbog specifičnosti koja se očituje u mogućnosti personalizacije vozila

dvobojnom karoserijom. Također, zanimljiv je projekt bojenih vanjskih stabilizatora (spojlera) Renault Clia, budući da se oni prvo brizgaju, zatim boje i finaliziraju lijepljenjem 2K ljepljivom s temperaturnom aktivacijom.

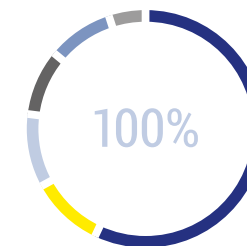
U tehnologiji termoformiranja izdvojili bismo projekt tapeta salona Renault Grupe koji se proizvode na lokaciji AD Plastik Grupe u Kalugi u Rusiji.

Tijekom izvještajnog razdoblja zatvorena su dva projekta tehnologije puhanja koji se proizvode u Mladenovcu, projekt Alfa Romeo i Ma-

serati, čija je posebnost u tome što pripadaju luksuznom segmentu vozila iako su neaspektni proizvodi. Najveći projekt ekstruzije otvoren je krajem godine i to statičke brtve vozila Renault Grupe.

U 2017. godini treba naglasiti primjenu nove dodatne tehnologije *hot-stampinga*, točnije nanošenja folije na površinu pri visokim temperaturama. Koristimo ga u dva projekta i to u projektu eksterijera i interijera Renault Twinga.

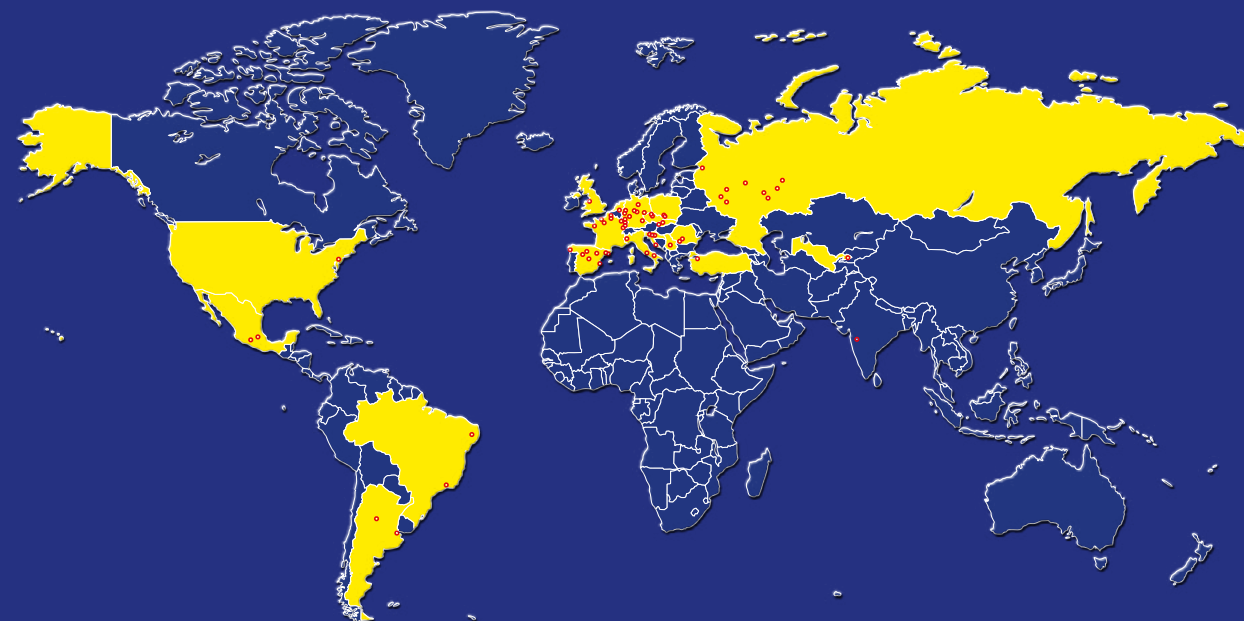
Dodatne tehnologije korištene u projektima tijekom 2017. godine

Tržišta i prodaja

Pregled tržišta i kupaca

Argentina

- Córdoba
- Buenos Aires

Brazil

- Pernambuco
- Porto Real

Češka

- Kolín
- Mladá Boleslav

Francuska

- Batilly
- Douai
- Hambach

Mulhouse

- Poissy
- Rennes
- Sandouville
- Sevelnord
- Sochaux

Indija

- Ranjangaon

Italija

- Cassino
- Melfi
- Mirafiori

Meksiko

- Cuautitlán
- Toluca

Njemačka

- Bochum
- Cologne
- Eisenach
- Kassel
- Mosel
- Regensburg
- Ruesselsheim
- Saarlouis
- Wolfsburg

Poljska

- Gliwice
- Tychy

Rumunjska

- Craiova
- Mioveni

Rusija

- Izhevsk
- Kaluga
- Moscow
- Naberezhnye Chelny
- Nizhny Novgorod
- Saint Petersburg

- Togliatti
- Ulyanovsk

Srbija

- Kragujevac

Slovačka

- Bratislava
- Trnava

Slovenija

- Ljubljana
- Novo Mesto

Španjolska

- Barcelona
- Madrid

- Palencia
- Valencia
- Valladolid
- Vigo
- Zaragoza

Turska

- Bursa

UK

- Ellesmere Port

SAD

- Detroit

Uzbekistan

- Asaka

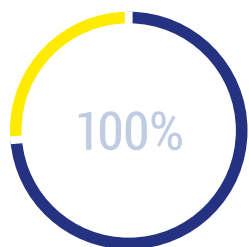

Tržišta i prodaja

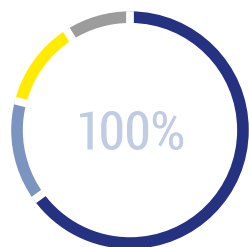
Pregled prihoda od prodaje po tehnologijama i lokacijama

Po lokacijama

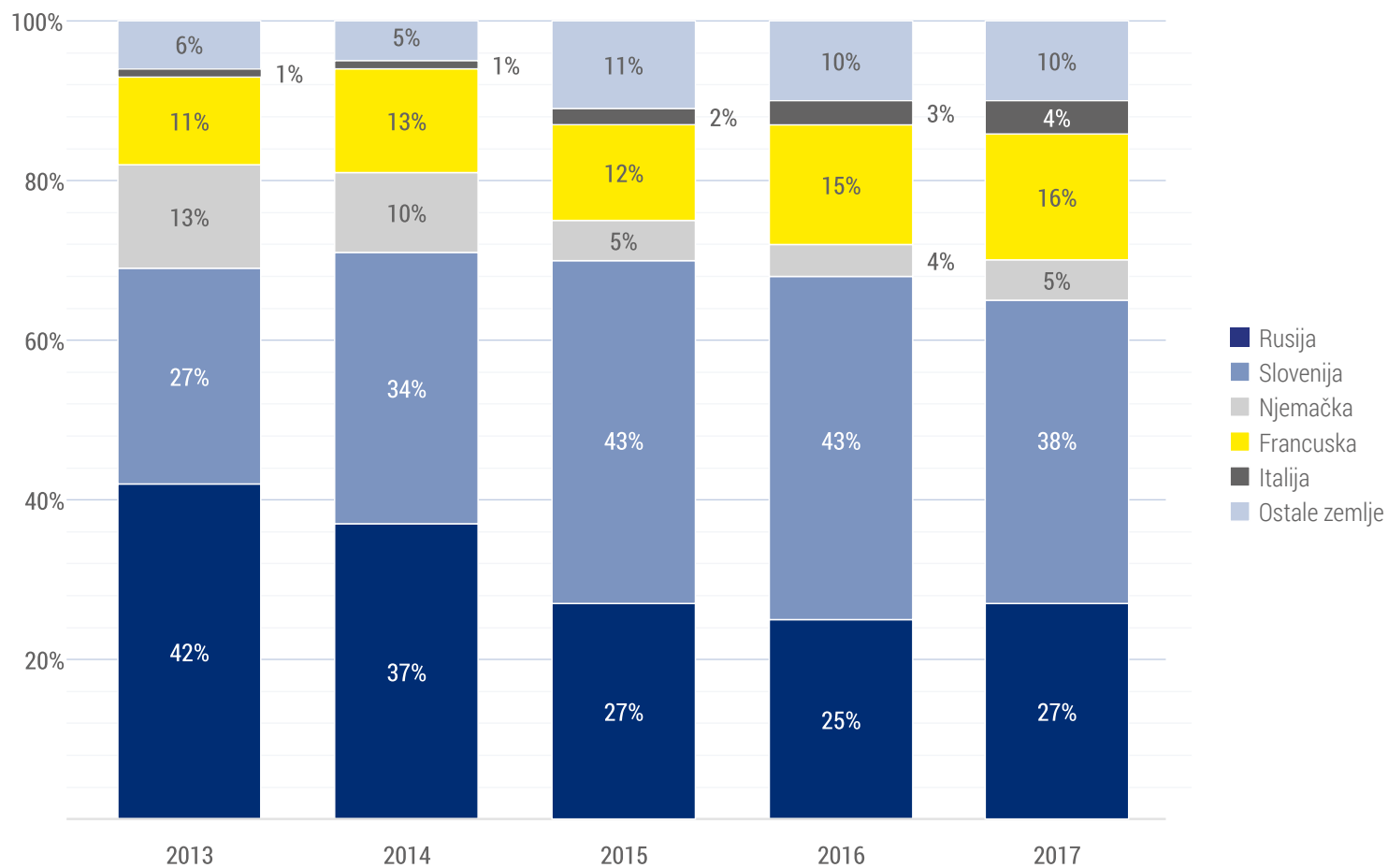
■ EU + Srbija 72,81%
 ■ Rusija 27,19%

Po tehnologijama

■ Injekcijsko prešanje + puhanje 64%
 ■ Bojenje 17%
 ■ Termoformiranje + netkani tekstil 11%
 ■ Ekstruzija 9%

Po tržištima

■ Rusija
 ■ Slovenija
 ■ Njemačka
 ■ Francuska
 ■ Italija
 ■ Ostale zemlje

Tržišta i prodaja

Europska unija + Srbija

Europska prodaja automobila prošle je godine zabilježila najbolju prodaju u posljednjih deset godina. Gospodarski rast evidentno je vratio povjerenje potrošača, a pripomogla su svakako sve bolja, ljepša i zanimljivija vozila svjetski poznatih proizvođača koji potiču potražnju. Broj novoregistriranih vozila porastao je za 3,3 posto i u 2017. godini bilo ih je 15,6 milijuna. Ovo su najviše brojke od rekordne 2007. godine kada je registrirano 16 milijuna automobila.

Zanimljivo je kako je prodaja u Engleskoj pala za 5,7 posto, na što je zasigurno velikim dijelom utjecao Brexit, dok su istovremeno sve članice Europske unije zabilježile ozbiljan rast. Najveći je rast imala Italija od 7,9 posto, zatim Španjolska 7,7 posto, slijede Francuska s 4,7 posto i Njemačka s 2,7 posto. Važno je naglasiti značajan porast ostalih članica Unije od čak 12 posto.

Prodaja Renault Grupe potpomognuta 12 postotnim povećanjem Dacie, porasla je za 6,7 posto. Alfa Romeo svoju je prodaju povećao za 30 posto i time pridonio povećanju od 5,2 posto FCA Grupe. Neka od najpopularnijih sportskih vozila u promatranoj godini bila su Renault Captur, Logan Stepway, Peugeot 5008, Citroen C3 Aircross i Alfa Romeo Stelvio.

Volkswagen je i dalje najveći proizvođač automobila u Europi i njegov udio je 23,6 posto na tom tržištu. Oni su zabilježili porast prodaje od 2,1 posto. Međutim, promjena je nastala kod drugoplasiranih pa je tako PSA Grupa s 15 posto preskočila Renault Grupu s 12,7 posto udje-

la, za što su zaslužni dobar odabir novih modela PSA Grupe i akvizicija Opela. Slijede ih Ford sa 6,2 posto, FCA Grupa s 5,5 posto i Toyota s 4,5 posto. U 2018. godini očekuje se usporavanje rasta, ali i dalje se predviđa porast prodaje vozila u odnosu na 2017. godinu.

Na tržištu Srbije tijekom 2018. godine očekuje se odluka o proizvodnji novog vozila FCA Grupe.

Putnička vozila u Europi (mil.)

Izvor podataka: Statista, February 2018

Tržišta i prodaja

Europska unija + Srbija

popis kupaca složen je po abecednom redu

FCA

Trenutno u proizvodnji:	uvodnici zraka, rukohvati, zaštite podvozja vozila, bojene komponente
Tehnologije:	puhanje, Injekcijsko prešanje, bojenje
Prodajna tržišta:	Srbija, Italija, Poljska, Meksiko, Brazil, SAD, Indija
Osvojene nominacije u 2017.:	ekstenzija rukohvata za model Jeep Compass

Ford

Trenutno u proizvodnji:	obloge iznad kotača vozila, zaštite podvozja vozila, brizgane komponente eksterijera
Tehnologije:	Injekcijsko prešanje
Prodajna tržišta:	Njemačka, Španjolska, Rumunjska, Rusija, Turska
Osvojene nominacije u 2017.:	dijelovi branika i ukrasne oplata za zaštitu blatobrana i pragova vozila Ford Focus Active, unutrašnje obloge iznad kotača vozila Ford Mondeo Panther

Grupo Antolin

Trenutno u proizvodnji:	stranice vrata
Tehnologije:	Injekcijsko prešanje, UV zavarivanje
Prodajna tržišta:	Slovenija

Hella

Trenutno u proizvodnji:	kućišta prednjih svjetala
Tehnologije:	Injekcijsko prešanje, montaža
Prodajna tržišta:	Slovenija
Osvojene nominacije u 2017.:	kućišta svjetala za vozilo Volvo V43X

PSA Grupa

Trenutno u proizvodnji:	rukohvati, vodilice stakla, nosači zvučnika, ekrani, nosači kamere, poklopci kamere i ekstraktori
Tehnologije:	Injekcijsko prešanje i ekstruzija
Prodajna tržišta:	Francuska, Španjolska, Češka, Slovačka, Argentina, Brazil, Kina, Rusija
Osvojene nominacije u 2017.:	nosači i poklopci kamere, ekrani, ekstraktori zraka i vodilice za više vozila Grupe

Reydel

Trenutno u proizvodnji:	instrument ploča, obloge volana, konzole mjenjača i ručne kočnice
Tehnologije:	Injekcijsko prešanje, UV zavarivanje
Prodajna tržišta:	Slovenija, Francuska

Tržišta i prodaja

Europska unija + Srbija

popis kupaca složen je po abecednom redu

Renault Grupa	
Trenutno u proizvodnji:	bojeni eksterijeri, brizgane komponente, ventilatori motora, obloge krova, bojene i nebojene ukrasne letvice (lajsne), svi rezervni dijelovi eksterijera i rukohvati
Tehnologije:	Injekcijsko prešanje, bojenje, termooblikovanje krova (montaža)
Prodajna tržišta:	Slovenija, Francuska, Španjolska, Koreja
Osvojene nominacije u 2017.:	prednji i zadnji odbojnici sa sastavnim dijelovima, unutrašnje obloge blatobrana, bojeni vanjski stabilizatori (spojleri), instrument table i stranice vrata za Clio, prednji odbojnici sa sastavnim dijelovima te obloge blatobrana za Smart (Edison faza 2)
VW Grupa	
Trenutno u proizvodnji:	strugači i rukohvati
Tehnologije:	ekstruzija, Injekcijsko prešanje i montaža
Prodajna tržišta:	Njemačka
Osvojene nominacije u 2017.:	strugači stakla Audi Q3

Webasto	
Trenutno u proizvodnji:	krovne letvice, dijelovi pomičnog krova
Tehnologije:	Injekcijsko prešanje i bojenje
Prodajna tržišta:	Njemačka, Slovačka

Euro APS, JV Rumunjska

Dacia	
Trenutno u proizvodnji:	sjenila i obloge krova, tapete
Tehnologije:	Injekcijsko prešanje, termooblikovanje
Prodajna tržišta:	Rumunjska

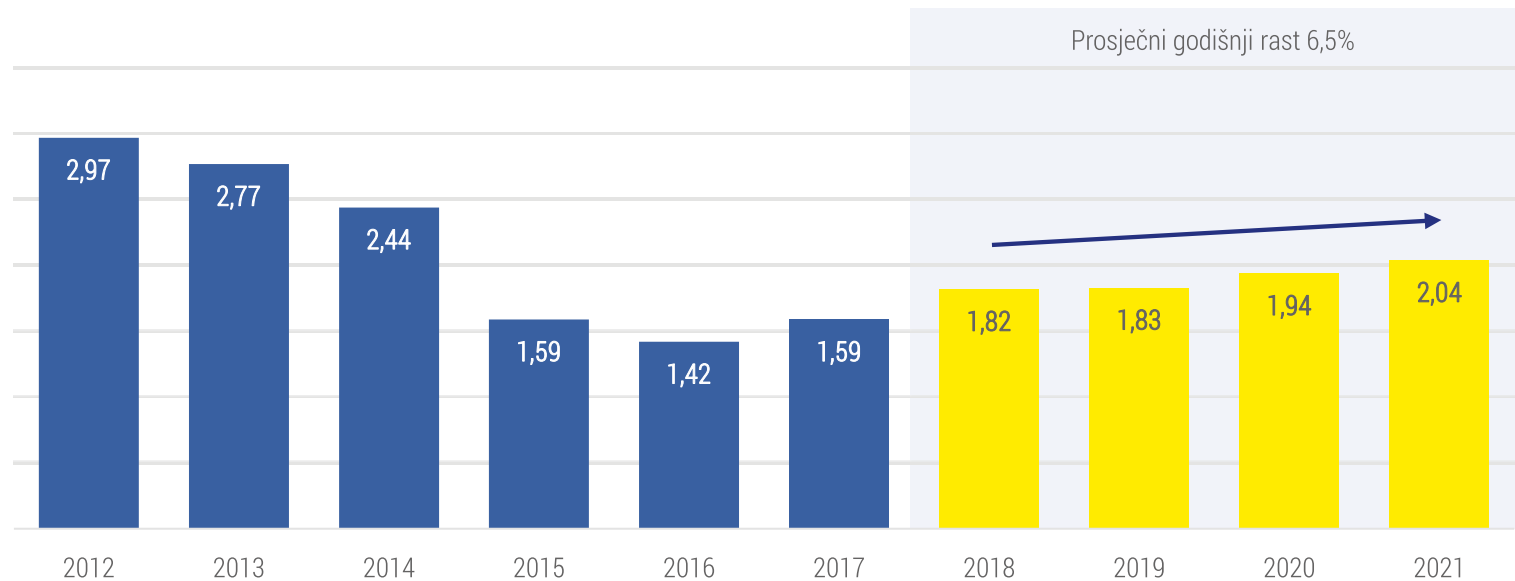

Tržišta i prodaja

Rusija

Nakon uzastopne četiri godine pada prodaje vozila na ruskom tržištu, u kojem je ono prepolovljeno, 2017. godina konačno donosi dvoznamenkasti rast prodaje od gotovo 12 posto. Prema objavljenim podacima, u promatranom je razdoblju registrirano 1.595.737 novih automobila. U prosincu je prodaja novih automobila i lakih gospodarskih vozila porasla za 14 posto u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Unatoč slabim počecima u siječnju i veljači, prodaja je tijekom godine porasla za 12 posto. Pred ruskim je tržištem dug put oporavka kako bi se vratilo na stare pozicije, ali najvažniji korak u tom smjeru je napravljen. Svi ključni proizvođači automobila u Rusiji bilježe rast prodaje, a najznačajniji kupci AD Plastika rastu brže od prosjeka tržišta. Tako VAZ bilježi rast od 17 posto, dok Renault bilježi rast od 16 posto. S obzirom na stabilizaciju rublje i rast cijena nafte, u 2018. godini predviđa se daljnji rast tržišta od 14,5 posto.

Putnička i LCV vozila u Rusiji (mil.)

Izvor podataka: pwc.ru i rusautonews

Tržišta i prodaja

Rusija

popis kupaca složen je po abecednom redu

AvtoVAZ

Trenutno u proizvodnji:	obloge krova, tapete, brizgane pozicije interijera i eksterijera, statičke brtve, uvodnici zraka
Tehnologije:	termooblikovanje, Injekcijsko prešanje i ekstruzija
Prodajna tržišta:	Rusija
Osvojene nominacije u 2017.:	brizgane zaštite podvozja za novi Logan, Sandero i X-Ray (proizvodnja VAZ)

Ford

Trenutno u proizvodnji:	obloga krova
Tehnologije:	termooblikovanje
Prodajna tržišta:	Rusija
Osvojene nominacije u 2017.:	brizgane pozicije interijera za vozilo Ford Kuga

GM-VAZ

Trenutno u proizvodnji:	obloge krova, statičke brtve
Tehnologije:	termooblikovanje i ekstruzija
Prodajna tržišta:	Rusija

Nissan

Trenutno u proizvodnji:	brizgane pozicije eksterijera
Tehnologije:	Injekcijsko prešanje
Prodajna tržišta:	Rusija
Osvojene nominacije u 2017.:	brizgane letvice za vozilo Qashqai

PCMA (Peugeot Citroen Mitsubishi Automotive)

Trenutno u proizvodnji:	brizgane pozicije eksterijera i police prtljažnika
Tehnologije:	Injekcijsko prešanje i termoformiranje
Prodajna tržišta:	Rusija

Renault

Trenutno u proizvodnji:	obloge krova, tapete, brizgane pozicije interijera i eksterijera, police prtljažnika
Tehnologije:	termooblikovanje, Injekcijsko prešanje
Prodajna tržišta:	Rusija
Osvojene nominacije u 2017.:	izolacije pomoćnog kotača LJC

Volkswagen

Trenutno u proizvodnji:	brizgane pozicije eksterijera
Tehnologije:	Injekcijsko prešanje
Prodajna tržišta:	Rusija
Osvojene nominacije u 2017.:	brizgane obloge kotača za Kodiaq, nosači hladnjaka za Polo i Rapid, ručke obloga vrata

Rizici poslovanja

U svom su poslovanju matrica i Grupa izložene rizicima tipičnim za gospodarske subjekte koji posluju na globalnom tržištu, a naročito onima iz automobilske industrije. Također su izložene i različitim ekonomskim i političkim rizicima te zakonskim regulativama pojedinih država na tržištima na kojima posluju.

Upravljanje rizicima smatramo jednim od ključnih instrumenata zaštite od konkurencije, koji kompaniji omogućuju prepoznavanje prilika i pravodobno reagiranje na promjene. Svakom se riziku pristupa proaktivno, sagledavajući utjecaj svakog pojedinog rizika na potencijalne prilike koje donosi. Kod definiranja strategije poslovanja posebnu pažnju posvećujemo rizicima poslovanja u kratkom i srednjem roku, te na mikro i makro razini kako bi se osigurala održivost poslovanja tijekom vremena.

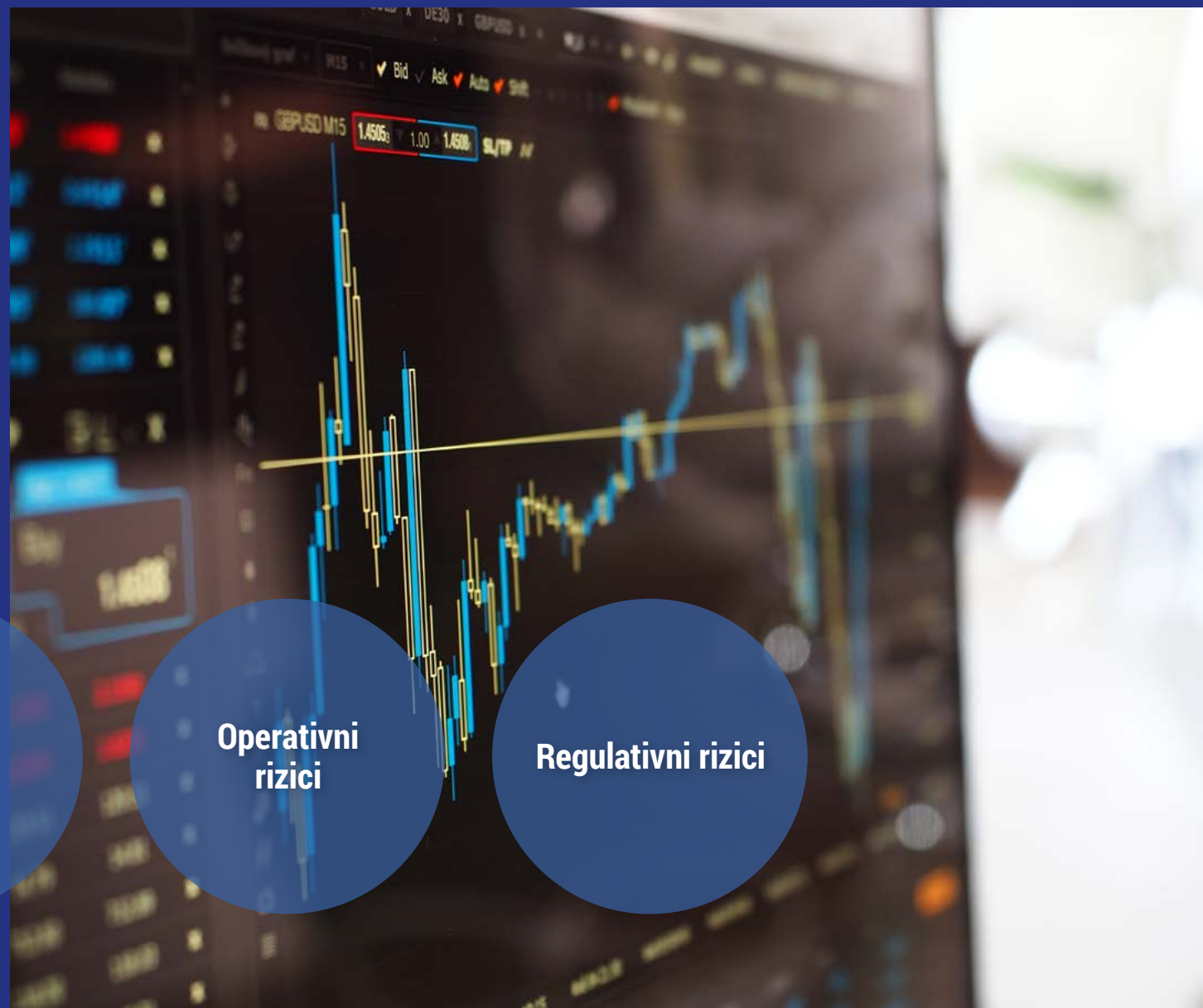
Različite vrste rizika s kojima se susrećemo možemo podijeliti u sljedeće grupe rizika:

**Financijski
rizici**

**Poslovni
rizici**

**Operativni
rizici**

Regulativni rizici

Rizici poslovanja

Financijski rizici

Financijski su rizici povezani s financijskim varijablama koje mogu prouzročiti poteškoće u podmirivanju financijskih obveza, likvidnosti, upravljanju dugom i slično. Nemamo formalni program upravljanja rizicima, ali cjelokupno upravljanje rizicima obavlja služba Financija koja pruža usluge ostalim članicama Grupe. Ona koordinira pristupom domaćem i međunarodnom financijskom tržištu, prati financijske rizike koji se odnose na poslovanje i upravlja njima putem internih izvještaja o rizicima u kojima su izloženosti analizirane po stupnju i veličini rizika te poduzima aktivnosti s ciljem učinkovitog upravljanja rizicima i svođenja istih na najmanju moguću razinu.

Financijski rizici kojima smo izloženi uključuju:

- Valutni rizik
- Kamatni rizik
- Cjenovni rizik
- Kreditni rizik
- Rizik likvidnosti
- Rizici vezani uz dionicu

Valutni rizik

Valutni rizik uključuje transakcijski i bilančni rizik. Transakcijski rizik predstavlja rizik negativnog utjecaja promjena valutnih tečajeva na novčane tijekove iz komercijalnih aktivnosti. Bilančni rizik predstavlja rizik da vrijednost neto monetarnih sredstava u stranim valutama bude niža prilikom preračunavanja u kune kao posljedica promjene valutnih tečajeva.

Grupa posluje u međunarodnom okružju te je najvećim dijelom izložena promjenama tečaja eura i ruske rublje te manjim dijelom promjenama tečaja srpskog dinara i rumunjskog leija.

Izloženost promjenama tečaja eura i ruske rublje vezana je za prihode koje Grupa ostvaruje na tržištu EU, pretežno u eurima, dok su prihodi od prodaje na ruskom tržištu ostvareni u rubljima. Također, Grupa je izložena valutnom riziku vezanom uz iskazivanje poslovanja inozemnih ovisnih društava koji prihode ostvaruju u inozemnim valutama, a isti se u konsolidiranim izvještajima iskazuju u kunama. Izloženost valutnom riziku proizlazi i iz nabavke sirovina koja se najvećim dijelom nabavlja u eurima. Društva u Rusiji upravljaju valutnim rizikom koristeći prirodni *hedging*, odnosno prodajne cijene usklađuju se s kupcima prema kretanju tečaja rublje

u odnosu na euro. Veći dio dugoročnih i kratkoročnih kredita ugovoren je s valutnom klauzulom, odnosno vezani su uz euro.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta uslijed promjena kamatnih stopa na tržištu. Rizik kamatne stope vezan je uz promjene u povratu imovine i obveza te u vrijednostima proizašlim iz kretanja kamatnih stopa.

Kamatni rizik Grupe proizlazi iz kreditnih zaduženja te dijelom iz imovine koja ostvaruje prihod od kamata iz odobrenih pozajmica matičnog društva povezanim društvima. Izloženost Grupe kamatnom riziku iz kreditnih zaduženja minimalna je, budući da je preko 90 posto kreditnih zaduženja Grupe ugovoreno s fiksnom kamatnom stopom. Kamatni rizik na imovinu koja ostvaruje prihod od kamata vezan je za odluke HNB-a o visini kamata između povezanih društava. Grupa kontinuirano prati promjene i predviđanja kamatnih stopa, simuliraju se različite situacije, uzimajući u obzir refinanciranje, obnavljanje sadašnjeg stanja i alternativno financiranje.

Cjenovni rizik

Poslovanje Grupe izloženo je cjenovnom riziku povezanom s promjenama cijena ključnih sirovina i materijala, transporta, ostalih proizvodnih troškova kao i snažnim pritiscima konkurencije i kupaca. U automobilskoj industriji prisutna je otvorena kalkulacija cijene proizvoda te se promjene cijena sirovina, materijala te ostalih troškova usklađuju s kupcima na mjesečnoj, kvartalnoj ili polugodišnjoj razini (ovisno o kupcu).

Najveća tržišta na kojima Grupa pruža svoje usluge i prodaje robu su tržišta Europske unije i Ruske Federacije. Uprava Grupe na temelju tržišnih cijena određuje cijene svojih usluga za svako pojedinačno inozemno tržište. ▶

Rizici poslovanja

Financijski rizici (nastavak)

► Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik neispunjenja obveza jedne strane u financijskom instrumentu koja time drugoj strani nanosi financijski gubitak. Imovina kompanije koja nosi kreditni rizik sastoji se uglavnom od zajmova i potraživanja od kupaca.

Zajmovi su odobreni ovisnim društvima te je kreditni rizik pod kontrolom kompanije. Potraživanja od kupaca imaju minimalni kreditni rizici jer radimo s kupcima koji su financijski stabilne tvrtke s minimalnim rizikom naplate, što je dio i poslovne politike Grupe. Napravljen je ispravan potraživanja od kupaca za iznos sumnjivih i spornih potraživanja.

Pet najvećih kupaca AD Plastik Grupe su:

- Revoz Slovenija
- Reydel Francuska
- OAO Avtovaz Rusija
- Renault Rusija
- Hella Slovenija

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja opasnost kako kompanija neće moći izvršavati svoje obveze

prema vjerovnicima. Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava koja postavlja odgovarajući okvir upravljanja rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti.

Rizik likvidnosti kontrolira se kroz snažne pozitivne operativne novčane tijekove koji se generiraju, osiguranje kreditnih linija za kapitalne investicije te ugovaranjem povoljnih kreditnih linija koje omogućuju brzo povlačenje kratkoročnih sredstava za pokriće rizika iz operativnog poslovanja. Na temelju operativnih planova poslovanja te planiranih investicija, sastavljaju se novčani tijekovi članica Grupe za narednu godinu po mjesecima, kao i dugoročni plan novčanog tijeka, koji se potom agregiraju na razini Grupe. Na dnevnoj razini pratimo razinu raspoloživih novčanih sredstava i obveza te uspoređujemo planirani i ostvareni novčani tijek. Višak novčanih sredstava ulaže se u depozite ili pokriće kratkoročnih izvora financiranja koji nisu potrebni u danom trenutku.

Rizici vezani uz dionicu

Tržišna je cijena dionice pod utjecajem različitih faktora, počevši od volatilnosti cjelokupnog tržišta kapitala, makroekonomskih kretanja na

tržištima na kojima Grupa posluje, rezultata poslovanja, dividendne politike, mogućih novih akvizicija, ulaganja i slično. Ukoliko bilo koji od navedenih faktora ima negativnu konotaciju, postoji rizik od pada tržišne cijene dionice te posljedično rizik da investitori ne mogu u svakom trenutku prodati svoje dionice po fer tržišnoj cijeni.

U dijelu u kojem je to moguće, poduzimamo sve potrebne aktivnosti za upravljanje rizicima vezanim uz dionicu. Sve važne informacije koje bi mogle utjecati na cijenu dionice pravovremeno objavljujemo. Potičemo otvorenu i iskrenu komunikaciju sa svim svojim dionicima te transparentno poslovanje. Snažno smo usmjereni na ostvarenje zadanih poslovnih planova i na daljnji razvoj kvalitete poslovnog izvještavanja i unaprjeđivanja visoke razine transparentnosti.

Rizici poslovanja

Poslovni rizici

Poslovni se rizici odnose na rizike prisutne u svakodnevnom poslovanju kompanije koji direktno utječu na njezinu stabilnost i održavanje konkurentske prednosti. Determinirani su poslovnim okruženjem u kojem kompanija posluje, razini cikličnosti industrijske grane kojoj pripada te redovnim poslovnim politikama i odlukama.

Donošenje dobrih poslovnih odluka u proteklom višegodišnjem razdoblju, pridonijelo je porastu konkurentnosti kompanije na zahtjevnom automobilskom tržištu. Poboľjšali smo rezultate i efikasnost poslovanja te uz promišljeno strateško upravljanje očekujemo nastavak takvih pozitivnih trendova i u budućnosti.

Rizik poslovnog okruženja

Rizik poslovnog okruženja uključuje političke, makroekonomske i socijalne rizike na tržištima na kojima kompanija posluje. Na navedene se rizike u pravilu ne može individualno utjecati, no može ih se diversificirati poslovanjem u više različitih država. Stupanj diversifikacije ponajviše ovisi o rizicima država u kojima se posluje.

AD Plastik Grupa izložena je različitim rizicima makroekonomskog okruženja, ekonomskim prilikama te kretanju gospodarske aktivnosti u

zemljama u kojima posluje. Politička stabilnost na globalnoj i regionalnoj razini, kao i stabilnost poslovanja u državama u kojima smo prisutni, važan su čimbenik stabilnosti poslovanja i imaju direktne posljedice na rezultate kompanije.

Grupa posluje u relativno diversificiranom poslovnom okruženju. Naša proizvodnja odvija se u Hrvatskoj, Srbiji, Ruskoj Federaciji i Rumunjskoj, a izvoz proizvoda kupcima odvija se na globalnoj razini. Zbog dominantne zastupljenosti plasmana proizvoda kompanije na strano tržište, veće promjene u makroekonomiji zemalja u kojima se odvija proizvodnja (rast kamatnih stopa, rast tečaja kune u odnosu na EUR i RUR, rast cijena energenata, rast poreznog opterećenja i sl) negativno bi se odrazile na uspješnost poslovanja, mogućnost urednog ispunjavanja obveza i na našu konkurentnost na globalnom tržištu kamo plasiramo svoje proizvode i na kojem se snabdijevamo sirovinama i repromaterijalima. Na prodaju asortimana utječu makroekonomske varijable poput osobne potrošnje, razine raspoloživog osobnog dohotka te kretanja u trgovini automobila, tako da kontinuirano pratimo spomenute makroekonomske faktore.

S posebnom pažnjom pratimo makroekonomske trendove na ruskom tržištu koji su nakon dužeg perioda konačno povoljniji.

Rizici poslovanja

Poslovni rizici (nastavak)

Politički rizik odnosi se na sve rizike koji bi potencijalno utjecali na političku nestabilnost pojedine države. Političkim rizicima kompanija upravlja poslovanjem u različitim državama, ulaganjem u otvaranje novih tržišta te kontinuiranim praćenjem makroekonomskih i dugoročnih tržišnih pokazatelja.

Rizik neispunjenja ugovornih obveza

Autoindustrija zahtjeva strogo pridržavanje definiranih rokova isporuke proizvoda uz pružanje zadane visoke razine njihove kvalitete. Kompanija je izložena riziku neispunjenja obveza na vrijeme od strane pojedinih dobavljača, što posljedično može značiti pravovremeno neispunjavanje svojih obveza prema kupcu. Neispunjavanje ugovornih obveza može dovesti do gubitka kupaca te negativno utjecati na rezultate poslovanja. Stoga se iznimna poslovna pažnja i odgovornost posvećuju točnosti ispunjenja ugovornih obveza prema kupcima.

Tehnološki rizik

U cilju zadovoljavanja sve većih zahtjeva tržišta, automobilska industrija nezaobilazno je usmjerena na ulaganje u razvoj novih proizvoda i tehnologija kako bi se sačuvala i unaprijedila

konkurentnost proizvoda. Tehnologija ima veliku ulogu u dodanoj vrijednosti, cijeni i kvaliteti proizvoda. Zaostajanje u tehnološkom razvoju može smanjiti konkurentnost i oslabiti stečene pozicije na tržištu, smanjiti izgleda dobivanja budućih poslova i posljedično negativno utjecati na poslovne rezultate kompanije. Na tržištu se vodi oštra konkurentska utakmica između proizvođača automobila, zato kontinuirano pratimo tehnološke promjene i ulažemo u nove tehnologije kako bismo održali i povećali svoju konkurentnost.

Najznačajnija tehnološka promjena u proizvodnji automobila svakako je sve veća zastupljenost električnih automobila i zahtjevi za što lakšim automobilima. To ne vidimo kao rizik, već kao priliku, s obzirom da takvi automobili u sebi imaju sve više plastičnih dijelova. Postoji rizik povezan s korištenjem materijala iz kojih proizvodimo plastične dijelove, jer se oni dobivaju preradom fosilnih goriva. Kao odgovor na nje, u suradnji s kupcima radimo na istraživanju mogućnosti upotrebe bioplastike koja se u potpunosti dobiva iz obnovljivih izvora, odnosno biomase.

Operativni rizici

Operativni rizik je rizik gubitaka koji nastaju zbog neadekvatnih procedura i neuspjelih internih procesa, ljudskog faktora, sistemskih ili eksternih događaja. Djelotvornim upravljanjem operativnim rizicima, postiže se veća sigurnost (djelatnika, imovine), podiže se svjesnost o važnosti postojećih i/ili izradi novih procedura, kontroli ključnih indikatora koje je potrebno uvesti i sustavno pratiti, a time se značajno poboljšava kvaliteta, efikasnost i transparentnost poslovanja.

Operativnim rizicima upravljamo kroz razvijen sustav kvalitete procesa kojim razvijamo učinkovite preventivne sustave ranog prepoznavanja operativnih rizika i sprječavanja grešaka i slabosti u procesima, procedurama, mogućim ljudskim pogreškama i/ili greškama sustava kao i nepredvidljivim vanjskim događajima. Svjesni rizika pouzdanosti informatičkih poslovnih rješenja te kibernetičke sigurnosti poslovanja, kontinuirano radimo na unaprijeđenju, daljnjem razvoju i implementaciji novih tehnologija u svakodnevnom poslovanju. Posebnu pažnju u izvještajnom razdoblju posvetili smo pripremi za primjenu Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka (GDPR).

Regulativni rizici

Izloženi smo riziku promjena fiskalnih i drugih regulativnih propisa koji direktno mogu pozitivno ili negativno utjecati na konkurentnost. U protekloj je godini u Hrvatskoj smanjenja stopa poreza na dobit na dobit sa 20 na 18 posto, čime je poboljšana buduća financijska pozicija kompanije. Trenutno koristimo porezni štit ostvaren 2012. godine, temeljem ulaganja u novu lakirnicu bojenja u Zagrebu, tako da ova mjera nije imala utjecaj u 2017. godini. U Rusiji je donesen novi propis temeljem kojeg se akumulirani gubici iz prethodnih godina mogu iskoristiti za pokriće samo pola tekuće osnovice obračuna poreza na dobit, dok su se prema prijašnjem propisu akumulirani gubici mogli koristiti za pokriće cijele osnovice.

Financijski izvještaj 2017.

Financijski rezultati u 2017.

U izvještajnom razdoblju AD Plastik Grupu čine:

- AD Plastik d.d., Hrvatska
- ADP d.o.o., Srbija
- AD Plastik d.o.o., Slovenija
- AO AD Plastik Togliatti, Vintai, Rusija
- ZAO AD Plastik Kaluga, Rusija

(dalje u tekstu: AD Plastik Grupa)

Rezultati AD Plastik Grupe pokazuju kako je poslovna 2017. godina bila izuzetno uspješna te su ostvareni odlični rezultati po svim financijskim pokazateljima.

U skladu s postavljenim ciljevima, ostvaren je porast prihoda, operativne zarade i neto dobiti.

Poslovni prihodi veći su za 16,5 posto u odnosu na 2016. godinu i iznose 1.090,14 milijuna kuna. Značajan rast prodaje vozila u Europi i oporavak ruskog tržišta pozitivno su se odrazili na rast prihoda AD Plastik Grupe. Međutim, kontinuirano jačanje kune u odnosu na euro negativno utječe na visinu ostvarenih prihoda u posljednje dvije godine. Utjecaj rublje je i dalje dvojak. Ima pozitivan utjecaj na poslovne prihode radi znatno niže vrijednosti prosječne rublje u odnosu na prethodnu godinu, ali i negativan u pogledu nerealiziranih tečajnih razlika radi slabljenja rublje o odnosu na kraj 2016. godine.

Dobit prije kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) AD Plastik Grupe u promatranom periodu iznosi 158,43 milijuna kuna što

1.090,14 mil. kn

Poslovni prihodi

predstavlja rast od 16,6 posto u odnosu na prethodnu godinu. EBITDA marža, kako je i najavljivano, zadržala se na prošlogodišnjoj razini od 14,5 posto, što je i dalje značajno iznad prosjeka industrije.

Zahvaljujući ostvarenim poslovnim prihodima, stalnim unaprjeđenjima poslovnih procesa i povoljnijem neto financijskom rezultatu, neto dobit AD Plastik Grupe za 2017. godinu iznosi rekordnih 70,21 milijun kuna i viša je za 41,2 posto u odnosu na prethodnu godinu.

14,5%

EBITDA marža

Vizija AD Plastik Grupe kao tržišnog lidera u razvoju i proizvodnji automobilskih komponenti na području Istočne Europe, širenje poslovanja na nova tržišta te misija i temeljne vrijednosti kompanije zaživjeli su u punom obujmu. Kontinuiranom reorganizacijom kompanije, ulaganjima u ljudske potencijale te razvojem proizvoda i programa, postavljeni su snažni temelji budućeg rasta i razvoja.

70,21 mil. kn

Neto dobit

Financijski izvještaj 2017.

Ključni pokazatelji

Pokazatelji	AD Plastik Grupa			AD Plastik d.d.		
	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks
Poslovni prihodi (u tis. kn)	935.750	1.090.140	116,50	717.876	834.654	116,27
Prihodi od prodaje (u tis. kn)	913.383	1.069.061	117,04	701.423	817.682	116,57
NFD (u tis. kn)	372.452	321.347	86,28	364.644	321.580	88,19
EBITDA (u tis. kn)	135.855	158.434	116,62	83.427	91.155	109,26
NFD/EBITDA	2,74	2,03		4,37	3,53	
EBITDA marža	14,52%	14,53%		11,62%	10,92%	
Neto profitna marža	5,31%	6,44%		5,34%	6,40%	

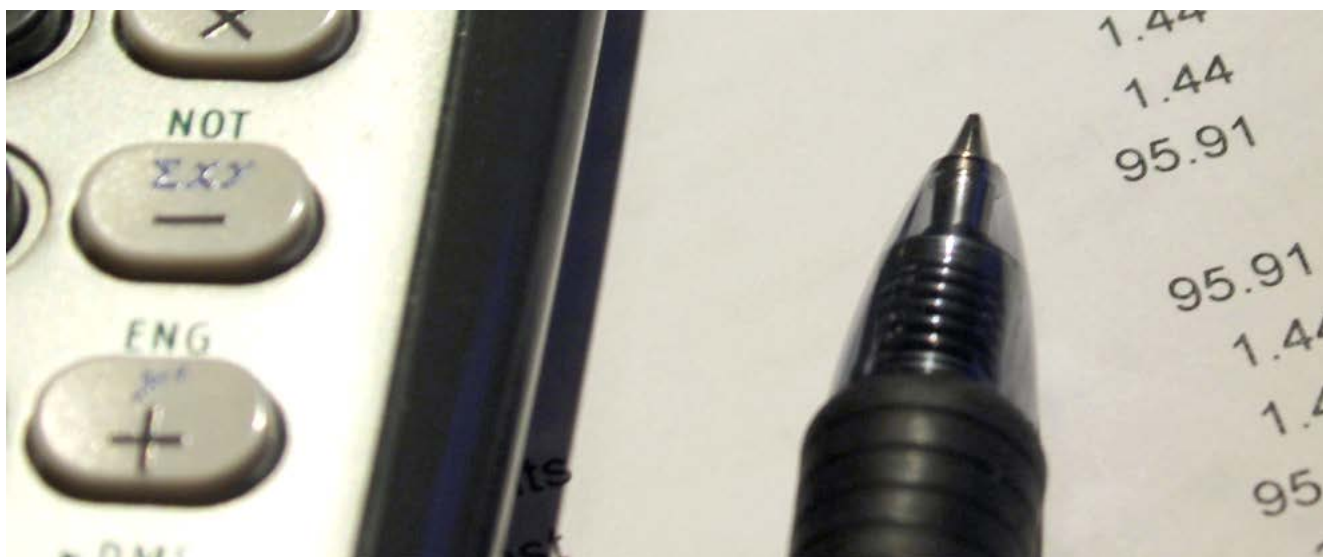
Financijska pozicija

Trend poboljšanja financijske pozicije AD Plastik Grupe i dalje se nastavlja. Ostvaren je rast poslovanja uz daljnje smanjenje neto duga i povoljniji prosječni trošak financiranja. Tako je u odnosu na 31. 12. 2016. godine, kreditna zaduženost manja za 54,11 milijuna kuna čime je odnos NFD/EBITDA doveden na razinu od 2,03. Ovime se otvara mogućnost daljnjeg kapitalnog ulaganja te realizacije potencijalne akvizicije.

Rekordno visoka prodaja zadnjeg kvartala 2017. godine rezultirala je većim potraživanjima od kupaca za 56,2 milijuna kuna u odnosu na 31. 12. 2016. godine, dok su obveze prema dobavljačima u istom periodu povećane za 28,3 milijuna kuna. Unatoč povećanju obveza, koeficijent zaduženosti u 2017. godini dodatno je snižen te na 31. 12. 2017. godine iznosi 0,44.

Povrat na kapital (ROE) u 2017. godini porastao je na 9,7 posto, što je rezultat značajnog rasta neto dobiti Grupe. ROE je u 2016. godini iznosio 7,5 posto.

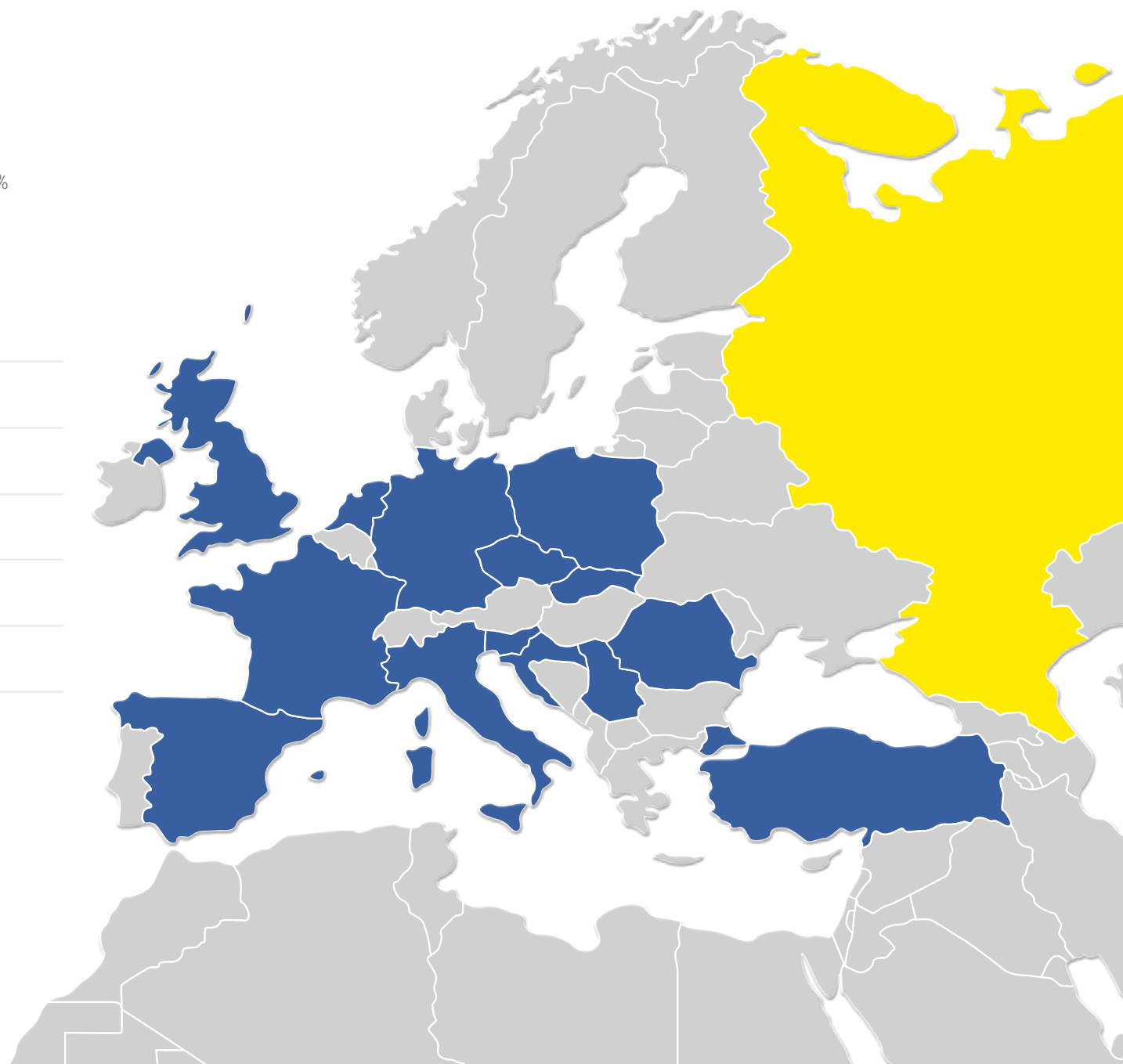
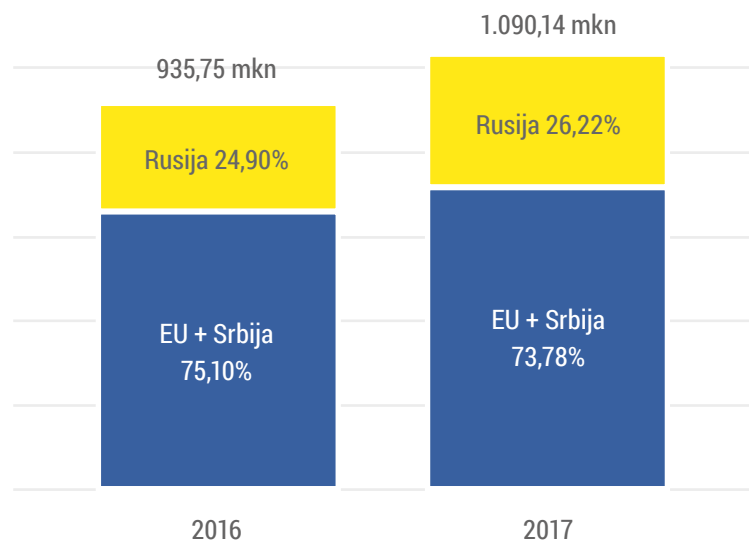
Cijena dionice ADPL u 2017. godini porasla je 22,54 posto pa je na 31. 12. 2017. godine iznosila 169,10 kuna, dok je CROBEX u istom periodu pao za 7,62 posto. Tržišna kapitalizacija društva na 31.12. 2017. godine iznosila je 710,15 milijuna kuna. Dividenda isplaćena u 2017. godini iznosila je 8,5 kuna po dionici.

Financijski izvještaj 2017.

Poslovni prihodi AD Plastik Grupe po tržištima

- Prihodi AD Plastik Grupe na tržištu EU i Srbije veći su za 14,45%
- Prihodi AD Plastik Grupe u Rusiji veći su za 22,67%

Financijski izvještaj 2017.

Tržišta EU i Srbije

Na tržištima EU i Srbije u 2017. godini ostvareno je 804,32 milijuna kuna poslovnih prihoda. U istom je periodu na europskom tržištu zabilježen rast prodaje novih automobila za 3,3 posto u odnosu na prethodnu godinu, dok je u tvornicama AD Plastika u Hrvatskoj i Srbiji zabilježen rast od 14,45 posto. Učešće poslovnih prihoda s navedenih tržišta u ukupnim poslovnim prihodima AD Plastik Grupe iznosi 73,78 posto u 2017. godini.

Osim rasta prodaje na automobilskom tržištu, porastu prihoda pridonosi i početak serijske proizvodnje prema ugovorenim višegodišnjim poslovima. Tako primjerice vozilo Renault Clio, za koje je serijska proizvodnja počela u 2017.

godini, bilježi rast prodaje od 6,7 posto.

Jaka kuna u odnosu na euro i dalje ima negativan utjecaj na prihode s ovog tržišta pa su tako prihodi u matici manji za 7,4 milijuna kuna u odnosu na prethodnu godinu.

Tijekom 2017. godine ugovorena je značajna količina novih poslova za ovo tržište čija je serijska proizvodnja planirana tijekom 2018. i 2019. godine. Time će se u cijelosti popuniti kapaciteti tvornica u Hrvatskoj i Srbiji, što će zahtijevati dodatna ulaganja u povećanje kapaciteta. Ukupna vrijednost novih dogovorenih poslova u 2017. godini za ovo tržište premašuje 134 milijuna eura.

Tržište Rusije (ovisna društva)

Nakon četiri godine uzastopnog pada prodaje automobila na ruskom tržištu, u 2017. godini bilježi se dugo očekivani rast prodaje od gotovo 12 posto, točnije prodano je 1,6 milijuna vozila. Takvo kretanje tržišta ohrabruje i potkrepljuje prognoze rasta prodaje na ovom tržištu od prosječno 6,5 posto u naredne četiri godine. Prihodi AD Plastik Grupe na ruskom tržištu porasli su 22,67 posto u promatranom periodu, u odnosu na godinu ranije. Za to je u najvećoj mjeri zaslužan rast prodaje ključnih vozila za koje isporučujemo dijelove poput Alijanse Renault/Nissan/AvtoVAZ. Posljedično, udio poslovnih prihoda s ruskog tržišta u 2017. godini bilježi rast i u odnosu na ukupne poslovne prihode Grupe i iznosi 26,22 posto.

Kao što je prethodno navedeno, pozitivan utjecaj na konsolidirane prihode s ruskog tržišta

Investicije 2017.

AD Plastik Grupa u protekloj je godini investirala 86,1 milijuna kuna i to najvećim dijelom u širenje kapaciteta, nabavku novih strojeva te nematerijalnu imovinu.

ima i jaka rublja u odnosu na euro kod preračuna u kune, ako uspoređujemo s prethodnom godinom. Utjecaj slabljenja rublje u drugom polugodištu 2017. godine ublažen je korištenjem prirodnog *hedginga*, odnosno stalnim usklađivanjem prodajnih cijena s našim poslovnim partnerima u Rusiji.

Kako se autoindustrija u Rusiji tek počinje buditi nakon višegodišnje krize, proći će još neko vrijeme dok se ne dosegne razina prodaje od 2,8 milijuna vozila iz 2012. godine.

Vrijednost novih ugovorenih poslova AD Plastik Grupe za rusko tržište u 2017. godini iznosi 17 milijuna eura, dok se novi značajniji projekti na ovom tržištu tek očekuju. Do tada se rast tržišta generira prvenstveno rastom prodaje postojećih modela vozila.

Realizirano je planirano ulaganje od 34 milijuna kuna u projekt „Pilot linija bojenja za industrijska istraživanja, razvoj i inovacije“ u Zagrebu, čime ćemo ojačati portfelj bojenih proizvoda. Za taj su projekt odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 19,6 milijuna kuna.

Financijski izvještaj 2017.

AD Plastik Grupa s konsolidacijom pripadajućeg dijela vlasništva u pridruženim društvima

Kako bi prezentirali što jasniju sliku poslovanja, izrađen je usporedivi, skraćeni, konsolidirani račun dobiti i gubitka za 2016. i 2017. godinu AD Plastik Grupe s računima dobiti i gubitka pridruženih društava Euro Auto Plastic Systems s.r.l. Mioveni, Rumunjska (50 posto vlasništva AD Plastik d.d.) i Centra za istraživanja i razvoj automobilske industrije Hrvatska (24 posto vlasništva AD Plastik d.d.).

Poslovni prihodi AD Plastik Grupe s konsolidiranim pripadajućim dijelom vlasništva pridruženih društava bilježe rast od 12,83 posto u promatranom razdoblju. EBITDA iznosi 231 milijuna kuna i bilježi rast od 17,62 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Rezultati pridruženih društava uključeni su u rezultat AD Plastik Grupe metodom udjela. Pridružena društva nemaju financijske

obveze prema AD Plastik d.d., niti obveze po kreditima prema vanjskim subjektima.

Centar za istraživanja i razvoj automobilske industrije Hrvatska od 26. 9. 2017. godine u procesu je likvidacije radi neostvarivanja cilja osnivanja, što s obzirom na njegov značaj nema utjecaja na poslovanje AD Plastik Grupe.

Financijski izvještaj 2017.

AD Plastik Grupa s konsolidacijom pripadajućeg dijela vlasništva u pridruženim društvima (nastavak)

(u tisućama kuna)

Pozicije	2016	2017	Indeks
POSLOVNI PRIHODI	1.326.137	1.496.292	112,83
POSLOVNI RASHODI	1.212.112	1.353.503	111,66
Materijalni troškovi	740.990	904.033	122,00
Troškovi osoblja	215.250	244.134	113,42
Amortizacija	82.369	88.213	107,10
Ostali troškovi	173.503	117.123	67,50
FINANCIJSKI PRIHODI	45.512	26.871	59,04
FINANCIJSKI RASHODI	98.666	79.288	80,36
UKUPNI PRIHODI	1.371.649	1.523.163	111,05
UKUPNI RASHODI	1.310.778	1.432.791	109,31
Dobit prije oporezivanja	60.871	90.371	148,46
Porez na dobit	11.168	20.165	180,56
DOBIT RAZDOBLJA	49.704	70.206	141,25
EBITDA	196.395	231.002	117,62

Plan poslovanja za 2018.

Planom poslovanja za 2018. godinu, definirane su ključne kategorije i ciljevi prihoda, troškova i razvojnih sastavnica poslovanja AD Plastik Grupe. Navedeni elementi u punom opsegu ispunjavaju pretpostavke realizacije ciljeva glavne strategije Grupe i to za sve ključne dionike poslovnog okruženja.

U planirane prihode 2018. godine uključeni su i prihodi dvije nove tehnologije i to tehnologije bojenja interijera nanošenjem dvokomponentnih boja te prihodi od komponenti proizvedenih tehnologijom *Hot Stampinga*. Upravo ulaganje u razvoj i nove tehnologije osigurava dugoročnu stabilnost poslovanja i neophodan rast.

U 2018. godini planiran je rast poslovnih prihoda od 12 posto uz EBITDA maržu na razini 14,2 posto i rast neto dobiti. Povrat na kapital (ROE) očekuje se na razini od 10 posto. CAPEX je planiran na nešto višoj razini u odnosu na 2017. godinu i iznosi 110 milijuna kuna.

Temelj rasta prihoda svakako je organski rast s postojećim kupcima, ali i rast na kapitalnim projektima ključnog kupca Renault Grupe. Odlična pozicija Grupe na listi njihovih dobavljača omogućila je osvajanje značajnih poslova u dva nova velika projekta i to Edison - faza2 i Clio BJA.

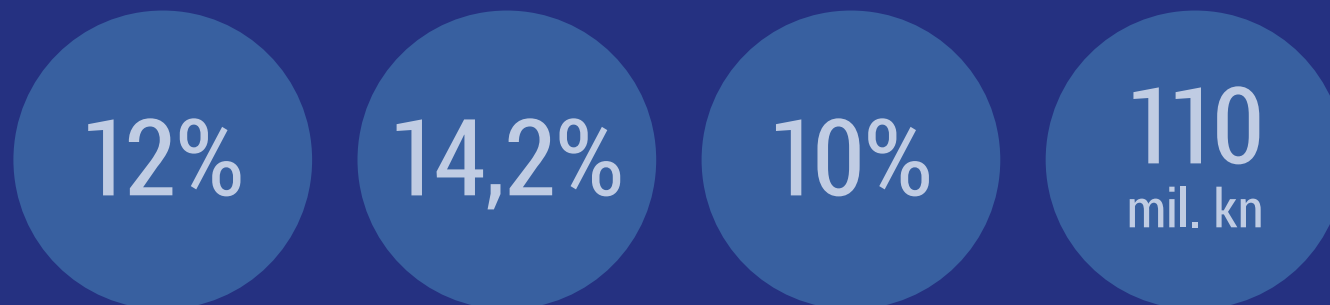
Nastavno na glavnu strategiju AD Plastik Grupe, Uprava je osim na aktivnosti koje omogućuju ostvarenje ciljeva kroz organski rast, usmjerena na potencijalna preuzimanja ili ulazak u vlasništvo tehnološki kompatibilnih i tržišno komplementarnih kompanija na tržištima srednje i istočne Europe. Ovakvo je širenje poslovanja logičan korak u realizaciji strategije rasta, a ujedno najbrži i najefikasniji način realizacije tih ciljeva.

Očekujemo punu industrijalizaciju i kapacitiranje rekonstruirane automatske linije bojenja interijera novom tehnologijom dvokomponentnih boja tijekom 2018. godine, instalaciju i puštanje u industrijsku upotrebu tehnologije *Hot Stampinga* u Zagrebu te optimizaciju i pripremu za industrijsku upotrebu opreme u novoj tehnologiji brizganja plastičnih komponenti olakšanih plinom (*Mu-Cell*) na proizvodnoj lokaciji u Solinu.

AD Plastik Grupa zadržat će i unaprijediti svoju poziciju dobavljača visoke pouzdanosti, troškovne i tehničke konkurentnosti

i fleksibilnosti u automobilskoj industriji.

Poslovni plan za 2018. godinu osigurava stabilne novčane tokove Grupe i optimizaciju financijske stabilnosti. Realizacijom plana, transparentnim i redovitim izvještavanjem, dodatnim komunikacijskim, izvještajnim i tehničkim aktivnostima želimo osigurati podizanje vrijednosti kompanije i daljnji rast cijene dionice.

rast poslovnih prihoda

EBITDA marža

ROE

CAPEX

Izvještaj o održivosti

- 63 Profil
- 64 Dionici
- 75 Zaposlenici
- 79 Dobavljački lanac
- 82 Ekonomija
- 86 Okoliš
- 102 Društvo
- 120 Ostalo

AD Plastik Grupa izradila je peti po redu Izvještaj o održivosti koji obuhvaća 2017. godinu, a po prvi puta integrirano objavljuje svoj nefinancijski i financijski godišnji izvještaj. Prethodni izvještaj odnosio se na 2016. godinu i objavljen je u srpnju 2017. godine.

Ovaj izvještaj izrađen je u skladu sa zahtjevima novih Global Reporting Initiative (GRI) Standarda te je izabrana sržna opcija kao i kod prethodnog izvještaja. AD Plastik Grupa prikuplja podatke za Izvještaj o održivosti u svim zemljama i na svim lokacijama u kojima posluje.

Izvještaj će biti objavljen na internetskim stranicama kompanije www.adplastik.hr i na stranicama Zagrebačke burze www.zse.hr, a svi zainteresirani dionici mogu ga dobiti na upit.

Poslovna i kalendarska godina u ovom se slučaju podudaraju, a AD Plastik Grupa izvještava u jednogodišnjim ciklusima. Za verifikaciju Izvještaja izabran je Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (HR PSOR), nezavisna i najkompetentnija ustanova za verifikaciju ovakvih izvještaja u Republici Hrvatskoj.

Kontakt osoba:

Zoja Crnečki
voditelj radne skupine
Matoševa 8, 21 210 Solin
informacije@adplastik.hr

Profil

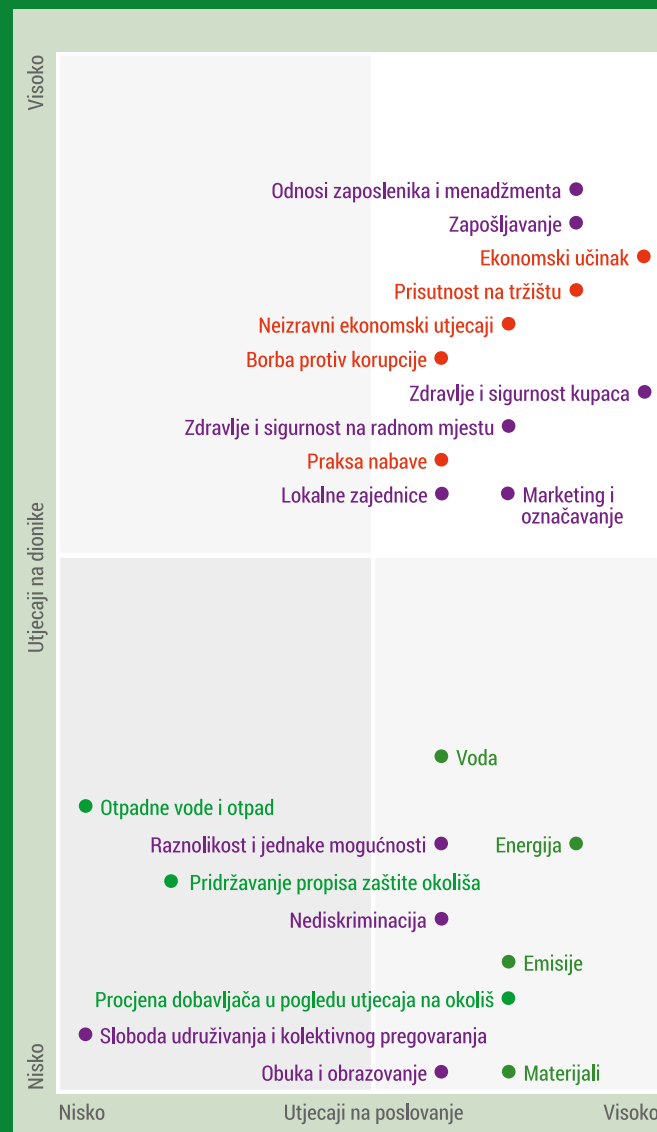
Identificirane materijalne teme i granice

Teme o kojima bi AD Plastik Grupa mogla izvještavati su mnogobrojne, ali nisu sve jednako važne ni kompaniji niti dionicima. Ujedno, postoji veliki broj tema koji nije materijalno mjerljiv pa samim time nema mogućnosti usporedbe. Zbog uvođenja novih GRI standarda, ali i želje za unaprjeđenjem izvještavanja, u promatranom smo razdoblju proveli ponovni postupak identifikacije materijalnih tema.

Kombinacijom unutarnjih i vanjskih čimbenika, nama važnih tema, strategija, misije i politika te povratnih informacija koje smo dobili uključivanjem dionika u cilju identifikacije značajnih okolišnih, ekonomskih i društvenih materijalnih tema, napravili smo konačan odabir koji se razlikuje od prethodnog izvještajnog razdoblja. Dobivene rezultate razvrstali smo po prioritetima pa tako njihov odabir u ovom izvještaju također odražava i njihovu važnost za nas i dionike. Na kraju je izvršena provjera njihove važnosti sa stajališta utjecaja na poslovne strategije, odluke i pristup upravljanju.

Neke teme koje smo smatrali materijalnim, zbog promjena u novim standardima i zbog toga što nismo dovoljno dobro procijenili njihovu mjerljivost, samim time i usporedivost podataka, ne promatramo više kao materijalne. Ujedno smo promijenili granice kod dva standarda i to kod neizravnih ekonomskih utjecaja te raznolikosti i jednakih mogućnosti.

Potpisivanjem Povelje o raznolikosti i imenovanjem predsjednika Uprave Marina Došena njezinim ambasadorom, stavili smo poseban naglasak na promociju uvažavanja raznolikosti, nediskriminacije, uključivosti i jednakih mogućnosti kao temeljnih vrijednosti modernog društva i to je razlog promijenjene važnosti teme. Prethodno identificirane granice neizravnih ekonomskih utjecaja bile su prenaplašene, stoga smo ih u ovom izvještaju revidirali radi realnijeg prikaza.

Popis identificiranih materijalnih tema

Ekonomске teme

- Ekonomski učinak
- Prisutnost na tržištu
- Neizravni ekonomski utjecaji
- Praksa nabave
- Borba protiv korupcije

Okolišne teme

- Materijali
- Energija
- Voda
- Emisije
- Otpadne vode i otpad
- Pridržavanje propisa zaštite okoliša
- Procjena dobavljača u pogledu utjecaja na okoliš

Društvene teme

- Zapošljavanje
- Odnosi zaposlenika i menadžmenta
- Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu
- Obuka i obrazovanje
- Nediskriminacija
- Sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja
- Lokalne zajednice
- Zdravlje i sigurnost kupaca
- Marketing i označavanje

Dionici

Dionici AD Plastik Grupe su svi pojedinci, skupine, organizacije i tvrtke koje imaju, ili mogu imati, značajan interes u uspjehu ili neuspjehu kompanije. Kako različite skupine dionika imaju različite interese, način komunikacije s pojedinim dionicima prilagođava se njihovim potrebama. Naš je cilj transparentna i redovita komunikacija prema svim dionicima, kao temelj međusobnog razumijevanja, a posljedično napretka i razvoja kompanije.

Jako nam je važno razumijevanje potreba naših dionika, stoga kontinuirano radimo na njihovom uključivanju i međusobnom povezivanju.

Pojedine dionike pokušavamo što aktivnije uključiti i u pripremu Izvještaja o održivosti kompanije, dok su kupci, kao jedan od naših najvažnijih dionika, aktivno uključeni od samog početka izvještavanja. Kako Izvještaj o održivosti mora ispunjavati zadane standarde održivog razvoja pojedinih kupaca, veliki dio sadržaja temelji se na redovitom savjetovanju s kupcima. AD Plastik Grupa s većinom kupaca ima potpisan sporazum ili smjernice o pridržavanju pravila društveno odgovornog poslovanja u automobilskoj industriji.

Povremena savjetovanja i sastanci najčešći su oblik uključivanja većine dionika, a ove smo godine po prvi puta među dijelom svojih dionika proveli anketni upitnik po pitanju Izvještaja o održivosti. Uključili smo zaposlenike, dobavljače, partnere, financijske i obrazovne institucije, udruženja, lokalne zajednice i institucije.

U cilju identificiranja tema i percepcije njihove važnosti među dionicima te samim time prilagodbe sadržaja izvještaja koji

će opravdati njihova očekivanja i potrebe, proveli smo anketu među 57 dionika iz različitih skupina. Naš je cilj u budućnosti odabrati određeni broj dionika iz svake skupine, kako bi kroz njihovu uključenost i stalnu evaluaciju tema stekli bolji uvid što je pojedinim skupinama dionika uistinu važno, o kojim temama žele dobiti više informacija i sukladno tome u čemu očekuju naša poboljšanja.

Proces uključenosti dionika smatramo jako važnim jer njihovo mišljenje uvelike utječe na naše poslovanje, bilo da se radi o investitorima, kupcima, zaposlenicima, dobavljačima ili ostalim dionicima. Pred nama je još mnogo nerealiziranih ideja i prostora za poboljšanja i razvoj njihove uključenosti.

Naši kupci redovito ocjenjuju naše održivo poslovanje putem agencije EcoVadis i odnedavna Achilles Automotive, a prve audite društveno odgovornog poslovanja na našim lokacijama obavila je agencija Intertek.

Prema strategiji poslovnog razvoja AD Plastik Grupe, ključni dionici kompanije su:

- kupci,
- zaposlenici,
- sindikati,
- dobavljači i partneri,
- vlasnici i dioničari,
- financijska javnost,
- lokalna i središnja vlast,
- zajednica (sveučilišta, udruženja, organizacije) i
- mediji.

Najvažniji dionici ujedno su dio misije i vizije AD Plastik Grupe.

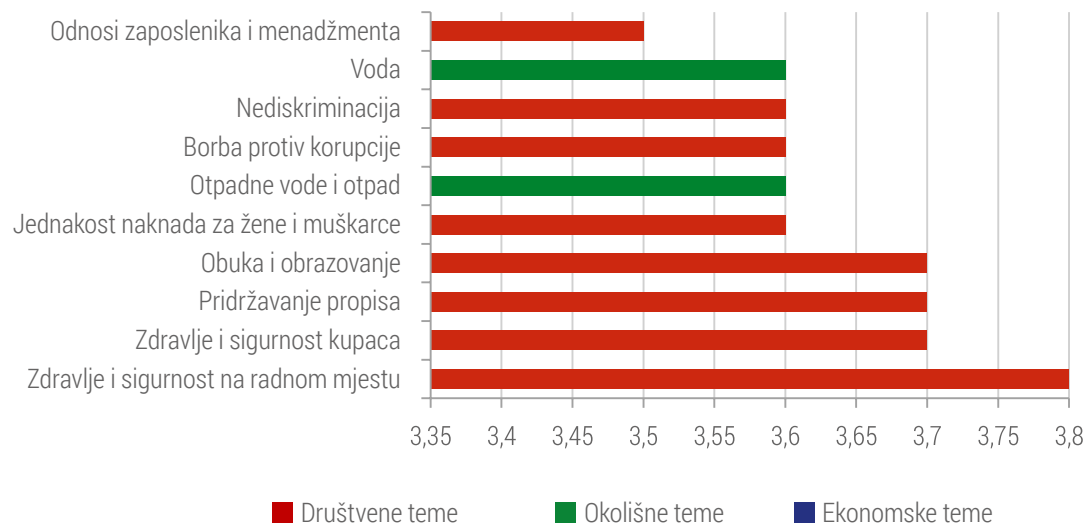
Dionici

Rezultati ankete

Rezultati ankete dovode nas do zaključka kako su većini dionika izrazito važne društvene i okolišne teme. Čak prvih pet mjesta u tablici pripada temama koje se odnose na društvo i efikasnost funkcioniranja u društvenoj okolini, s posebnim naglaskom na odnos koji društvo ima prema svojim zaposlenicima i kupcima. Četiri od pet izabranih skupina dionika temu zdravlja i sigurnosti na radu smatraju najvažnijom temom.

Kako razlike u visini ocjena nisu značajno velike, nameće se zaključak kako naši dionici procjenjuju sve aspekte našeg ekonomskog, okolišnog i društvenog učinka te na temelju takve procjene donose svoj sud o našoj uspješnosti.

Rezultati ankete ujedno su smjernice za poboljšanja u 2018. godini koje ćemo zasigurno znati kvalitetno usmjeriti.

Dionici

Kupci

Kupci su jedna od najvažnijih skupina dionika u automobilskoj industriji. Svo-
jim značajem imaju mogućnost utjecati
na odluke i politike društva. Oni ana-
liziraju, obrađuju i provjeravaju velike
količine informacija na kojima temelje
svoje poslovne odabire. Uključeni su u
poslovne procese, a dobavljači im nisu
klasični pružatelji usluga, nego partne-
ri i suradnici. U skladu s tim, AD Plastik
Grupa sa svojim kupcima gradi partne-
rske odnose u svim fazama suradnje. Cilj
je takve uključenosti doprinosi kvaliteti
konačnog proizvoda što se odražava na
uspješnost poslovanja AD Plastik Gru-
pe, ali i na zadovoljstvo naših kupaca i
sigurnost krajnjih korisnika.

Vrste savjetovanja i učestalost

- Posjeti/sastanci (redovito)
- Auditi (prema potrebi)
- Pisana komunikacija (redovito)
- Ocjenjivanje zadovoljstva (redovito putem specijaliziranih portala)
- Službene stranice (redovito)
- Izvještaj o održivosti (godišnje).

Tijekom izvještajnog razdoblja u AD Plastik Grupi održano je 36 audita kupaca, od čega 14 u Hrvatskoj, 14 u Rusiji i 8 u Srbiji.

Gotovo 40 posto navedenih audita provedeno je od strane Renault Grupe, što je očekivano budući se radi o našem najvećem kupcu. Ostale audite proveli su kupci VW Grupe, PSA Grupe, Fiat Grupe, VAZ-a, Forda, Nissana, Helle, Daimlera, Webasta, Suzukija i Toyote.

Iako je sveukupan broj audita kupaca u 2017. godini bio znatno manji, bili su vrlo zahtjevni i kompleksni, posebno zbog rekonstrukcije linije bojenja u Zagrebu.

Dionici

Zaposlenici

Najvažniji dionici i najveća vrijednost AD Plastik Grupe njeni su zaposlenici. Stoga kompanija posebnu pozornost pridaje ulaganju u razvoj svojih kadrova i resursa. Oni su zaslužni za realizaciju ambicioznih projekata kompanije koji su preduvjet dugoročnog rasta i razvoja. Međusobnom suradnjom, razmjenom znanja i iskustava, novim idejama, zajedništvom i poštivanjem visokih standarda industrije u kojoj poslujemo, naši zaposlenici stvaraju konkurentsku prednost na globalnom tržištu.

Vrste savjetovanja i učestalost

- Istraživanje organizacijske klime i zadovoljstva (godišnje)
- Obavijesti putem e-pošte (redovito)
- Obavijesti na oglasnim pločama (po potrebi)
- Interno glasilo (dvomjesečno)
- Intranet (redovito)
- Izvještaj o održivosti (godišnje)
- Neformalna druženja (redovito)
- Individualna savjetovanja (po potrebi)

U izvještajnom razdoblju nastavljene su aktivnosti u cilju boljeg informiranja i komunikacije sa zaposlenicima na svim razinama. Kontinuirana komunikacija, kao važan pokazatelj motiviranosti i uspješnosti svakog pojedinca, praksa je koju kompanija redovito provodi. U 2017. godini organizirane su mnoge interne radionice, edukacije i druženja, obilježen je dan kompanije na svim lokacijama, organiziran je team building, pričaonica, blagdanski domjenak, utakmice, druženja pojedinih odjela i lokacija te razna neformalna druženja zaposlenika. Redovito je organizirano svečano nagrađivanje zaposlenika, a zaposlenici s proizvodnih lokacija u Solinu i Zagrebu sudjelovali su u B2B utrkama. Zaposlenici su sudjelovali u raznim humanitarnim aktivnostima u Hrvatskoj i Rusiji, a njihove inicijative podržala je i Uprava kompanije.

U cilju bolje informiranosti i poticanja dvosmjerne komunikacije, uređivačkom odboru internog glasila pridružila se predstavnica proizvodnih radnika.

Dionici

Sindikati i radničko vijeće

Sindikati i Radničko vijeće sudjeluju u donošenju odluka važnih za položaj radnika kompanije putem sudjelovanja u odlučivanju o pitanjima u vezi s gospodarskim i socijalnim pravima i interesima radnika.

Sindikati sudjeluju u donošenju odluka kolektivnim pregovaranjem i u konačnici sklapanjem Kolektivnog ugovora s kompanijom. Radničko vijeće zastupa interese radnika te ih se redovito izvještava o svim pitanjima vezanim za položaj radnika. Jedan član radničkog vijeća ujedno je i član Nadzornog odbora te na taj način sudjeluje u nadziranju rada kompanije. Kolektivno pregovaranje pokazalo se kao vrlo uspješan i djelotvoran model poslovnog djelovanja.

Suradnjom, razmjenom informacija i zajedničkim rješavanjem problema, socijalnom partnerstvu i dijalogu pridajemo veliki značaj.

Vrste savjetovanja i učestalost

- Sastanci/pregovaranje (po potrebi)
- Interno glasilo (dvomjesečno)
- Intranet (redovito)
- Izvještaj o održivosti (godišnje)
- Izvještaj Radničkom vijeću o poslovanju (kvartalno, sukladno zakonu o radu)

U izvještajnom razdoblju sindikati su se u više navrata sastajali s poslodavcem tijekom kolektivnih pregovora, a sve u cilju sklapanja novog Kolektivnog ugovora u Hrvatskoj. U 2017. godini na snazi je bio Kolektivni ugovor potpisan na vrijeme od godinu dana, a krajem godine započeli su kolektivni pregovori za sklapanje novog ugovora. U ruskoj tvornici u Vintajuu na snazi je postojeći Kolektivni ugovor, a u promatranom razdoblju potpisane su njegove izmjene i dopune.

Dionici

Vlasnici i dioničari

Svi dioničari kompanije zajedno čine vlasnika dioničkog društva. Dioničari predstavljaju osobito važnu javnost, stoga je naš cilj stalno unaprjeđenje komunikacije s dioničarima i građenje odnosa temeljenog na međusobnom povjerenju. Redovito i transparentno prenošenje službenih obavijesti na internetskim stranicama kompanije, prikaz su svih značajnih aktivnosti koje se odvijaju i namijenjene su svim dioničarima. Na taj se način dioničari prvenstveno mogu upoznati s novim dogovorenim poslovima, što daje sigurnost i povjerenje u budućnost Grupe te osigurava nastavak ostvarivanja povećanja vrijednosti kompanije.

Dugoročna je strategija uvijek usmjerena na povećanje zadovoljstva dioničara i isplatu redovite poticajne dividende.

Vrste savjetovanja i učestalost

- Obavijesti (po potrebi)
- Financijski izvještaji (kvartalno)
- Skupština dioničara (godišnje)
- Službene stranice (redovito)
- Komunikacija putem e-pošte (po potrebi)
- Godišnji financijski izvještaj (godišnje)
- Izvještaj o održivosti (godišnje)

Stalno unaprjeđenje i poboljšavanje načina financijskog izvještavanja, redovita komunikacija i slanje obavijesti dioničarima prioriteti su na kojima se radilo i u izvještajnom razdoblju.

Financijska javnost

Financijsku javnost čine investitori i kreditori kao važni dionici AD Plastik Grupe s kojima se ostvaruje partnerski odnos temeljen na pravovremenom i transparentnom izvještavanju. Cilj je kompanije informirati navedene dionike o svim bitnim događajima u Grupi kako bi odluke koje donose bile temeljene na točnim informacijama u stvarnom vremenu.

Vrste savjetovanja i učestalost

- Službene stranice (redovito)
- Obavijesti (po potrebi)
- Komunikacija putem e-pošte (po potrebi)
- Financijski izvještaji (kvartalno)
- Godišnji financijski izvještaj i izvještaj (godišnje)
- Izvještaj o održivosti (godišnje)
- Roadshow (godišnje)

Stalnim radom na unaprjeđenju načina financijskog izvještavanja želi se povećati transparentnost te redovito i pravovremeno upoznavanje dionika sa svim relevantnim informacijama koje mogu doprinijeti stvaranju cjelovite slike o kompaniji i sami time lakšem donošenju odluka vezanih za kompaniju.

Dionici

Dobavljači i partneri

Ugovaranje komercijalnih i drugih poslovnih odnosa s dobavljačima i upravljanje njihovom kvalitetom imaju značajnu ulogu u ostvarenju godišnjih i srednjoročnih ciljeva kompanije. Poslovanje kompanije uvelike ovisi o dobavljačima koji trebaju biti naši partneri kako bismo kupcima ponudili višu razinu kvalitete proizvoda i usluga. Sve to u cilju smanjenja troškova i jačanja pozitivnog utjecaja na okoliš i društvo u cjelini.

Vrste savjetovanja i učestalost

- Ocjenjivanje dobavljača (mjesečno)
- Ocjenjivanje kriterija kvalitete (mjesečno)
- Posjeti (prema potrebi)
- Izvještaj o održivosti (godišnje)

Praćenje performansi dobavljača provodi se redovito po propisanim procedurama i upitnicima. U izvještajnom razdoblju provedena su mjesečna ocjenjivanja dobavljača prema kriterijima kvalitete i logistike, te godišnje ocjenjivanje prema smjernicama društveno odgovornog poslovanja. S dobavljačima nastavljamo kontinuiranu suradnju u cilju unaprjeđenja njihovih sustava poslovanja te zadovoljavanja potrebnih standarda. Posebno smo usmjereni na razvoj novih materijala zbog unaprjeđenja proizvoda i bolje konkurentnosti.

Dionici

Tijela državne i lokalne uprave

Kao ugledan poslovni subjekt koji želi dati svoj doprinos poboljšanju poslovnog okruženja i društvu u cjelini na svim lokacijama u kojim poslujemo, surađujemo s različitim tijelima lokalne i državne uprave u skladu s politikama kompanije.

Tijekom 2017. godine, Uprava kompanije pravovremeno je reagirala na sve upite i inicijative vezane za poboljšanje poslovne klime u Hrvatskoj i pokretanje novih projekata. Uglavnom se radilo o iznošenju mišljenja na postojeće zakone, poslovanje, barijere, programe poticanja industrije, politiku tečaja i slično. Na taj način svojim iskustvom i stručnim znanjima doprinosimo razvoju gospodarstva i poboljšanju uvjeta poslovanja u okruženju.

Vrste savjetovanja i učestalost

- Sudjelovanje na javnim skupovima i konferencijama (prema potrebi)
- Sudjelovanje na sastancima i konzultacijama u institucijama (prema potrebi)
- Članstva u asocijacijama i udrugama (redovito)
- Posjete (po potrebi)
- Izvještaj o održivosti (redovito, godišnje)

Dionici

Zajednica

Kao dio korporativne kulture kompanije koja gradi nove poslovne standarde, suradnja i partnerstvo sa zajednicom jako su nam važni. Kako bismo podigli kvalitetu poslovanja i življenja u zajednici, redovito sudjelujemo u razmjeni znanja, projekata, ideja i inicijativa koje u tome mogu pomoći. Predstavnici kompanije redovito sudjeluju na konferencijama, forumima i okruglim stolovima, a razvijamo i redovitu suradnju sa sveučilišnom zajednicom.

Potičemo zapošljavanje lokalnog stanovništva i podržavamo različite strukovne i udruge građana.

Lokalnim inicijativama i udrugama dajemo podršku i kroz donacije i sponzorstva.

Vrste savjetovanja i učestalost

- Sudjelovanje na konferencijama (prema potrebi)
- Članstva (redovito)
- Posjete (po potrebi)
- Izvještaj o održivosti (godišnje)

U 2017. godini predstavnici AD Plastik Grupe nazočili su i aktivno sudjelovali u nizu gospodarskih događanja na temu konkurentnosti, izvoza, monetarne politike, društveno odgovornog poslovanja, financijskog poslovanja i korporativnog upravljanja.

- „Lakoća poslovanja u RH“ panel u sklopu konferencije „Hrvatska - zemlja poželjna za poslovanje?“ na kojoj je sudjelovao predsjednik Uprave Marinko Došen.
- „Izazovi hrvatske diplomacije“ konferencija u sklopu koje je održan okrugli stol na kojem je sudjelovao Marinko Došen.
- „Novi izazovi za Hrvatsku - Pобољшanje poslovne klime i privlačenje investicija“ panel je diskusija u sklopu međunarodne konferencije „The best FDI practices in Central and South Eastern Europe“ na kojoj je sudjelovao predsjednik Uprave.

- „Poslovanje u Hrvatskoj s EU predznakom“ panel u sklopu konferencije „Gospodarski rast u EU“ na kojoj je također sudjelovao Marinko Došen.
- „Opasnost od povratka globalnog protekcionizma“ panel je diskusija u sklopu četvrte Liderove konferencije o izvozu na kojoj je sudjelovala članica Uprave Sanja Biočić.
- „Četiri godine RH u EU - koliko smo bili uspješni?“ panel je diskusija u sklopu konferencije "Ususret petoj godini članstva Hrvatske u Europskoj uniji" na kojoj je sudjelovala Zoja Crnečki, savjetnica za odnose s državnim institucijama i fondovima.

Dionici

Zajednica (nastavak)

U izvještajnom razdoblju bilo je niz aktivnosti koje su se odnosile na suradnju gospodarske i akademske zajednice, stručne prakse, gostovanja zajednica unutar tvornica Grupe, posjeta predstavnika kompanije sajmovima te sudjelovanja na danima karijera fakulteta. U 2017. godini imali smo 11 gostovanja na lokacijama Grupe tijekom kojih su studenti imali priliku saznati više o poslovanju kompanije i njezinih odjela. Tvornice u hrvatskoj posjetili su studenti i profesori iz raznih dijelova Hrvatske, Njemačke i Amerike. Ruska tvornica u Vintaiju održala je Dan otvorenih vrata za studente.

AD Plastik Grupu predstavili smo na sajmovima poslova u Splitu, Zagrebu i Mladenovcu, ali i na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji Mechanical Technologies and Structural Materials - MTSM 2017 u Splitu. Također, iskustva zapošljavanja u kompaniji predstavili smo na danima otvorenih vrata fakulteta strojarških smjerala.

Prepoznajemo važnost svoje uloge u zajednici u kojoj poslujemo, stoga podržavamo usklađivanje obrazovanja potrebama tržišta rada. AD Plastik Vintai organizirao je akciju „Naša šuma“ gdje se prikupljao iskorišteni papir, a prikupljena sredstva bila su iskorištena za kupnju sadni-

ca s ciljem obnove šuma Samarske oblasti koje su stradale u požarima 2011. godine.

Sudjelovali smo na prvoj sjednici Gospodarskog foruma u okviru dana Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu. Povodom obilježavanja dana Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, nagradili smo dvoje najboljih studenata novčanom nagradom.

Bili smo uključeni u projekt Iskustvo zlata vrijedi koji pruža priliku odrađivanja praseke studentima slabijeg socioekonomskog statusa te studentima s invaliditetom.

Surađujemo sa studentima završnih godina u izradi diplomskih radova, pa je tako u 2017. godini izrađeno sedam diplomskih radova pod vodstvom mentora iz naše kompanije. Ujedno je troje učenika četvrtih razreda srednje škole izradilo svoje maturalne radove u suradnji s nama.

Dobili smo priznanje za izvrsnu suradnju na svečanoj proslavi Dana nastavnih baza Sveučilišta u Splitu. Ponosni smo na svoje mentore koji studentima velikodušno prenose svoja znanja, iskustva i vještine.

Dionici

Mediji

Putem medija prenosimo informacije o svim relevantnim temama i promjenama u kompaniji, svim zainteresiranim dionicima i širokoj javnosti. Mediji su dionici s kojima održavamo redovitu i uspješnu suradnju, kako bi i svi ostali dionici kompanije bili pravovremeno i točno informirani.

Vrste savjetovanja i učestalost

- Objave za medije (redovito)
- Konferencije za medije (po potrebi)
- Posjete (po potrebi)
- Izjave (redovito)
- Paneli (povremeno)

U promatranom smo razdoblju nastavili redovitu i strukturiranu komunikaciju s medijima u cilju točne i pravovremene informiranosti svih dionika te poboljšanja imidža kompanije.

Zaposlenici

Svjesni činjenice kako su ljudi najvažniji resurs kompanije, jednim od svojih prioriteta smatramo razvoj ljudskih resursa. Strategija upravljanja ljudskim resursima jedna je od ključnih poluga ostvarenja poslovnih ciljeva, a njene se sastavne odrednice temelje na poslovnoj strategije kompanije. Usmjeren je na učinkovitije i efikasnije upravljanje ljudima, a podrazumijeva reviziju, prilagodbu i sređivanje organizacijske infrastrukture kao osnove kvalitetne implementacije suvremenih sustava, podsustava ili alata upravljanja ljudskim resursima. Njihovom implementacijom mijenjamo kompanijsku kulturu i sustav vrijednosti orijentiran prema učinkovitom i efikasnom ponašanju svih zaposlenika. Tako stvaramo temelje dugoročne uspješnosti kompanije s poticajnom klimom u kojoj zaposlenici kompetentno, motivirano i angažirano ostvaruju postavljene ciljeve.

Dobro definiranim zahtjevima radnih mjesta kroz „mape kompetencija“, u skladu s optimalnim i efikasnim odvijanjem ključnih poslovnih procesa, upravljamo karijerama ključnih zaposlenika, postavljamo sustave godišnjih razgovora - GURU i prilagođavamo sustave nagrađivanja.

Snaga naše kompanije leži u iznimnoj stručnosti zaposlenika i njihovoj predanosti ostvarenju poslovnih ciljeva. Timovi ljudi različite životne dobi, nacionalnosti, spola, obrazovanja i načina rada naša su pokretačka energija. Odnos prema zaposlenicima temeljimo na principima jednakih mogućnosti i poštivanja različitosti, a ulaganje u obrazovanje i profesionalni razvoj zaposlenika strateška su nam odrednica. Potičemo osobni i profesionalni razvoj unutar grupacije i sukladno tome osmišljavamo i provodimo različite obrazovne programe i treninge.

Broj zaposlenika prema regiji i vrsti ugovora o radu 31. 12. 2017.

Stanje 31.12.2017.		Zaposleni s ugovorom			Sveukupno zaposleni	Udio 2017.
Država	Lokacija	Neodređeno vrijeme	Određeno vrijeme	Privremeno i povremeno zapošljavanje		
Hrvatska	Solin, Zagreb	964	357	10	1321	56,25%
Srbija	Mladenovac	175	58		233	8,11%
Slovenija	Novo Mesto	6	0		6	0,28%
Rusija	Kaluga	223	0	0	223	10,80%
	Vintai	603	0	2	605	24,56%
UKUPNO		1971	415	12	2386	

Globalne promjene demografske strukture radne snage, prepoznali smo kao jednu od smjernica za uvođenje poboljšanja u upravljanju različitostima u AD Plastik Grupi. U budućnosti se očekuje povećanje udjela zaposlenika u dobi od 45 do 65 godina. Stariji zaposlenici značajna su i vrijedna sastavnica radne snage jer se uz njih vežu manje stope apsentizma, fluktuacije i nesreća na radu, veće iskustvo i djelotvornost, a zbog toga i veća mogućnost preuzimanja mentorskih uloga. S druge strane, kontinuiranim i planiranim zapošljavanjem mladih osoba, osiguravamo zadržavanje kompanijskog znanja i razvijamo poslovno okruženje generacijske raznolikosti.

Raznolikost zaposlenika u kompaniji jača inovativni kapacitet i oslobađa potencijale zaposlenih, čime izravno doprinosi poslovnom uspjehu. Stoga u svojoj kompaniji potičemo različitosti u svim aktivnostima, akcijama i programima.

Na dan 31. prosinca 2017. godine AD Plastik Grupa zapošljavala je sveukupno 2.386 osoba, od čega 1.321 u Hrvatskoj, 233 u Srbiji, 826 u Rusiji te 6 u Sloveniji. Najveći je udio zaposlenih u Hrvatskoj, a najviše zaposlenika nalazi se u dobi između 30 i 35 godina što se odnosi na žene i muškarce.

Trend broja zaposlenih u kompaniji već nekoliko uzastopnih godina ukazuje na održavanje stabilnog broja zaposlenih.

Zaposlenici

Udio različitih tipova ugovora zaposlenika AD Plastik Grupe u 2017. godini (G4 10)

■ Zaposleni na neodređeno vrijeme.....	82,61%
■ Zaposleni na određeno vrijeme.....	17,39%
■ Privremeno i povremeno zapošljavanje.....	0,5%

Tijekom izvještajnog razdoblja postotak ugovora na određeno vrijeme smanjio se za dva posto. Od ukupnog broja zaposlenih velika većina od 82,61 posto ima ugovor na neodređeno vrijeme, dok ugovor na određeno vrijeme ima 17,39 posto radnika.

Udio zaposlenika AD Plastik Grupe prema državama poslovanja

■ Hrvatska.....	55,36%
■ Rusija.....	34,62%
■ Srbija.....	9,77%
■ Slovenija.....	0,25%

Kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju, tijekom 2017. godine najviše je zaposlenika bilo u Hrvatskoj i nije bilo značajnih promjena u udjelima prema državama poslovanja. U Hrvatskoj je tako 55,36 posto zaposlenih, zatim u Rusiji 34,62 posto, u Srbiji 9,77 posto, dok je u Sloveniji svega 0,25 posto.

Zaposlenici AD Plastik Grupe prema tipu rada koji izvršavaju

■ Direktni radnici.....	57%
■ Indirektni radnici.....	36%
■ Menadžment.....	7%

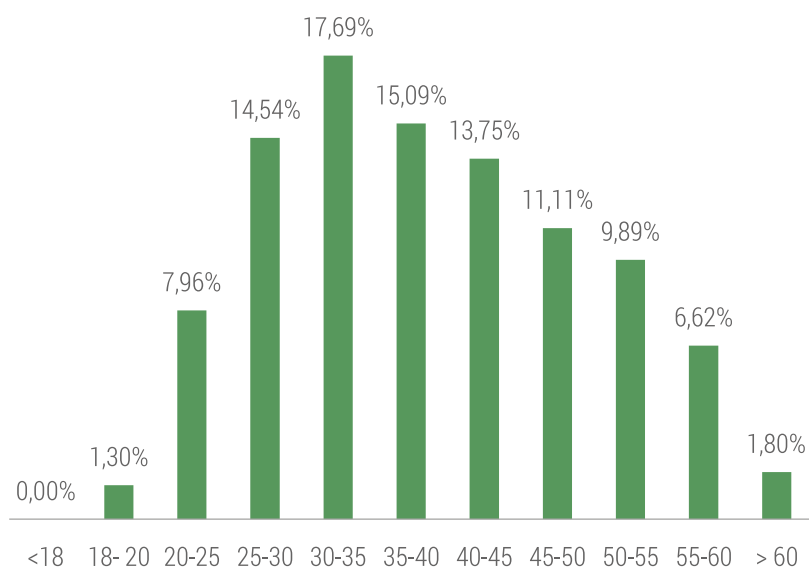
Prema tipu rada kojeg izvršavaju, zaposlenici Grupe dijele se na menadžment (Uprava i top menadžment koji čine izvršni direktori i direktori), indirektno radnike (režijski radnici i proizvodna režijska) te direktne radnike (radnici u proizvodnji).

U proteklom je izvještajnom razdoblju nešto povećan udio direktnih radnika koji čine najveći udio u ukupnom broju zaposlenih.

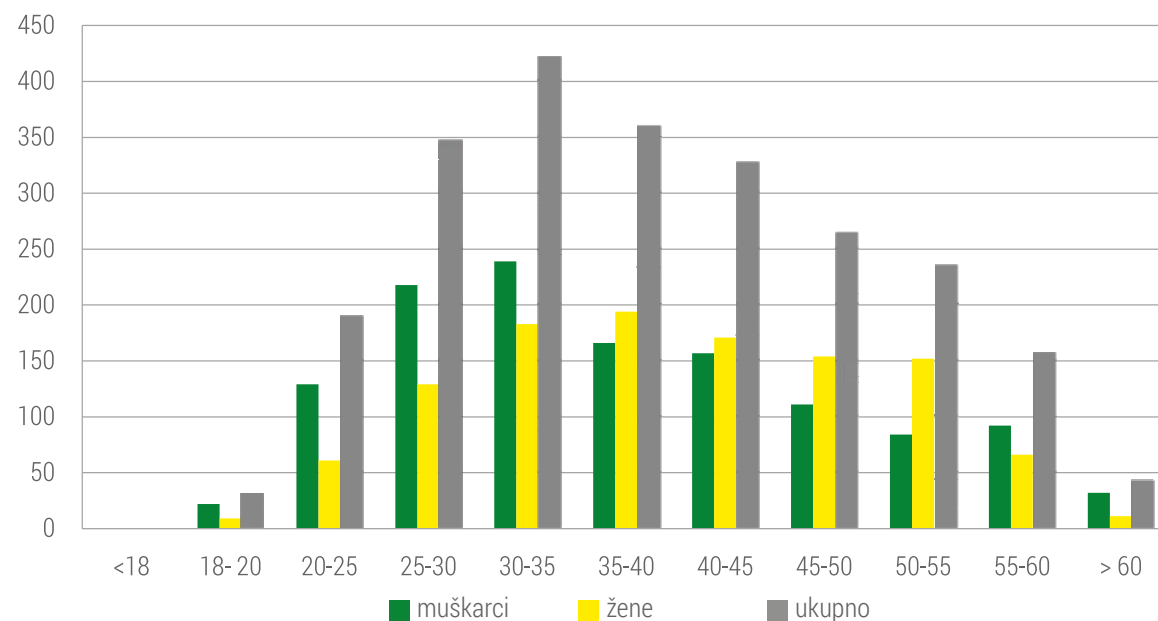
Zaposlenici

Dobna struktura zaposlenika AD Plastik Grupe za 2017. godinu

U usporedbi s prethodnom godinom, u 2017. godini nema značajnih promjena u dobnoj strukturi zaposlenika AD Plastik Grupe. Najviše je zaposlenika u dobi između 30 i 35 godina, a najveći dio zaposlenih od 61,19 posto u rasponu je od 25 do 45 godina života. Najmanje je zaposlenika u dobi od 18 do 20 godina, premda je udio navedene skupine porastao za više od jedan posto u 2017. godini. Prosječna je starost zaposlenica Grupe 41 godinu, a zaposlenika 38 godina.

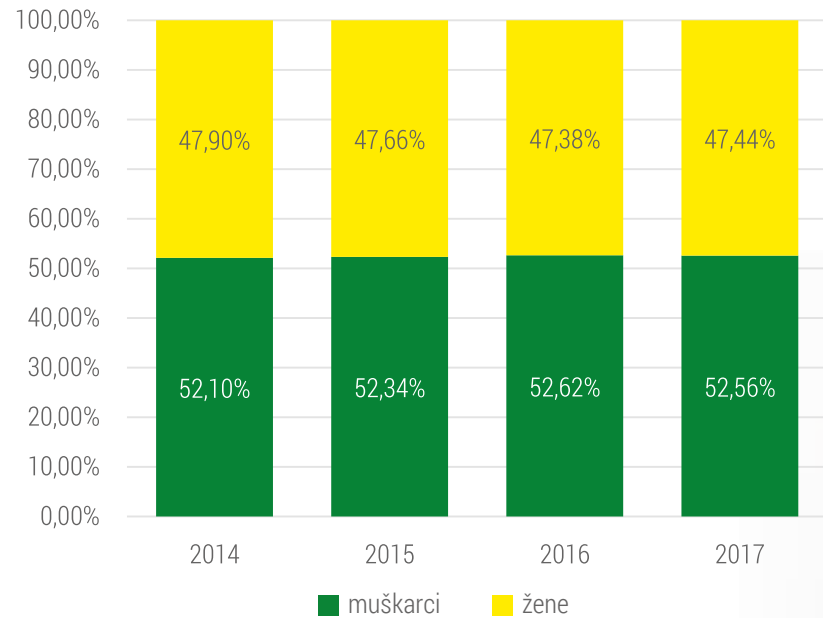
U AD Plastik Grupi u 2017. godini nije radila niti jedna osoba mlađa od 15 godina, niti mlađa od 18 godina.

Zaposlenici

Spolna struktura zaposlenika AD Plastik Grupe 2014., 2015., 2016. i 2017.godine

U ukupnoj strukturi zaposlenika prema spolu u 2017. godini, 47,44 posto zaposlenih čine žene, dok je muškaraca 52,56 posto. Nije bilo značajnih promjena u strukturi zaposlenih prema spolu u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

Postotak ukupnog broja zaposlenih obuhvaćenih kolektivnim ugovorima

Podrška daljnjem poboljšanju socijalnog dijaloga i dobrih odnosa sa zaposlenicima nastavlja se i u izvještajnom razdoblju. Provedeni su kolektivni pregovori sa sindikatima te je sklopljen novi Kolektivni ugovor u Hrvatskoj i Izmjene i dopune kolektivnog ugovora u Vintaiju. Kolektivni ugovori primjenjuju se na sve zaposlenike u Hrvatskoj te na zaposlenike tvornice Vintai u Rusiji, čime je obuhvaćeno 80,60 posto zaposlenih AD Plastik Grupe. Za ostale zaposlenike prava i obaveze uređeni su različitim pravilnicima sukladno zakonskim odredbama.

Dobavljački lanac

Odabir dobavljača prilikom upita temeljimo na načelima politike održivog upravljanja dobavljačima i temeljem popunjenih upitnika o samoocjenjivanju i kriterija propisanih internom procedurom, selektiramo dobavljače prije ulaska u bazu odobrenih dobavljača. Tako već u ranoj fazi nabave smanjujemo rizike negativnih utjecaja u dobavljačkom lancu.

Prilikom odabira lokalni dobavljači imaju prioritet ukoliko zadovoljavaju tražene specifikacije i zahtjeve kvalitete. Dugoročno to znači razvoj lokalnih dobavljača, a posljedično i veću konkurentnost AD Plastik Grupe. Neovisno jesu li dobavljači odabrani od strane Grupe ili nametnuti od strane kupaca, što nije rijetkost u autoindustriji, podliježu pravilima i standardnim procedurama provjere i nadzora. Provjera i nadzor provode se u skladu s propisanim procedurama poslovnika kvalitete AD Plastik Grupe koje su obavezan alat upravljanja dobavljačima. Nadzor se provodi jednom mjesечно prema proceduri ocjene dobavljača, nakon čega se prati dogovoreni plan aktivnosti. Jednom godišnje provodi se anketa među svim dobavljačima na temu društveno odgovornog poslovanja i to putem Upitnika za samoocjenjivanje. Auditiranje dobavljača na njihovim lokacijama vrši se prema godišnjem planu audita.

Referentni dokumenti

- Politika održivog upravljanja dobavljačima
- Proces nabave CII-6
- Procedura odabira dobavljača ADP-KOM-PR-1013
- Ocjena dobavljača ADP-KOM-PR-1007
- Upitnik za samoocjenjivanje o poštivanju smjernica društveno odgovornog poslovanja

Stabilnost dobavljačkog lanca dijelom se ostvaruje formaliziranjem međusobnih ugovornih obveza, ali prije svega jasnom politikom kompanije o održavanju dugoročnih partnerskih odnosa. Dobavljače unutar AD Plastik Grupe dijelimo na dobavljače osnovnog materijala, sastavnih dijelova, kalupa, alata, opreme i rezervnih dijelova te dobavljače usluga.

Cjelovita procjena dobavljača u pogledu utjecaja na društvo nije provedena u ovom izvještajnom razdoblju iako upitnik za samoocjenjivanje po društveno odgovornom poslovanju sadrži dio pitanja iz tog područja.

Dobavljački lanac

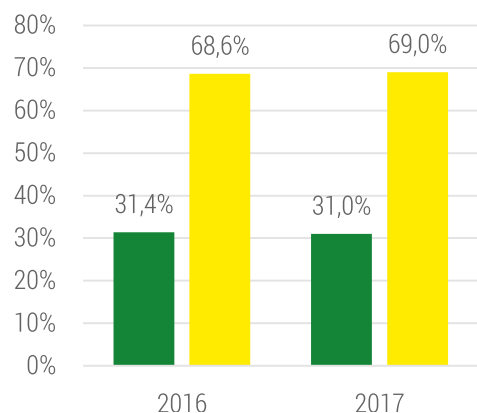
Udio lokalnih dobavljača u ukupnoj vrijednosti nabave

U promatranom razdoblju porastao je ukupan broj dobavljača na svim značajnim mjestima poslovanja zbog velikog broja novougovorenih poslova i projekata. Pod značajna mjesta poslovanja podrazumijevamo proizvodne lokacije u Hrvatskoj (Solin i Zagreb), Rusiji (Kaluga i Vintai) te u Srbiji.

Pod lokalnim dobavljačima podrazumijevamo one koji su registrirani u državama u kojima se nalaze naše proizvodne lokacije.

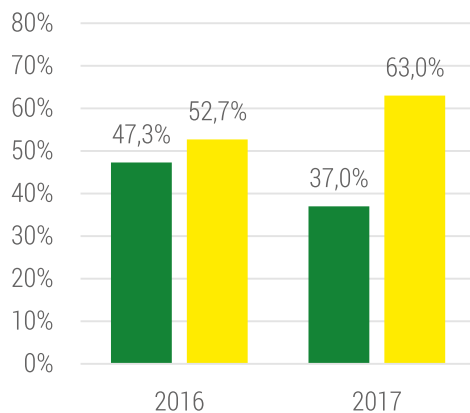
AD Plastik d.d., Hrvatska

Financijski udio lokalnih dobavljača u odnosu na uvozne gotovo je isti kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju, iako su sveukupne brojke veće zbog povećanja realizacije. Odnos između lokalnih i uvoznih dobavljača uvelike je na strani uvoznih radi nepostojanja materijala potrebnih za proizvodnju u autoindustriji, točnije traženih dobavljača u Hrvatskoj.

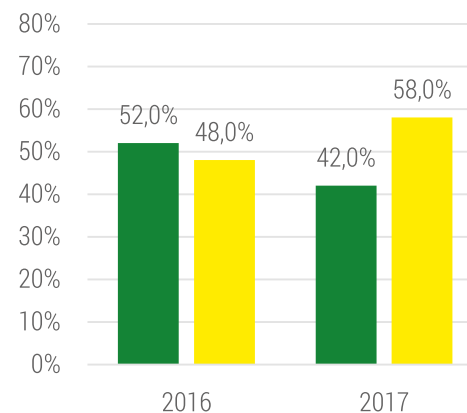
ADP Mladenovac, Srbija

Porastao je udio uvoznih dobavljača radi dogovorenih projekata za nove kupce, a zbog nemogućnosti pronalaženja odgovarajućih materijala na lokalnom tržištu.

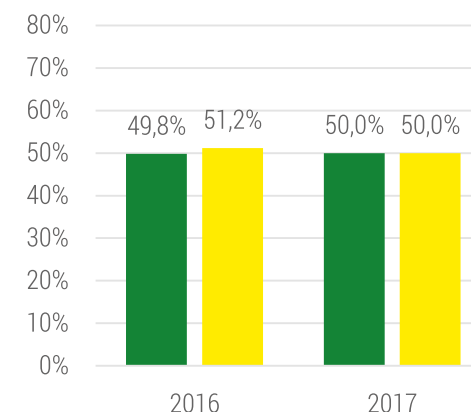
AD Plastik Togliatti, Rusija

Porastao je udio uvoznih dobavljača zbog novih projekata i izrade većeg broja alata za injekcijsko prešanje. Lokalizacija materijala odvija se zadovoljavajućim tempom i u skladu je sa zahtjevima kupaca.

AD Plastik Kaluga, Rusija

Udjeli lokalnih i uvoznih dobavljača izjednačili su se, što je rezultat kontinuirane kampanje lokaliziranja materijala, potpomognute i zahtjevima naših kupaca. Na ruskom tržištu sve je više dobavljača koji se razvijaju paralelno s razvojem autoindustrije i dolaskom sve većeg broja kupaca i dobavljača s globalnog tržišta.

■ lokalni dobavljači ■ uvozni dobavljači

Obveze prema vanjskim inicijativama

Održivo poslovanje AD Plastik Grupe u široj je društvenoj zajednici prepoznato kroz djelovanje i aktivno sudjelovanje u radu nacionalnih i regionalnih gospodarskih inicijativa koje zastupaju strateške interese hrvatskog gospodarstva. Menadžment kompanije u pravilu ima vodeće uloge u takvim inicijativama, a svojim proaktivnim djelovanjem značajno doprinosimo široj gospodarskoj i društvenoj zajednici.

U izvještajno smo razdoblju postali jedni od prvih hrvatskih potpisnika **Povelje o raznolikosti**, a predsjednik Uprave Marinko Došen postao je njezin ambasador.

Predsjednik Uprave Marinko Došen član je **Skupštine Hrvatske gospodarske komore**, a član Uprave Mladen Peroš zamjenik je predsjednice **Gospodarskog vijeća Županijske komore Split**.

Kompanija ima vodeću ulogu u radu nacionalnog **Udruženja industrije plastike i gume** Hrvatske gospodarske komore i regionalne **Strukovne grupacije proizvođača plastike i gume** Županijske komore Split.

Osnivači smo klastera proizvođača autodijelova **AD Klaster**, a predsjednik Uprave Marinko Došen ujedno je predsjednik Skupštine AD Klastera. Direktorica AD Klastera je Zoja Crnečki, savjetnica za odnose s državnim institucijama i fondovima u AD Plastik Grupi, koja je ujedno i predsjednica Upravnog odbora **Hrvatskog klastera konkurentnosti automobilskega sektora**.

Svojim članstvom i radom u *think tank* organizaciji **Instituta za industrijski razvoj**, doprinosimo ostvarivanju pametnog, održivog i uključivog rasta i razvoja unaprjeđivanjem teorije i politike industrijskog razvoja i podupirućih politika uz interdisciplinarni pristup.

Važnost proizvodnje i izvoza te podizanje svijesti o pozitivnom utjecaju izvoznika na hrvatsko gospodarstvo u cjelini, promičemo kroz članstvo u **Klubu izvoznika**.

U cilju unaprjeđenja društveno odgovornog poslovanja AD Plastik Grupe, značajno je istaknuti članstvo u **Hrvatskom poslovnom savjetu za održivi razvoj** kao učinkovitoj platformi za promicanje društvene odgovornosti u svim segmentima društva. Ujedno smo član **Zajednice za društveno odgovorno poslovanje**, **Zajednice za zaštitu okoliša u gospodarstvu** i **Zajednice za razvoj ljudskih potencijala** Hrvatske gospodarske komore.

Potpisnici smo **Kodeksa poslovne etike** Hrvatske gospodarske komore kojim su utvrđene osnovne smjernice etičkog ponašanja poslovnih subjekata u okviru hrvatskog gospodarstva.

Potpisnici smo inicijative Ujedinjenih naroda **Global Compact**, čime smo prihvatili obvezu promicanja njihovih deset načela iz područja ljudskih i radnih prava, očuvanja okoliša i suzbijanja korupcije u svom poslovanju.

AD Plastik Grupa članica je **Hrvatsko - ruskog poslovnog kluba** kroz koji radimo na promicanju gospodarskih odnosa i uklanjanju administrativnih barijera između hrvatskog i ruskog gospodarstva.

Članstvo u **Association of European Businesses** sa sjedištem u Moskvi, doprinos je društvenoj angažiranosti u asocijacijama izvan Hrvatske.

Ekonomija

Izravna, stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost

Za AD Plastik Grupu poslovna 2017. godina bila je izrazito uspješna. Poslovni prihodi ostvareni u izvještajnom razdoblju veći su za 16,5 posto od onih ostvarenih godinu ranije i iznose 1.090,14 milijuna kuna. Dobit prije kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) u 2017. godini iznosi 158,43 milijuna kuna što predstavlja rast od 16,6 posto u odnosu na prethodnu godinu. Zahvaljujući ostvarenim poslovnim приходima, stalnim unaprjeđenjima poslovnih procesa i povoljnijem neto financijskom rezultatu, neto dobit AD Plastik Grupe za promatrano razdoblje iznosi rekordnih 70,21 milijuna kuna, što je 41,2 posto više nego u prethodnoj godini.

Izravno stvorena ekonomska vrijednost AD Plastik Grupe u 2017. godini iznosi 1.090,14 milijuna kuna te je za 16,5 posto viša od prethodnog izvještajnog razdoblja. Njen rast, u nešto manjoj mjeri (14,47 posto), prati i distribuirana ekonomska vrijednost što je rezultiralo rastom zadržane ekonomske vrijednosti od 42,96 posto. Sama distribucija ekonomske vrijednosti u 2017. godini po strukturi je nešto drugačija od 2016. godine. Aktivnim upravljanjem visinom zaduženosti i stalnim radom na smanjenju troška financiranja te odlukom o isplati nešto niže dividende u odnosu na prethodnu godinu, značajno su smanjena

plaćanja davateljima kapitala. Istovremeno, povećana su davanja za plaće i beneficije zaposlenika te ulaganja u zajednicu koja su viša za čak 300 posto. Zadržana ekonomska vrijednost u najvećoj je mjeri iskorištena za ulaganja koja su temelj daljnjeg razvoja Grupe.

Trend poboljšanja financijske pozicije AD Plastik Grupe nastavio se i u 2017. godini.

Ostvaren je rast poslovanja uz daljnje smanjenje neto duga i povoljniji prosječni trošak financiranja. Tako je u odnosu na 31. 12. 2016. godine, kreditna zaduženost manja za 54,11 milijuna kuna, čime je odnos NFD/EBITDA doveden na razinu od 2,03. Pored toga, u izvještajnoj godini realizirano je ulaganje od 34 milijuna kuna u projekt „Pilot linija bojenja za industrijska istraživanja, razvoj i inovacije“,

čime smo ojačali portfelj bojenih proizvoda. Cijena dionice ADPL u 2017. godini porasla je 22,54 posto pa je na 31. 12. 2017. godine iznosila 169,10 kuna, dok je CROBEX u istom periodu pao za 7,62 posto. Tržišna je kapitalizacija na dan 31.12. 2017. godine iznosila 710,15 milijuna kuna. Dividenda isplaćena u promatranom razdoblju iznosila je 8,5 kuna po dionici. ▶

Izravna, stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost u 000 kn

	2013	2014	2015	2016	2017
Izravno stvorena ekonomska vrijednost	835.771	897.477	1.025.395	935.750	1.090.140
Prihodi od prodaje	817.591	869.553	1.002.363	913.383	1.069.061
Ostali prihodi	18.180	27.924	23.032	22.367	21.079
Distribuirana ekonomska vrijednost	822.856	896.847	934.820	869.253	995.077
Troškovi poslovanja	601.777	653.826	716.810	613.353	722.522
Plaće i beneficije zaposlenika	165.658	182.196	187.560	181.044	210.790
Plaćanje davateljima kapitala	53.561	59.106	29.653	74.018	51.473
Plaćanja državi	1.746	1.484	647	652	9.719
Ulaganja u zajednicu	114	235	150	186	572
Zadržana ekonomska vrijednost	12.915	630	90.575	66.497	95.063

Ekonomija

- U skladu s propisima Republike Hrvatske, svi zaposlenici prijavljeni su i uključeni u državni mirovinski fond. Stopa mirovinskog doprinosa u Hrvatskoj iznosi 20 posto od osnovice za doprinose, a mirovinske doprinose poslodavac uplaćuje u ime i na teret radnika.

U kompanijama u Rusiji svi su zaposlenici prijavljeni i uključeni u državni mirovinski fond. Stopa davanja je 22 posto do limita od 876.000,00 rubalja za 2017. godinu, a kad se ostvari limit uplaćuje se 10 posto.

U Srbiji su svi zaposlenici prijavljeni u državni PIO fond u koji se iz bruto plaće uplaćuje 14 posto na teret zaposlenika i 12 posto na teret poslodavca. Zaposlenici imaju dodatak na minuli rad 0,4 posto po punoj godini staža, računajući postojećeg poslodavca. Prilikom odlaska u penziju prema propisima isplaćuju se dvije prosječne bruto plaće. U AD Plastik Grupi nemamo organizirane mirovinske fondove unutar kompanije.

Minimalna bruto plaća na svim je lokacijama viša od propisane minimalne plaće država u kojima poslujemo i dugoročni cilj kompanije je očuvanje i unaprjeđenje konkurentnosti na tržištu rada. U izvještajnom razdoblju minimalna bruto plaća u Hrvatskoj iznosila je 3.276,00 kuna bruto, dok je minimalna bruto plaća u kompaniji za 6,7 posto viša.

U Rusiji se propisane minimalne bruto plaće razlikuju po oblastima, pa je tako u Kaluškoj oblasti minimalna bruto plaća iznosila 10.387 rubalja, dok je minimalna bruto plaća u našoj tvornici za 72,2 posto viša. U Samarskoj oblasti minimalna bruto plaća iznosi 7.800 rubalja, a u našoj tvornici u Vintajiju minimalna bruto plaća za 95,3 posto je viša.

U Srbiji je prosječna minimalna bruto plaća iznosila 30.462,00 dinara, dok je minimalna bruto plaća u ADP Mladenovac za 0,12 posto viša.

Važno je istaknuti kako su se propisane minimalne bruto plaće u 2017. godini povećala na svim lokacijama.

U AD Plastik Grupi osnovna plaća zaposlenika utvrđuje se prema radnom mjestu, što znači kako je jednaka za sve zaposlene na određenom radnom mjestu, bez obzira na spol ili neku drugu značajku zaposlenika. Plaća za određeno radno mjesto utvrđuje se temeljem zakonskih propisa i internih dokumenata svake pojedine članice Grupe koji definiraju plaće sukladno radnim mjestima, kao i ostale dodatke na plaću, naknade i stimulacije. Dodatna nagrađivanja zaposlenika propisana su internim pravilnicima.

Ekonomija

Financijska pomoć

Nakon što u 2016. godini nije korištena financijska pomoć od vlade u nijednom društvu unutar Grupe, u 2017. godini u matičnom društvu je korištena financijska pomoć u vidu porezne olakšice na ime investicijskih i kapitalnih ulaganja iz 2012. godine i to u iznosu od 3,83 milijuna kuna.

Ujedno je u 2017. godini potpisan Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz europskih strukturnih i investicijskih fondova između Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije i AD Plastika. Temeljem navedenog ugovora dodijeljena su nam bespovratna sredstva u izno-

su od 19,6 milijuna kuna za projekt "Pilot linija bojenja za industrijska istraživanja, razvoj i inovacije" čija je ukupna vrijednost viša od 74 milijuna kuna. Ukupna vrijednost bespovratnih sredstava korištenih po ovoj osnovi u 2017. godini iznosi 8,2 milijuna kuna.

Visina i intenzitet financijske pomoći koju vlade daju, ovisi o politikama i programima vlada te kapitalnim investicijama kompanija. Stoga unutar AD Plastik Grupe aktivno pratimo natječaje za dodjelu potpora i sukladno njima prilagođavamo, ukoliko je to moguće, svoje investicijske planove.

Financijska pomoć primljena od vlade u 000 kn

	2014	2015	2016	2017
Porezne olakšica	3.328	5.190	0	3.834
Potpore	4.661	5.851	0	8.176
Ukupno	7.989	11.041	0	12.010

Značajni neizravni ekonomski utjecaji

Neizravan ekonomski utjecaj kompanije na svoju okolinu nije jednak za sve članice Grupe zbog specifičnosti okruženja u kojima posluju i samih aktivnosti kojima se bave. Ono što je zajedničko svim članicama Grupe, utjecaj je na broj radnih mjesta u dobavljačkom lancu. S obzirom da posljednjih godina bilježimo stalni rast obujma proizvodnje i poslovanja, to utječe na povećanje i širenje dobavljačkog lanca, a samim time i na rast broja radnih mjesta u njemu.

Nije zanemariv ni neizravni utjecaj koji Grupa ima na poboljšanje društvenih uvjeta, posebice u područjima niske stope zaposlenosti u kojima industrija gotovo ne postoji. To je najvidljivije na lokacijama u Mladenovcu i Solinu.

Značajan neizravni ekonomski utjecaj, u vidu poboljšanja vještina i znanja u okvirima stručne zajednice, posebno je vidljiv u Hrvatskoj gdje se nalazi odjel istraživanja i razvoja Grupe i gdje koristimo najsloženije i najnaprednije tehnologije. To za posljedicu ima usku suradnju i partnerske odnose s fakultetima, prvenstveno elektrotehnike i strojarstva.

Ekonomija

Udio višeg menadžmenta zaposlenog iz lokalne zajednice u značajnim mjestima poslovanja

U državama u kojima poslujemo podržavamo regrutaciju i zapošljavanje lokalnog stanovništva pa najveći udio zaposlenika, a samim time i višeg menadžmenta, u svim našim kompanijama čini lokalno stanovništvo. S druge strane, pružamo mogućnost našim zaposlenicima za međunarodni razvoj, mobilnost i napredovanje unutar Grupe. Tako u višem menadžmentu imamo zaposlenike koji su razvojem karijere i napredovanjem preuzeli ključne funkcije u drugim državama poslovanja Grupe. Potičemo mobilnost i prenošenje stručnog znanja među različitim lokacijama Grupe. Kroz poboljšanje individualnih planova razvoja karijere i planova sukcesije, upravljanje navedenom temom će biti kvalitetnije.

U 2017. godini viši je menadžment sačinjavalo 46 zaposlenika, od kojih 44 zaposlena dolaze iz lokalne zajednice. Udio lokalnog stanovništva u najvišoj strukturi AD Plastik Grupe je 96 posto.

U viši menadžment AD Plastik Grupe ubrajamo članove Uprave i top menadžmenta, odnosno izvršne direktore i direktore. Lokalno zapošljavanje definiramo kao zapošljavanje osoba koje žive unutar županije, odnosno oblasti ili regije u kojima posluju pojedine članice Grupe. Sukladno tome, značajno mjesto poslovanja definiramo kao sjedište poslovanja svake članice grupacije.

Okoliš

Već dugi niz godina unaprjeđujemo i potvrđujemo svoje poslovanje temeljeno na načelima održivog razvoja. Odgovornost prema okolišu sastavni je dio svih naših poslovnih aktivnosti. Sve naše lokacije certificirane su prema zahtjevima standarda ISO 14001, a na lokacijama Solin, Zagreb i Mladenovac implementirali smo standard ISO 50001. Naše politike zaštite okoliša i upravljanja energijom predstavljaju okosnicu našeg ponašanja i djelovanja te osnovu u postavljanju ciljeva za unaprjeđenje. Svjesni svoje trajne odgovornosti prema okolišu, sve aspekte koji djeluju ili mogu djelovati na okoliš stalno nadziremo i poboljšavamo.

Okoliš

Materijali

Materijali koje koristimo u svojim proizvodnim procesima imaju značajnu ulogu u troškovnom smislu kod naših kupaca i dobavljača, ali važni su i po pitanju utjecaja na okoliš. Upravljanje odabirom i korištenjem materijala temelji se na korporativnoj politici kvalitete, zaštite okoliša i održivog upravljanja dobavljačima. Postupci i aktivnosti koje provodimo vezano za materijale, opisani su u internim procedurama i uputama za rad te su dio naših svakodnevnih poslovnih aktivnosti u svim službama kompanije. Osnovne sirovine koje koristimo za proizvodnju automobilskih komponenti, termoplastični su organski polimeri koji se oblikuju u finalni proizvod. S obzirom na njihove karakteristike, ovi su materijali postali nezamjenjivi u svakodnevnom radu, a nafta je osnovna sirovina za njihovo dobivanje koja je neobnovljivi prirodni resurs. Zbog ograničenih petrokemijskih rezervi i prijetnji globalnog zagrijavanja, odjel istraživanja i razvoja Grupe, u suradnji s kupcima, istražuje mogućnost upotrebe bioplastike koja se prvenstveno proizvodi od obnovljivih biljnih materijala. Osim termoplastičnih polimera, za potrebe tehnologije bojenja koristimo boje, lakove i otapala koja su izrađena na bazi hlapivih organskih spojeva. Naši finalni proizvodi izrađeni su prema tehničkim specifikacijama kupca, a kako bi proizvod iz razvojne faze prešao u serijsku proizvodnju, prolazi cijeli niz ispitivanja i kontrola

specifičnih za automobilsku industriju, u skladu sa zahtjevima kupca te standardom ISO/IATF 16949. Kako bismo minimalizirali negativan utjecaj na okoliš koje vozilo ima nakon kraja njegovog životnog ciklusa, zajedno s našim kupcima vodimo brigu o poboljšanju mogućnosti reciklaže plastičnih dijelova iz vozila. Kupci su razvili indikatore recikliranja za svoje dobavljače kojih se pridržavamo. Također, u procesu proizvodnje povećavamo udio recikliranih sirovina koje su ekološki prihvatljivije. Nabavljene materijale redovito kontroliramo sukladno planovima ispitivanja, a ostvareni rezultati uzimaju se u obzir kod ocjene dobavljača koje služba nabave redovito provodi.

AD Plastik Grupa primjenjuje princip predostrožnosti prema kojem se izbjegava svaki mogući rizik od primjene nove tehnologije dok ne postoje potpuna saznanja, odnosno razumijevanje njenog utjecaja na okoliš i zdravlje ljudi.

Tablice prikazuju količinu upotrijebljenog materijala u tonama, količinu recikliranog upotrijebljenog materijala u tonama i postotak recikliranog upotrijebljenog materijala. U izvještajnom razdoblju njihova se količina povećala zbog povećanja obima proizvodnje.

Okoliš

Materijali (nastavak)

Materijal korišten po težini ili količini

Materijal	Lokacija	2015	2016	2017
PP/PE/PES (t)	Solin	3.379	3.048	4.549
	Zagreb	5.965	5.140	6.823
	Mladenovac	1.097	1.246	780
	Vintai	2.319	1.925	2.641
	Kaluga	1.239	1.403	1.671
	UKUPNO	13.999	12.762	16.464
Boje, lakovi, otapala (t)	Zagreb	223	242	321
	Mladenovac	394	231	290
	Vintai	10	6,8	8,5
	Kaluga	1	0,2	15,3
	UKUPNO	628	480	634,8

Reciklirani ulazni materijal (t)

Materijal	Lokacija	2015	2016	2017
PP/PE/PES (t)	Solin	1.349	1.352	1.910
	Zagreb	896	317	795
	Mladenovac	28	110	25
	Vintai	240	219	260
	Kaluga	128	97	110
	UKUPNO	2.641	2.095	3.100

Postotak upotrebljenog materijala koji je reciklirani ulazni materijal (%)

Materijal	Lokacija	2015	2016	2017
PP/PE/PES (t)	Solin	40	44,36	41,98
	Zagreb	15	6,17	11,65
	Mladenovac	3	8,83	3,20
	Vintai	4	11,38	9,84
	Kaluga	10	6,92	6,58
	UKUPNO	15	16,42	18,83

Okoliš

Energija

Značajan i neophodan resurs AD Plastik Grupe je energija. Upravljanje potrošnjom energije nezaobilazan je dio našeg poslovanja. Povećanjem proizvodnje, proporcionalno se povećavaju naše energetske potrebe koje utječu na potrošnju. U cilju njihovog smanjenja, ali jednako tako i u cilju zaštite okoliša, opredijelili smo se i obvezali na trajnu optimizaciju sustava upravljanja energijom. Naše lokacije u Solinu, Zagre-

bu i Mladenovcu uspješno su certificirane po zahtjevima norme ISO 50001.

U tu svrhu napravili smo sljedeće:

- Definirali Politiku upravljanja energijom i upoznali sve zaposlenike
- Imenovali predstavnika Uprave za energiju
- Identificirali i procijenili područja od značajnog utjecaja na potrošnju energije
- Uspostavili smo energijsku osnovicu za praćenje energetske učinkovitosti
- Utvrdili najveće potrošače energije i uspostavili nadzor nad njima
- Kontinuirano unaprjeđujemo sustav optimiziranjem procesa važnih za potrošnju energije
- Redovito (jednom godišnje) ocjenjujemo učinkovitost sustava upravljanja energijom

Na svim lokacijama Grupe službe tehničkih poslova vode brigu o instaliranim tehničkim postrojenjima za distribuciju i proizvodnju energije. Sukladno uputama za rad, redovito se provode preventivni pregledi energetskih postrojenja i o tome vode zapisi te predlažu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti.

Opći ciljevi energetske učinkovitosti koje smo postavili za naredne tri godine:

- Podizanje svijesti svih zaposlenika Grupe o energetske učinkovitosti
- Osiguravanje tehničkih preuvjeta za mjerenje energetske učinkovitosti

- postavljanjem mjerila električne energije na svim procesima lokacija Solin, Zagreb i Mladenovac
- Zamjena stare opreme s novom, energetski učinkovitom

Električna energija

76,19%

Udio u ukupnoj potrošnji

Okoliš

Energija (nastavak)

Radi energetske potrebe za posrednom energijom, koristimo električnu energiju neophodnu za rad strojeva u procesu proizvodnje te uređaja za grijanje i hlađenje radnih prostora. Za potrebe rada kotlovnice, a u svrhu dobivanja toplinske energije, koristimo loživo ulje i prirodni plin. Prirodni plin također koristimo u pogonu lakirnice u Zagrebu za potrebe robotskog tretiranja plamenom radi boljeg prijanjanja boje u procesu bojenja i za spaljivanje hlapivih organskih spojeva na spaljivaču. Od ostalih energenata koristimo ukapljeni naftni plin za rad viličara te benzin i dizel gorivo za potrebe službenih vozila.

Glavni energent koji koristimo električna je energija, a udio njezine potrošnje u ukupnoj potrošnji energije u 2017. godini iznosio je 76,19 posto. U odnosu na godinu ranije, njezin udio u ukupnoj potrošnji smanjen je za tri posto. U izvještajnom razdoblju 20 posto električne energije utrošene za opskrbu lokacija u Solinu i Zagrebu, dobiveno je iz obnovljivih izvora (ZelEn HEP-Opskrbe).

Tijekom promatranog razdoblja nastavili smo aktivnosti zamjene starih rasvjetnih tijela (450W) LED žaruljama (60W), na velike potrošače električne energije (rashladna centrala) ugradili smo uređaje za točno mjerenje potrošnje,

ugradili smo senzore pokreta za automatsko gašenje rasvjete u skladišnim prostorima, zamijenili smo dotrajale svjetlarnike na krovovima kako bi se smanjilo korištenje rasvjetnih tijela tijekom dana, ugradili smo Energy saving software za poboljšanje rada brizgalica kojim smo smanjili rad hidrauličkih pumpi dok stroj nije u automatskom ciklusu. Također, dio viličara koji su koristili ukapljeni naftni plin kao pogonsko gorivo, zamijenili smo električnim. Ujedno smo vozni park službenih automobila na lokacijama Solin i Zagreb zamijenili novim energetski učinkovitijim vozilima.

Potrošnju energije pratimo dnevno i mjesečno, a analizom pokazatelja energetske značajki, EnPI pokazatelji, redovito provodimo odgovarajuće preventivne i korektivne mjere.

Ukupna potrošnja energije unutar organizacije (GJ)

Lokacija	2015	2016	2017
Solin	35.371	34.382	38.024
Zagreb	72.605	70.077	75.016
Mladenovac	14.952	15.388	16.829
Vintai	43.073	24.151	26.408
Kaluga	12.416	12.536	16.360
UKUPNO	178.417	156.534	172.637

Potrošnja energije unutar organizacije (GJ)

Lokacija	2015	2016	2017
Električna energija (GJ)	141.586	123.712	131.524
Prirodni plin (GJ)	31.433	26.916	34.786
Ukapljeni naftni plin (GJ)	5.152	5.805	6.005
Loživo ulje (GJ)	246	101	322
UKUPNO	178.417	156.534	172.637

Okoliš

Energija (nastavak)

Povećanje potrošnje energije u 2017. godini nastalo je uslijed povećanja proizvodnje te zbog izvanrednih klimatskih uvjeta za vrijeme zimskog i ljetnog perioda zbog kojih se potrošnja povećala. Na lokaciji Mladenovac povećanje je nastalo radi nestabilnog rada pogona netkanog tekstila zbog niske kapacitiranosti, a postrojenje pritom ima veliku instaliranu snagu. U Solinu su razlog povećane potrošnje novi poslovi na montaži rukohvata, točnije povećani rad na strojevima koji su veliki potrošač komprimiranog zraka.

Na lokaciji Zagreb povećana potrošnja električne energije i prirodnog plina nastala je zbog praktičnih probi tijekom radova na rekonstrukciji linije bojenja.

Ukupna potrošnja energije unutar Grupe prikazuje potrošnju električne energije, prirodnog plina, ukapljenog naftnog plina i lož ulja. Za izračun potrošnje energije korišteni su nacionalni standardi konverzije.

Ukupna potrošnja energije izvan organizacije (GJ)

Potrošnja energije izvan organizacije prikazuje potrošnju goriva (dizel i benzin) za potrebe službenih putovanja vozila u vlasništvu Grupe.

Lokacija	2015	2016	2017
Solin	2.354	2.159	2.242
Zagreb	535	600	410
Mladenovac	259	259	132
Vintai	4.981	4.291	4.409
Kaluga	285	126	216
UKUPNO	8.414	7.435	7.409

Energetski intenzitet (kWh/kg proizvoda)

Energetski intenzitet mjerimo omjerom ukupne potrošnje energije unutar organizacije (kWh) u odnosu na ukupnu težinu isporučenog proizvoda (kg).

Lokacija	2015	2016	2017
Solin	2,82	2,69	2,92
Zagreb	3,32	3,14	3,22
Mladenovac	1,84	2,01	2,21
Vintai	3,21	2,27	2,16
Kaluga	0,00	1,64	1,45
UKUPNO	2,86	2,56	2,56

Okoliš

Voda

Briga za okruženje u kojem radimo sastavni je dio naše strategije i Politike zaštite okoliša. Svjesni smo kako je voda jedan od najvažnijih prirodnih resursa, a količina pitke vode u svijetu se nažalost svakodnevno smanjuje, što ostavlja trajne i negativne posljedice na okoliš. Naše se proizvodne lokacije opskrbljuju pitkom vodom iz sustava lokalnih vodovoda, a manjim dijelom iz vlastitog zdenca koji se nalazi na lokaciji u Zagrebu. U skladu sa zakonskom regulativom iz područja zaštite voda, sve naše lokacije posjeduju važeće vodopravne akte i dozvole. Na svim proizvodnim lokacijama voda se koristi za sanitarne i tehnološke potrebe. Tehnološka voda koristi se za:

- hlađenje strojeva (rashladna voda se ne ispušta u odvodni sustav jer cirkulira u zatvorenom krugu i prema potrebi se nadopunjava)
- vodu zavjesu u procesu nanošenja boja i lakova u lakirnici (u zatvorenom recirkulacijskom sustavu i prema potrebi se voda nadopunjava)
- ovlaživanje zraka koji se ubacuje u lakirnicu

Nadzor nad potrošnjom vode i stanjem sustava za dostavu vode, na svakoj proizvodnoj lokaciji vodi služba tehničkih poslova. Internim procedurama i uputama za rad opisane su svakodnevne aktivnosti koje ova služba provodi kako bi se nesmetano odvijao proizvodni proces. Potrošnja vode sastavni je dio identificiranih aspekata zaštite okoliša prema zahtjevu standarda ISO 14001. Minimalno jedan put godišnje provodimo ocjenu utjecaja aspekata na okoliš i tom prilikom svaki pojedinačno ocjenjujemo prema slijedećim kriterijima:

- Usklađenost sa zakonskom regulativom i drugim obvezujućim zahtjevima
- Pritužbe građana, lokalne uprave i radnika
- Potencijalni rizici i vjerojatnost događaja
- Utjecaj aspekta na troškove poslovanja

U izvještajnom razdoblju voda je ocijenjena kao značajan aspekt na lokaciji Solin, na kojoj je u prva četiri mjeseca evidentirano povećanje potrošnje od 59.31 posto u odnosu na isti period prijašnjeg izvještajnog razdoblja. Razlog je bio puknuće cjevovoda koje je sanirano. U našim proizvodnim postrojenjima ne recikliramo otpadnu vodu, a potrošnju vode pratimo neposrednim mjerenjem na vodomjeru.

Potrošnja vode po izvoru (m³)

Lokacija	Potrošnja vode iz javnog vodovoda (m ³)			Potrošnja vode iz vlastitog zdenca (m ³)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Solin	27.184	33.705	41.305	0	0	0
Zagreb	14.134	9.547	10.915	5.713	5.445	8.176
Mladenovac	11.975	11.584	4.691	0	0	0
Vintai	13.296	8.035	5.949	0	0	0
Kaluga	4.269	3.074	3.194	0	0	0
UKUPNO	70.858	65.945	66.054	5.713	5.445	8.176

Potrošnja vode AD Plastik Grupe nema negativan utjecaj na vodu i vodni ekosustav područja na kojem poslujemo. Količina vode koju koristimo ne ugrožava kapacitete lokalnih vodocrpilišta. Lokacija Solin opskrbljuje se vodom iz izvora rijeke Jadro kapaciteta 9,0 m³/s, lokacija Zagreb vodom iz internog sustava vodoopskrbe grada Zagreba kapaciteta 4,5 m³/s, lokacija Mladenovac vodom iz internog sustava vodoopskrbe grada Mladenovca koji dobiva vodu iz arteških cjevastih bunara (55 bunara) čiji je kapacitet po jednom izvoru 2-5 l/s, lokacija Vintai vodom iz bunara naselja Vintai kapaciteta 1,5 m³/s i lokacija Kaluga vodom iz internog sustava vodoopskrbe grada Kaluge kapaciteta 180 m³/h. Tablica prikazuje količinu potrošene vode po izvoru u 2017. godini. Na lokacijama Mladenovac i Vintai ostvarene su uštede zbog ugradnje zatvorenog sistema hlađenja (pogoni injekcijskog prešanja i termoformiranja) te zamjene vodomjera.

Okoliš

Emisije

Emisije u zrak utječu na naše okolišne i ekonomske učinke i svjesni smo negativnih posljedica koje mogu prouzročiti okolišu i utjecaja na našu gospodarsku djelatnost. Stoga je upravljanje emisijama u zrak važan segment našeg poslovanja. Aktivnosti vezane za ovu temu odvijaju se i koordiniraju kroz implementirane sustave unutar Grupe, što uključuje sustav upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša i energijom. Sve su aktivnosti usklađene s nacionalnim zakonskim odredbama vezanim za zaštitu okoliša i s međunarodnim standardima iz ovog područja. Efikasnost sustava redovito preispituje i ocjenjuje Uprava AD Plastik Grupe te na temelju rezultata usvaja predložene ciljeve za naredno razdoblje.

Emisije u zrak obuhvaćaju sljedeće:

- emisije CO₂
- emisije tvari koje oštećuju ozonski omotač (TOOS)
- emisije NO₂, SO₂, CO
- emisije hlapivih organskih spojeva (HOS)

Izravne emisije stakleničkih plinova prikazane u tablici nastale su izgaranjem energenata koji se koriste za potrebe rada kotlovnica i odnose se na izgaranje loživog ulja i prirodnog plina te na potrošnju ukapljenog naftnog plina za rad viličara. Neizravne emisije iz prikaza nastaju proizvodnjom električne energije kupljene od distributera koju koristimo za rad strojeva i opreme u proizvodnim postrojenjima. Količinu emisija mjerimo neposredno prema potrošnji energenta na mjesečnoj i godišnjoj razini.

Ukupne izravne i neizravne emisije stakleničkih plinova prema težini (t CO₂*)

Lokacija	2015		2016		2017	
	Izravne emisije stakleničkih plinova po težini	Neizravne emisije stakleničkih plinova po težini	Izravne emisije stakleničkih plinova po težini	Neizravne emisije stakleničkih plinova po težini	Izravne emisije stakleničkih plinova po težini	Neizravne emisije stakleničkih plinova po težini
Solin	276	2.594	243	2.542	283	2.226
Zagreb	1.425	3.796	1.445	3.505	1.526	3.003
Mladenovac	250	833	219	916	290	916
Vintai	750	2.787	512	1.584	546	1.724
Kaluga	21	954	10	964	251	934
UKUPNO	2.722	10.964	2.429	9.511	2.896	8.803

Ukupne izravne i neizravne emisije stakleničkih plinova prema težini (t CO₂*)

	2015	2016	2017
Izravne emisije stakleničkih plinova po težini	2.722	2.429	2.896
Neizravne emisije stakleničkih plinova po težini	10.964	9.511	8.803
UKUPNO	13.686	11.940	11.699

Najznačajniji pomak u smanjenju emisija stakleničkih plinova u 2017. godini odnosio se na smanjenje emisija CO₂ uslijed potrošnje električne energije dobivene iz obnovljivih izvora. Ostala poboljšanja tijekom promatranog razdoblja realizirana su krajem godine i rezultati će se vidjeti u budućem razdoblju.

* t CO₂ - Podaci o količini emisija dobiveni su izračunom prema nacionalnom standardu

Okoliš

Emisije (nastavak)

Dijagram intenziteta emisija stakleničkih plinova prikazuje omjer ukupnih izravnih i neizravnih emisija stakleničkih plinova po kilogramu isporučenog proizvoda (kg CO₂/kg isporučenog proizvoda).

Intenzitet emisija stakleničkih plinova (kg CO₂ / kg proizvoda)

Lokacija	2015	2016	2017
Solin	0,77	0,74	0,65
Zagreb	0,84	0,79	0,69
Mladenovac	0,47	0,52	0,57
Vintai	0,84	0,60	0,57
Kaluga	0,00	0,45	0,37
UKUPNO	0,75	0,67	0,60

Tvari koje oštećuju ozonski omotač nalaze se u rashladnoj opremi, klimatizacijskim uređajima i protupožarnim aparatima. Prema tehničkim podacima, a sukladno zakonskim propisima, vodimo redovite servisne kontrole ispravnosti opreme. Prema količini radne tvari u opremi provodimo ga kvartalno, polugodišnje i godišnje. Zapise vodimo na servisnim karticama opreme, a provjeru propuštanja i ispravnosti obavljaju ovlašteni serviseri.

Količina radne tvari sadržane u opremi (kg)

	2015				2016				2017			
	R22	R407C	R134A	227ea	R22	R407C	R134A	227ea	R22	R407C	R134A	227ea
Solin	240	32	133	40	240	32	133	40	128	23	127	40
Zagreb	120	863	0	0	120	863	0	0	120	853	0	0
Mladenovac	8	70	0	164	8	70	0	164	8	77	0	164
Vintai	0	1316	0	0	0	40	0	0	0	40	0	0
Kaluga	0	980	0	0	0	120	0	0	0	180	0	0
UKUPNO	368	3261	133	204	368	1125	133	204	256	1173	127	204

U 2017. godini nabavljena je nova rashladna oprema na lokacijama Solin i Zagreb čime je povećana količina radnih tvari R407C za 519 kg i R134A za 118 kg te je nabavljena oprema s novom radnom tvari R404C, R410A i R505. U izvještajnom razdoblju nije bilo nekontroliranog ispuštanja radnih tvari u okoliš koje oštećuju ozonski omotač te nije bilo požara, točnije ispuštanja radne tvari 227ea radi protupožarnog djelovanja.

	2015	2016	2017
R22	368	256	248
R407C	1125	1173	1692
R404C	0	0	4
R410A	0	0	18
R505	0	0	4
R134A	133	127	245
227ea	204	204	204

Okoliš

Emisije (nastavak)

Ostale značajne emisije koje mjerimo su NO₂, SO₂ i CO nastale uslijed dobivanja toplinske energije. Emisije u zrak mjerimo na nepokretnim ispuštima, a provodimo ih sukladno zakonskoj regulativi jedan put godišnje, odnosno jednom u dvije godine, što ovisi o snazi uređaja kojeg koristimo. Na ispustu linije bojenja u Zagrebu mjerimo i emisije hlapivih organskih spojeva (HOS) iz procesa bojenja plastičnih dijelova.

U 2017. godini izmjerene vrijednosti emisija iz stacionarnih izvora bile su u skladu sa zakonskim odredbama. Izvješća o količini godišnjih emisija redovito dostavljamo nadležnim državnim tijelima za zaštitu okoliša.

U svrhu smanjenja negativnog utjecaja na okoliš, koje prouzrokuju hlapivi organski spojevi u pogonu linije bojenja, koristimo regenerativni spaljivač opasnih organskih tvari (RTO) toplinske snage 320 kW i maksimalnog kapaciteta 14.000 m³/h. Na njemu se spaljuju HOS-ovi izdvojeni u kabinama za nanošenje premaza i ishlapljivanje HOS-a. Nanošenje premaza obavlja se pomoću robota bez prisustva ljudi u kabinama. U kabinama zrak cirkulira dok se ne postigne sadržaj otapala od 3 vol%. Tako onečišćen zrak odvodi se do spaljivača koji se prethodno zagrijava do 850°C pomoću plamenika na prirodni plin. Kod uvođenja onečišćenog zraka u komore, na navedenoj temperaturi dolazi do izgaranja

NO_x, SO_x i druge značajne emisije u zrak prema vrsti i težini (t)

	2015				2016				2017			
	NO ₂	SO ₂	CO	VOC	NO ₂	SO ₂	CO	VOC	NO ₂	SO ₂	CO	VOC
Solin	0,095	1,000	0,080	0,000	0,005	0,015	0,000	0,000	0,025	0,060	0,150	0,000
Zagreb	1,255	0,000	0,950	17,060	1,004	0,000	0,000	5,200	1,340	0,000	0,092	5,812
Mladenovac	0,050	0,000	0,030	0,000	0,825	0,000	0,614	0,000	0,906	0,000	0,720	0,000
Vintai	4,523	0,024	0,427	0,000	4,523	0,024	0,427	0,000	4,523	0,024	0,427	0,000
Kaluga	0,018	0,009	5,191	0,000	0,001	0,000	0,266	0,000	0,001	0,000	0,266	0,000
UKUPNO	5,941	1,033	6,678	17,060	6,358	0,039	1,307	5,200	6,795	0,084	1,655	5,812

Podaci o količini emisija dobiveni su izračunom prema nacionalnom standardu

HOS-a, a plamenik se gasi. Proces je automatski vođen te kod sadržaja HOS-a manjim od područja zapaljivosti (< 3 posto), automatski se pali plamenik za održavanje propisane zapaljivosti. Na spaljivač se dovodi onečišćeni zrak iz kabine za primer, zone ishlapljivanja primera, kabine boje, zone ishlapljivanja boje, kabine za lak i zone ishlapljivanja laka i iz sušare. U 2017.godini na regenerativnom spaljivaču spaljeno je 140,566 t HOS-a.

Tijekom izvještajnog razdoblja smo zbog povećanja kapaciteta potrošnje organskih otapala na lokaciji Zagreb počeli s radovima na rekonstrukciji linije bojenja koja od kraja 2015. godine nije bila

u upotrebi radi zastarjele tehnološke opreme i premašenih emisija HOS-a. Izmijenjen je kompletan sustav ventilacije, kabine i sustav za aplikaciju boje. Zatvorenim sustavom cirkulacije zraka onečišćeni zrak odvodit će se u regenerativni spaljivač opasnih organskih tvari (RTO). Rekonstruirane su strojarske instalacije grijanja, hlađenja, ventilacije, komprimiranog zraka i instalacija plina za lakirnicu, radionicu te pomoćne prostorije. Ovom će se investicijom ostvariti mnoge uštede i poboljšanja.

Okoliš

Otpadne vode i otpad

Upravljanje otpadnim vodama i otpadom naša su svakodnevna odgovornost i obveza. Implementacijom sustava upravljanja zaštitom okoliša, sukladno normi ISO 14001, u velikoj mjeri utjecali smo na povećanje poslovne efikasnosti i očuvanje okoliša. Okvir za preispitivanje sustava kao i mjere za definiranje ciljeva temelje se na Politici zaštite okoliša s kojom su upoznati svi zaposlenici. Briga i očuvanje okoliša zadatak su svih zaposlenih koji ostvarujemo ih redovitim praćenjem, nadzorom i optimiziranjem postojećih poslovnih procesa. Svaku investiciju sagledavamo i s aspekta mogućeg utjecaja na okoliš, ostvarivanjem optimalne usklađenosti gospodarskih i okolišnih tema.

Dnevni nadzor stanja okoliša u našim postrojenjima provode stručne službe koje se bave zaštitom okoliša, kao i službe tehničkih poslova koje skrbe o redovitom održavanju strojeva i opreme. Utjecaj otpadnih voda i otpada na stanje okoliša pratimo sukladno zakonskoj regulativi. Zato su izrađene pisane procedure i upute, a o rezultatima praćenja vodimo zapise koji predstavljaju temelj definiranja potrebnih preventivnih i korektivnih mjera.

Na svim lokacijama Grupe sustavi odvodnje otpadnih voda izvedeni su odvojeno. Odvodnja otpadnih voda s lokacija odvija se putem sustava

interne odvodnje koji je preko kontrolno-mjernog okna priključen na sustav javne odvodnje. Na lokacijama nastaju sanitarne otpadne vode, tehnološke otpadne vode i oborinske vode.

Tehnološke otpadne vode odvođe se preko taložnika i separatora masti i ulja u sustav interne odvodnje. Opasni otpad nastao čišćenjem taložnika separatora, zbrinjavamo sukladno propisima o gospodarenju otpadom. Tehnološke otpadne vode iz nove linije bojenja u Zagrebu ne ispuštaju se u sustav odvodnje jer se one nalaze u zatvorenom cirkulirajućem kontrolnom sustavu koji se dopunjava čistom vodom (zbog ishlapljivanja vode), a iz njega izlazi kruti ostatak kao poseban opasni otpad. Dio materijala za bojenje koji ne završi na proizvodu, vertikalna struja zraka u kabini odvodi do poda gdje prolazi kroz vodene zavjese koja isti materijal prikuplja i odvodi prema centralnom bazenu. U centralnom bazenu za odvajanje boje koristi se sustav koagulacije. Pumpe točno doziraju određenu količinu koagulanata i antipjenjača. Oni se vezuju za čestice boje koje tada gube svoja svojstva ljepljivosti. Voda se cijelo vrijeme miješa u bazenu radi sprječavanja efekta sedimentacije ili flotacije. Takva se voda sustavom pumpi i cjevovoda dovodi do dekantera (centrifugalnog separatora) gdje se ostaci boje izdvajaju iz vode i zbrinjavaju kao opasni otpad.

Pročišćena voda vraća se natrag u bazen te iz bazena dalje prema kabinama.

Sanitarne i oborinske otpadne vode preko gradskih odvodnih sustava pročišćavaju se i ispuštaju u lokalne sisteme odvodnje otpadnih voda. Kvalitetu otpadnih voda koje ispuštamo iz naših postrojenja redovito kontroliraju ovlaštene tvrtke. U 2017. godini analizom je utvrđeno

kako je otpadna voda u skladu sa zakonskim propisanim parametrima. Izvješća o kvaliteti ispuštene vode redovito dostavljamo nadležnim državnim tijelima za zaštitu okoliša. U izvještajnom razdoblju nije bilo značajnih izlivanja opasnih tvari koje mogu imati znatne negativne utjecaje na okoliš s mogućim štetnim posljedicama po tlo, vodu, zrak i ljudsko zdravlje.

Okoliš

Otpadne vode i otpad (nastavak)

Na slijedećem su prikazu podaci o količinama ispuštene otpadne vode te njeno odredište. Količine ispuštenih voda ne mjere se vodomjermima, nego se vodi evidencija o količini nabavljene sanitarne vode i količini vode crpljene iz vlastitog zdenca neposrednim mjerenjem na vodomjeru.

Količina ispuštene vode (m³) i odredište

	2015	2016	2017	Odredište ispuštene otpadne vode
Solin	27.184	33.705	41.305	Jadransko more/Sredozemno more
Zagreb	5.336	4.346	5.015	Rijeka Sava/Rijeka Dunav/Crno more
Mladenovac	11.975	11.584	4.691	Rijeka Veliki Lug/Rijeka Dunav/Crno more
Vintai	13.296	8.035	5.949	Rijeka Oka/Rijeka Volga/Kaspijsko more
Kaluga	4.269	3.074	3.194	Rijeka Volga/Kaspijsko more
UKUPNO	62.060	60.744	60.154	

Realizirani ciljevi u 2017. godini su:

- Na svim lokacijama provedeno je ispitivanje kvalitete otpadnih voda sukladno zahtjevima vodopravne dozvole
- Ishođena je vodopravna dozvola na lokaciji Mladenovac na rok od tri godine
- Obavljeno je ispitivanje vodonepropusnosti kanalizacijskog i oborinskog sustava te oborinskih rešetki na lokaciji u Solinu

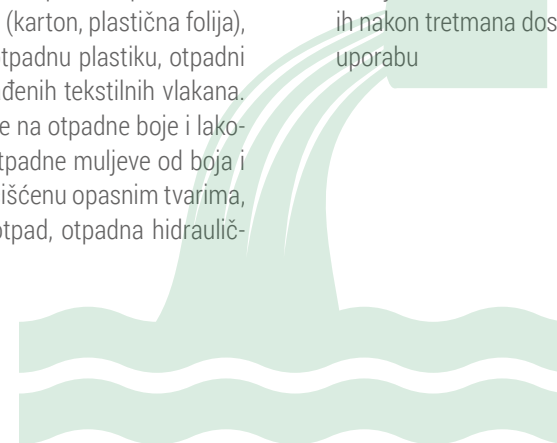
S otpadom koji nastaje u našim proizvodnim procesima postupamo u skladu sa zakonskim odredbama. Na mjestima nastanka, otpad odlažemo u za to odgovarajuće spremnike, s obzirom na njegove fizikalno kemijske karakteristike. Svaka vrsta otpada označena je klasifikacijskim brojem i nazivom otpada. Odvoz otpada kao i njegovo zbrinjavanje povjereno je ovlaštenim zbrinjavačima otpada koji redovito prikupljaju otpad s naših lokacija. Zapise o proizvedenom otpadu i onom predanom na zbrinjavanje vodimo na zakonom propisanoj dokumentaciji, a podaci o težini predanog otpada na zbrinjavanje dobiveni su vaganjem prilikom predaje ovlaštenim sakupljačima.

U našim proizvodnim procesima nastaje neopasni i opasni otpad. Neopasni otpad odnosi se na ambalažni otpad (karton, plastična folija), ambalažu od drveta, otpadnu plastiku, otpadni metal i otpad od prerađenih tekstilnih vlakana. Opasni otpad odnosi se na otpadne boje i lakove, otpadna otapala, otpadne muljeve od boja i lakova, ambalažu onečišćenu opasnim tvarima, elektronički i elektro otpad, otpadna hidraulič-

ka ulja, vodene muljeve, muljeve iz separatora, otpadne tiskarske tonere, fluorescentne cijevi, apsorbenze, filtarske materijale, masne krpe i rukavice.

U cilju sprječavanja nastanka otpada poduzeli smo slijedeće mjere:

- Na svim smo našim lokacijama postavili mlinove koji neuvjetne plastične proizvode melju, a plastični mljeveni materijal ponovo ugrađujemo u finalni proizvod
- Na lokaciji Zagreb destiliramo opasno organsko onečišćeno otapalo i dobivamo čisto organsko otapalo koje ponovo koristimo u procesu bojenja plastičnih proizvoda
- Za lokacije Solin i Zagreb potpisali smo ugovor s ovlaštenim zbrinjavačem koji zbrinjava i čisti onečišćene masne krpe te ih nakon tretmana dostavlja ponovno na uporabu

Okoliš

Otpadne vode i otpad (nastavak)

Krajem 2017. godine pokrenuli smo pregovore s ovlaštenim zbrinjavačem i oporabiteljem opasnog otpada u vezi skupljanja i uporabe opasnog onečišćenog organskog otapala koji nastaje na lokaciji Zagreb. Kako zbog prekapacitiranosti našeg destilatora ovaj otpad ne možemo destilirati u našem postrojenju, namjeravamo ga predati na uporabu i ponovo koristiti u našem proizvodnom procesu. Količina ovog otpada u izvještajnom razdoblju iznosila je 73,29 t.

Ukupna težina otpada prema vrsti (t)

	2015		2016		2017	
	neopasni	opasni	neopasni	opasni	neopasni	opasni
Solin	219	20	172,89	29,38	193,758	15,025
Zagreb	301	237	300,90	268,80	543,26	398,87
Mladenovac	180	5	188,49	13,04	214,8	15,3
Vintai	1.099,00	334,00	337,50	2,20	470,00	4,16
Kaluga	62,00	7,00	249,60	6,40	294,00	2,00
UKUPNO	1.861,00	603,00	1.249,38	319,82	1.715,82	435,36

Težina otpada predstavlja količine evidentirane očevidnikom o nastanku i tijeku otpada a dobivene su neposrednim vaganjem.

Težina otpada (t)

Metode zbrinjavanja	2015	2016	2017
Recikliranje	862,58	565,33	692,28
Skладиštenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja	275,31	271,73	458,75
Korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije	27,68	0,00	36,03
Fizikalno kemijska obrada otpada	27,08	12,59	32,07
Spaljivanje otpada na kopnu	55,66	130,25	84,12
Odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište	1.215,69	589,30	847,94
UKUPNO	2.464,00	1.569,20	2.151,18

Povećanje količine otpada u 2017. godini, u odnosu na prethodnu godinu, rezultat je povećanog obima proizvodnje i provedene građevinske i tehnološke rekonstrukcije linije bojenja u Zagrebu. Rekonstrukcijom je zbrinuto 135,779 t neopasnog otpada i 57,529 t opasnog otpada. Godišnja izvješća o količini nastalog otpada redovito dostavljamo nadležnim državnim tijelima za zaštitu okoliša.

Okoliš

Izdaci i ulaganja u zaštitu okoliša

U izvještajnom razdoblju izdaci u zaštitu okoliša odnosili su se na troškove zbrinjavanja otpada, ispitivanja emisija u vode i atmosferu i izrade dokumentacije za ishodovanje okolišne dozvole. Ulaganja u zaštitu okoliša za 2017. godinu odnose se na nabavku mlina, mjerila za potrošnju električne energije, rasvjetnih tijela, brzih vrata na ulazu u proizvodni pogon, uređenje prozora i vage za opasni otpad.

Ukupni izdaci i ulaganja u zaštitu okoliša (€)

Lokacija	2015		2016		2017	
	Izdaci u zaštitu okoliša	Ulaganja u zaštitu okoliša	Izdaci u zaštitu okoliša	Ulaganja u zaštitu okoliša	Izdaci u zaštitu okoliša	Ulaganja u zaštitu okoliša
Solin	29.200	10.360	38.567	113.000	27.163	80.934
Zagreb	106.800	240.640	120.000	275.580	114.650	19.330
Mladenovac	27.100	1.600	25.580	1.250	30.217	2.716
Vintai	60.102	3.218	53.691	2.726	47.635	4.857
Kaluga	22.000	0	14.416	0	1.174	0
UKUPNO	245.202	255.818	252.254	392.556	220.839	107.837

Okoliš

Procjene dobavljača u pogledu utjecaja na okoliš

Procjena dobavljača u pogledu utjecaja na okoliš provodi se redovito jednom godišnje za postojeće dobavljače i obavezno prije konačnog odabira novog dobavljača.

Jedan od kriterija odabira novih dobavljača je posjedovanje certifikata zaštite okoliša ISO 14001. Ukoliko dobavljač nema odgovarajući certifikat, a iz nekog razloga nije moguće pronaći zamjenskog dobavljača, on se auditira po upitniku za samoocjenjivanje koji sadrži pitanja iz sustava zaštite okoliša. Kao dugoročna mjera od dobavljača materijala traži se terminski plan uvođenja sustava zaštite okoliša.

Svi novi dobavljači koji utječu na kvalitetu naših proizvoda provjereni su pomoću kriterija utjecaja na okoliš. Ukupno sedam, točnije sto posto

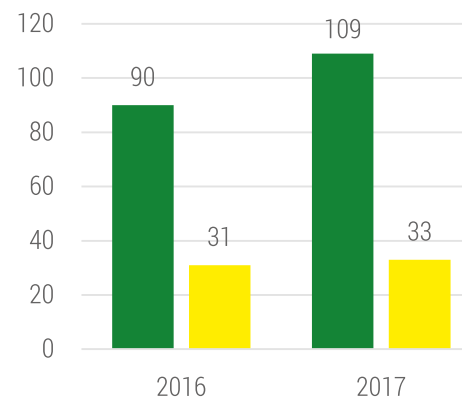
novih dobavljača provjereno je pomoću kriterija utjecaja na okoliš. Njih četiri imaju certifikat sustava zaštite okoliša ISO 14001, dok su ostali provjereni putem upitnika i ocijenjeni ocjenom A.

Solin nadzire 142 dobavljača u pogledu utjecaja na okoliš, a svi se jednom godišnje procjenjuju i ocjene se bilježe na interni portal kompanije.

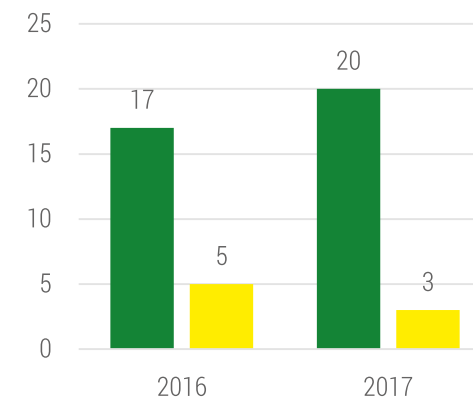
Mladenovac procjenjuje 20 dobavljača po istom kriteriju, Kaluga 41, a Togliatti 45 dobavljača. U promatranom razdoblju nije bilo dobavljača s kojima su prekinuti poslovni odnosi radi negativnog utjecaja na okoliš, niti je utvrđeno da neki od dobavljača imaju stvarne ili potencijalne negativne utjecaje na okoliš.

■ ISO 14001 ■ Upitnik

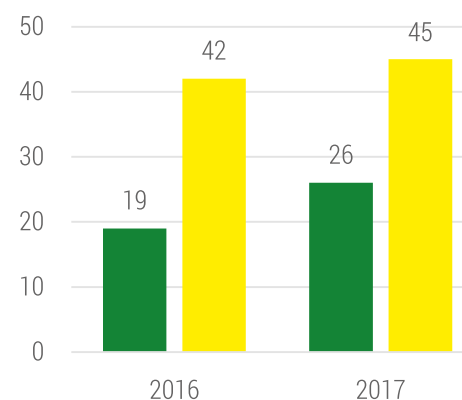
AD Plastik d.d., Hrvatska

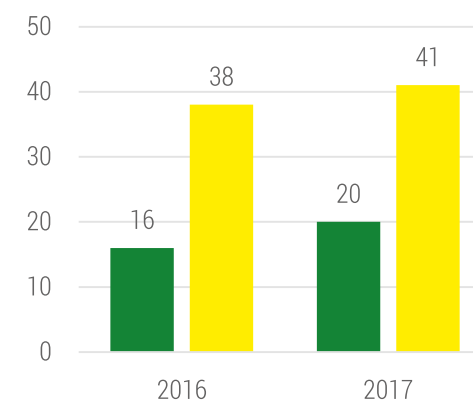
ADP, Mladenovac, Srbija

AD Plastik Togliatti, Rusija

AD Plastik Kaluga, Rusija

Okoliš

Pridržavanje propisa iz područja zaštite okoliša

Pridržavanje propisa iz područja zaštite okoliša nezaobilazan su dio naše poslovne politike. Ekološka orijentiranost i razvijena svjesnost vidljiva je već u samom opredjeljenju za uspostavu Sustava upravljanja okolišem prema normi ISO 14001 koju smo implementirali na svim našim lokacijama. Primjena ove međunarodne norme omogućuje nam oblikovanje Politike zaštite okoliša i postavljanje ciljeva.

Postupak identifikacije, usklađivanja i provedbe zakonskih i ostalih obvezujućih zahtjeva, kao i procjene usklađenosti sa zakonskim i drugim obvezujućim zahtjevima, provodimo sukladno internim procedurama. Zapise o tome vodimo u dokumentu "Registar zakonske regulative i drugih obvezujućih zahtjeva".

Prilikom inspekcijskih nadzora nije bilo novčanih kazni i nenovčanih sankcija zbog nepridržavanja zakona i propisa. Eksternim auditima nisu utvrđene neusklađenosti iz ovog područja, a nije bilo niti pritužbi od kupca i građana u izvještajnom razdoblju.

U identificirane propise uključeni su:

- aktualni nacionalni propisi u državama u kojima poslujemo
- zahtjevi kupaca definirani kroz ugovore, standarde, protokole i uvjete nabave
- nacionalni propisi koji vrijede u zemlji kupca ili u zemlji distribucije
- odredbe Vijeća Europske zajednice

Postupak procjene usklađenosti s primjenjivim zakonskim i ostalim obvezujućim zahtjevima provodimo minimalno jedan put godišnje, a po potrebi revidiramo zbog sljedećih razloga:

- novih proizvodnih procesa ili modifikacije postojećih
- nove tehnologije, opreme, postrojenja i objekata
- novih zamjenskih sirovina i materijala
- promjene organizacijske strukture
- novih projekata koji stvaraju nove ili promijenjene radne uvjete
- promjene zakonske regulative

Usklađenosti sa zakonskom regulativom pratimo i mjerimo putem rezultata koji su sadržani u izvještajima provedenih inspekcijskih nadzora i eksternih audita te eventualnim pritužbama od kupca ili od građana. Aktivnosti u 2017. godini po lokacijama su bile sljedeće:

Solin

- inspekcijski nadzor inspekcije zaštite voda i inspekcije zaštite od požara
- eksterni audit tvrtke Bureau Veritas prema normi ISO 14001

Zagreb

- inspekcijski nadzor inspekcija zaštite okoliša, zaštite voda, zaštite od požara, zaštite na radu, sanitarne inspekcije, elektroenergetske inspekcije i inspekcije posuda pod tlakom
- eksterni audit tvrtke Intertek koja je u ime kupca AUDI AG provela audit iz područja društveno odgovornog poslovanja
- eksterni audit tvrtke Bureau Veritas prema normi ISO 14001

Mladenovac

- inspekcijski nadzor inspekcija zaštite okoliša, zaštite voda, zaštite od požara i posuda pod tlakom
- eksterni audit tvrtke Bureau Veritas prema normi ISO 14001

Vintai

- eksterni audit tvrtke Bureau Veritas prema normi ISO 14001

Kaluga

- eksterni audit tvrtke Bureau Veritas prema normi ISO 14001.

Društvo

Zapošljavanje

Odrednice suvremenog poslovanja AD Plastik Grupe su globalizacija, dinamično i promjenjivo okruženje, interakcija pripadnika različitih kultura i sve veće promjene u demografiji radne snage. Zbog toga smo prepoznali potrebe za učinkovitijim upravljanjem različitostima unutar kompanije. Ono se temelji na ideji kako svaki pojedinac ima jedinstvene kvalitete koje treba prepoznati i pravilno usmjeriti. Stoga, upravljanje različitostima donosi korist pojedincu zbog mogućnosti individualnog razvoja pojedinca i kompaniji koja tako povećava svoju učinkovitost.

Usmjereni smo na privlačenje najboljih talenata, podršku razvoju njihovih sposobnosti i omogućavanju radne kulture angažiranosti, visoke učinkovitosti i raznolikosti. Nudeći poslove brojnih razvojnih mogućnosti u suvremenom radnom okruženju, AD Plastik Grupa omogućuje optimalno razvijanje svojih talenata. Zapošljavamo i zadržavamo talente bez obzira na dob, rasu, spol, nacionalnost, seksualnu orijentaciju, obrazovanje i slično. Njeguemo temeljne radne vrijednosti kao što su profesionalnost, poštovanje i ustrajnost.

Osnova planiranja i upravljanja novim zapošljavanjima poslovni je plan u okviru kojeg su specificirane potrebe za kadrovima, s jasno definiranim sposobnostima, znanjima i vještinama. Nova zapošljavanja uključuju i interna zapošljavanja koja su rezultat upravljanja razvojem karijera zaposlenika. Predviđamo i pratimo promjene na tržištima rada u regijama poslovanja koje mogu utjecati na fluktuaciju.

Društvo

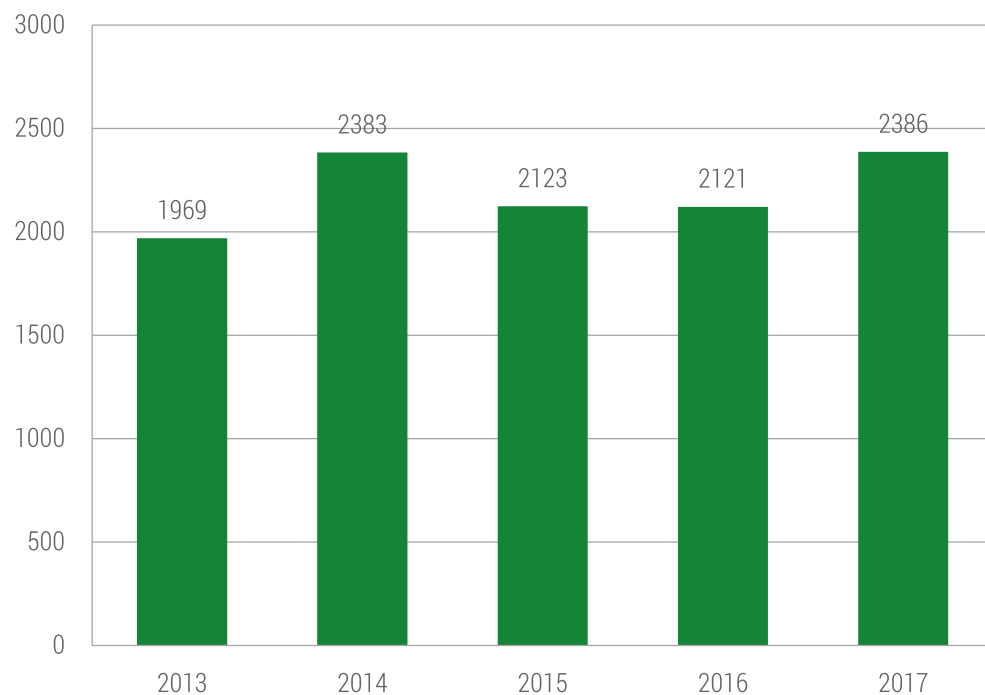
Zapošljavanje (nastavak)

Pokazatelji broja zaposlenih zadnje dvije godine ukazuju na pozitivan trend zapošljavanja AD Plastik Grupe. Broj zaposlenih u Grupi se u izvještajnom razdoblju povećao pa je na dan 31. 12. 2017. iznosio 2386.

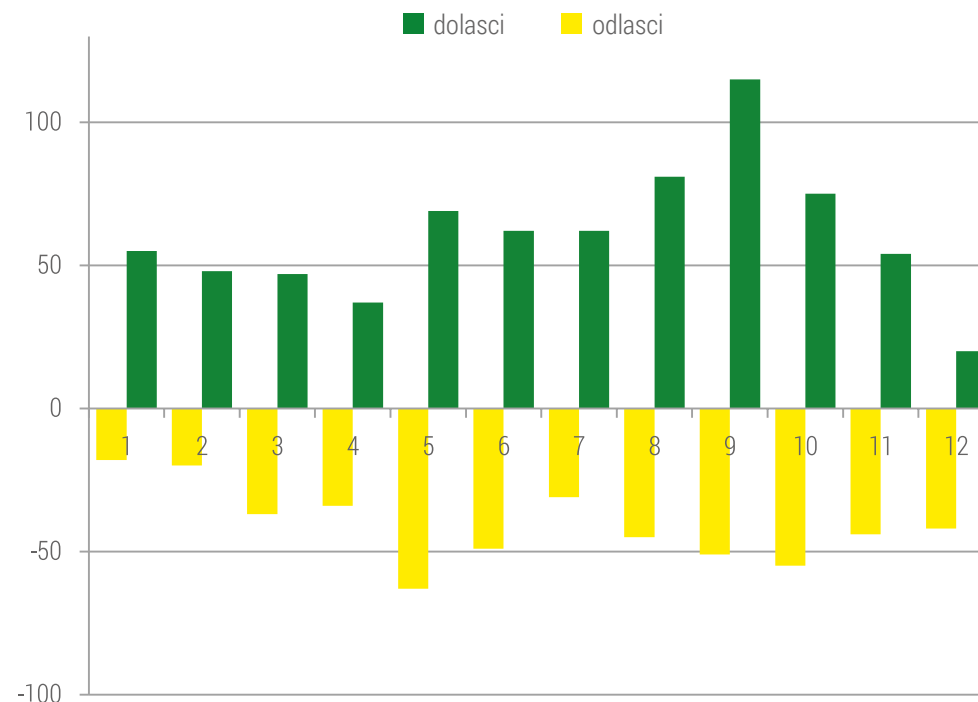
Kako je potrebna višegodišnja priprema projekata i nužno je radi uspješnosti realizacije s njom započeti znatno ranije, u promatranom razdoblju započela su i nova zapošljavanja koja se nastavljaju.

Zapošljavanja mladih inženjera provode se svake godine u cilju prenošenja i zadržavanja kompanijskog znanja. Broj, dob, spol i regija novih zaposlenika u organizaciji ukazuju na strateški pristup planiranju broja zaposlenih, sposobnost privlačenja različitih kvalificiranih zaposlenika i nastojanja optimalnog korištenja dostupne radne snage i talenata u različitim regijama.

Trend broja zaposlenih u AD Plastik Grupi od 2012. - 2017. godine

Broj došlih i otišlih zaposlenika u AD Plastik Grupi za 2017. godinu po mjesecima

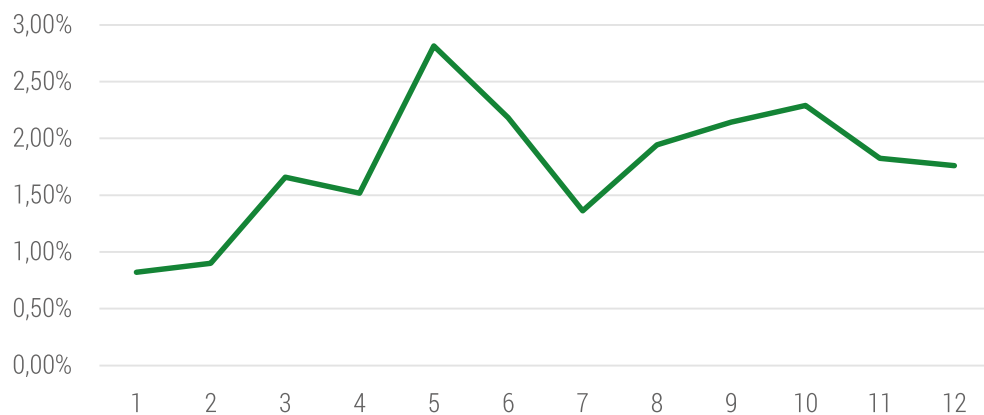

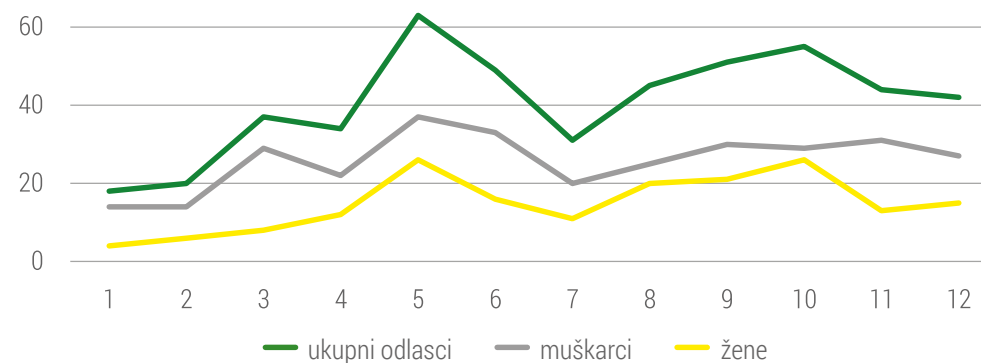
Društvo

Zapošljavanje (nastavak)

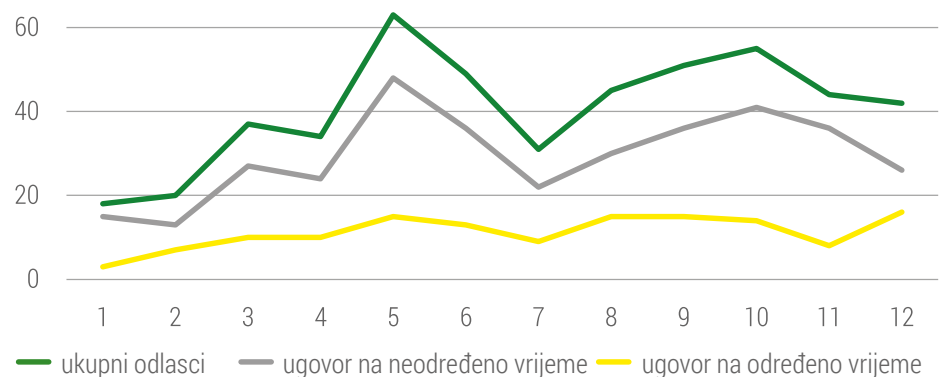
Ukupna stopa fluktuacije zaposlenika AD Plastik Grupe za 2017. godinu po mjesecima

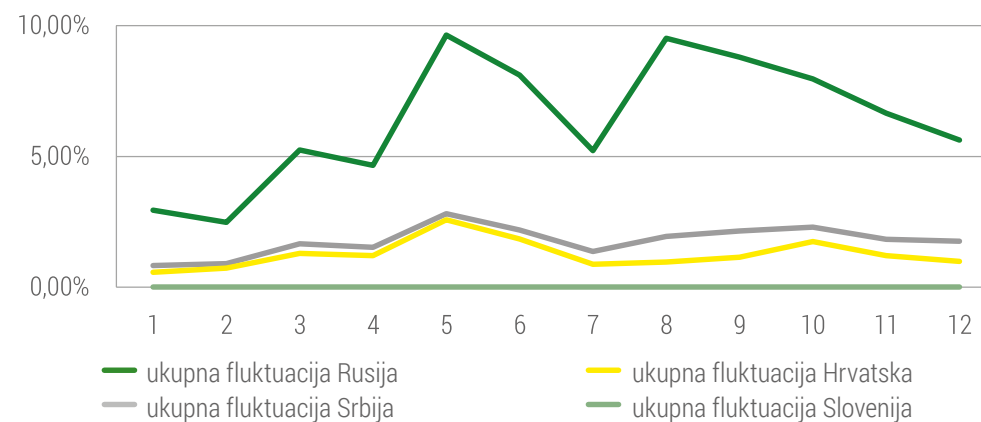
Odlasci zaposlenika u 2017. godini s obzirom na spol

Odlasci zaposlenika u 2017. godini s obzirom na vrstu ugovora

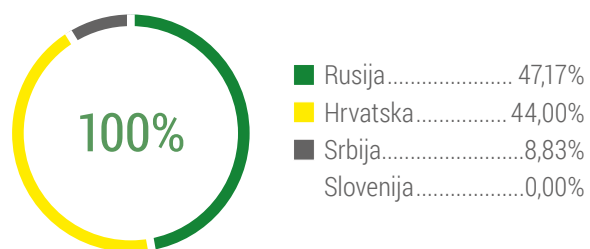
Odlasci zaposlenika u 2017. godini s obzirom na regiju

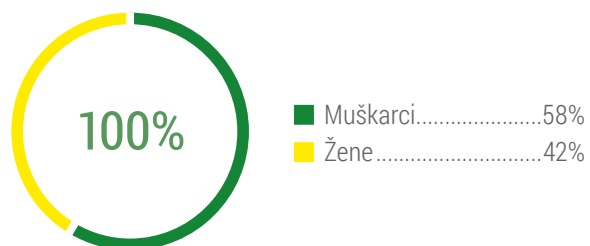
Društvo

Zapošljavanje (nastavak)

Ukupni dolasci zaposlenika u 2017. godini s obzirom na regiju

Ukupni dolasci zaposlenika u 2017. godini s obzirom na spol

U 2017. godini najveći je udio novog zapošljavanja zabilježen u Ruskoj Federaciji i to 47,17 posto, zatim 44 posto u Hrvatskoj te 8,83 posto u Srbiji. Omjer novozaposlenih muškaraca i žena u promatranom razdoblju je 58,62 posto u korist muškaraca, dok je zaposleno 41,38 posto žena. To je gotovo podjednak udio novozaposlenih žena kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju. Zaposlenici koji rade na određeno ili nepuno radno vrijeme imaju jednake povlastice i prava kao i zaposlenici kompanije koji rade puno radno vrijeme.

Potičemo sustavnu izgradnju kvalitetnih odnosa sa zaposlenicima kako bi svima omogućili jednake mogućnosti profesionalnog razvoja, neovisno o njihovom roditeljskom statusu. Svi zaposle-

nici AD Plastik Grupe imaju pravo na roditeljni i roditeljski dopust sukladno propisima države poslovanja.

Rodiljni i roditeljski dopust u 2017. godini		Ukupan broj zaposlenih po spolu	Ukupan broj zaposlenika koji su iskoristili pravo na roditeljni i roditeljski dopust prema spolu u 2017.	Ukupan broj zaposlenika koji se u 2017. vratilo na posao nakon završenog roditeljnog dopusta prema spolu	Ukupan broj zaposlenika koji se vratio na posao nakon završetka roditeljnog dopusta, a koji je ostao zaposlen dvanaest mjeseci po povratku na posao, prema spolu
AD Plastik, Hrvatska	muškarci	752	2	3	2
	žene	569	22	13	4
ADP, Mladenovac, Srbija	muškarci	170	0	0	0
	žene	63	2	1	1
AD Plastik Kaluga, Rusija	muškarci	89	0	0	0
	žene	134	26	3	3
AD Plastik. Vintai, Rusija	muškarci	239	0	0	0
	žene	364	48	14	12
AD Plastik, Novo Mesto, Slovenija	muškarci	4	0	0	0
	žene	2	0	0	0
AD Plastik Grupa	muškarci	1254	2	3	2
	žene	1132	98	31	20
	ukupno	2386	100	34	22

Društvo

Zapošljavanje (nastavak)

- Tijekom izvještajnog razdoblja svi zaposlenici Grupe imali su pravo na rodiljni dopust, a iskoristilo ga je 98 zaposlenica i 2 zaposlenika. Tijekom izvještajnog razdoblja s rodiljnog dopusta na posao se vratila 31 zaposlenica i 3 zaposlenika.

Ukupan broj zaposlenika koji su se vratili na posao nakon završetka rodiljnog dopusta i ostali zaposleni 12 mjeseci nakon povratka je 20 žena i 2 muškarca.

Praćenjem ovih pokazatelja dobivamo uvid u postojeće stanje organizacije u cilju privlačenja, razvoja i zadržavanja stručnjaka, dodatnog povećanja motivacije zaposlenika kao i daljnjeg poboljšanja u području usklađenja privatnih i poslovnih obaveza zaposlenika. AD Plastik Grupa, svjesna važnosti usklađivanja privatnog i profesionalnog života i utjecaja zadovoljstva zaposlenih radnom okolinom na produktivnost, promiče rodnu ravnopravnost i obiteljski osviještene politike.

Tijekom izvještajnog razdoblja nastavljena je dobra praksa održavanja socijalnog dijaloga na razini AD Plastik Grupe i pojedinačnih članica. Pravovremeno i učinkovito savjetovanje sa zaposlenicima i drugim relevantnim stranama, pomaže nam pri upravljanju utjecajima

značajnih poslovnih promjena. Zaposlenike se redovito i na vrijeme obavještava o svim važnim promjenama u poslovanju i pravovremeno ih se uključuje i češće od zakonom propisanih rokova.

Najkraće razdoblje u kojem se unaprijed obavještava zaposlenike o važnim promjenama u poslovanju ovisi o državi poslovanja i njenim zakonima, pa tako varira od najkraćeg razdoblja od osam dana pa do najduže tri mjeseca. Predstavnik radnika član je Nadzornog odbora AD Plastik Grupe i samim time upoznat je sa svim važnim promjenama u poslovanju koje mogu znatno utjecati na zaposlenike i prije donošenja konačne odluke.

Sve zaposlenike dodatno informiramo o svim važnim promjenama u poslovanju kanalima interne komunikacije poput ADP Novosti koje se distribuiraju svim kompanijama na jeziku pojedine države.

Tijekom izvještajnog razdoblja u AD Plastik Grupi nije pokrenut niti jedan spor u vezi s radnim odnosima. Jedan spor koji je pokrenut ranije, riješen je tijekom izvještajnog razdoblja.

Društvo

Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu

AD Plastik Grupa bezuvjetno brine o zaštiti zdravlja i sigurnosti radnika te stalno unaprjeđuje zaštitu na radu osiguravanjem sigurnih radnih uvjeta, prevencijom i sprječavanjem ozljeda na radu i nastanka profesionalnih bolesti. Sustav zaštite na radu implementiran je u sustav poslovanja i usklađen sa zahtjevima zakonodavstva država u kojima poslujemo. To je sadržano u aktima kompanije i u Kolektivnom ugovoru u kojem su pitanja zaštite na radu i sigurnosti radnika usuglašena između Uprave i predstavnika sindikata. Kolektivnim ugovorima obuhvaćeno je 80,57 posto radnika, a primjenjuju se u Hrvatskoj i na lokaciji Vintai u Rusiji. U Hrvatskoj djeluje i Radničko vijeće koje čini 55,32 posto zaposlenika.

Na svim lokacijama Grupe ustrojene su Službe zaštite na radu koje pružaju stručnu pomoć i obavljaju unutarnji nadzor nad provedbom mjera zaštite na radu. U grupaciji djeluju i Odbori zaštite na radu kao savjetodavno tijelo za unaprjeđivanje zaštite na radu. Odbor čine imenovani ovlaštenici poslodavca, stručnjaci zaštite na radu, specijalist medicine rada, povjerenici i koordinatori radnika. Sjednice odbora održavaju se četiri puta godišnje na prijedlog ovlaštenika poslodavca, a na njima se razmatra stanje i predlažu mjere učinkovitije provedbe i organizacije zaštite na radu i sigurnosti na radnom mjestu s ciljem preventivnog djelovanja. Na lokacijama Solin, Zagreb i Mladenovac implementiran je sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću prema zahtjevima norme ISO 18001.

Provedbu zaštite zdravlja i sigurnosti osiguravamo na sljedeće načine:

- izradom i primjenom Politike zaštite zdravlja i sigurnosti
- izradom i primjenom procedura, pravilnika i uputa za rad
- izradom i primjenom procjene opasnosti radnih mjesta
- internim i eksternim nadzorima
- osposobljavanjima i edukacijom radnika
- osiguranjem sredstava rada
- ugradnjom pravila zaštite na radu sredstava rada
- ispitivanjima radnog okoliša
- ispitivanjima sredstava rada
- brigom o zdravlju zaposlenika
- primjenom sigurnih tehnoloških procesa
- evidencijama
- izvješćivanjem

Stope ozljeda, profesionalnih bolesti, izgubljenih dana i izostanka te broj smrtnih slučajeva povezanih s nesrećama na radu

Lokacija	2015				2016				2017			
	Broj ozljeda	Broj profesionalnih bolesti	Broj izgubljenih dana	Broj smrtnih slučajeva	Broj ozljeda	Broj profesionalnih bolesti	Broj izgubljenih dana	Broj smrtnih slučajeva	Broj ozljeda	Broj profesionalnih bolesti	Broj izgubljenih dana	Broj smrtnih slučajeva
Solin	6	0	278	0	6	0	329	0	10	0	277	0
Zagreb	6	0	159	0	7	0	29	0	6	0	85	0
Mladenovac	6	0	225	0	9	0	210	0	7	0	240	0
Vintai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaluga	3	0	19	0	1	0	35	0	0	0	0	0
UKUPNO	21	0	681	0	23	0	603	0	23	0	602	0

Društvo

Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu (nastavak)

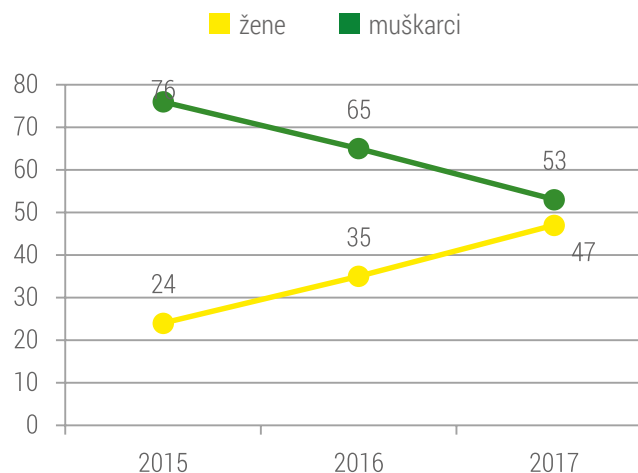
Za sva radna mjesta u kompaniji, s obzirom na njihove opise i tehnologije, provedena je identifikacija rizika i procjena opasnosti radnih mjesta. Prema tome su radna mjesta ocijenjena kao ona s malim, srednjim i visokom rizikom.

Prisutne opasnosti na radnom mjestu izbjegnute su odabirom i primjenom najboljih raspoloživih tehnika postrojenja i strojeva, ugrađenim zaštitnim mehanizmima i robotima, dobrom osposobljenošću zaposlenika i uporabom osobnih zaštitnih sredstava. Od ukupnog broja zaposlenika, njih 30 posto radi na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada. Kako se radi o proizvodnim procesima, širok je spektar opasnosti, štetnosti i napora koji se pojavljuju u radu. Neke od njih su mehaničke opasnosti (rad sa strojevima u proizvodnji), električne opasnosti, požari i eksplozije, kemijske štetnosti, izloženost buci, stratodinamički napori i opterećenost pri ručnom prenošenju tereta.

Mjere zaštite za smanjenje rizika koje primjenjujemo osnovne su mjere zaštite na samom objektu i strojevima. Strojevi, uređaji i postrojenja opremljeni su zaštitnim napravama pa se tako u slučaju otvaranja strojeva ili postrojenja, roboti i transportne trake odmah zaustavljaju. Prostori kod kojih postoji rizik od požara i eksplozije imaju instalaciju u Ex-izvedbi, opremljenu sprinkler sustavima i sustavom automatske vatrodjave koju nadzire služba zaštite od požara. Dobrovoljni vatrogasci uvijek su spremni intervenirati u slučaju potrebe, za što se periodično i uvježbavaju. LED-rasvjeta postavljena u proizvodnim pogonima nije opterećujuća za vid zaposlenika.

Parametar	2015	2016	2017
IR (stopa ozljeda)	0,99	1,09	0,96
ODR (stopa profesionalnih bolesti)	0,00	0,00	0,00
LDR (stopa izgubljenih radnih dana)	0,12	0,11	0,09
AR (stopa izostanka zbog smrtnog slučaja)	0,00	0,00	0,00

Stopa ozljeda po spolu (%)

Društvo

Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu (nastavak)

Rizici ipak postoje pa se na nekim mjestima rada poduzimaju posebne mjere zaštite. Tako je u pogonu linije bojenja obvezna upotreba osobne zaštitne opreme zaposlenika za dišne organe, sluh i vid. Cipele s kapićem, kao i antistatička odjeća i obuća u svim pogonima, obvezna su radna oprema.

U redovite posebne mjere zaštite spadaju liječnički pregledi za zaposlenike na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada koji najčešće na pregled moraju ići svake godine. Zadaća je to službe zaštite na radu i ovlaštenika. Treba napomenuti kako zbog rada u tri smjene velik broj zaposlenika ide i na obavezne preglede za noćni rad. Zaposlenici su osposobljeni za rad na siguran način, a za specifične poslove provode se stručna osposobljavanja poput one za rad s kemikalijama za koju su osposobljeni svi radnici koji njima rukuju.

Zaposlenici aktivno sudjeluju u prijedlozima poboljšanja zaštite na radu, tako se u slučaju neudobne zaštitne opreme traže bolja rješenja. U slučaju poteškoća sa zdravljem pojedinog zaposlenika, a koje nisu posljedica rada, nastoji se pronaći privremeno rasterećenje od napora na radu.

Tijekom 2017. godine desile su se 23 ozljede na radu, od čega 20 lakših ozljeda i tri teške ozljede. Navedene ozljede nemaju trajne posljedice po zdravlje radnika. Od ukupnog broja ozljeda, 18 ih se desilo na mjestu rada, a pet ih se desilo pri dolasku ili odlasku s posla. Zbog ozljeda su izgubljena ukupno 602 radna dana. Od ozljeda koje su se desile na mjestu rada, njih 11 nastalo je uslijed sudara radnika s predmetom, četiri su nastale uslijed pada radnika u istoj ravnini, dvije ozljede su nastale uslijed uklještenja ruke između pokretnog i nepokretnog predmeta, a jedna je nastala uslijed udara rotirajućeg predmeta. U izvještajnom razdoblju nisu evidentirana profesionalna oboljenja i nije bilo ozljeda sa smrtnim ishodom. U usporedbi s prethodne dvije godine, ukupan broj ozljeda kao i izgubljenih radnih dana nije se znatno promijenio. Značajno je napomenuti kako na lokaciji Vintai u Rusiji tri godine nije bilo ozljeda na radu, a u 2017. godini nije bilo ozljeda ni na lokaciji u Kalugi.

Društvo

Obuka i obrazovanje

Kroz kvalitetno obrazovanje i razvoj kompetencija zaposlenih, upravljamo razvojem i zadržavanjem kompanijskog znanja. Usvajanjem potrebnih vještina i znanja povećavamo konkurentnost i upravljamo ukupnim rastom kvalitete usluga koje pružamo našim kupcima.

U izvještajnom smo razdoblju radili intenzivno na daljnjem usavršavanju naših zaposlenika. Prosječan broj sati obuke iznosio je 36 sati po zaposleniku, što je 71 posto više u odnosu na godinu ranije. Povećano je ulaganje u programe razvoja zaposlenika prema specifičnim zahtjevima kupaca te programe vezane uz instaliranu tehnologiju i procese. Značajno povećanje ulaska novih proizvoda u naše proizvodne pogone, rezultiralo je i povećanjem obuka u proizvodnji s naglaskom na kvalitetu proizvoda. U fokusu naših razvojnih programa bilo je podizanje svijesti iz područja zaštite i sigurnosti na radu, zaštite okoliša i očuvanja energije.

Prateći trendove automobilske industrije i njene visoke zahtjeve kvalitete proizvoda i procesa, osiguravamo kompetentnost zaposlenika eksternim i internim edukacijskim programima.

Ključna područja edukacije u 2017. godini bila su razvoj proizvoda i procesa, tehničko - tehnološka znanja vezana uz instaliranu opremu i prilagodba na novi standard automobilske industrije IATF 16949.

Značajne edukacije tijekom 2017. godine:

- Advance product quality planning / Production part approval process Requiements
- Advanced moldflow
- Packaging management in the automotive industry
- Problem solving tools and methods
- Injection process and product design development
- Product safety officer
- Statistical process control
- Value stream mapping
- VDA 6.5 product audit
- FANUC advanced programming
- Transition to IATF 16949 standard
- IATF 16949 internal auditor

Komunikacija u poslovnom svijetu automobilske industrije nemoguća je bez znanja i korištenja stranih jezika, zato na tečajevima jezika redovito usavršavamo znanja svojih zaposlenika. Ni zom radionica za stručni kadar i menadžment, usavršavali smo timski rad i vještine rukovođenja, a posebnu važnost dali smo unaprjeđenju osobne efikasnosti i organiziranosti zaposlenika.

Ispitivanje menadžmenta potvrdilo nam je značajan utjecaj edukacijskih programa na pozitivnu organizacijsku klimu, kvalitetu rada, motivaciju i angažman zaposlenika, nove ideje, primjenu novih znanja u radu te u konačnici i sam rezultat pojedinih odjela odnosno ukupnog poslovanja.

Društvo

Obuka i obrazovanje (nastavak)

Interno trenerstvo

Dijeljenjem znanja i iskustva gradimo odnose povjerenja i interni treneri s različitim lokacija Grupe uključeni su u razvoj zaposlenika. Tijekom godine organizirali smo niz internih edukacija. Programi interne obuke objavljuju se jednom godišnje u Katalogu internih treninga na intranet stranicama kompanije. Interni treneri, kao i mentori, angažiraju se ovisno o kompetencijama i specifičnim znanjima.

Redovito održavamo savjetovanja i pomoći vezane za okončanje radnog vijeka, a neki umirovljenici u sklopu programa mentorstva nastavljaju doprinosti i prenositi stečena znanja mlađim kolegama.

Strukturirani godišnji razgovori s zaposlenicima

Planiranje budućih razvojnih aktivnosti kojima se osigurava rast i razvoj zaposlenika, u skladu s potrebama kompanije, osiguravamo strukturiranim godišnjim razgovorima o doprinosu i kvaliteti rada. Dijeljenje informacija između menadžera, zaposlenika i odjela ljudskih resursa predstavlja osnovu razvojnih programa zaposlenika.

Integracija – uvođenje novih radnika u posao

Posebnu važnost pridajemo uvođenju novih zaposlenika u posao i transferu zaposlenika na nova radna mjesta prilikom laterarnih rotacija posla. Svi zaposlenici imaju strukturirani program uvođenja u posao, a uz podršku i vodstvo iskusnih kolega uključuju se u radni proces u kojem postepeno preuzimaju konstruktivne i odgovorne zadatke. Podrška, pomoć i savjeti iskusnih kolega usmjeravaju visokomotivirane i entuzijastične mlade ljude što osigurava uspješnost procesa uvođenja u posao. Tijekom 2017. godine pokrenuto je 306 programa uvođenja u posao i uspješno ih je zaključeno 265.

Projektni menadžment

Dodatnu samoaktualizaciju, motivaciju za učenjem i širenjem znanja podržavamo kroz model u kojem zaposlenici imaju mogućnost preuzimanja uloge voditelja projekta. Preuzimajući novu ulogu, korištenjem postojećih srodnih kompetencija i znanja u novim izazovnim zadacima, zaposlenici imaju priliku za dodatan osobni razvoj.

Društvo

Nagrađivanje

AD5 model - nagrađivanje izvrsnosti

„Budimo izvrsni - mijenjajmo se zajedno“ osnovni je moto projekta. Kroz model AD5 prepoznamo i nagrađujemo izvrsne zaposlenike. Na lokacijama u Solinu i Zagrebu podijeljene su 264 nagrade u 2017. godini. Zaposlenici koji su se isticali svojim angažmanom, inicijativom i proaktivnošću s ponosom nose naziv AD Petice.

Praćenje radne uspješnosti - Upravljanje pomoću ciljeva

Nagrađivanje zaposlenika na ruskim lokacijama provodi se kontinuiranim procesom upravljanja pomoću ciljeva. Kaskadiranje organizacijskih ciljeva na ciljeve zaposlenika utječe na veći angažman zaposlenika, a rezultat je povećana učinkovitost procesa i nagrađivanje putem bonusa.

Postotak zaposlenika AD Plastik Grupe koji dobivaju redovitu ocjenu radnog učinka i individualnog razvoja

ZAO AD Plastik Kaluga	87%	30%
AO AD Plastik Togliatti	13%	
AD Plastik d.d.	14%	
ADP d.o.o.	4%	

Ideje za poboljšanje

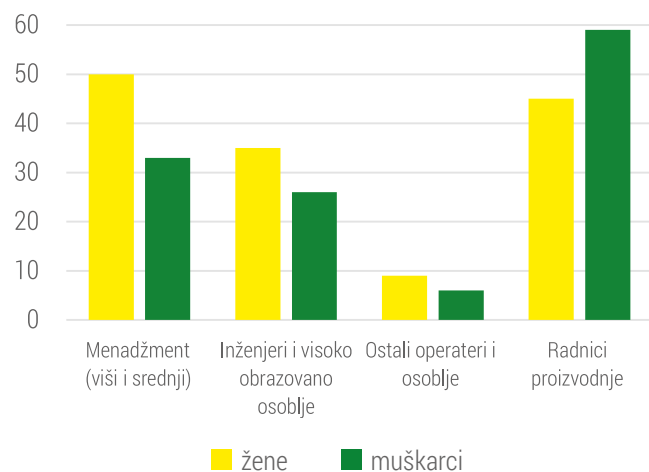
Projektom „Ideje za poboljšanje“ kontinuirano potičemo zaposlenike na svim lokacijama da svojim prijedlozima sudjeluju u stalnim poboljšanjima proizvoda, procesa i organizacije u cjelini. Ideje mogu biti predložene samostalno ili timski, a bez obzira radi li se o velikim ili manjim idejama, njihova implementacija daje dodanu vrijednost kompaniji. Potičemo i prepoznamo inicijativu i kreativnost zaposlenika pa smo u 2017. godini nagradili 83 zaposlenika. Nove ideje grade snažnu i inovativnu zajednicu i organizacijsku kulturu.

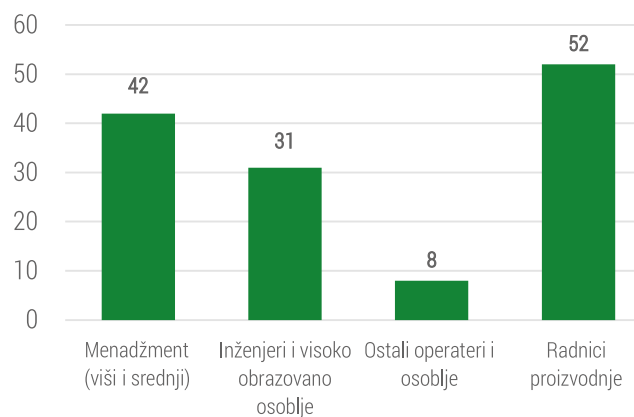
Društvo

Razvoj zaposlenika u brojkama

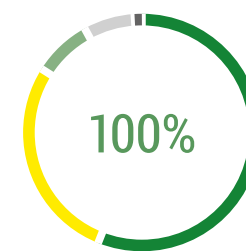
Prosječan broj sati obuke prema spolu i kategoriji zaposlenika

Prosječan broj sati obuke po kategoriji zaposlenika

Udio različitih programa u 2017. godini

- Obuka radnika proizvodnje 56%
- Instalirane tehnologije i procesi 28%
- Specifični zahtjevi kupaca 8%
- Zaštita i sigurnost na radu 7%
- Menadžerska znanja 1%

	žene	muškarci
Menadžment (viši i srednji)	50	33
Inženjeri i visoko obrazovano osoblje	35	26
Ostali operateri i osoblje	9	6
Radnici proizvodnje	45	59

Društvo

Različitost i jednake mogućnosti

Gradimo poslovno okruženje u kojem svi imaju priliku ostvariti svoj puni potencijal. Svi naši zaposlenici trebaju u potpunosti poštivati kulturne i individualne raznolikosti te poticati zajedništvo i međusobno podržavanje.

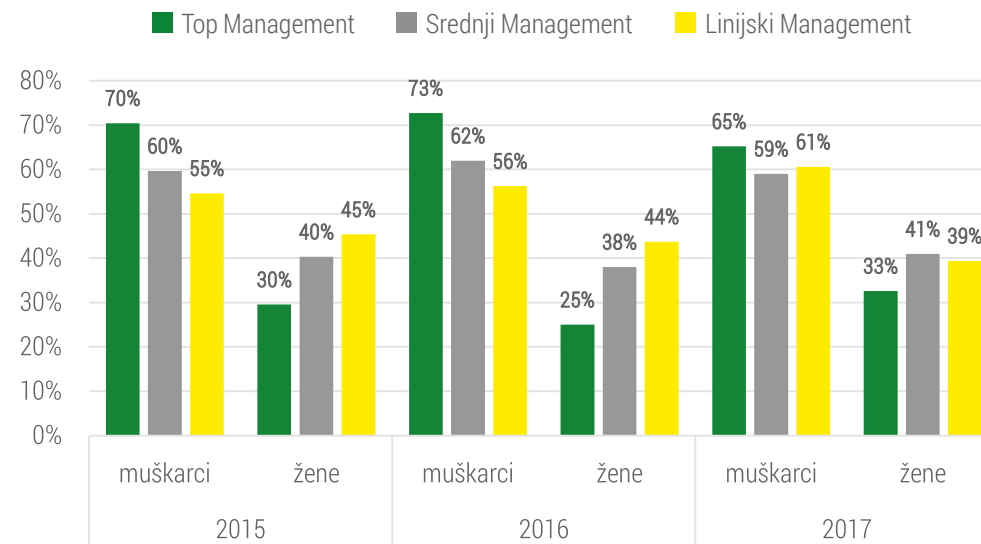
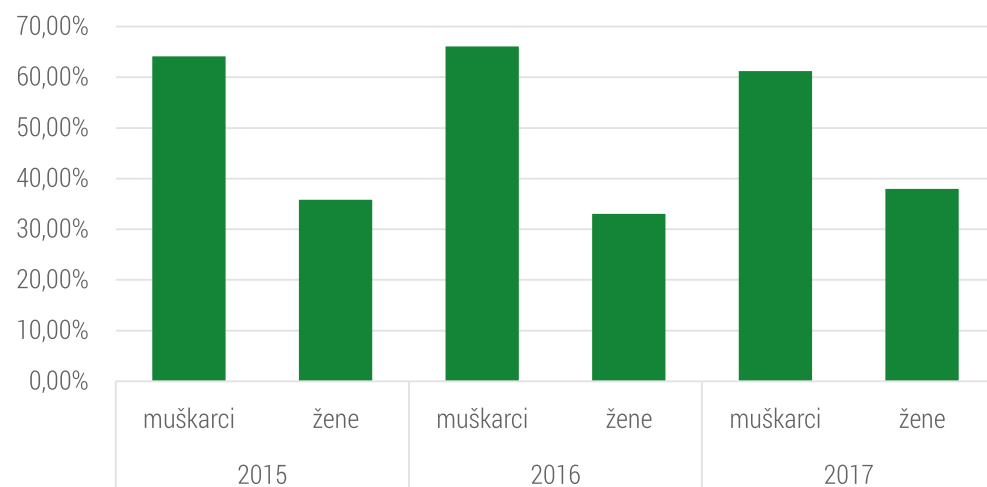
Sukladno Kodeksu AD Plastik Grupe, svaki zaposlenik uživa jednako pravo na poštovanje i dostojanstvo bez obzira na svoju rasu, vjeroispovijest, spol, dob, nacionalno podrijetlo, politička uvjerenja, seksualnu orijentaciju, bračno stanje, invalidnost ili na bilo koje drugo osob-

no svojstvo. U slučaju zaprimanja prijave za kršenje Kodeksa Grupe, pokreće se procedura unutar koje se istražuju okolnosti prijavljenog događaja, utvrđuje opravdanost prijave te se poduzimaju odgovarajuće mjere prema prijavljenom zaposleniku. Tijekom izvještajnog razdoblja niti u jednoj od članica Grupe nisu zaprimljene prijave slučajeva diskriminacije.

Kako bismo što kvalitetnije upravljali diskriminacijom u kompaniji, imenovana je ovlaštena osoba koja zaprima i rješava pritužbe vezane za zaštitu dostojanstva radnika i o tome su obaviješteni svi zaposlenici. Pravilnikom kompanije, precizno je razrađena interna procedura u slučaju prijavljenih pritužbi. Isto tako, Kodeksom poslovnog ponašanja definirano je prihvatljivo i profesionalno ponašanje svih zaposlenika.

Unutar upravljačke strukture AD Plastik Grupe najviše je žena u srednjem menadžmentu (40,96 posto), zatim u linijskom (39,39 posto) te najmanje u top menadžmentu (32,61 posto). U usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljem nešto je povećan postotak žena u top i srednjem menadžmentu, a smanjen je u linijskom. Povećan je udio žena na razini Grupe u upravljačko vodećoj strukturi i u 2017. godini iznosi 37,98 posto.

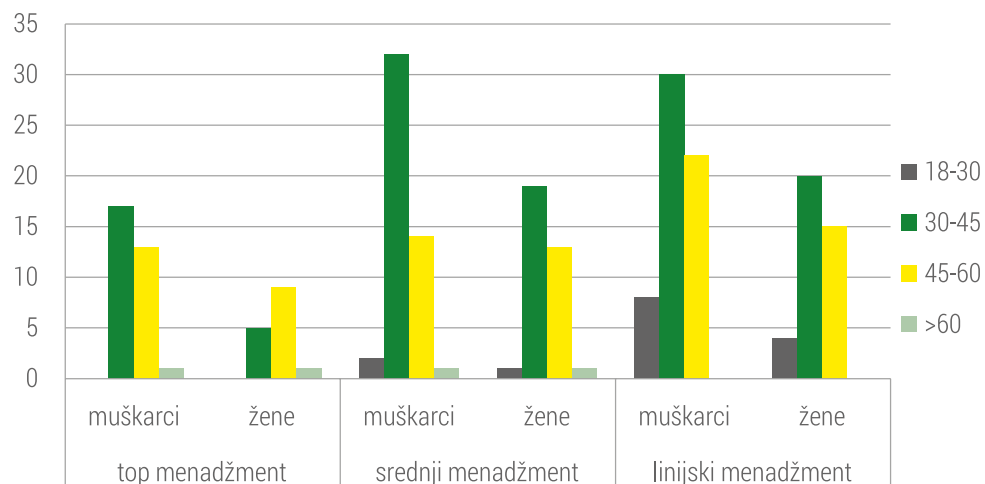
Spolna struktura zaposlenih u 2016. i 2017. godini, ovisno o liniji menadžmenta

Društvo

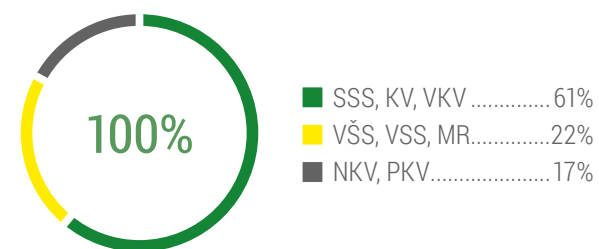
Različitost i jednake mogućnosti (nastavak)

Dobna struktura upravljačko-rukovodećih pozicija AD Plastik Grupe 2017. godine

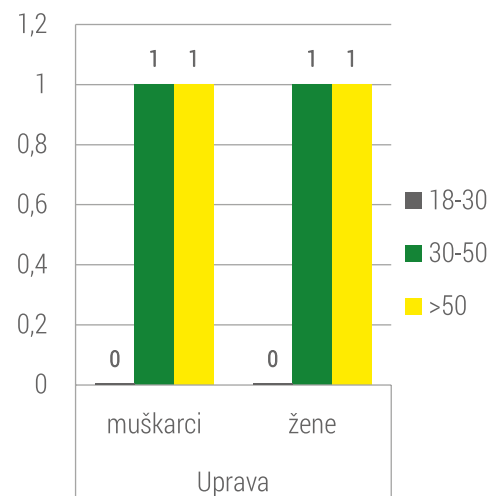
U strukturi upravljačko-rukovodećih pozicija prema dobi, u 2017. godini, kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju, prevladavaju zaposlenici u kategoriji od 30 do 50 godina starosti čiji je udio 73,68 posto na razini Grupe. U top menadžmentu se u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje povećao udio zaposlenika u dobi od 30 do 45 godina. U srednjem i linijskom menadžmentu također prevladavaju zaposlenici u kategoriji od 30 do 45 godina. Značajan je i udio zaposlenika u upravljačkim pozicijama starijih od 50 godina koji na razini Grupe iznosi 19,74 posto.

Obrazovna struktura zaposlenika AD Plastik Grupe u 2017. godini

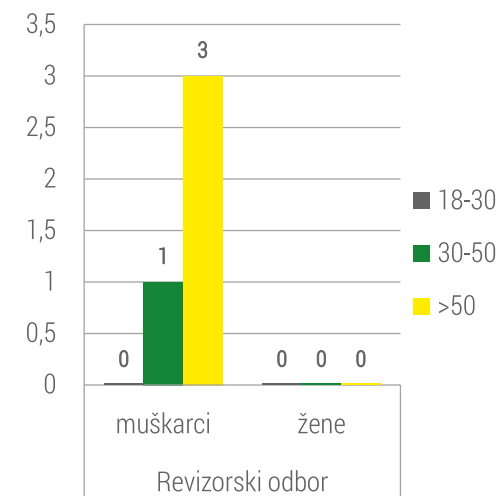

U strukturi Uprave kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju zastupljen je podjednak broj žena i muškaraca, a nije bilo promjena niti u strukturi Revizorskog odbora.

Struktura Uprave AD Plastik Grupe za 2017. godinu

Struktura Revizorskog odbora AD Plastik Grupe za 2017. godinu

Društvo

Ljudska prava

Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo sporova vezanih za utjecaje na ljudska prava, niti prijava podnesenih formalnim mehanizmima rješavanja. Kako nije bilo pokrenutih sporova ni u prethodnom izvještajnom razdoblju, tako nema niti riješenih sporova u 2017. godini jer nisu ni postojali.

U AD Plastik Grupi nije sklopljen niti jedan ugovor o radu s osobama mlađim od 15 godina i 18 godina, kako u izvještajnom razdoblju, tako ni u prethodnim izvještajnim razdobljima. U selekcijskim procesima služba ljudskih resursa iznimno vodi računa o dobi kandidata, a postoje i dodatni interni propisi koji smanjuju rizik zapošljavanja osoba mlađih od 18 godina. Tema sigurnosnih praksi izostavljena je zbog nedovoljnih materijalnih podataka kojima bi se mjerio učinak i napredak poslovanja te zbog nedostatka interesa dionika za ovu temu.

Zdravlje i sigurnost kupaca

AD Plastik Grupa razvija svoje proizvode u skladu s propisima i zahtjevima kupaca, zakonskim odredbama i direktivama autoindustrije. Pridržavanjem propisa i zahtjeva kupaca, od faze planiranja dizajna i razvoja proizvoda, kroz provjere i validaciju sve do odlaganja proizvoda nakon završetka upotrebnog perioda, kontinuirano radimo na unaprjeđenju i poboljšanju konačnog proizvoda kako ne bi predstavljali rizik po zdravlje ili sigurnost krajnjeg kupca. U izvještajnom razdoblju nema zabilježenih slučajeva nepridržavanja propisa u vezi s utjecajem proizvoda na zdravlje i sigurnost.

Označavanje proizvoda i usluga

Svi proizvodi AD Plastik Grupe posjeduju deklariranu kvalitetu i karakteristike te su sigurni za daljnju upotrebu. Pravilno označavanje i osigurano odlaganje nakon završetka upotrebnog perioda u skladu je sa zakonskim odredbama, propisima i standardima. Za sve proizvode navodimo izvore sastavnih dijelova proizvoda i njihov sadržaj, kroz navođenje svih supstanci koje mogu imati utjecaj na okoliš ili krajnjeg korisnika.

Društvo

Certifikati

Eksterne audite i certifikaciju provodi nezavisna certifikacijska kuća **Bureau Veritas Certification (BVC)** i to:

- **ISO TS 16949** - Sustav kvalitete
- **ISO 14001** - Sustav zaštite okoliša
- **OHSAS 18001** - Sustav zaštite zdravlja i sigurnosti na radu
- **ISO 50001** - Sustav upravljanja energijom
- **ISO 27001** - Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću

U 2017. godini uspješno su provedeni sljedeći eksterni auditi za implementirane norme na razini AD Plastik Grupe:

- Hrvatska – ISO TS 16949, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 50001
- Srbija – ISO TS 16949, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 50001
- Kaluga, Rusija – IATF 16949, ISO 14001, OHSAS 18001
- Vintai, Rusija – ISO TS 16949, ISO 14001

Certifikacija po IATF normi je provedena u 2018 godini, te se za lokacije Solin, Zagreb i Vintai čeka certifikat.

AD Plastik Klauga je u 2017 godini certificirana po normi IATF 16949, te se još čeka certifikat, a do tada vrijedi postojeći.

	ISO TS 16949:2009 vrijedi do	ISO 14001:2004 vrijedi do	OHSAS 18001:2007 vrijedi do	ISO 50001:2011 vrijedi do
Solin, Hrvatska	14. rujna 2018.	15. rujna 2018.	21. rujna 2020.	27. studenog 2019.
Zagreb, Hrvatska	14. rujna 2018.	15. rujna 2018.	21. rujna 2020.	27. studenog 2019.
Vintai, Rusija	14. rujna 2018.	15. veljače 2021.		
Kaluga, Rusija	14. rujna 2018.	15. rujna 2018.	19. listopada 2020.	
Mladenovac, Srbija	14. rujna 2018.	15. lipnja 2018.	20. prosinca 2018.	14. veljače 2020.

Društvo

ADP aktivnosti

Stvaranjem jedinstvene organizacijske kulture potičemo ostvarivanje zajedničkih vrijednosti i osjećaj pripadnosti kompaniji.

ADP Dan

Obilježava se na svim lokacijama AD Plastik Grupe 22. travnja kada slavimo Dan kompanije. Zajednički stvaramo moderno, ugodno i poželjno poslovno okruženje.

Pričaonica

Organizira se u cilju razmjene iskustava, razvijanja dvosmjerne komunikacije i zajedničkog stvaranja bolje budućnosti. Tog dana su svi članovi Uprave raspoloživi samo za razgovore sa zaposlenicima.

Nogometne utakmice

Tradicionalno se organiziraju utakmice i treninzi među zaposlenicima lokacija Solin i Zagreb, a Mladenovac ima svoju nogometnu ekipu koja u poslovnoj ligi brani boje ADP-a.

B2B RUN

Trkački timovi zaposlenika kompanije sudjelovali su na utrka u Splitu i Zagrebu te postigli zapažene rezultate. Ovu utrku prepoznali smo kao dobar model stvaranja timske atmosfere.

Blagdansko okruženje

Povodom Božićnih blagdana organizirali smo korporativni domjenak za menadžment kompanije, blagdanska druženja na svim lokacijama te ručak za sve zaposlenike.

Aktivan dan u prirodi

Zaposlenici su međusobno organizirali više jednodnevnih izleta radnog naziva 'Aktivan dan u prirodi' gdje su uz druženje i sportske aktivnosti postavili bolje temelje buduće suradnje.

Team Building

Organiziran je 2017. godine u Zadru za menadžment Grupe, na kojem je održana radionica s članovima Uprave pod nazivom „Staza uspjeha“, a ujedno i motivacijska radionica te ADP Grand Prix.

Učenici i studenti

Redovite posjete učenika i studenata našim lokacijama.

Društvo

Sponzorstva i donacije

- Konferencija The best FDI practices in Central and South Eastern Europe
- Igrani film „General“ u režiji Antuna Vrdoljaka
- Hrvatska udruga likovnih umjetnika - projekt „Svjetlo Božića“
- VHF analogni digitalni primopredajnik za DVD Zapad, Zagreb
- Dani Fakulteta strojarstva i brodogradnje
- Svjetsko prvenstvo u robotici WER, Kina, o.š. Julija Klovića
- Centar Mir za radnu terapiju i rehabilitaciju
- Solin Brass Fest 2017 - Gradska glazba Zvonimir
- Koncert „Neno Belan svira Đavole“ u Splitu
- Pametne klupe za unaprjeđenje kulture življenja općine Lovreć
- Stručni ljetni kamp udruge OSI Kutina
- Jedriličarski klub Labud - realizacija olimpijskog ciklusa 2016. - 2020.
- Humanitarna akcija Srcem od srca, Rotary klub Split
- Prvenstvo Hrvatske za kadete i juniore u Slavskom Brodu, KK Split
- Elektromotorna invalidska kolica za Niku Rogar
- Hokejaški klub Medveščak
- Koncert Olivera Dragojevića povodom obljetnice 25 godina diplomatskih odnosa Hrvatske i Rusije u Moskvi
- Vaterpolski klub Jadran
- Izazovi Europe - međunarodni znanstveni skup, Ekonomski fakultet Split
- Konferencija Izazov promjene
- Rusko kulturno društvo
- Udruga za pripomoć osobama s invaliditetom Požega
- DVD Žrnovnica

Zajednica

Pomoć vatrogascima

Zaposlenici i Uprava AD Plastik Grupe aktivno su sudjelovali u pomoći vatrogascima na terenu prilikom velikih požara na rubnim dijelovima Splita.

Zeleno proljeće

Proljetno čišćenje koje se redovito provodi na našoj lokaciji u Vintaiju.

Certifikat šumske zahvalnosti

Organizirano prikupljanje starog papira u Samari, čija su sredstva iskorištena za kupnju sadnica za obnovu šuma Samarske oblasti koje su stradale u požarima 2011. godine.

Komparativna tablica pokazatelja GRI-a i Global Compacta

	Načelo UNGC	Stranica
Opće objave		
Strategija i analiza		
102-14 Izjava predsjednika Uprave		5
102-15		50-54
Organizacijski profil, , upravljanje, etika i integritet		
102-1 do 102-13, 102-16 do 102-39	Načela sva	6, 7, 14-31, 40-43, 75-81, 87
Uključivanje dionika		
102-40 do 102-44	Načelo 3	64-74, 78
Praksa izvještavanja		
102-45 do 102-56		59, 62, 63, 120, 121, 125

	Načelo UNGC	Stranica
Specifične materijalne teme		
Ekonomija		
201-1		54
201-3		83
201-4		84
202-1		83
202-2	Načelo 6	85
203-1		84
203-2		84
204-1		80
205-1		30
205-2		30
205-3		30
206-1		30

Komparativna tablica pokazatelja GRI-a i Global Compacta (nastavak)

	Načelo UNGC	Stranica
Specifične materijalne teme (nastavak)		
Okoliš		
301-1	Načelo 7, 8	87, 88
301-2	Načelo 7, 8, 9	87, 88
302-1	Načelo 7 i 8	89, 90, 91
302-2	Načelo 8	91
302-3	Načelo 8	92
303-1	Načelo 7 i 8	59, 63
305-1	Načelo 7 i 8	93
305-2	Načelo 8	93
305-4	Načelo 8 i 9	94
305-5	Načelo 8	93
305-6	Načelo 8	94
305-7	Načelo 8	95
306-1	Načelo 8	96, 97
306-2	Načelo 7 i 8	98
307-1	Načelo 7 i 8	101
308-1	Načela 7, 8 i 9	100
308-2	Načelo 7, 8 i 9	100

	Načelo UNGC	Stranica
Specifične materijalne teme (nastavak)		
Društvo		
401-1	Načelo 6	102, 103, 104
401-2	Načelo 6	105
401-3	Načelo 6	105, 106
402-1	Načelo 6	106
403-1	Načelo 7	107
403-2	Načelo 7	107, 108
403-4	Načelo 7	107, 109
404-1		113
404-2		111
405-1	Načelo 2 i 6	114
405-2	Načelo 1 i 6	83
406-1	Načelo 1 i 6	114
413-1		72
414		79
415		30
416-1	Načelo 1	116
416-2	Načelo 1	116
417-1		116

Globalni ciljevi održivog razvoja

Sedamnaest globalnih ciljeva održivog razvoja definiranih Programom globalnog razvoja Ujedinjenih naroda do 2030. godine, predstavljaju prioritetna područja na koja je nužno obratiti posebnu pažnju i usmjeriti aktivnosti prema održivom razvoju planete Zemlje. Svaka država, zajednica, kompanija ili pojedinac mogu puno doprinijeti u svom segmentu djelovanja. AD Plastik Grupa u svom poslovanju doprinosi razvoju šire društvene zajednice i nastoji u potpunosti slijediti globalne ciljeve održivog razvoja.

Kao veliko poduzeće imamo znatan gospodarski učinak u regijama i državama u kojima poslujemo. Osiguravamo stabilan i održiv gospodarski rast te radna mjesta na kojima je zaposlenicima omogućen dostojanstven rad. Doprinosimo industrijalizaciji zemalja u kojima poslujemo, a oko sebe smo izgradili mrežu partnera i dobavljača kojima omogućavamo rast, razvoj i zapošljavanje. Prateći najnovije trendove u autoindustriji, potičemo inovativnost i kontinuirani tehnološki napredak niza malih i srednjih poduzeća. Svojim poslovanjem pozitivno utječemo na rast životnog standarda stanovništva i smanjenje nejednakosti. Promičemo znanost, obrazovanje, profesionalni i osobni razvoj svakog pojedinca.

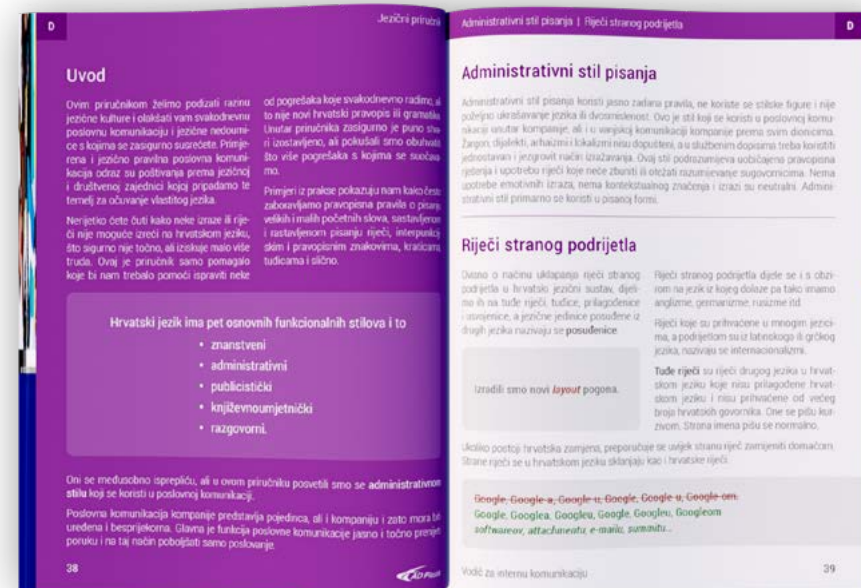
U svom poslovanju brinemo o zaštiti okoliša. Odgovorno koristimo resurse i gospodarimo otpadom, skrbimo o društvenoj odgovornosti u dobavljačkom lancu, smanjujemo svoj negativan utjecaj na okoliš koristeći najnovije tehnologije, obnovljivu energiju i zelene materijale. Na taj način štitimo bioraznolikost, izbjegavamo štetan utjecaj na vode, tlo, zrak i klimatske promjene.

Najveća snaga AD Plastik Grupe su njeni zaposlenici. Multinacionalna smo kompanija koja gradi jedinstvenu korporativnu kulturu uvažavajući različitosti, promičući i potičući suradnju na svim razinama, proaktivnost, preuzimanje odgovornosti, nagrađivanje po učinku, prepoznavanje izvrsnosti, razvijanje kolegijalnosti i poštivanje osobnog integriteta svakog pojedinca. Na taj način stvaramo sinergiju između različitih segmenata poslovanja i lokacija na kojima poslujemo. Kao globalna kompanija osiguravamo jednake mogućnosti zaposlenicima bez obzira na starost, spol, invalidnost, rasu, etničku pripadnost, porijeklo, religiju, ekonomski ili neki drugi status.

Ostvareni zadaci za 2017.

- Implementacija standarda ISO 50001 na lokaciji Mladenovac
- Implementacije standarda ISO 27001 (Sustav informacijske zaštite) na lokacijama Solin i Zagreb nije ostvarena do kraja zbog reorganizacije službe informatike
- Početak implementacije standarda ISO 27001 na lokaciji Mladenovac nije pokrenuta zbog reorganizacije službe informatike
- Implementacija standarda OHSAS 18001 na lokaciji Kaluga
- Tisak i distribucija brošure „Kodeks poslovnog ponašanja i politike AD Plastik Grupe“ svim zaposlenicima na tri jezika, na svim lokacijama
- Uvođenje sustava Nagrađivanja ideja za poboljšanje na lokaciji Mladenovac
- Priprema, izrada i distribucija Vodiča za internu komunikaciju za sve lokacije na tri jezika
- Priprema, izrada i distribucija Jezičnog priručnika za lokacije u Hrvatskoj
- Interna kampanja podizanja svijesti o važnosti održivog poslovanja
- Članstvo u Sekciji zajednice za zaštitu okoliša u gospodarstvu RH
- Online anketa na internetskim stranicama kompanije o izvještaju o održivosti nije provedena zbog tehničkih problema, ali je napravljena anketa među dionicima putem elektronskog upitnika.

Zadaci za 2018.

- Izrada nove internetske stranice koja će biti pristupačnija i preglednija dionicima
- Nova, modernija i pristupačnija Intranet platforma
- Izrada Politike raznolikosti
- Interna kampanja o raznolikosti
- Edukacija menadžmenta o primjeni Politike raznolikosti i ne-diskriminacije
- E-kutak za zaposlenike
- Upitnik o samoocjenjivanju na internetskim stranicama kompanije
- Objava integriranog godišnjeg izvještaja Grupe
- Novi showroom u Zagrebu
- Novi restoran za zaposlenike u Zagrebu
- Povećati udio dobavljača s certifikatom ISO14001 za pet posto
- Provesti procjenu novih dobavljača u pogledu utjecaja na društvo
- Smanjiti intenzitet stakleničkih plinova za vrijednost 0,05 kg CO₂ / kg proizvoda
- Ishoditi okolišnu dozvolu za lokacije u Zagrebu
- Starter program zapošljavanja pripravnika
- Implementacije standarda ISO 27001 (Sustav informacijske zaštite) na lokacijama Solin i Zagreb
- Početak implementacije standarda ISO 27001 na lokaciji Mladenovac

Mišljenje komisije Upravnog Vijeća HR PSOR-A na Izvještaj o održivosti AD Plastik Grupe za 2017. godinu

Nezavisna komisija upravnog vijeća HR PSOR-a proučila je novi Izvještaj o održivosti AD Plastik Grupe za 2017. godinu. Ovo je prvi Integrirani izvještaj AD Plastik Grupe koji objedinjuje sve najvažnije podatke poslovanja kao i sve najvažnije nefinancijske utjecaje prikazane korištenjem najnovijih GRI Standarda za izvještavanje o održivosti Globalne inicijative za izvještavanje. Potvrđujemo da je izvještaj koji je pred nama zadovoljio zahtjeve sržne opcije izvještavanja GRI Standarda. Izvještaj svojim sadržajem, količinom informacija te obradom tema značajnih za postizanje ciljeva kompanije i upravljanje njezinim utjecajima, predstavlja sveobuhvatan i iscrpan izvor informacija o ključnim utjecajima.

Budući da je integrirani, ovaj je izvještaj značajno bogatiji informacijama koje daju detaljnu sliku o poslovanju AD Plastik Grupe u protekloj godini. Iako je dio ovih informacija vezan uz financijsko poslovanje i asortiman proizvoda, one također daju doprinos razumijevanju poslovanja kompanije i iz perspektive održivosti. Iznimno je korisno pročitati pozitivne financijske i poslovne rezultate koji u svim segmentima iskazuju izuzetan rast u odnosu na podatke iz prethodne godine. Također iz broja novih ugovora i poslova, za očekivati je da se uspješno poslovanje AD Plastik Grupe nastavi i u narednim godinama.

Također, Izvještaj nas upućuje u izazove industrije te zahtjeve iz perspektive održivosti koje proizvođači automobila postavljaju pred svoje dobavljače, što od inženjerskoga tima kompanije zahtijeva velika znanja i sposobnosti koje oni koriste u razvoju novih proizvoda s većim udjelom ekspanzirane plastike što smanjuje ukupnu potrošnju materijala, ali i težinu proizvoda koja doprinosi manjoj težini automobila te i manjoj potroš-

nji goriva. Također se kontinuirano povećava udjel reciklirane plastike u proizvodima AD Plastik Grupe.

AD Plastik Grupa u protekloj je godini obnovila lakirnicu u Zagrebu novom tehnologijom koja štiti okoliš i zdravlje zaposlenika te je provela veliki broj investicija u svojim tvornicama kako u Hrvatskoj, tako u Srbiji i Rusiji koje su rezultirale za okoliš manje štetnim rješenjima.

Kada sagledamo Izvještaj iz perspektive zahtjeva GRI Standarda, AD Plastik Grupa je analizom uz pomoć dionika odabrala značajan broj materijalnih tema koje je obradila i prikazala kroz jednu ili više tematski-specifičnih objava kako to nalažu Standardi. Ono što je posebno pohvalno u ovom Izvještaju te služi kao primjer drugim poduzećima koja izvještavaju, jest temeljit i detaljan prikaz pristupa upravljanju svakom materijalnom temom, odnosno kada je to primjereno, skupom tema. Iz ovih prikaza vrlo je jasno vidljivo na koji način AD Plastik Grupa pristupa temi, zašto je tema materijalna te kako se temom, odnosno utjecajem koji tema predstavlja, upravlja. Ujedno je pregledno prikazano što je do sada učinjeno u smislu upravljanja utjecajem materijalnih tema te što se planira činiti u narednom periodu, a ključni planovi i investicije za idući period još su jednom jasno istaknuti na kraju ovog Izvještaja.

AD Plastik Grupa podupire i aktualne inicijative i programe čime pokazuje kako je svjesna svoje odgovornosti za doprinos razvoju društva i u segmentima koji nisu direktno povezani s poslovanjem poduzeća. Tako je u prošloj godini potpisala Povelju o raznolikosti koja je lansirana u Hrvatskoj, a predsjednik Uprave prihvatio je ulogu ambasadora Povelje. Iako objave

koje možemo pročitati u izvještaju govore u prilog činjenici kako je AD Plastik Grupa prepoznala vrijednosti i znanje koje može ponuditi ženska radna snaga, svojim se angažmanom u inicijativi pokazuje kao lider u promicanju načela održivosti u Hrvatskoj.

Na kraju treba konstatirati kako je Izvještaj u potpunosti zadovoljio svrhu, a to je jasno prikazati poslovanje i utjecaj AD Plastik Grupe na transparentan, jasan, razumljiv, uravnotežen, usporediv i točan način. Ujedno nas je informirala o tome koje su materijalne teme i utjecaji kompanije te na koji način poduzeće njima upravlja, s kakvim rezultatima, te strategijom kako će njima nastaviti upravljati u narednom periodu. Poboljšanja za naredni izvještaj su moguća u prikazu postupka uključivanja dionika te određivanja granica za svaku identificiranu materijalnu temu.

Informacije koje su sadržane u izvještaju pokazuju kako se ovdje radi o poduzeću koje je tehnološki i strateški napredno te koje dobro razumije i upravlja svojim poslovnim i nefinancijskim utjecajima odnosno strategijama, čime daje značajan doprinos održivom razvoju. Izražavamo zadovoljstvo te pohvaljujemo iznimno sadržajan izvještaj te iznimno dosljedno shvaćene i poštovane upute za izvještavanje koje su sadržane u novim GRI Standardima.

Godišnji financijski izvještaj 2017

AD Plastik d.d., Solin i ovisna društva

Godišnje konsolidirano izvješće

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. zajedno s Izvješćem neovisnog revizora

127 Odgovornost Uprave za konsolidirane financijske izvještaje

128 Izvješće neovisnog revizora

133 Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

135 Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

136 Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice

138 Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima

140 Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje

Nadzorni odbor nije još razmatrao i utvrđivao financijske izvještaje, već će o tome odlučivati na sjednici koja je planirana u svibnju.

Odgovornost Uprave za konsolidirane financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da konsolidirani financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), koje je usvojila Europska Unija, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja AD Plastik d.d., Solin i ovisnih društava („Grupa“) za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja.

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u konsolidiranim financijskim izvještajima; te
- da se konsolidirani financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njenu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Navedeno uključuje i odgovornost za izvještaj posloводства kao sastavni dio Godišnjeg konsolidiranog izvješća. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Potpisali članovi Uprave:

Za AD Plastik d.d. Solin:

Marinko Došen, predsjednik Uprave

Katija Klepo, članica Uprave

Sanja Biočić, članica Uprave

Mladen Peroš, član Uprave

AD Plastik d.d.
Matoševa 8, 21210 Solin, Republika Hrvatska

19. travnja 2018. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva AD Plastik d.d., Solin i ovisna društva

Izvešće o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja grupe AD Plastik d.d., Solin („Društvo“) i ovisnih društava („Grupa“), koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2017., konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, konsolidirani financijski položaj Grupe na 31. prosinca 2017. i njegovu financijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključno revizijsko pitanje

Ključno revizijsko pitanje je ono pitanje koje je bilo, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjem smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njemu, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tom pitanju.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu; MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; članovi uprave: Branislav Vrtačnik, Eric Daniel Olcott, Marina Tonžetić, Juraj Moravek, Dražen Nimčević and John Jozef H. Ploem; poslovna banka: Zagrebačka banka d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2360000-1101896313; SWIFT Code: ZABAHR2X IBAN: HR2723600001101896313; Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2340009-1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294; Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2484008-11100240905; SWIFT Code: RZBHHR2X IBAN: HR10248400811100240905.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, poznat i pod nazivom „Deloitte Global“, pravnu osobu osnovanu prema pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno „UK private company limited by guarantee“) i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata. DTTL i svaki njegov član su pravno odvojeni i samostalni subjekti. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Točnost stanja prihoda od prodaje u zemlji i inozemstvu

Prema informacijama objavljenima u bilješci 6, Grupa je u financijskoj godini ostvarila ukupne prihode od prodaje u iznosu 1.069.061 tisuće kuna (u 2016. godine 913.383 tisuće kuna).

Prihodi od prodaje važni su za ocjenjivanje uspješnosti poslovanja Grupe. Postoji rizik da su iskazani prihodi viši od prihoda koje je Grupa stvarno zaradila. Prihodi iz redovnog poslovanja obračunavaju se nakon dovršetka kupoprodajne transakcije, dostave robe kupcu i prijenosa svih ekonomskih rizika s Grupe. Grupa ostvaruje svoje prihode prodajom na inozemnom i domaćem tržištu. Do prijenosa rizika i nagrada povezanih s uslugama odnosno dobrima dolazi kad su dobra odnosno usluge prenesene na kupca, kad su dobra plaćena i dostupna na lokaciji treće ili povezane osobe. Proces prodaje podržan je internim kontrolama koje su ugrađene u informacijske sustave Grupe. S obzirom na visok stupanj oslanjanja na informacijske sustave te moguć utjecaj netočno obračunatih prihoda, zaključili smo da je točno obračunavanje prihoda jedno od glavnih pitanja kojima se treba posvetiti u reviziji.

Opis i rezultati primijenjenih revizijskih postupaka

Dokazni postupci koje smo primijenili u reviziji sastojali su se od ispitivanja ustroja i učinkovitosti djelovanja automatskih i manualnih internih kontrola u Grupi, kao i ispitivanja tj. testiranja detalja kako bismo se uvjerali u točnost obračunavanja prihoda i transakcija prihoda. Glavna interna automatska kontrola na koju se Grupa oslanja da bi se uvjeralo u točnost obračunavanja prihoda je automatsko povezivanje broja narudžbenica s brojevima ugovora u sistemskom okružju Grupe.

Testirali smo ustroj i učinkovitost djelovanja glavnih internih kontrola nad procesom prodaje.

Na temelju rezultata ispitivanja internih kontrola, odredili smo opseg i vrstu testova radi provjere točnosti obračunavanja prihoda te smo tome pridodali testiranje detalja iz internih dokumenata na način da smo ih povezivali s obračunatim prihodima od prodaje i pripadajućim platnim transakcijama.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća posloводства Grupe i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuju li Izvješće posloводства i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja potrebne objave navedene u člancima 21., 22. i 24. Zakona o računovodstvu te sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije navedene u člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima.
2. Izvješće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu.
3. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja pripremljena je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu te uključuje informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 2., 5., 6. i 7 i članka 24., stavka 2.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njegova okruženja stečenog u okviru revizije konsolidiranih financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Grupi ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Grupa.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije. Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ono pitanje koje je od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga je ključno revizijsko pitanje.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Mi opisujemo to pitanje u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva nas je imenovala revizorom Grupe 20. srpnja 2017. godine za potrebe revizije priloženih konsolidiranih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 8 godina te se odnosi na razdoblje od 1. siječnja 2010. do 31. prosinca 2017. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizijskom odboru Grupe 19. travnja 2018. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizorske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu i društvima pod njegovom kontrolom nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge.

Partner odgovoran za angažman revizije na temelju koje je sastavljeno ovo izvješće neovisnog revizora je Branislav Vrtačnik.

Branislav Vrtačnik

Predsjednik Uprave i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.
Zagreb, 19. travnja 2018. godine
Radnička cesta 80,
10 000 Zagreb,
Republika Hrvatska

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2017.	2016.
Prihodi od prodaje	6	1.069.061	913.383
Ostali prihodi	7	21.079	22.367
Ukupni prihodi		1.090.140	935.750
Povećanje vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda	26	6.399	541
Troškovi sirovina i materijala	8	(546.355)	(461.912)
Troškovi prodane robe	9	(61.327)	(26.377)
Troškovi usluga	12	(71.754)	(60.376)
Troškovi osoblja	10	(210.790)	(181.044)
Amortizacija	11	(83.162)	(77.115)
Ostali troškovi poslovanja	13	(41.589)	(64.688)
Rezerviranja za rizike i troškove	14	(6.290)	(6.040)
Ukupni troškovi poslovanja		(1.014.868)	(877.011)
Dobit iz poslovanja		75.272	58.739
Financijski prihodi	15	26.870	45.512
Financijski rashodi	16	(79.013)	(98.308)
(Gubitak) iz financijskih aktivnosti		(52.143)	(52.796)
Prihodi od udjela u dobitku od ulaganja u pridružena društva	17	55.871	43.172
Dobit prije oporezivanja		79.000	49.115
Porez na dobit	18	(8.794)	589
Dobit tekuće godine		70.206	49.704

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2017.	2016.
Stavke koje se kasnije prenose u dobit i gubitak			
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja, neto	19	(11.237)	24.120
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit i gubitak			
Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne imovine, neto		(4.895)	(3.388)
Ukupno ostala sveobuhvatna (gubitak)/dobit, neto od poreza		(16.132)	20.732
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine		54.074	70.436
Dobit pripisiva:			
Vlasnicima Društva		70.206	49.704
Nekontrolirajući udjeli		-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit pripisiva:			
Vlasnicima Društva		54.074	70.436
Nekontrolirajući udjeli		-	-
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama i lipama)	20	16,82	11,92

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

IMOVINA	Bilješka	31.12.2017.	31.12.2016.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	21	105.011	119.136
Goodwill	40	8.670	9.411
Nekretnine, postrojenja i oprema	22	649.551	699.947
Ulaganja u nekretnine	23	54.765	8.064
Ulaganja u pridružena društva	24	96.860	82.964
Ostala financijska imovina	25	3.071	4.961
Dugotrajna potraživanja		63	95
Odgodena porezna imovina	18	711	5.764
Ukupna dugotrajna imovina		918.702	930.342
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	26	155.235	107.565
Potraživanja od kupaca	27	198.575	132.831
Ostala potraživanja	28	38.712	40.462
Kratkotrajna financijska imovina	29	1.105	60.656
Novac i novčani ekvivalenti	30	10.222	10.422
Obračunati prihodi i plaćeni troškovi budućih razdoblja	31	28.764	58.479
Ukupna kratkotrajna imovina		432.613	410.415
UKUPNA IMOVINA		1.351.315	1.340.757

VLASNIČKA GLAVNICA I OBVEZE	Bilješka	31.12.2017.	31.12.2016.
Kapital i pričuve			
Temeljni kapital	32	419.958	419.958
Rezerve		179.403	166.463
Zadržana dobit		80.221	61.260
Dobit tekuće godine		70.206	49.704
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		-	-
Ukupna vlasnička glavnica		749.788	697.385
Dugoročna rezerviranja	33	3.711	3.743
Dugoročni krediti i ostale dugoročne obveze	34	204.298	185.759
Ukupno dugoročne obveze		208.009	189.502
Obveze za predujmove	35	30.154	34.442
Obveze prema dobavljačima	36	173.026	143.681
Kratkoročni krediti	37	141.962	223.058
Ostale kratkoročne obveze	38	22.402	17.854
Kratkoročna rezerviranja	33	11.688	9.352
Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja	39	14.286	25.483
Ukupne kratkoročne obveze		393.518	453.870
Ukupno obveze		601.527	643.372
UKUPNA VLASNIČKA GLAVNICA I OBVEZE		1.351.315	1.340.757

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice za godinu završenu 31. prosinca 2017.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Temeljni kapital	Kapitalne pričuve	Zakonske i statutarne pričuve	Opće pričuve	Pričuve iz revalorizacije dugotrajne materijalne imovine	Pričuve iz razgraničenja tečajnih razlika - transakcije s ovisnim društvima	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice	Zadržana dobit	Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	Ukupno kapital koji pripada imateljima kapitala Matice	Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2016. godine	419.958	191.971	6.139	21.055	21.869	(36.198)	3.875	(3.875)	110.964	(38.372)	697.386	-	697.386
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	-	70.206	-	70.206	-	70.206
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez na dobit	-	-	-	-	(4.895)	(10.034)	-	-	4.867	(1.203)	(11.265)	-	(11.265)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	(4.895)	(10.034)	-	-	75.073	(1.203)	58.941	-	58.941
Realizacija razgraničenih tečajnih razlika	-	-	-	-	-	28.258	-	-	-	-	28.258	-	28.258
Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	(35.489)	-	(35.489)	-	(35.489)
Kupnja vlastitih dionica	-	-	-	(119)	-	-	119	(119)	-	-	(119)	-	(119)
Otpuštanje vlastitih dionica	-	137	-	674	-	-	(675)	675	-	-	811	-	811
Formiranje statutarne pričuva	-	-	121	-	-	-	-	-	(121)	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2017. godine	419.958	192.108	6.260	21.610	16.974	(17.974)	3.319	(3.319)	150.427	(39.575)	749.788	-	749.788

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice za godinu završenu 31. prosinca 2017. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Temeljni kapital	Kapitalne pričuve	Zakonske i statutarne pričuve	Opće pričuve	Pričuve iz revalorizacije dugotrajne materijalne imovine	Pričuve iz razgraničenja tečajnih razlika - transakcije s ovisnim društvima	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice	Zadržana dobit	Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	Ukupno kapital koji pripada imateljima kapitala Matice	Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2015. godine	419.958	191.971	6.139	25.410	25.257	(112.292)	3.107	(3.107)	97.721	(31.203)	622.961	(5)	622.956
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	-	49.704	-	49.704	-	49.704
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez na dobit	-	-	-	-	(3.388)	31.292	-	-	6.452	(7.169)	27.187	-	27.187
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	(3.388)	31.292	-	-	56.156	(7.169)	76.891	-	76.891
Realizacija razgraničenih tečajnih razlika	-	-	-	-	-	44.802	-	-	-	-	44.802	-	44.802
Isplata dividende	-	-	-	(4.769)	-	-	-	-	(45.275)	-	(50.044)	-	(50.044)
Efekt poslovnog spajanja društva KZA	-	-	-	-	-	-	-	-	2.367	-	2.367	-	2.367
Kupnja dijela nekontrolirajućeg interesa	-	-	-	-	-	-	-	-	(5)	-	(5)	5	-
Otpuštanje vlastitih dionica	-	-	-	414	-	-	(414)	414	-	-	414	-	414
Vrednovanje vlastitih dionica	-	-	-	-	-	-	1.182	(1.182)	-	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2016. godine	419.958	191.971	6.139	21.055	21.869	(36.198)	3.875	(3.875)	110.964	(38.372)	697.386	-	697.386

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za godinu završenu 31. prosinca 2017.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Tijek novca iz poslovnih aktivnosti	Bilješka	2017.	2016.
Dobit tekuće godine		70.206	49.704
Usklađena na osnovi:			
Trošak/(prihod) poreza na dobit	18	8.794	(589)
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	11	83.162	77.115
Otpis nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	21,22	1.937	4.188
Troškovi kamata i neto tečajne razlike priznate u dobit i gubitak	16	52.837	53.569
Dividende i udjeli u dobiti u pridruženim društvima	17	(55.871)	(43.172)
Prihod od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	7	(713)	(1.701)
Prihodi od kamata	15	(686)	(763)
Povećanje dugoročnih i kratkoročnih rezerviranja neto	33	2.304	1.005
Smanjenje/(povećanje) obračunatih prihoda i plaćenih troškova budućeg razdoblja	31	29.715	(13.289)
(Smanjenje)/povećanje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućih razdoblja	39	(11.197)	7.864
Prihod od naplaćenih prethodno otpisanih potraživanja od kupaca	27	(21)	(1.387)
Dobit iz redovnog poslovanja prije promjena u obrtnom kapitalu		180.467	132.544
(Povećanje)/smanjenje zaliha	26	(47.670)	(9.779)
(Povećanje)/smanjenje kratkotrajnih i dugotrajnih potraživanja od kupaca		(62.363)	7.087
Smanjenje/(povećanje) ostalih potraživanja		1.561	(5.107)
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima		23.662	(8.580)
(Smanjenje)/povećanje obveza za primljene predujmove	35	(4.288)	10.829
Povećanje/ (smanjenje) ostalih kratkoročnih obveza		808	(9.468)
Plaćene kamate	37	(16.964)	(18.567)
Neto novčani tijek ostvaren poslovnim aktivnostima		75.213	98.959
Tijek novca iz investicijskih aktivnosti			
Primljene kamate		10.045	-
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme	22	(66.190)	(32.625)
Nabava nematerijalne imovine	21	(19.914)	(21.662)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		1.560	6.708
Primici od glavnica danih dugoročnih i kratkoročnih zajmova		47.930	3.155
Smanjenje depozita	29	2.802	426
Primici od prodaje financijske imovine		-	129
Primici od državnih potpora		5.147	-
Primici od dividendi		41.829	46.080
Neto novčani primici iz investicijskih aktivnosti		23.209	2.211

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za godinu završenu 31. prosinca 2017. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Tijek novca iz aktivnosti financiranja	Bilješka	2017.	2016.
Kupnja vlastitih dionica		(119)	-
Isplata dividendi		(35.489)	(50.044)
Primici po odobrenim kreditima	34, 37	239.770	100.065
Otplata glavnice kredita	37	(300.137)	(149.625)
Otplata financijskog najma		(2.647)	(3.528)
Neto novčani izdaci iz aktivnosti financiranja		(98.622)	(103.132)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		(200)	(1.962)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		10.422	12.384
Novac i novčani ekvivalenti na kraju tekuće godine	30	10.222	10.422

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2017.

1. OPĆI PODACI

Društvo AD PLASTIK d.d. Solin, dioničko društvo za proizvodnju dijelova i pribora za motorna vozila i proizvoda iz plastičnih masa (skraćeni naziv tvrtke glasi: AD PLASTIK d.d.) osnovano je odlukom Osnivačke skupštine Društva od 15. lipnja 1994. godine, nakon provedenog postupka pretvorbe društvenog poduzeća Autodijelovi – Solin, temeljem odluke o pretvorbi i Rješenja Hrvatskog fonda za privatizaciju broj 01-02/92-06/392 od 06. prosinca 1993. godine. Društvo je pravni slijednik društvenog poduzeća Autodijelovi i danom upisa u sudski registar preuzelo je svu njegovu imovinu i obveze, što je upisano rješenjem Trgovačkog suda u Splitu broj Fi 6215/94 od 28. lipnja 1994. godine.

Odlukom Glavne Skupštine Društva od 21. lipnja 2007. godine izmijenjen je Statut Društva od 08. srpnja 2004. godine te je donesena odluka o dokapitalizaciji Društva ulaganjem u novcu. Rješenjem broj Tt-07/2145-3 od 25. srpnja 2007. godine upisano je povećanje kapitala za 125.987.500 kuna od strane ulagatelja OAO Sankt-Peterburške investicijske kompanije, te ukupno upisani kapital iznosi 419.958.400 kuna, a podijeljen je na 4.199.584 dionica nominalnog iznosa od 100,00 kuna. Ugovorom o prijenosu vrijednosnih papira od 29. lipnja 2009. godine, OAO SPIK je prenio dionice AD Plastik d.d. na novog dioničara OAO Grupa Aerokosmicheskoe Oborudovanie iz Sankt Petersburga, a koji je 04. kolovoza 2011. godine prenio dionice na OAO Holding Autokomponenti iz Sankt Petersburga.

Dionice Društva kotiraju na tržištu javnih dioničkih društava na Zagrebačkoj burzi i uvrštene su u Službeno tržište Zagrebačke burze od 01. listopada 2010. godine.

1.1. Djelatnost

Primarna djelatnost Društva je proizvodnja dijelova i pribora za motorna vozila. Registrirane djelatnosti Društva su:

- proizvodnja dijelova i pribora za motorna vozila;
- proizvodnja i promet medicinskog pribora za jednokratnu primjenu od plastičnih masa: plastična šprica za jednokratnu primjenu, set za infuziju, set za transfuziju, igla za hemodijalizu za jednokratnu terapijsku aplikaciju i dr.;
- zastupanje inozemnih tvrtki;

- međunarodno otpremništvo;
- proizvodnja gotovih tekstilnih proizvoda, osim odjeće;
- proizvodnja sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima;
- proizvodnja ljepila i želatine;
- proizvodnja proizvoda od gume i plastike;
- proizvodnja proizvoda od metala, osim strojeva i opreme;
- gradnja i popravak čamaca za razonodu i sportskih čamaca;
- proizvodnja stolica i sjedala;
- proizvodnja sportske opreme;
- reciklaža nemetalnih ostataka i otpadaka;
- računalne i srodne djelatnosti;
- davanje savjeta, usmjeravanje i operativna pomoć pravnim osobama;
- izrada nacrtu računovodstvenog sustava, programa za knjigovodstvo troškova, postupaka proračunske kontrole;
- savjeti i pomoć pravnim osobama u vezi s planiranjem, organizacijom, efikasnošću i kontrolom, upravljačke informacije itd.;
- savjeti za upravljanje (npr. od agronoma i agroekonomista, na farmama itd.);
- kupnja i prodaja robe;
- trgovačko posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu;
- korištenje opasnih kemikalija; i
- uporaba opasnog i neopasnog otpada.

1.2. Podaci o ovisnim društvima koja su uključena u konsolidaciju

- 1) Zatvoreno dioničko društvo «ADP Luga» osnovano je Ugovorom o osnivanju Zatvorenog dioničkog društva ADP LUGA od 26. ožujka 2007. godine. Ovisno društvo ZAO AD Plastik Kaluga, Luga je početkom 2012. godine promijenilo službeni naziv i sjedište tvrtke u ZAO AD Plastik Kaluga, 248016, Skladska ulica 6, Kaluška oblast, Rуска Federacija. AD Plastik d.d. Solin drži sve dionice društva i njegov je jedini vlasnik.

1. OPĆI PODACI (nastavak)

1.2. Podaci o ovisnim društvima koja su uključena u konsolidaciju (nastavak)

Društvo je registrirano za obavljanje slijedećih djelatnosti:

- razrada, proizvodnja i isporuka proizvodnih dijelova za automobilsku industriju;
- proizvodnja i isporuka proizvoda od plastike; i
- trgovačko-nabavna djelatnost (na malo, na veliko, komisija) i ostale djelatnosti.

- 2) Društvo AO AD Plastik Togliatti osnovano je 25. travnja 1995. godine i djeluje u skladu s Ustavom Ruske Federacije i federalnim zakonom «o dioničkim društvima». Sjedište Društva je Rusija, Samara, Krasnoglinski rajon, selo Vintai.

Vlasnički udjel AD PLASTIK d.d. Solin iznosi 99,99%.

Društvo je registrirano za obavljanje slijedećih djelatnosti:

- proizvodnja kompleta čvorova i detalja za automobile po narudžbama AO «Avto VAZ» i drugih pravnih osoba;
- transportne usluge; i
- brokerske, dilerske, distributerske, konsignacijske, komisijone, akviziterske usluge i usluge agencijske trgovine i ostale djelatnosti.

- 3) Društvo AD Plastik d.o.o. Novo Mesto, Slovenija osnovano je 1997. godine i u 100% je vlasništvu Ad Plastik d.d. Solin.

Predmet poslovanja društva je:

- proizvodnja raznih proizvoda iz plastičnih masa;
- proizvodnja dijelova za motorna vozila; i
- trgovina na veliko i malo i posredovanje u trgovini.

- 4) Društvo za proizvodnju i promet ADP d.o.o. Mladenovac (Varoš) , Kralja Petra I 334, Srbija osnovano je 6. prosinca 2011. godine. Osnovna djelatnost društva je proizvodnja ostalih dijelova i dodatne opreme za motorna vozila, vanjskotrgovinski promet i usluge u vanjskotrgovinskom prometu. Društvo je u 100% vlasništvu AD Plastik d.d. Solin.

1.3. Podaci o pridruženim društvima

- 1) Društvo EURO Auto Plastik Systems s.r.l. Rumunjska osnovano je 20. kolovoza 2002. godine kao društvo s ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Rumunjskoj, grad Mioveni, ul.Uzinei, br.1.

Vlasnički udjel društva AD PLASTIK d.d. Solin iznosi 50%.

Glavne djelatnosti društva uključuju:

- proizvodnja dijelova i pribora za vozila i motore vozila;
- proizvodnja artikla od plastičnog materijala;
- posredništvo u trgovini vozilima, industrijskim opremama, brodovima i zrakoplovima;
- usluge drugih prijevozničkih agencija; i
- usluge poslovnog savjetovanja i menadžerstva.

- 2) Društvo Centar za istraživanje i razvoj automobilske industrije d.o.o. osnovano je 22. srpnja 2015. godine sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, grad Zagreb, Jankomir 5.

Vlasnički udjel društva AD PLASTIK d.d. Solin iznosi 24%.

Glavne djelatnosti društva su:

- istraživanje i razvoj u automobilskoj industriji;
- obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu;
- kupnja i prodaja roba;
- zastupanja inozemnih tvrtki;
- savjetovanje u dizajnu, konstrukciji, proizvodnji i plasmanu proizvoda i usluga;
- proizvodnja dijelova za automobilsku industriju.

1. OPĆI PODACI (nastavak)

1.3. Podaci o pridruženim društvima (nastavak)

Pridruženim društvima smatraju se društva u kojima Grupa ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama subjekata u koje je izvršeno ulaganje, ali ne predstavlja kontrolu ili zajedničku kontrolu nad tim subjektom. Uobičajeno, ulaganje u vlasnički dio u iznosu od 20% do 50% u temeljnom kapitalu društva predstavlja ulaganje u pridružena društva.

U konsolidiranim financijskim izvještajima ulaganja u pridružena društva iskazuju se prema metodi udjela.

1.4. Broj zaposlenih

Broj zaposlenih na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 2.386 djelatnika (31. prosinca 2016. godine iznosio je 2.121 djelatnika).

	31.12.2017.	31.12.2016.
AD Plastik d.d.	1.321	1.193
AO AD Plastik Togliatti	603	521
AD Plastik d.o.o. Novo Mesto	6	6
ADP d.o.o. Mladenovac	233	172
ZAO AD Plastik Kaluga	223	229
	2.386	2.121

U pridruženim društvima „Centar za istraživanje i razvoj automobilske industrije d.o.o. Zagreb, Hrvatska“ i „EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS Mioveni, Rumunjska“ na dan 31. prosinca 2017. godine broj zaposlenih iznosi 656 djelatnika (31. prosinca 2016. godine iznosio je 579 djelatnika).

1.5. Nadzorni odbor i Uprava Društva

Članovi Nadzornog odbora Društva	mandat od	mandat do
Drandin Dmitrij Leonidovič (predsjednik)	19. 10. 2015.	19. 10. 2019.
Ivica Tolić (zamjenik)	20. 07. 2016.	20. 07. 2020.
Hrvoje Jurišić	20. 07. 2016.	20. 07. 2020.
Igor Anatoljevič Solomatin	23. 07. 2015.	23. 07. 2019.
Nikitina Nadežda Anatoljevna	19. 10. 2015.	19. 10. 2019.
Zoja Crnečki	20. 07. 2017.	20. 07. 2021.
Robert Kuhta	30. 10. 2017.	30. 10. 2021.
Dolores Čerina	02. 06. 2015.	22. 09. 2017.
Marijo Grgurinović	23. 07. 2015.	19. 07. 2017.

Članovi Uprave Društva	mandat od	mandat do
Marinko Došen (predsjednik)	20. 07. 2016.	20. 07. 2020.
Katija Klepo	20. 07. 2016.	20. 07. 2020.
Mladen Peroš	20. 07. 2016.	20. 07. 2020.
Sanja Biočić	20. 07. 2016.	20. 07. 2020.

Članovi Revizijskog odbora Društva	mandat od	mandat do
Ivica Tolić (Predsjednik)	25. 05. 2017.	25. 05. 2021.
Drandin Dmitrij Leonidovič	23. 07. 2015.	23. 07. 2019.
Nenad Škomrlj	01. 06. 2016.	01. 06. 2020.
Anatolij Janovskis	01. 06. 2016.	01. 06. 2020.

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDAR FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U tekućem izvještajnom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene postojećih standarda i nova tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila ih je Europska unija:

- **izmjene MRS-a 7 „Izvješće o novčanom tijeku“** – „Inicijativa u vezi s objavljivanjem“, usvojene u Europskoj uniji 6. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017.),
- **izmjene MRS-a 12 „Porezi na dobit“** – „Priznavanje odgođene porezne imovine po osnovi nerealiziranih gubitaka“, usvojene u Europskoj uniji 6. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017.).
- **izmjene raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2014.-2016.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 8. veljače 2018. godine (izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 primjenjuju se na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine, a izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine).

Usvajanje ovih izmjena postojećih standarda nije dovelo do značajnih promjena u financijskim izvještajima Grupe.

Izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum na koji je odobreno izdavanje konsolidiranih financijskih izvještaja, u Europskoj uniji bile su usvojene, ali ne i na snazi sljedeći novi standardi koje je objavio OMRS:

- **MSFI 9 „Financijski instrumenti“**, usvojen u Europskoj uniji 22. studenoga 2016. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),

- **MSFI 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“** te izmjene MSFI-ja 15 „Datum stupanja MSFI-ja 15 na snagu“, usvojeni u Europskoj uniji 22. rujna 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **MSFI 16 „Najmovi“**, usvojen u Europskoj uniji 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene MSFI-ja 2 „Plaćanja temeljena na dionicama“** – „Klasifikacija i mjerenje platnih transakcija temeljenih na dionicama“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **izmjene MSFI-ja 4 „Ugovori o osiguranju“** – „Primjena MSFI-ja 9 ‘Financijski instrumenti’ u sprezi s MSFI-jem 4 ‘Ugovori i osiguranju’“, usvojene u Europskoj uniji 3. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. ili ona u kojima se MSFI 9 „Financijski instrumenti“ prvi puta primjenjuje),
- **izmjene MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti“** – „Predujmovi s negativnom naknadom“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“** – pojašnjenje MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“, usvojene u Europskoj uniji 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **izmjene MRS-a 40 „Ulaganja u nekretnine“** – „Prijenos ulaganja u nekretnine“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **izmjene MSFI 1 i MRS 28** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 7. veljače 2018. godine (izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine),

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

Izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi (nastavak)

- **IFRIC 22 "Transakcije i predujmovi u stranim valutama"** - usvojen od strane Europske unije 28. ožujka 2018. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.).

Grupa je odlučila ne usvojiti ove nove standarde i izmjene postojećih standarda prije njihovog stupanja na snagu. Grupa predviđa da usvajanje ovih standarda i izmjena postojećih standarda neće imati materijalan utjecaj na financijske izvještaje Grupe u razdoblju početne primjene.

Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, još neusvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, o čijem usvajanju Europska unija 19. travnja 2018. još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve u cjelini):

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) – Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije,
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine),
- **izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** – „Prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata“ te daljnje izmjene (prvotno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela),

- **izmjene MRS-a 19 „Primanja zaposlenih“** pod naslovom „Izmjene, suženje prava, odnosno isplata iz planova primanja“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine),
- **izmjene MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** – „Dugoročna ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke pothvate“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene raznih standarda uslijed „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2015.-2017.“**, proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **IFRIC 23 "Nesigurnost u porezu na dohodak"** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.).

Grupa ne očekuje značajne utjecaje na financijske izvještaje u 2018. godini zbog promjena u MSFI 9 „Financijski instrumenti“ i MSFI 15 „Prihodi po ugovorima s kupcima“ koje stupaju na snagu nakon 1. siječnja 2018. Ukupna vrijednost obveza po financijskom najmu na dan 31. prosinca 2017. iznosi 2.050 tisuća kuna na čiju će klasifikaciju utjecati nova primjena MSFI 16 „Najmovi“ koji stupa na snagu nakon 1. siječnja 2019.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Sažetak najvažnijih računovodstvenih politika, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj i prošloj godini, izložen je u nastavku.

3.1. Izjava o sukladnosti

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno sa Zakonom o računovodstvu Republike Hrvatske i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kojeg je usvojila Europska unija (MSFI).

3.2. Osnove sastavljanja

Konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su po načelu povijesnog troška, izuzev određenih zemljišta, građevinskih objekata, koji su iskazani u revaloriziranim iznosima, kako je obrazloženo u računovodstvenim politikama koje slijede. Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima koje se pridržavaju poduzeća u Hrvatskoj.

Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja sukladno sa Zakonom o računovodstvu Republike Hrvatske i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj Uniji (MSFI) zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu nepredviđene imovine i nepredviđenih obveza na datum konsolidiranih financijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe predstavljaju zbirne iznose imovine, obveza, kapitala i rezervi Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine te rezultate poslovanja za godinu koja je tada završila. Članice Grupe dosljedno primjenjuju računovodstvene politike.

3.3. Osnova konsolidacije

Priloženi konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i subjekata pod njegovom kontrolom, uključujući subjekte posebne namjene, i njegova odnosno njihova ovisna društva. Kontrola je postignuta ako:

- ako Društvo ima prevlast u subjektu;
- ako je Društvo izloženo varijabilnosti prinosa ili ima prava po osnovi svog sudjelovanja u subjektu i
- sposobno je temeljem svoje prevlasti utjecati na svoj prinos.

Društvo ponovno procjenjuje postojanje svoje kontrole kad činjenice i okolnosti ukazuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole.

Goodwill koji nastaje poslovnim spajanjem se knjiži po trošku utvrđenom na datum preuzimanja, tj. stjecanja subjekta, umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

3.4. Priznavanje prihoda

Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge tijekom redovnog poslovanja.

Prihodi se iskazuju u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, procijenjene povrate, rabate i diskonte. Grupa priznaje prihode kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti i kada je vjerojatan priljev ekonomskih koristi u Grupi.

Prihodi od prodaje proizvoda

Prihodi od prodaje proizvoda priznaju se kada Grupa obavi isporuku proizvoda kupcu i kada značajni rizici i nagrade povezane s vlasništvom nad proizvodom prijeđu na kupca. Prihod od prodaje proizvoda kupcu s kojima je uspostavljen proces samoizdavanja računa priznaje se potvrdom primitka isporuke od strane kupca, odnosno kada značajni rizici prijeđu na kupca.

Prihodi od izrade alata za poznatog naručitelja

Obračunati prihodi od alata se vežu na ugovore koji su posebno sklopljeni ugovori za izradu neke imovine ili skupine imovine koja je međusobno usko povezana ili međuovisna o nacrtu, tehnologiji i funkciji ili konačnoj namjeni ili uporabi. Društvo procjenjuje da je prijenos značajnih rizika i koristi od vlasništva nad alatima, kontrolnicima i napravama zadovoljen u trenutku „SOP-a“ (Start Of Production) odnosno starta serijske proizvodnje proizvoda na istima. U tom trenutku Društvo priznaje prihode od prodaje alata. Troškove modifikacije, dorade i slične troškove alata Društvo priznaje kao povećanje vrijednosti zalihe kroz proces obračuna zaliha.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Priznavanje prihoda (nastavak)

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi koristeći metodu efektivne kamatne stope. Kamate nastale držanjem sredstava kod komercijalnih banaka (sredstva po viđenju i oročena sredstva) knjiže se u prihod tekućeg razdoblja nakon što su obračunate. Kamate nastale s osnova potraživanjima od kupaca priznaju se u prihode po obračunu.

3.5. Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, se pripisuju trošku nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo se oduzimaju od troškova posudbe čija kapitalizacija je prihvatljiva.

Svi drugi troškovi posudbe se uključuju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

3.6. Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama početno se preračunavaju u hrvatske kune primjenom tečajeva na datum transakcije. Novčana sredstva, potraživanja i obveze iskazani u stranim valutama naknadno se preračunavaju po tečajevima na datum izvještaja o financijskom položaju. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u dobit i gubitak za tekuću godinu. Važeći tečaj hrvatske valute na dan 31. prosinca 2017. godine bio je 7, 513648 kuna za 1 EUR (31. prosinca 2016. godine 7,557787 kuna za 1 EUR).

Pričuve iz preračuna stranih valuta

Grupa može imati monetarnu stavku koja je potraživanje ili obveza prema inozemnom subjektu. Stavka za koju podmirivanje nije planirano niti je vjerojatno da će nastati u predvidivoj budućnosti, u suštini je dio neto ulaganja subjekta u to inozemno poslovanje i računovodstveno se tretira u skladu s MRS-om 21. Grupa tečajne razlike proizašle iz monetarnih stavki koje čine dio neto ulaganja u inozemno poslovanje početno priznaje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumulira u zasebnu komponentu kapitala „Pričuve iz razgraničenja tečajnih razlika - transakcije s ovisnim društvima“.

Kod prodaje ili realizacije neto ulaganja u inozemno poslovanje ukupan iznos tečajnih razlika prenosi se iz kapitala u dobit ili gubitak.

3.7. Porez na dobit

Tekući porezi

Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u dobit i gubitak, izuzevši stavke koje su direktno priznate u kapitalu i rezervama pri čemu se porez također priznaje u kapitalu i rezervama. Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za poslovnu godinu, sukladno poreznim stopama važećim na dan izvještaja o financijskom položaju, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Prema hrvatskim poreznim propisima, grupe ovisnih društava ne oporezuju se na konsolidiranoj osnovi niti se porezni gubici mogu prenositi između članica grupe. Ovisna društva podložna su poreznim propisima u zemljama u kojima su registrirana.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Porez na dobit (nastavak)

Odgođeni porezi

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u razdoblju u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih na dan izvještaja o financijskom položaju.

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji Grupa očekuje, na datum izvještaja o financijskom položaju, naplatu ili namiru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u izvještaju o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvještaja o financijskom položaju Grupa ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu te knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

3.8. Postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Postrojenja i oprema te nematerijalna imovina se početno iskazuju po trošku nabave, te naknadno umanjuju za ispravak vrijednosti. Trošak nabave obuhvaća nabavnu vrijednost, uvozne pristojbe i bespovratne poreze na promet (nekretnina, postrojenja i oprema) odnosno bilo koji izdatak koji se izravno može pripisati pripremi sredstva za namjeravanu upotrebu kao što su troškovi naknada zaposlenicima, profesionalne naknade koje izravno proizlaze iz stavljanja imovine u radno stanje, troškovi testiranja (nematerijalna imovina), kao i sve druge troškove koji se mogu izravno pripisati dovođenju sredstva u stanje za njegovu namjeravanu uporabu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. U situacijama gdje je jasno da su troškovi rezultirali

povećanjem budućih očekivanih ekonomskih koristi, koje se trebaju ostvariti uporabom nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju, odnosno uključuju u knjigovodstvenu vrijednost tog sredstva. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine iskazuju se u dobit i gubitak u razdoblju u kojem su nastali. Obračun amortizacije započinje stavljanjem sredstva u uporabu. Amortizacija se obračunava tako da se trošak nabave ili procijenjena vrijednost sredstva, izuzev zemljišta i nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine u pripremi, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe sredstva primjenom pravocrtne metode kako slijedi:

Materijalna i nematerijalna imovina	Stope amortizacije 2017. (%)	Stope amortizacije 2016. (%)
Građevinski objekti	1,50	1,50
Strojevi	7,00	7,00
Alati, namještaj, uredska i laboratorijska oprema, mjerni i kontrolni instrumenti	10,00	10,00
Transportna sredstva	20,00	20,00
Informatička oprema	20,00	20,00
Ostalo	10,00	10,00
Projekti	20,00	20,00
Software	20,00	20,00

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Goodwill

Goodwill predstavlja razliku između troška stjecanja i fer vrijednosti udjela Grupe u neto prepoznatljivoj imovini stečenog ovisnog društva na dan stjecanja. Goodwill nastao stjecanjem ovisnog društva iskazan je u okviru nematerijalne imovine.

Goodwill se provjerava za umanjene vrijednosti godišnje ili češće, ukoliko događaji i okolnosti indiciraju potencijalno umanjene vrijednosti te se iskazuje po trošku stjecanja umanjeno za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti goodwilla se ne ukidaju. Dobici i gubici od prodaje poslovnog subjekta uključuju knjigovodstvenu vrijednost goodwilla koja se odnosi na prodani subjekt.

Goodwill se alocira na jedinice stvaranja novca za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti. Alokacija se provodi na one jedinice stvaranja novca za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija iz poslovne kombinacije u kojoj je goodwill nastao.

3.10. Ulaganje u nekretnine

Ulaganja u nekretnine su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina ili povećanja tržišne vrijednosti imovine. Ulaganja u nekretnine mjere se po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon inicijalnog mjerenja, ulaganja u nekretnine se mjere po trošku, umanjeno za akumuliranu amortizaciju te umanjenja.

Svaki udjel Grupe u nekretnini koje Grupa izdaje u sklopu poslovnog najma radi ostvarivanja prihoda od zakupnina obračunava se kao ulaganje u nekretninu (investicijska nekretnina).

Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, u trenutku prodaje ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao prestankom priznavanja nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

3.11. Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum, Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine kako bi utvrdilo da li postoje naznake da je došlo do gubitaka zbog umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina Grupe se također raspoređuje na pojedine jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

3.12. Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem društvo ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama subjekta u kojem je izvršeno ulaganje, ali ne predstavlja kontrolu ili zajedničku kontrolu tih politika.

U ovim financijskim izvještajima rezultati poslovanja pridruženih društava iskazani su po metodi udjela. Prema ovoj metodi udio Grupe u dobitima ili gubicima pridruženih društava priznaje se u dobit i gubitak od datuma kada je ostvaren značajni utjecaj do datuma gubitka značajnog utjecaja.

Ulaganje se inicijalno vrednuje po trošku, te korigira za promjenu u udjelu koju ulagatelj ima u neto dobiti subjekta u koje je izvršeno ulaganje. U slučaju kad je udio Grupe u gubicima pridruženog društva jednak ili veći od iznosa ulaganja u isto, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim u slučaju preuzimanja obveze ili plaćanja u ime pridruženog društva.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Zalihe

Zalihe sirovina i rezervnih dijelova iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Grupa koristi metodu ponderiranih prosječnih cijena za utvrđivanje troškova zaliha. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovitom tijeku poslovanja umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

Sitni inventar u potpunosti se otpisuje prilikom stavljanja u uporabu.

Troškovi zaliha proizvoda odnosno cijena proizvodnje temelji se na izravnom materijalu, čiji se utrošak obavlja metodom prosječne ponderirane cijene, izravnom trošku rada, fiksnim općim troškovima proizvodnje, koji su na stvarnoj razini proizvodnje koja je približna normalnom kapacitetu, varijabilnim općim troškovima proizvodnje, a koji su na stvarnoj uporabi proizvodnih kapaciteta.

Zalihe trgovačke robe priznaju se po troškovima kupnje (nabavna cijena).

3.14. Potraživanja od kupaca i dani predujmovi

Potraživanja od kupaca i plaćeni predujmovi iskazuju se po nominalnom iznosu umanjenom za odgovarajući iznos ispravka vrijednosti za procijenjene nenaplative iznose.

Ispravak vrijednosti potraživanja provodi se kada postoje objektivni dokazi da Grupa neće moći naplatiti sva svoja potraživanja u skladu s dogovorenim uvjetima. Značajne financijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikova stečaja te neizvršenje ili propusti u plaćanju smatraju se pokazateljima umanjena vrijednosti potraživanja. Iznos ispravka vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i nadoknadivog iznosa potraživanja, a predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih korištenjem efektivne kamatne stope.

Uprava utvrđuje ispravak vrijednosti potraživanja rizičnih u pogledu izvjesnosti naplate na temelju procjene naplativosti potraživanja od kupaca s individualnim pristupom strateškim kupcima Grupe te prema starosnoj strukturi ostalih kratkoročnih potraživanja. Ispravak vrijednosti potraživanja rizičnih u pogledu izvjesnosti naplate obavlja se kroz dobit i gubitak za tekuću godinu.

3.15. Novac i novčani ekvivalenti

Novčana sredstva se sastoje od stanja na računima u bankama i novca u blagajni, te depozita i vrijednosnih papira unovčivih po pozivu ili najkasnije u roku od tri mjeseca.

3.16. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kad Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, ako je vjerojatno da će Grupa trebati podmiriti tu obvezu i ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti. Rezerviranja se preispituju na dan izvještaja o financijskom položaju, te se usklađuju s procjenom temeljenom na trenutno najboljim saznanjima. Kad je iznos smanjenja vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem procijenjene bez rizične kamatne stope kao diskontne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao financijski trošak, te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

Iznos priznat kao rezerviranje je najbolja procjena naknade koja će biti potrebna kako bi se podmirila sadašnja obveza na datum izvještaja o financijskom položaju, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom. Ako se rezerviranje mjeri koristeći procjenu novčanih tokova potrebnih za podmirenje sadašnje obveze, knjigovodstveni iznos obveze je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova.

3.17. Otpremnine i jubilarne nagrade, te ostala primanja zaposlenih

(a) Obveze za mirovine i ostale obveze nakon umirovljenja

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća Grupa u ime svojih radnika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Grupa nema dodatni mirovinski plan te stoga nema nikakvih drugih obveza u svezi s mirovinama radnika. Nadalje, Grupa nema obvezu osigurati bilo koja druga primanja radnika nakon njihova umirovljenja.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.17. Otpremnine i jubilarne nagrade, te ostala primanja zaposlenih (nastavak)

(b) Otpremnine

Obveze za otpremnine se priznaju kad Grupa prekine radni odnos radnika prije normalnog datuma umirovljenja. Grupa priznaje obveze za otpremnine prema važećem Kolektivnom ugovoru.

(c) Redovne otpremnine kod odlaska u mirovinu

Otpremnine koje dospijevaju u razdoblju duljem od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma, diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost.

(d) Dugoročna primanja radnika

Kod planova definiranih mirovinskih primanja, troškovi primanja određuju se metodom projicirane kreditne jedinice na temelju aktuarske procjene koja se obavlja na svaki izvještajni datum. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju se u razdoblju u kojem su nastali. Trošak minulog rada priznaje se odmah u onoj mjeri u kojoj su prava na primanja već stečena. U suprotnom, amortizira se razmjerno tijekom određenog razdoblja sve do trenutka stjecanja prava na naknade.

3.18. Financijski instrumenti

Financijska imovina i financijske obveze iskazani u priloženim financijskim izvještajima uključuju novac i novčane ekvivalente, utržive vrijednosnice, potraživanja od kupaca i druga potraživanja i obveze, dugoročna potraživanja, zajmove, posudbe i ulaganja. Računovodstvene metode priznavanja i vrednovanja ovih stavaka su izložene u odgovarajućim računovodstvenim politikama.

Ulaganja se priznaju ili prestaju priznavati na datum transakcije, kada se kupovina ili prodaja ulaganja odvija prema ugovoru, a uvjeti kojeg zahtijevaju da se isporuka izvrši u vremenskim okvirima određenog tržišta, početno se utvrđuje prema fer vrijednosti, bez uračunavanja troškova transakcije, osim za onu financijsku imovinu klasificiranu po fer vrijednost kroz dobit i gubitak.

Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijske imovine, a utvrđuje se u vrijeme početnog priznavanja.

Dani zajmovi i potraživanja

Potraživanja od kupaca, potraživanja po danim zajmovima i druga potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu su svrstana u dane zajmove i potraživanja. Zajmovi i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja. Prihodi od kamata se priznaju primjenom efektivne kamatne stope, izuzev kod kratkoročnih potraživanja, kod kojih priznavanje kamata ne bi bilo materijalno značajno.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske imovine ili obveza, te se prihod ili trošak od kamata raspoređuje tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani priljevi diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijske imovine ili obveza ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Smanjenje vrijednosti financijske imovine

Pokazatelji smanjenja vrijednosti za financijsku imovinu procjenjuju se na dan izrade svakog izvještaja o financijskom položaju. Smanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja financijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog tijeka ulaganja. Za financijsku imovinu knjiženu prema amortiziranom trošku, iznos smanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti procijenjenog budućeg novčanog toka, diskontiran za izvornu efektivnu kamatnu stopu.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed smanjenja vrijednosti preko konta za ispravak vrijednosti. Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje preko konta za ispravak vrijednosti potraživanja. Ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja ona se knjiže u korist prihoda razdoblja.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.18. Financijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja financijske imovine

Grupa prestaje priznavati financijsko sredstvo samo ako je isteklo ugovorno pravo na novčane tokove po osnovi sredstva, ako financijsko sredstvo prenese i ako svi rizici i sve nagrade povezane s vlasništvom nad tim sredstvom većim dijelom prelaze na drugi subjekt. Ako Grupa ne prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i ako i dalje ima kontrolu nad prenesenim sredstvom, priznaje svoj zadržani udjel u sredstvu te povezanu obvezu u iznosima koje eventualno mora platiti. Ako Grupa zadrži većim dijelom sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenim financijskim sredstvom, to sredstvo nastavlja priznavati, zajedno s priznavanjem posudbe za koju je dan kolateral, a koja je dobivena za prihode koje je primila.

Razvrstavanje u financijske obveze ili vlasničku glavniciu

Izdani dužnički i glavnički instrumenti se razvrstavaju ili kao financijske obveze ili u vlasničku glavniciu, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma.

3.19. Revalorizacijske rezerve

Ovisna društva Grupe su iskazala revaloriziranu vrijednost svoje imovine. Kada se knjigovodstvena vrijednost ove imovine poveća kao rezultat revalorizacije, to povećanje se priznaje u ostalu sveobuhvatnu dobit i kumulativno iskazuje u kapitalu kao revalorizacijska rezerva. Revalorizacija ove imovine se provodi dovoljno redovito tako da se knjigovodstvena vrijednost značajno ne razlikuje od one do koje bi se došlo utvrđivanjem fer vrijednosti na datum izvještaja o financijskom položaju. U trenutku prestanka priznavanja imovine (kada je imovina povučena iz uporabe ili je otuđena) revalorizacijska rezerva uključena u kapital, a koja se odnosi na ovu imovinu, može se izravno prenijeti na zadržanu dobit.

Potencijalna imovina i obveze

Potencijalne obveze ne priznaju se u konsolidiranim financijskim izvještajima. One se objavljuju jedino ako je mogućnost odljeva resursa koji čine gospodarske koristi izvjesna. Poten-

cijalna imovina se ne priznaje u financijskim izvještajima, nego se objavljuje u trenutku kada postane vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

3.20. Događaji nakon datuma izvještaja o financijskom položaju

Događaji nakon datuma izvještaja o financijskom položaju koji pružaju dodatne informacije o položaju Grupe na datum izvještaja o financijskom položaju (događaji koji imaju za učinak usklađenja) odražavaju se u financijskim izvještajima. Oni događaji koji nemaju za posljedicu usklađenja, objavljeni su u bilješkama uz konsolidirane financijske izvještaje ako su od materijalnog značaja.

3.21. Objava segmentalne analize

Grupa posebno prati i iskazuje poslovne rezultate svojih osnovnih poslovnih segmenata. Segmenti po zemljopisnim područjima predstavljaju osnovu na temelju koje izvještava o segmentnim informacijama. Određene financijske informacije po zemljopisnim područjima, izložene su u bilješki 5.

Grupa iskazuje prihode grupirane po teritorijalnim područjima, ali ne prati odvojeno informacije o dugotrajnoj imovini i prihodima koje je od vanjskih kupaca ostvarila u tim područjima.

3.22. Najmovi

Najmovi se svrstavaju u financijske najmove kad god gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prelaze na korisnika najma. Svi drugi najmovi su svrstani u poslovne najmove.

Društvo kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Grupe po fer vrijednosti na datum stjecanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja za najam ako su niža. Povezana obveza prema davatelju najma iskazuje se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju kao obveza temeljem financijskog najma.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.22. Najmovi (nastavak)

Društvo kao korisnik najma (nastavak)

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju na financijske troškove i iznose za koje je obveza najma umanjena kako bi se dobila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi izravno se knjiže na dobit i gubitak, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranom sredstvu, u kom slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Društva koja regulira kapitaliziranje troškova posudbe. Nepredviđene najmnine se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

3.23. Financijske obveze

Financijske obveze klasificiraju se ili kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak ili kao ostale financijske obveze.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku

Financijske obveze razvrstavaju se u kategoriju koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku kad je financijska obveza i) uvjetovana naknada koju će stjecatelj možda morati platiti u sklopu poslovnog spajanja na koje se primjenjuje MSFI 3, ii) namijenjena trgovanju ili iii) predodređena za iskazivanje po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku.

Financijska obveza razvrstava se u portfelj namijenjen trgovanju ako je:

- nastala prvenstveno radi otkupa u bliskoj budućnosti; ili
- kod prvog knjiženja sastavni dio portfelja točno određenih financijskih instrumenata kojima Grupa upravlja zajedno i koji je u novije vrijeme odražavao obrazac ostvarivanja dobiti u kratkom roku; ili
- izvedenica koja nije predodređena niti je učinkovita kao instrument zaštite.

Financijska obveza koja nije namijenjena trgovanju ili uvjetovana naknada koju će stjecatelj možda morati platiti u sklopu poslovnog spajanja može se kod prvog knjiženja predodrediti za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak ako:

- se takvim predodređivanjem otklanja ili znatno smanjuje nedosljednost u vrednovanju ili priznavanju koja bi se u suprotnom javila; ili
- je dio skupine financijske imovine ili financijskih obveza kojom se upravlja i čiji rezultati se procjenjuju na osnovi fer vrijednosti u skladu s dokumentiranom politikom Grupe za upravljanje rizicima ili njenom strategijom ulaganja i ako se informacije o grupiranju interno prezentiraju na toj osnovi; ili
- je sastavni dio ugovora koji sadrži jednu ili više ugrađenih izvedenica i MRS 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje” dopušta da se cijeli složeni ugovor (sredstvo ili obveza) predodredi za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Financijske obveze koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak se iskazuju po fer vrijednosti, pri čemu se svaka dobit i svaki gubitak prilikom kasnijeg vrednovanja priznaje u dobit i gubitak. Neto dobit odnosno neto gubitak iskazan u dobiti i gubitku obuhvaća i dividende i kamate zarađene na financijskom sredstvu i iskazuje se unutar stavke ostale dobiti i ostalih gubitaka

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, obveze prema dobavljačima i druge obveze, prvobitno se knjiže po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i kamatni rashod raspoređuje kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budućni novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na prvobitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVOR NEIZVJESNOSTI PROCJENA

Kod primjene računovodstvenih politika Grupe, koje su opisane u Bilješci 3, Uprava treba davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Procjene su korištene, ali ne i ograničene na razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, ispravke vrijednosti zaliha i umanjenja vrijednosti potraživanja i rezerviranja za sudske sporove. Slijedi opis ključnih prosudbi Uprave, u procesu primjene računovodstvenih politika Grupe koje su najznačajnije utjecale na iznose priznate u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je opisano u Bilješci 3.7., Grupa pregledava procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda. Nekretnine, postrojenja i oprema su iskazani po trošku nabave umanjenom za akumulirani ispravak vrijednosti.

Raspoloživost oporezujuće dobiti za koju odgođena porezna imovina može biti priznata

Odgođena porezna imovina se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će porez na dobit biti raspoloživ za iskorišteni gubitak. Značajne prosudbe su zahtijevane u određivanju iznosa imovine odgođenog poreza koja se može priznati, temeljena na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Tijekom 2017. i 2016. godine izvršena su priznavanja odgođene porezne imovine po privremenim poreznim razlikama.

Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca

Uprava utvrđuje ispravak vrijednosti potraživanja rizičnih u pogledu izvjesnosti naplate na temelju pregleda starosne strukture svih potraživanja te analize pojedinačnih značajnih iznosa. Ispravak vrijednosti potraživanja rizičnih u pogledu izvjesnosti naplate obavlja se na teret dobiti i gubitka za tekuću godinu.

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih planiranih naknada je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti.

Računovodstveni tretman alata

U 2017. godini, Društvo je promijenilo ključnu računovodstvenu prosudbu vezanu za računovodstveni tretman alata. Sukladno informacijama kojima Društvo raspolaže, alati se tretiraju kao zaliha i priznaju u Izvještaju o financijskom položaju Društva od dana nabave do datuma početka proizvodnje serijskih isporuka prema kupcima (SOP- Start Of Production). Datum početka proizvodnje serijskih isporuka se smatra datumom u kojem značajni rizici i nagrade povezane s vlasništvom nad alatom prelaze na kupca.

Umanjenje vrijednosti goodwilla

Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoji naznaka o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njenog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umani knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na drugu imovinu jedinice koja stvara novac na osnovi knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac. Svaka dobit i svaki gubitak uslijed svođenja na fer vrijednost iskazuju se izravno u dobit i gubitak. Jednom priznati gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla ne poništava se u idućim razdobljima.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVOR NEIZVJESNOSTI PROCJENA (nastavak)

Rezervacije za sudske sporove

Grupa je stranka u brojnim parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom tijeku poslovanja. Uprava koristi procjene vjerojatnog ishoda pravnih postupaka te na dosljednoj osnovi priznaje rezerviranja za obveze Grupe koje proizlaze iz tih postupaka. Grupa priznaje rezerviranja u ukupnom očekivanom iznosu odljeva ekonomskih koristi kao posljedice sudskog postupka, a koji je uglavnom iznos spora uvećan za procijenjene povezane pravne troškove i zatezne kamate (ukoliko je primjenjivo), ukoliko je po mišljenju Uprave, a na temelju konzultacija s pravnim savjetnicima, vjerojatnost nepovoljnog ishoda za Grupu veća od povoljnog ishoda. Grupa ne priznaje rezerviranja za sudske sporove i očekivane vezane pravne troškove i zatezne kamate (ukoliko je primjenjivo) u slučajevima u kojima Uprava procjeni da je nepovoljan ishod sudskog postupka manje vjerojatan nego povoljan ishod za Grupu.

Gdje postoje naznake moguće nagodbe u odnosu na pojedini sudski postupak, rezervacija se priznaje u iznosu očekivanog iznosa nagodbe umanjenog za već postojeća rezerviranja vezana uz taj sudski postupak, a temeljeno na najboljoj procjeni Uprave napravljenoj u suradnji sa svojim pravnim savjetnicima.

Korisni vijek trajanja Projekata

Uprava Društva smatra prikladnim amortizirati razvojni dio Projekata na prosječno trajanje od pet godina. Uprava smatra da opisano razdoblje predstavlja prosječno trajanje proizvodnog ciklusa na koje se odnose opisani Projekti.

5. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Grupa je usvojila MSFI 8 „Poslovni segmenti“ s 1. siječnjem 2009. godine. MSFI 8 nalaže da se poslovni segmenti odrede prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe koje redovito pregledava glavni izvršitelj donositelj poslovnih odluka kako bi se na segmente raspodijelili resursi i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja.

Prihodi poslovanja po segmentima

Segmentacija prihoda po državama:

	2017.	2016.
Slovenija	401.168	390.767
Rusija	290.725	229.242
Francuska	170.985	133.355
Njemačka	49.910	36.443
Italija	45.957	32.272
Srbija	40.385	14.762
Rumunjska	21.026	18.093
Španjolska	17.693	25.431
Hrvatska	12.252	15.452
Poljska	6.612	6.287
Ostale zemlje	12.348	11.279
	1.069.061	913.383

6. PRIHODI OD PRODAJE*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Prihod od prodaje u inozemstvu	1.056.809	897.931
Prihod od prodaje u zemlji	12.252	15.452
	1.069.061	913.383

7. OSTALI PRIHODI*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Prihodi od usluga kartonskog pakiranja	3.984	3.997
Prihodi od najmov	2.589	3.240
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda i usluga	2.183	1.046
Prihodi od naplate šteta i osiguranja	1.944	1.360
Prihodi od naplate penala kupcima	1.723	-
Prihodi od usluga najmprimcima	1.426	1.003
Prihodi od usklađenja obveza prema dobavljačima	1.168	2.538
Prihod od prodaje dugotrajne imovine	713	1.701
Prihodi od kontrole kvalitete	687	-
Prihodi od usluga zbrinjavanja otpada	628	342
Prihodi od izrade sigurnosnih zaliha	556	120
Prihod od ukidanja rezerviranja za mirovine (bilješka 32)	64	-
Prihod od usluga transporta	156	121
Prihodi od inventurnih viškova	141	53
Ostali poslovni prihodi	3.117	6.846
	21.079	22.367

8. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Trošak materijala	494.794	411.321
Trošak električne energije	20.682	18.529
Ostali troškovi sirovina i materijala	30.879	32.062
	546.355	461.912

9. TROŠKOVI PRODANE ROBE*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Nabavna vrijednost prodanih alata	43.041	-
Nabavna vrijednost prodane trgovačke robe i rezervnih dijelova	18.286	20.723
Nabavna vrijednost prodanog osnovnog materijala	-	5.144
Nabavna vrijednost prodane robe	-	510
	61.327	26.377

Temeljem promjene u ključnoj računovodstvenoj prosudbi, društvo od 2017. godine tretira alate kao zalihi od trenutka nabave do trenutka starta serijske proizvodnje na predmetnim alatima (SOP-start of production). Troškovi prodanih alata se sukladno tome tretiraju kao troškovi prodane robe. U prethodnim godinama su se prihodi i pripadajući troškovi priznavali po stupnju dovršenosti alata te su troškovi bili prikazani u sklopu ostalih troškova poslovanja. Sukladno informacijama kojima je Grupa raspolagala tijekom 2017. godine, Uprava je procijenila da su alati zalihe Grupe. Tijekom prethodne godine, Uprava je priznavala prihode po završetku ugovorne aktivnosti, odnosno po stupnju gotovosti alata jer se troškovi koji su nastali u vezi sa transakcijom mogu pouzdano izmjeriti. Prihodi i rashodi povezani s istom transakcijom istodobno su se priznavali. Kada je rezultat ugovora o izradi isporučen, prihodi povezani s ugovorom su se priznavali prema dovršenim ugovornim aktivnostima na datum izvještaja o financijskom položaju.

10. TROŠKOVI OSOBLJA

(u tisućama kuna)

	2017.	2016.
Neto plaće i nadnice	120.350	102.658
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	39.156	34.296
Doprinosi na plaće	29.505	25.656
Ostali troškovi osoblja	21.779	18.434
	210.790	181.044

Ostali troškovi osoblja obuhvaćaju dnevnice, troškove noćenja i prijevoza na službenom putu, naknade troškova prijevoza na posao i ostale naknade u poslovne svrhe.

11. AMORTIZACIJA

(u tisućama kuna)

	2017.	2016.
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 22)	51.398	49.928
Amortizacija nematerijalne imovine (bilješka 21)	30.870	26.972
Amortizacija ulaganja u nekretnine (bilješka 23)	894	215
	83.162	77.115

12. TROŠKOVI USLUGA

(u tisućama kuna)

	2017.	2016.
Troškovi prijevoza	40.273	33.189
Troškovi najamnina	10.195	8.436
Troškovi usluga tekućeg i preventivnog održavanja strojeva	9.061	8.609
Troškovi know-how	1.767	750
Troškovi infokomunikacija	1.684	1.809
Troškovi komunalne naknade	1.343	1.151
Troškovi vode	1.123	1.007
Troškovi špedicije	364	308
Ostali troškovi usluga	5.944	5117
	71.754	60.376

13. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

(u tisućama kuna)

	2017.	2016.
Troškovi intelektualnih usluga	12.174	9.995
Troškovi reklamacija kupaca	3.629	2.560
Troškovi premija osiguranja	2.670	2.598
Ostali porezi, takse i pristojbe	2.173	2.348
Troškovi otpisa materijalne i nematerijalne imovine	1.937	4.189
Ostali nematerijalni troškovi	1.875	1.690
Trošak poreza na dobit po odbitku	1.859	51
Troškovi reprezentacije	1.791	1.426
Troškovi komunalne naknade za korištenje građevinskog zemljišta	1.506	1.507
Bankarski troškovi i troškovi platnog prometa	1.207	1.232
Troškovi stručnog obrazovanja	1.195	1.189
Porez na imovinu	925	652
Troškovi usluga zaštite na radu	838	586
Troškovi mjerne opreme i laboratorijskih ispitivanja	650	488
Darovi, donacije i sponzorstva do 2% prihoda iz prethodnih godina	572	186
Troškovi gratis robe	446	271
Troškovi pomoći zaposlenima i obiteljima zaposlenih	347	240
Troškovi doprinosa za šume	226	198
Troškovi prodanih alata	-	24.567
Ostali troškovi	5.570	8.715
	41.590	64.688

14. REZERVIRANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE NETO*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Rezerviranja za nagrade zaposlenicima (bilješka 33)	3.756	215
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore (bilješka 33)	2.118	4.322
Rezerviranja za jubilarne nagrade i mirovine (bilješka 33)	416	260
Rezerviranja za sudske sporove (bilješka 33)	-	1.243
	6.290	6.040

15. FINANCIJSKI PRIHODI*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Pozitivne tečajne razlike	26.175	44.740
Prihodi od kamata	686	763
Ostali financijski prihodi	9	9
	26.870	45.512

16. FINANCIJSKI RASHODI*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Negativne tečajne razlike	63.029	74.334
Rashodi od kamata	15.984	23.974
	79.013	98.308

17. UDJEL U DOBITKU OD ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Prihodi od udjela u dobiti pridruženih društava	55.871	43.172
	55.871	43.172

18. POREZ NA DOBIT*(u tisućama kuna)*

Porez na dobit se sastoji od:

	2017.	2016.
Odgođeni porez	5.986	(589)
Tekući porez	2.808	-
	8.794	(589)

Odgođeni porez je prikazan u Izvještaju o financijskom položaju kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje 1. siječnja	5.764	22.399
(Otpuštanje) odgođene porezne imovine	(5.053)	(16.635)
Stanje 31. prosinca	711	5.764

Odgođena porezna imovina proizlazi iz sljedećeg:

2017. godine	Početno stanje	(Na teret) izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti neto	Zaključno stanje
<i>Privremene razlike:</i>			
Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	2.898	(2.784)	114
Rezerviranja iz preračuna stranih valuta, neto	7.240	(1.369)	5.871
Rezerviranja po revalorizacijskim rezervama nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(4.374)	(900)	(5.274)
Stanje 31. prosinca	5.764	(5.053)	711

18. POREZ NA DOBIT (nastavak)

(u tisućama kuna)

2016. godine	Početno stanje	U korist izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti neto	Zaključno stanje
<i>Privremene razlike:</i>			
Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	4.043	(1.145)	2.898
Rezerviranja iz preračuna stranih valuta, neto	26.619	(19.379)	7.240
Rezerviranja po revalorizacijskim rezervama nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(8.263)	3.889	(4.374)
Stanje 31. prosinca	22.399	(16.635)	5.764

Odnos između računovodstvenog i poreznog rezultata prikazan je kako slijedi:

	2017.	2016.
Računovodstvena dobit prije oporezivanja i odgođenih poreza	79.000	49.115
Učinak poreznih uvećanja	22.784	21.986
Učinak poreznih umanjjenja	(65.328)	(107.118)
Porezna osnovica	36.456	(36.017)
Porezna obveza po ponderiranoj poreznoj stopi	6.642	-
Porezne olakšice	(3.834)	-
<i>Porez na dobit prije odgođenih poreza</i>	2.808	-
Priznavanje odgođenih poreza u dobit i gubitak	5.986	(589)
Porez na dobit	8.794	(589)

19. TEČAJNE RAZLIKE IZ PRERAČUNA INOZEMNOG POSLOVANJA I PRIČUVE IZ RAZGRANIČENJA TEČAJNIH RAZLIKA - TRANSAKCIJE S OVISNIM DRUŠTVIMA

(u tisućama kuna)

	Pričuve iz razgraničenja tečajnih razlika - transakcije s ovisnim društvima		Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Stanje na početku godine	(36.198)	(112.292)	(38.372)	(31.203)
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog dijela poslovanja	-	-	(1.203)	(7.169)
Razgraničenje tečajnih razlika tekuće godine	(12.543)	39.115	-	-
Porez na dobit	2.509	(7.823)	-	-
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja, neto	(10.034)	31.292	(1.203)	(7.169)
Realizacija tečajnih razlika	28.258	44.802	-	-
Stanje na kraju godine	(17.974)	(36.198)	(39.575)	(38.372)

20. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunava se na način da se neto dobit Grupe podijeli s ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica koje su izdane tijekom godine, koji ne uključuje prosječan broj redovnih dionica koje je Grupa kupila i koje drži kao vlastite dionice. Osnovna zarada po dionici je jednaka razrijeđenoj buduću da trenutno nema opcijskih dionica koje bi potencijalno povećale količinu izdanih dionica.

	2017.	2016.
Neto dobit dioničarima Grupe	70.206	49.704
Prosječni ponderirani broj dionica	4.173.705	4.169.725
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama i lipama)	16,82	11,92

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

(u tisućama kuna)

	Licence	Software	Projekti	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Stanje 31. prosinca 2015. godine	702	6.231	177.582	1.787	38.158	224.460
Nabava	-	-	-	-	21.662	21.662
Prijenos u upotrebu	-	454	32.552	24	(33.030)	-
Prodaja ili rashodovanje	(55)	(613)	(3.838)	(4)	(2.470)	(6.979)
Učinak tečajnih razlika	(16)	5	3.725	(32)	230	3.912
Stanje 31. prosinca 2016. godine	631	6.077	210.021	1.775	24.550	243.054
Nabava	-	-	-	-	19.914	19.914
Prijenos u upotrebu	-	1.315	22.964	-	(24.279)	-
Prodaja	-	-	(810)	-	-	(810)
Otpis	-	-	(3.356)	-	-	(3.356)
Učinak tečajnih razlika	23	(24)	(2.435)	54	(32)	(2.414)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	654	7.368	226.384	1.829	20.153	256.388
Ispravak vrijednosti						
Stanje 31. prosinca 2015. godine	421	4.551	93.487	23	-	98.482
Amortizacija za godinu (bilješka 11)	126	604	26.148	94	-	26.972
Prodaja ili rashodovanje	-	(392)	(692)	-	-	(1.084)
Učinak tečajnih razlika	(10)	(34)	(407)	2	-	(449)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	537	4.729	118.536	119	-	123.921
Amortizacija za godinu (bilješka 11)	95	916	29.835	24	-	30.870
Prodaja	-	-	(362)	-	-	(362)
Otpis	-	-	(1.436)	-	-	(1.436)
Učinak tečajnih razlika	23	(21)	(1.611)	(2)	-	(1.611)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	654	5.623	144.962	141	-	151.380
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 31. prosinca 2016. godine	95	1.350	91.485	1.656	24.551	119.136
Na dan 31. prosinca 2017. godine	-	1.746	81.423	1.689	20.153	105.011

Projekti se odnose na ulaganja u razvoj novih proizvoda od kojih se prihodi ostvaruju u budućim razdobljima.

Sukladno tome nastali troškovi amortiziraju se tijekom perioda ostvarivanja ekonomskih koristi za Grupu.

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

(u tisućama kuna)

	Zemljište	Zgrade	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Ostala materijalna imovina	Predumovi za materijalnu imovinu	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje 31. prosinca 2015. godine	141.133	341.016	707.791	10.544	213	23	1.200.720
Nabava	-	-	-	31.930	-	696	32.626
Revalorizacija	1.832	4.118	-	-	-	-	5.950
Prijenos s imovine u pripremi	7.307	5.657	23.829	(37.282)	489	-	-
Prodaja ili rashodovanje	-	-	(9.436)	(710)	-	-	(10.146)
Prijenos na ulaganje u nekretnine (bilješka 23)	-	(14.303)	-	-	-	-	(14.303)
Učinak tečajnih razlika	580	14.965	57.589	83	108	-	73.325
Stanje 31. prosinca 2016. godine	150.852	351.453	779.773	4.565	810	719	1.288.173
Nabava	-	-	-	64.387	-	1.803	66.190
Prijenos s imovine u pripremi	-	4.537	24.085	(28.622)	-	-	-
Prodaja	-	-	(6.724)	-	-	-	(6.724)
Otpis i isknjiženje	-	-	(23.354)	-	-	-	(23.354)
Umanjenje imovine na temelju odobrene državne potpore	-	-	-	(7.407)	-	-	(7.407)
Prijenos na ulaganje u nekretnine (bilješka 23)	(15.881)	(37.635)	-	-	-	-	(53.516)
Učinak tečajnih razlika	(281)	(5.819)	(22.507)	(46)	(47)	84	(28.616)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	134.690	312.536	751.273	32.877	763	2.606	1.234.746
Ispravak vrijednosti							
Stanje 31. prosinca 2015. godine	-	79.133	426.044	-	139	-	505.316
Amortizacija za godinu (bilješka 11)	-	6.056	43.771	-	102	-	49.929
Prodaja ili rashodovanje	-	-	(5.143)	-	-	-	(5.143)
Prijenos na ulaganje u nekretnine (bilješka 23)	-	(6.024)	-	-	-	-	(6.024)
Učinak tečajnih razlika	-	1.783	42.308	-	57	-	44.148
Stanje 31. prosinca 2016. godine	-	80.948	506.980	-	298	-	588.226
Amortizacija za godinu (bilješka 11)	-	6.130	45.149	-	119	-	51.398
Prodaja	-	-	(6.324)	-	-	-	(6.324)
Otpis i isknjiženje	-	-	(23.337)	-	-	-	(23.337)
Prijenos na ulaganje u nekretnine (bilješka 23)	-	(5.687)	-	-	-	-	(5.687)
Učinak tečajnih razlika	-	(969)	(18.088)	-	(24)	-	(19.081)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	-	80.421	504.380	-	393	-	585.194
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 31. prosinca 2016. godine	150.852	270.505	272.793	4.565	513	719	699.947
Na dan 31. prosinca 2017. godine	134.690	232.113	246.893	32.878	371	2.605	649.551

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

(u tisućama kuna)

Ukupna vrijednost obveza po financijskom najmu na dan 31. prosinca 2017. iznosi 2.050 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 2.239 tisuća kuna). Ukupan financijski najam se odnosi na strojeve.

23. ULAGANJA U NEKRETNINE

(u tisućama kuna)

	Zemljište	Zgrade	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 31. prosinca 2015. godine	-	-	-
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 22)	-	14.303	14.303
Na dan 31. prosinca 2016. godine	-	14.303	14.303
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 22)	15.881	37.635	53.516
Učinak tečajnih razlika	-	(167)	(167)
Na dan 31. prosinca 2017. godine	15.881	51.771	67.652
Akumulirani ispravak vrijednosti			
Na dan 31. prosinca 2015. godine	-	-	-
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 22)	-	6.024	6.024
Amortizacija za godinu (bilješka 11)	-	215	215
Na dan 31. prosinca 2016. godine	-	6.239	6.239
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 22)	-	5.688	5.688
Amortizacija za godinu (bilješka 11)	-	894	894
Učinak tečajnih razlika	-	66	66
Na dan 31. prosinca 2017. godine	-	12.887	12.887
Neto knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 31. prosinca 2016. godine	-	8.064	8.064
Na dan 31. prosinca 2017. godine	15.881	38.884	54.765

U 2017. godini su reklasificirani dijelovi zgrada koji se koriste za najam poslovnih prostora. Prihodi od najma zgrada u 2017. godini iznosili su 2.278 tisuća kuna (u 2016. 404 tisuće kuna), a amortizacija 894 tisuće kuna (u 2016. 215 tisuće kuna). Knjigovodstvena vrijednost imovine klasificirane u ulaganje u nekretnine predstavlja otprilike i tržišnu vrijednost.

24. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

(u tisućama kuna)

Naziv pridruženog društva	Glavna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel u vlasništvu u %		Vrijednost ulaganja u 000 kn	
			2017. godine	2016. godine	2017. godine	2016. godine
EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS	Proizvodnja ostalih dijelova i pribora za motorna vozila	Mioveni, Rumunjska	50,00%	50,00%	96.822	82.929
CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ AUTOMOBILSKE INDUSTRIJE	Istraživanje i razvoj u automobilskej industriji	Zagreb, Hrvatska	24,00%	24,00%	38	35
Ukupno					96.860	82.964

Naziv pridruženog društva	Mjesto osnutka i poslovanja	Vrijednost ulaganja	Udio u rezultatu za 2016. godinu (bilješka 17)	Nova ulaganja tijekom perioda	Izglasana dividenda	Vrijednost ulaganja
						31.12.2015.
EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS	Mioveni, Rumunjska	86.481	43.164	-	(46.716)	82.929
CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ AUTOMOBILSKE INDUSTRIJE	Zagreb, Hrvatska	27	8	-	-	35
Ukupno		86.508	43.172	-	(46.716)	82.964

Naziv pridruženog društva	Mjesto osnutka i poslovanja	Vrijednost ulaganja	Udio u rezultatu za 2017. godinu (bilješka 17)	Nova ulaganja tijekom perioda	Izglasana dividenda	Vrijednost ulaganja
						31.12.2016.
EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS	Mioveni, Rumunjska	82.929	55.867	-	(41.974)	96.822
CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ AUTOMOBILSKE INDUSTRIJE	Zagreb, Hrvatska	35	3	-	-	38
Ukupno		82.964	55.870	-	(41.974)	96.860

Društvo Euro Auto Plastic Systems s.r.l. se smatra pridruženim društvom jer upravljačku kontrolu nad njim ima partner Faurecia Automotive Holdings s.a.s.

25. OSTALA FINACIJSKA IMOVINA*(u tisućama kuna)*

	31.12.2017.	31.12.2016.
Dani dugoročni krediti nepovezanim društvima	4.012	6.400
Ostala financijska imovina	62	61
Kratkoročna potraživanja po danim dugoročnim kreditima (bilješka 29)	(1.003)	(1.500)
	3.071	4.961

Dugoročni krediti nepovezanim društvima su dani uz kamatnu stopu od 6,00% (2016: 6,00%) sa krajnjim rokom dospjeća u 2021. godini.

26. ZALIHE*(u tisućama kuna)*

	31.12.2017.	31.12.2016.
Sirovine i materijal na zalih	78.780	68.929
Alati	35.700	-
Zalihe gotovih proizvoda	23.943	19.117
Predujmovi za nabavu zaliha	7.145	137
Proizvodnja u tijeku	6.275	5.442
Zalihe trgovačke robe	3.392	13.940
	155.235	107.565

27. POTRAŽIVANJA OD KUPACA*(u tisućama kuna)*

	31.12.2017.	31.12.2016.
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	195.462	131.357
Potraživanja od kupaca u zemlji	5.718	3.700
Ispravak potraživanja	(2.605)	(2.226)
	198.575	132.831

Prosječno razdoblje kreditiranja prodaje iznosi 70 dana (2016. godine: 63 dana). Grupa je knjižila ispravak vrijednosti za sva nenaplaćena potraživanja koja su utužena, bez obzira na protek roka naplate, kao i dospjela, a nenaplaćena potraživanja, a za koje je procijenjeno da je naplata neizvjesna.

Promjene ispravka vrijednosti za sumnjiva potraživanja mogu se pokazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	1.367	3.361
(U potpunosti isknjiženo) tijekom godine	(60)	(659)
Naplaćeno tijekom godine	(12)	(1.335)
Ukupno ispravak vrijednosti – kupci u zemlji	1.295	1.367
Stanje na početku godine	859	743
Novi ispravci vrijednosti tijekom godine	460	168
Naplaćeno tijekom godine	(9)	(52)
Ukupno ispravak vrijednosti – kupci u inozemstvu	1.310	859
Ukupno ispravak vrijednosti	2.605	2.226

Sva ispravljena potraživanja su utužena ili prijavljena u stečajnu masu. Starosna analiza ispravljenih potraživanja od kupaca može se pokazati kako slijedi:

	31.12.2017.	31.12.2016.
0 – 365 dana	448	169
Preko 365 dana	2.157	2.057
	2.605	2.226

Starosna analiza dospjelih neispravljenih potraživanja od kupaca može se pokazati kako slijedi:

	31.12.2017.	31.12.2016.
0 – 365 dana	44.163	19.529
Preko 365 dana	316	2.313
	44.479	21.842

27. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (nastavak)

(u tisućama kuna)

Potraživanja od pridruženih društava

	31.12.2017.	31.12.2016.
Potraživanja po osnovi realizacije proizvoda i usluga	5.369	5.453
	5.369	5.453

28. OSTALA POTRAŽIVANJA

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Potraživanja po danim predujmovima	19.616	28.750
Potraživanja od države i državnih institucija	18.997	11.424
Potraživanja od zaposlenika	99	288
	38.712	40.462

29. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Kratkoročni dio danih dugoročnih kredita (bilješka 25)	1.003	1.500
Potraživanja za kamate	102	9.703
Kratkoročni zajmovi	-	46.651
Depoziti	-	2.802
	1.105	60.656

30. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Stanje na žiro računima	10.195	10.374
Novac u blagajni	27	48
	10.222	10.422

31. OBRAČUNATI PRIHODI I PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆIH RAZDOBLJA

(u tisućama kuna)

Obračunati prihodi u iznosu od 17.847 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 50.185 tisuća kuna) odnose se na vrijednost ulaganja u izradu alata za poznatog kupca.

	31.12.2017.	31.12.2016.
Ostali obračunati prihodi po alatima	17.847	50.185
Unaprijed plaćeni troškovi budućih razdoblja	3.875	3.702
Ostali obračunati prihodi	7.042	4.592
	28.764	58.479

32. TEMELJNI KAPITAL

Upisani temeljni kapital iznosi 419.958 tisuća kuna i sastoji se od 4.199.584 dionice nominalne vrijednosti 100,00 kuna (2016. godine u iznosu od 419.958 tisuća kuna, 4.199.584 dionice nominalne vrijednosti 100,00 kuna).

Deset najvećih dioničara na 31. prosinca 2017. godine bili su kako slijedi:

Upisani dioničar	Sjedište	31.12.2017.		31.12.2016.		Vrsta računa
		Broj dionica	Postotak vlasništva	Broj dionica	Postotak vlasništva	
OA0 HOLDING AUTOKOMPONENTI	Sankt Petersburg, Rusija	1.259.875	30,00%	1.259.875	30,00%	Osnovni račun
ADDIKO BANK D.D. / RAIFFEISEN OMF - KATEGORIJA B	Zagreb, Hrvatska	314.704	7,49%	269.462	6,42%	Skrbnički račun
ADDIKO BANK D.D. / RAIFFEISEN DOBROVOLJNI MIROVINSKI FOND	Zagreb, Hrvatska	203.884	4,85%	148.645	3,54%	Skrbnički račun
ADDIKO BANK D.D. / PBZ CO OMF - KATEGORIJA B	Zagreb, Hrvatska	121.980	2,90%	119.640	2,85%	Skrbnički račun
HPB D.D. / KAPITALNI FOND D.D.	Zagreb, Hrvatska	116.541	2,78%	116.541	2,78%	Skrbnički račun
ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK D.D. / ZBIRNI SKRBNIČKI RAČUN ZA STRANU PRAVNU OSOBU	Zagreb, Hrvatska	105.349	2,51%	105.349	2,51%	Skrbnički račun
PRIVREDNA BANKA ZAGREB D.D. / STATE STREET CLIENT ACCOUNT	Zagreb, Hrvatska	90.938	2,17%	92.948	2,21%	Skrbnički račun
SPLITSKA BANKA D.D. / ERSTE PLAVI OMF - KATEGORIJA B	Split, Hrvatska / Zagreb, Hrvatska	87.501	2,08%	115.353	2,75%	Skrbnički račun
ADP-ESOP D.O.O.	Split, Hrvatska	81.834	1,95%	130.532	3,11%	Osnovni račun
ZAGREBAČKA BANKA D.D. / STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY, BOSTON	Zagreb, Hrvatska / Boston, SAD	70.774	1,69%	73.777	1,76%	Skrbnički račun
Ostali dioničari	-	1.746.204	41,58%	1.767.462	42,09%	-
Ukupno		4.199.584	100,00%	4.199.584	100,00%	

33. REZERVIRANJA

(u tisućama kuna)

	Kratkoročna		Dugoročna	
	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Jubilarne nagrade	279	-	1.506	1.474
Otpremnine	-	-	2.205	2.269
Sudski sporovi	768	4.474	-	-
Neiskorišteni godišnji odmori	6.429	4.477	-	-
Nagrade zaposlenicima	4.212	401	-	-
	11.688	9.352	3.711	3.743

Kretanje rezerviranja je bilo kako slijedi:

	Jubilarne nagrade	Otpremnine	Sudski sporovi	Neiskorišteni godišnji odmori	Nagrade	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2016.	1.759	1.724	5.430	2.631	546	12.090
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja	(285)	545	(956)	1.846	(145)	1.005
Stanje 31. prosinca 2016.	1.474	2.269	4.474	4.477	401	13.095
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja	311	(64)	(3.706)	1.952	3.811	2.304
Stanje 31. prosinca 2017.	1.785	2.205	768	6.429	4.212	15.399

Jubilarne nagrade i otpremnine

Plan definiranih primanja

Sukladno kolektivnom ugovoru društva ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada, otpremnina i ostalih naknada svojim zaposlenicima. Društva ima plan definiranih primanja za zaposlenike koji ispunjavaju određene kriterije. Otpremnine za odlazak u mirovinu te jubilarne naknade određene su kolektivnim ugovorom i ugovorima o radu. Drugih oblika primanja nakon odlaska u mirovinu nema.

Jubilarna nagrada isplaćuje se za navršene godine radnog staža u tekućoj godini, a isplaćuje se u mjesecu kad je navršena puna godina staža.

Za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u mirovinu računa se sadašnja vrijednost obveza po definiranim primanjima koristeći metodu projicirane kreditne jedinice. Iz tako izračunate obveze proizlaze troškovi minulog i sadašnjeg rada, trošak kamate te aktuarski dobitak ili gubitak.

Ključne pretpostavke korištene pri izračunu potrebnih rezervacija su diskontna stopa od 3,25% te stopa fluktuacije od 7,18%.

34. DUGOROČNI KREDITI I OSTALE DUGOROČNE OBVEZE (u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Obveze za dugoročne kredite	255.444	261.877
Obveze prema dobavljačima za robne kredite	14.691	23.141
	270.135	285.018
Kratkoročni dio dugoročnih kredita (bilješka 37)	(65.837)	(99.259)
	204.298	185.759

Dugoročni krediti su korišteni za financiranje kapitalnih investicija i projekata razvoja. Dana sredstva osiguranja za dugoročne kredite su hipoteke na nekretninama i opremi te instrumenti platnog prometa. Svi dugoročni krediti se otplaćuju kvartalno.

Prosječna ponderirana kamatna stopa na dugoročne kredite u 2017. godini je iznosila 3,00% (u 2016. godini: 3,85%). Grupa redovno izvršava sve obveze po navedenim kreditima poštujući sve uvjete iz ugovora.

Kretanja na dugoročnim kreditima tokom godine mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na dan 1. siječnja	185.759	291.080
Novi krediti	153.775	-
Tečajne razlike, neto	1.322	763
Reklasifikacija s dugoročnih kredita (bilješka 37)	(136.558)	(106.084)
Stanje na dan 31. prosinca	204.298	185.759

35. OBVEZE ZA PREDUJMOVE (u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Od kupaca u inozemstvu	30.154	31.942
Od kupaca u zemlji	-	2.500
	30.154	34.442

Primljeni predujmovi od kupaca u inozemstvu se odnose na plaćanje alata od strane poznatih naručitelja.

36. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA (u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	132.157	113.733
Obveze prema dobavljačima u zemlji	40.869	29.948
	173.026	143.681

Prosječno razdoblje plaćanja obveza prema dobavljačima je 83 dana (u 2016. godini: 99 dana).

37. KRATKOROČNI KREDITI (u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Kratkoročni krediti – glavnice	75.334	122.052
Kratkoročne obveze po dugoročnim kreditima (bilješka 34)	65.837	99.259
Kratkoročni krediti – kamate	791	1.747
	141.962	223.058

Kratkoročni krediti su korišteni za financiranje projekata razvoja, te za radni kapital. Dana sredstva osiguranja za kratkoročne kredite su instrumenti platnog prometa. Većina kratkoročnih kredita se odnosi na odobrene minuse po računima s godišnjom obnovom limita.

Prosječna ponderirana kamatna stopa na kratkoročne kredite u 2017. godini je iznosila 3,09% (u 2016. godini: 4,54%).

37. KRATKOROČNI KREDITI (nastavak)

(u tisućama kuna)

	2017.	2016.
Stanje na dan 1. siječnja	223.058	163.100
Novi krediti	85.995	100.065
Reklasifikacija na kratkoročne kredite (bilješka 34)	136.558	106.084
Fakturirane kamate	15.984	20.355
Tečajne razlike	(2.532)	1.646
Plaćene kamate	(16.964)	(18.567)
Otplate kredita	(300.137)	(149.625)
Stanje na dan 31. prosinca	141.962	223.058

38. OSTALE KRATKOROČNE OBEZE

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Obveze prema državi i državnim institucijama	12.177	8.647
Obveze prema zaposlenima	10.162	9.075
Ostale kratkoročne obveze	63	132
	22.402	17.854

39. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆIH RAZDOBLJA

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Obračunati troškovi alata	3.286	19.677
Obveze prema državi i državnim institucijama	462	663
Ostale kratkoročne obveze - odgođeno plaćanje troškova	10.538	5.143
	14.286	25.483

40. GOODWILL

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Goodwill	8.670	9.411
	8.670	9.411

Priznati goodwill se odnosi na razliku neto knjigovodstvene vrijednosti društva KZA i plaćene vrijednosti udjela u KZA od strane društva ZAO AD Plastik Kaluga.

Kretanje goodwilla u godini može se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na dan 1. siječnja	9.411	7.612
Efekt tečajnih razlika	(741)	1.799
Stanje na dan 31. prosinca	8.670	9.411

41. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

(u tisućama kuna)

Ukupno obračunate naknade članovima Nadzornog odbora, Uprave i izvršnim direktorima u 2017. godini iznose 10.727 tisuća kuna (u 2016. godini: 12.459 tisuća kuna).

Transakcije sa povezanim društvima bile su kako slijedi:

Potraživanja i obveze za robu i usluge	Potraživanja		Obveze	
	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
EURO APS, Rumunjska	5.369	5.451	0	189
Centar za istraživanje i razvoj, Hrvatska	1	2	5	5
	5.370	5.453	5	194

Kupoprodajne transakcije	Prihodi		Troškovi	
	2017.	2016.	2017.	2016.
<i>Poslovni prihodi i rashodi</i>				
EURO APS, Rumunjska	12.030	15.124	0	2.632
Centar za istraživanje i razvoj, Hrvatska	7	8	16	24
	12.037	15.132	16	2.656

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (u tisućama kuna)

42.1 Koeficijent financiranja

Koeficijent financiranja Grupe koji se određuje omjerom neto duga i glavnice može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2017.	31.12.2016.
Obveze po kratkoročnim kreditima (bilješka 37)	141.962	223.058
Obveze po dugoročnim kreditima (bilješka 34)	204.298	185.759
Novac i novčani ekvivalenti (bilješka 30)	(10.222)	(10.422)
Depoziti (bilješka 29)	-	(2.802)
Neto dug	336.038	395.593
Vlasnička glavnica	749.788	697.385
Omjer duga i vlasničke glavnice	44,82%	56,73%

U neto dug su uključene i obveze po robnim kreditima u iznosu od 14.691 tisuću kuna (na dan 31. prosinca 2016. godine: 23.141 tisuću kuna).

Vlasničku glavnica čine temeljni kapital, pričuve, vlastite dionice, zadržana dobit, te dobit tekuće godine.

42.2. Kategorije financijskih instrumenata

	31.12.2017.	31.12.2016.
Financijska imovina	232.751	238.004
Zajmovi i potraživanja	222.529	224.780
Novac i novčani ekvivalenti i depoziti (bilješke 29,30)	10.222	13.224
Financijske obveze	559.665	596.147
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	213.405	187.330
Obveze po kreditima (bilješke 34,37)	346.260	408.817

Na izvještajni datum nije bilo značajnih koncentracija kreditnog rizika po zajmovima i potraživanjima određenima za iskazivanje po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti. Potraživanja i obveze prema državi nisu iskazani u navedenim iznosima.

42.3. Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Financijski rizici su povezani s financijskim varijablama koje mogu prouzročiti poteškoće u podmirivanju financijskih obveza, likvidnosti, upravljanja dugom i sl. Grupa nema formalni program upravljanja rizicima, međutim cjelokupno upravljanje rizicima obavlja služba Financija, koordinira pristupom domaćem i međunarodnom financijskom tržištu, prati financijske rizike koji se odnose na poslovanje i upravlja njima putem internih izvještaja o rizicima u kojima su izloženosti analizirane po stupnju i veličini rizika te poduzima aktivnosti s ciljem učinkovitog upravljanja rizicima i svođenja istih na najmanju moguću razinu.

42.4. Upravljanje cjenovnim rizikom

Poslovanje Grupe izloženo je cjenovnom riziku povezanom sa promjenama cijena ključnih sirovina i materijala, transporta, ostalih proizvodnih troškova kao i snažnim pritiscima konkurencije i kupaca. U automobilskoj industriji je prisutna otvorena kalkulacija cijene proizvoda te se promjene cijena sirovina, materijala te ostalih troškova bilo na više ili na niže usklađuju s kupcima na mjesečnoj, kvartalnoj ili polugodišnjoj razini (ovisno o kupcu). Najveće tržište na kojem Grupa pruža svoje usluge i prodaje robu je tržište Europske unije te tržište Ruske Federacije. Uprava Društva na temelju tržišnih cijena određuje cijene svojih usluga za svako pojedinačno inozemno tržište.

42.5. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta uslijed promjena kamatnih stopa na tržištu. Rizik kamatne stope vezan je uz promjene u povratu imovine i obveza te u vrijednostima proizašlim iz kretanja kamatnih stopa.

Kamatni rizik Grupe proizlazi iz kreditnih zaduženja. Izloženost Društva kamatnom riziku iz kreditnih zaduženja je minimalna budući je preko 90% kreditnih zaduženja Društva ugovoreno sa fiksnom kamatnom stopom. Grupa kontinuirano prati promjene i predviđanje kamatnih stopa, simuliraju se različite situacije, uzimajući u obzir refinanciranje, obnavljanje sadašnjeg stanja kao i alternativno financiranje.

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (u tisućama kuna) (nastavak)

42.6. Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik neispunjenja obveza strane u financijskom instrumentu koja time drugoj strani nanosi financijski gubitak. Imovina Grupe koja nosi kreditni rizik sastoji se uglavnom od zajmova i potraživanja od kupaca. Zajmovi su odobreni ovisnim društvima te je kreditni rizik pod kontrolom Grupe. Potraživanja od kupaca su sa minimalnim kreditnim rizikom jer Grupa radi sa kupcima koji su financijski stabilne tvrtke sa minimalnim rizikom naplate što je ujedno poslovna politika Grupe. Napravljen je ispravak potraživanja od kupaca za iznos sumnjivih i spornih potraživanja.

Osam najvećih kupaca Grupe su Revoz d.d. Slovenija, Reydel Automotive France s.a.s. Francuska, OAO Avtovaz Rusija, Renault Rusija, Hella Saturnus d.o.o. Slovenija, PSA Groupe s.a. Francuska, Grupo Antolin Turnov s.r.o. Češka, FCA Italy s.p.a. Italija. Poslovni prihodi ostvareni prema ovim poslovnim partnerima u 2017. godini čine 70,02% ukupnih poslovnih prihoda (u 2016. godini 71,69%).

42.7. Upravljanje valutnim rizikom

Grupa određene transakcije izvršava u stranoj valuti, te je po tom pitanju izložena rizicima promjene valutnih tečajeva. U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u stranoj valuti na izvještajni datum. Iznosi su preračunati u kune po srednjem tečaju HNB.

Na dan 31. pro- sinca	Imovina		Obveze		Neto devizna pozicija	
	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.
RUB	48.982	108.062	19.143	19.561	29.839	88.501
CZK	273	-	-	154	273	(154)
GBP	122	35	26	-	96	35
USD	87	118	89	218	(2)	(100)
RSD	3.642	3.748	4.032	4.901	(390)	(1.153)
EUR	181.406	115.921	393.502	286.864	(212.096)	(170.943)
	234.512	227.884	416.792	311.698	(182.280)	(83.814)

Analiza osjetljivosti na tečajni rizik

Grupa je najvećim dijelom izložena riziku promjene tečaja EUR i RUB. U idućoj tablici je analizirana osjetljivost Grupe na smanjenje tečaja kune od 2% u odnosu na EUR te smanjenje tečaja od 10% u odnosu na RUB u 2017. godini i u 2016. godini. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene monetarne stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti odnosno pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetne valute promijeni za gore navedeni postotak.

	Utjecaj valute EUR	
	2017.	2016.
Promjena u tečajnim razlikama (2%)	+/- 4.244	+/- 3.419

	Utjecaj valute RUB	
	2017.	2016.
Promjena u tečajnim razlikama (10%)	+/- 2.984	+/- 8.850

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (u tisućama kuna) (nastavak)

42.8. Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava. Grupa upravlja svojom likvidnošću korištenjem bankovnih sredstava (prekoračenja) te kontinuiranim praćenjem planiranih i ostvarenih novčanih tokova, te usklađenjem financijske imovine i financijskih obveza.

U idućoj tablici analizirano je preostalo razdoblje do ugovorenih dospjeća nederivacijske financijske imovine i obveza Grupe. Tablica je sastavljena na temelju nediskontiranih novčanih priljeva i odljeva po financijskoj imovini i obvezama po najranijem datumu na koji Grupa može zatražiti plaćanje ili biti pozvana na plaćanje.

2017. godina	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 g.	Ukupno
Imovina							
Beskamatna	-	122.791	91.195	14.629	63	62	228.740
Kamatonosna	6,00%	-	-	1.305	3.370	-	4.675
		122.791	91.195	15.934	3.433	62	233.415
Obveze							
Beskamatne	-	101.710	78.189	33.506	-	-	213.405
Kamatonosne	3,05%	1.051	16.083	131.901	199.350	15.438	363.823
		102.761	94.272	165.407	199.350	15.438	577.227

2016. godina	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 g.	Ukupno
Imovina							
Beskamatna	-	82.401	67.249	22.638	99	62	172.449
Kamatonosna	6,58%	2.818	-	58.194	5.297	-	66.309
		85.219	67.249	80.832	5.396	62	238.758
Obveze							
Beskamatne	-	80.585	64.423	42.323	-	-	187.331
Kamatonosne	3,76%	4.569	44.139	183.116	198.674	29	430.527
		85.154	108.562	225.439	198.674	29	617.858

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

42.9. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, neovisno o tome bi li ona bila neposredno vidljiva ili procijenjena primjenom neke druge tehnike vrednovanja.

Na dan 31. prosinca 2017. godine iskazani iznosi novca, potraživanja, kratkoročnih obveza, ukalkuliranih troškova, kratkoročnih pozajmica i ostalih financijskih instrumenata otprilike odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti, zbog kratkoročne prirode ovih sredstava i obveza.

43. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG RAZDOBLJA

Nakon 31. prosinca 2017. godine nije bilo događaja koji bi imali značajan utjecaj na financijske izvještaje za 2017. godinu, odnosno nisu od takvog značaja za poslovanje Grupe da bi zahtijevali objavu u bilješkama uz financijske izvještaje.

44. NEPREDVIĐENE OBEVEZE

Prema procjeni Uprave, na dan 31. prosinca 2017. godine Grupa nema značajnijih nepredviđenih obveza koje bi zahtijevale objavu u bilješkama uz konsolidirane financijske izvještaje.

Na dan 31. prosinca 2017. godine protiv Grupe se nije vodio nikakav značajan sudski spor po kojem se očekuje neuspjeh, a koji nije iskazan u konsolidiranim financijskim izvještajima.

45. USVAJANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je i odobrila njihovo izdavanje Uprava AD Plastik d.d. 19. travnja 2018. godine.

Za AD Plastik d.d. Solin:

Marinko Došen, predsjednik Uprave

Katija Klepo, članica Uprave

Sanja Biočić, članica Uprave

Mladen Peroš, član Uprave

Godišnji financijski izvještaj 2017

AD Plastik d.d., Solin

Godišnje nekonsolidirano izvješće

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. zajedno s Izvješćem neovisnog revizora

175 Odgovornost Uprave za nekonsolidirane financijske izvještaje

176 Izvješće neovisnog revizora

182 Nekonsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

184 Nekonsolidirani izvještaj o financijskom položaju

185 Nekonsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice

187 Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima

189 Bilješke uz nekonsolidirane financijske izvještaje

Odgovornost Uprave za nekonsolidirane financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da nekonsolidirani financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), koje je usvojila Europska Unija, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja društva AD Plastik d.d. Solin ("Društvo") za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Pri izradi nekonsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u nekonsolidiranim financijskim izvještajima; te
- da se nekonsolidirani financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva, kao i njegovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Navedeno uključuje i odgovornost za izvještaj poslovanja kao sastavni dio Godišnjeg nekonsolidiranog izvješća. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Potpisali članovi Uprave:

Za AD Plastik d.d. Solin:

Marinko Došen, predsjednik Uprave

Katija Klepo, članica Uprave

Sanja Biočić, članica Uprave

Mladen Peroš, član Uprave

AD Plastik d.d.
Matoševa 8, 21210 Solin, Republika Hrvatska

19. travnja 2018. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva AD Plastik d.d., Solin

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja društva AD Plastik d.d., Solin („Društvo“), koji obuhvaćaju nekonsolidirani izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2017. nekonsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, nekonsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice i nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz nekonsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi nekonsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, nekonsolidirani financijski položaj Društva na 31. prosinca 2017. i njegovu financijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Točnost stanja prihoda od prodaje u zemlji i inozemstvu

Prema informacijama objavljenima u bilješci 5, Društvo je u financijskoj godini ostvarilo ukupne prihode od prodaje u iznosu 817.682 tisuće kuna (2016. godine 701.423 tisuće kuna).

Prihodi od prodaje važni su za ocjenjivanje uspješnosti poslovanja Društva. Postoji rizik da su iskazani prihodi viši od prihoda koje je Društvo stvarno zaradilo. Prihodi iz redovnog poslovanja obračunavaju se nakon dovršetka kupoprodajne transakcije, dostave robe kupcu i prijenosa svih ekonomskih rizika s Društva. Društvo ostvaruje svoje prihode prodajom na inozemnom i domaćem tržištu. Do prijenosa rizika i nagrada povezanih s uslugama odnosno dobrima dolazi kad su dobra odnosno usluge prenesene na kupca, kad su dobra plaćena i dostupna na lokaciji treće ili povezane osobe. Proces prodaje podržan je internim kontrolama koje su ugrađene u informacijske sustave Društva.

S obzirom na visok stupanj oslanjanja na informacijske sustave te moguć utjecaj netočno obračunatih prihoda, zaključili smo da je točno obračunavanje prihoda jedno od glavnih pitanja kojima se treba posvetiti u reviziji.

Opis i rezultati primijenjenih revizijskih postupaka

Dokazni postupci koje smo primijenili u reviziji sastojali su se od ispitivanja ustroja i učinkovitosti djelovanja automatskih i manualnih internih kontrola u Društvu, kao i ispitivanja tj. testiranja detalja kako bismo se uvjerali u točnost obračunavanja prihoda i transakcija prihoda. Glavna interna automatska kontrola na koju se Društvo oslanja da bi se uvjeralo u točnost obračunavanja prihoda je automatsko povezivanje broja narudžbenica s brojevima ugovora u sistemskom okružju Društva.

Testirali smo ustroj i učinkovitost djelovanja glavnih internih kontrola nad procesom prodaje.

Na temelju rezultata ispitivanja internih kontrola, odredili smo opseg i vrstu testova radi provjere točnosti obračunavanja prihoda te smo tome pridodali testiranje detalja iz internih dokumenata na način da smo ih povezivali s obračunatim prihodima od prodaje i pripadajućim platnim transakcijama.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Transakcije s povezanim osobama

Tijekom izvještajne financijske godine Društvo je sudjelovalo u značajnim transakcijama sa svojim ovisnim i pridruženim društvima, koja se smatraju njegovim povezanim društvima. Izloženost Društva potraživanjima od povezanih društava na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 267.451 tisuće kuna (u 2016. godini 278.844 tisuće kuna), a njegove obveze prema povezanim društvima iznose 12.705 tisuća kuna (u 2016. godini 5.537 tisuća kuna). Kako je prikazano u nekonsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti Društva, Društvo je iz odnosa s povezanim društvima ostvarilo ukupno 67.822 tisuća kuna prihoda iz redovnog poslovanja (u 2016. godini 58.546 tisuća kuna), a rashodi Društva iz redovnog poslovanja iz odnosa s povezanim društvima iznose 63.017 tisuće kuna (u 2016. 41.703 tisuće kuna). Druge transakcije s povezanim osobama obuhvaćaju financijske prihode u iznosu 46.547 tisuću kuna (u 2016. godini 50.481 tisuću kuna), financijskih rashoda nije bilo u 2017. godini (u 2016. godini 181 tisuća kuna).

Osim transakcija s povezanim društvima, Društvo je ostvarilo transakcije s članovima svog Nadzornog odbora i Uprave te svojim izvršnim direktorima, koji su u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS-om) 24 također definirani kao povezane osobe.

S obzirom na veliku izloženost Društva povezanim osobama i dugoročnu narav izloženosti, transakcije s povezanim osobama utvrđene su kao jedno od ključnih revizijskih pitanja.

Opis i rezultati primijenjenih revizijskih postupaka

Revizijski postupci koje smo primijenili obuhvatili su utvrđivanje povezanih osoba Društva, što je obuhvatilo sljedeće:

- upite koje smo uputili zaposlenicima Društva,
- pregledavanje dokumentacije Društva u kojoj se navode opisi povezanih osoba te internih kontrola koje je Društvo uspostavilo radi provjere radi li se o povezanim osobama ili ne,
- pregledavanje zapisnika sa sastanaka Uprave i sjednica Nadzornog odbora te druge dokumentacije Društva,
- identificiranje neuobičajenih transakcija u Društvu u razdoblju revizije,
- identificiranje čimbenika koji mogu ukazivati na moguće prijevarne radnje u Društvu povezane s transakcijama s povezanim osobama, i
- utvrđivanje vrste transakcija s povezanim osobama u kojima je Društvo sudjelovalo.

S obzirom na izloženost Društva njegovim povezanim osobama, revizijski postupci kojima smo potvrdili postojanje i značajnost transakcija s povezanim osobama obuhvatili su dokazne postupke u obliku testova detalja koje smo primijenili na otvorena stanja te prihode i rashode iz transakcija s povezanim osobama. Njima se dokazuje točnost svih otvorenih stanja potraživanja i obveza, prihoda i rashoda iz transakcija Društva s njegovim povezanim osobama. Provjeru smo obavili putem pisanih potvrda stanja koje smo zatražili od odgovornih osoba u ovisnim i pridruženim društvima kao potvrdu njihove izloženosti prema Društvu. Nakon što smo utvrdili na koji način Društvo prati svoje transakcije s povezanim osobama, obavili smo neovisnu usporedbu stanja u odnosu na popis transakcija s povezanim osobama. Zbog važnosti samih transakcija, ocijenili smo i adekvatnost te potpunost informacija objavljenih o povezanim osobama i odnosima s njima. Na temelju svih revizijskih dokaza koje smo prikupili primjenom opisanih postupaka, smatramo da su transakcije s povezanim osobama primjereno prikazane u nekonsolidiranim financijskim izvještajima.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Nekonsolidirano Godišnje izvješće, ali ne uključuju nekonsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o nekonsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne nekonsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvešća posloводства Društva i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Nekonsolidirano Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuju li Izvešće posloводства i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja potrebne objave navedene u člancima 21. i 22. Zakona o računovodstvu te sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije navedene u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

- 1) Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim nekonsolidiranim financijskim izvještajima.
- 2) Izvešće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.
- 3) Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja pripremljena je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu te uključuje informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 2., 5., 6. i 7.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije nekonsolidiranih financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogreške u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za nekonsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz nekonsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini..

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u nekonsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izveštavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva nas je imenovala revizorom Društva 20. srpnja 2017. godine za potrebe revizije priloženih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 8 godina te se odnosi na razdoblje 1. siječnja 2010. do 31. prosinca 2017. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizijskom odboru Društva 19. travnja 2018. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizorske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu i društvima pod njegovom kontrolom nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge.

Partner odgovoran za angažman revizije na temelju koje je sastavljeno ovo izvješće neovisnog revizora je Branislav Vrtačnik.

Branislav Vrtačnik

Predsjednik Uprave i ovlaštenu revizor

Deloitte d.o.o.

Zagreb, 19. travnja 2018. godine
Radnička cesta 80,
10 000 Zagreb,
Republika Hrvatska

Nekonsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2017.	2016.
Prihodi od prodaje	5	817.682	701.423
Ostali prihodi	6	16.971	16.453
Ukupni prihodi		834.653	717.876
Povećanje / (smanjenje) vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda		3.392	1.528
Troškovi sirovina i materijala	7	(373.577)	(340.681)
Troškovi prodane robe	8	(133.641)	(62.704)
Troškovi usluga	9	(55.501)	(45.978)
Troškovi osoblja	10	(151.035)	(132.489)
Amortizacija	11	(51.775)	(48.918)
Ostali troškovi poslovanja	12	(27.721)	(50.283)
Rezerviranja za rizike i troškove (neto)	13	(5.415)	(3.842)
Ukupni troškovi poslovanja		(795.273)	(683.367)
Dobit iz poslovanja		39.380	34.509
Financijski prihodi	14	59.742	72.696
Financijski rashodi	15	(43.523)	(68.312)
Dobit iz financijskih aktivnosti		16.219	4.384
Dobit prije oporezivanja		55.599	38.894
Porez na dobit	16	(2.200)	(547)
Dobit tekuće godine		53.399	38.347

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Nekonsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2017.	2016.
Stavke koje se kasnije prenose u dobit i gubitak			
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja, neto	17	-	5.436
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit i gubitak			
Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne imovine, neto		-	(1.696)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine		53.399	42.087
Zarada po dionici			
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama i lipama)	18	12,79	9,20

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Nekonsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

IMOVINA	Bilješka	31.12.2017.	31.12.2016.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	19	86.472	93.749
Nekretnine, postrojenja i oprema	20	467.092	490.887
Ulaganja u nekretnine	21	51.557	8.064
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	22	66.163	66.163
Ostala financijska imovina	23	101.596	86.950
Dugotrajna potraživanja	24	76.925	135.937
Odgođena porezna imovina	16	618	3.161
Ukupna dugotrajna imovina		850.423	884.910
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	25	75.785	54.644
Potraživanja od kupaca	26	231.156	139.730
Ostala potraživanja	27	29.056	27.431
Kratkotrajna financijska imovina	28	7.561	65.054
Novac i novčani ekvivalenti	29	3.144	4.033
Obračunati prihodi i plaćeni troškovi budućih razdoblja	30	27.928	48.634
Ukupna kratkotrajna imovina		374.630	339.526
UKUPNA IMOVINA		1.225.053	1.224.436

VLASNIČKA GLAVNICA I OBVEZE	Bilješka	31.12.2017.	31.12.2016.
Kapital i pričuve			
Temeljni kapital	31	419.958	419.958
Pričuve		222.304	207.413
Dobit tekuće godine		53.399	38.347
Ukupna vlasnička glavnica		695.661	665.718
Dugoročna rezerviranja	32	3.440	3.576
Dugoročni krediti	33	202.445	174.412
Ukupno dugoročne obveze		205.885	177.988
Obveze za predujmove	34	5.767	12.249
Obveze prema dobavljačima	35	153.225	124.815
Kratkoročni krediti	36	133.455	211.430
Ostale kratkoročne obveze	37	12.251	11.136
Kratkoročna rezerviranja	32	8.656	6.980
Odgođeno plaćanje troškova	38	10.153	14.119
Ukupne kratkoročne obveze		323.507	380.729
Ukupno obveze		529.392	558.717
UKUPNA VLASNIČKA GLAVNICA I OBVEZE		1.225.053	1.224.436

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Nekonsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice za godinu završenu 31. prosinca 2017.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Temeljni kapital	Kapitalne pričuve	Zakonske pričuve	Opće pričuve	Pričuve iz razgraničenja tečajnih razlika - transakcije s ovisnim društvima	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2016. godine	419.958	191.565	6.129	21.056	(11.337)	3.875	(3.875)	38.347	665.718
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	53.399	53.399
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez na dobit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>	-	-	-	-	-	-	-	53.399	53.399
Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	-	(35.485)	(35.485)
Otpuštanje vlastitih dionica	-	137	-	674	-	(675)	675	-	811
Kupnja vlastitih dionica	-	-	-	(119)	-	119	(119)	-	(119)
Realizacija razgraničenih tečajnih razlika (Bilješka 18)	-	-	-	-	11.337	-	-	-	11.337
Stanje 31. prosinca 2017. godine	419.958	191.702	6.129	21.611	-	3.319	(3.319)	56.261	695.661

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Nekonsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice za godinu završenu 31. prosinca 2017. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Temeljni kapital	Kapitalne pričuve	Zakonske pričuve	Opće pričuve	Pričuve iz revalorizacije dugotrajne materijalne imovine	Pričuve iz razgraničenja tečajnih razlika - transakcije s ovisnim društvima	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2015. godine	419.958	191.565	6.129	25.410	1.696	(45.062)	3.108	(3.108)	45.275	644.972
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	-	38.347	38.347
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez na dobit	-	-	-	-	(1.696)	5.436	-	-	-	3.740
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	(1.696)	5.436	-	-	38.347	42.087
Isplata dividende	-	-	-	(4.769)	-	-	-	-	(45.275)	(50.044)
Otpuštanje vlastitih dionica	-	-	-	415	-	-	(415)	415	-	415
Vrednovanje vlastitih dionica	-	-	-	-	-	-	1.182	(1.182)	-	-
Realizacija razgraničenih tečajnih razlika (Bilješka 18)	-	-	-	-	-	28.289	-	-	-	28.289
Stanje 31. prosinca 2016. godine	419.958	191.565	6.129	21.056	-	(11.337)	3.875	(3.875)	38.347	665.718

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za godinu završenu 31. prosinca 2017.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Tijek novca iz poslovnih aktivnosti	Bilješka	2017.	2016.
Dobit tekuće godine		53.399	38.347
Usklađena na osnovi:			
Trošak poreza na dobit	16	2.200	547
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	11	51.775	48.918
Otpis nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	19,20	1.920	2.399
Troškovi kamata i tečajne razlike priznate u dobit i gubitak	14,15	30.629	46.622
Prihod od dividendi	14	(41.983)	(46.725)
Dobitci od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	6	(676)	(58)
Prihodi od kamata	14	(4.864)	(4.282)
Povećanje dugoročnih i kratkoročnih rezerviranja (neto)	32	1.540	1.642
Prihod od naplaćenih prethodno otpisanih potraživanja od kupaca	6	(12)	(1.335)
(Smanjenje) odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućih razdoblja	38	(3.966)	(1.168)
Smanjenje (povećanje) obračunatih prihoda i plaćenih troškova budućeg razdoblja	30	20.706	(11.712)
Dobit iz redovnog poslovanja prije promjena u obrtnom kapitalu		110.668	73.195
(Povećanje) zaliha	25	(21.141)	(4.104)
(Povećanje)/smanjenje kratkotrajnih i dugotrajnih potraživanja od kupaca		(44.995)	33.287
(Povećanje) ostalih potraživanja	27	(1.755)	(2.715)
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima	35	28.024	(40.832)
(Smanjenje)/povećanje obveza za primljene predujmove	34	(6.482)	5.423
Povećanje/(smanjenje) ostalih kratkoročnih obveza	37	1.457	(5.797)
Plaćene kamate	36	(16.166)	(17.608)
Neto novčani tijek ostvaren poslovnim aktivnostima		49.610	40.849
Tijek novca iz investicijskih aktivnosti			
Nova ulaganja u ovisna i pridružena društva	22	-	(7)
Primici od kamata		13.821	9.865
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme	20	(56.597)	(17.768)
Nabava nematerijalne imovine	19	(18.317)	(19.240)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		2.068	3.624
Izdaci za dane zajmove		-	(1.770)
Primici od glavnica danih dugoročnih i kratkoročnih zajmova		47.930	16.337
Smanjenje depozita	28	10	436
Primici od prodaje financijske imovine		-	129
Primici od državnih potpora		5.147	-
Primici od dividendi		41.829	46.080
Neto novčani primici iz investicijskih aktivnosti		35.891	37.686

Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za godinu završenu 31. prosinca 2017. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Tijek novca iz aktivnosti financiranja	Bilješka	2017.	2016.
Kupnja vlastitih dionica		(119)	-
Isplata dividendi		(35.485)	(50.044)
Primici po odobrenim kreditima	33,36	239.013	95.927
Otplata kredita	36	(287.152)	(120.459)
Otplata financijskog najma		(2.647)	(3.339)
Neto novčani izdaci iz aktivnosti financiranja		(86.390)	(77.916)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata	29	(889)	619
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		4.033	3.414
Novac i novčani ekvivalenti na kraju tekuće godine	29	3.144	4.033

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Bilješke uz nekonsolidirane financijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2017.

1. OPĆI PODACI

Društvo AD PLASTIK d.d. Solin, dioničko društvo za proizvodnju dijelova i pribora za motorna vozila i proizvoda iz plastičnih masa (skraćeni naziv društva glasi: AD PLASTIK d.d.) osnovano je odlukom Osnivačke skupštine Društva od 15. lipnja 1994. godine, nakon provedenog postupka pretvorbe društvenog poduzeća Autodijelovi – Solin, temeljem odluke o pretvorbi i Rješenja Hrvatskog fonda za privatizaciju broj 01-02/92-06/392 od 06. prosinca 1993. godine. Društvo je pravni slijednik društvenog poduzeća Autodijelovi i danom upisa u sudski registar preuzelo je svu njegovu imovinu i obveze, što je upisano rješenjem Trgovačkog suda u Splitu broj Fi 6215/94 od 28. lipnja 1994. godine.

Odlukom Glavne Skupštine Društva od 21. lipnja 2007. godine izmijenjen je Statut Društva od 08. srpnja 2004. godine te je donesena odluka o dokapitalizaciji Društva ulaganjem u novcu. Rješenjem broj Tt-07/2145-3 od 25.09.2007. godine upisano je povećanje kapitala za 125.987.500 kuna od strane ulagatelja OAO Sankt-Peterburške investicijske kompanije (OAO SPIK), te ukupno upisani kapital iznosi 419.958.400 kuna, a podijeljen je na 4.199.584 dionica nominalnog iznosa od 100,00 kuna. Ugovorom o prijenosu vrijednosnih papira od 29. lipnja 2009. godine, OAO SPIK je prenio dionice AD Plastik d.d. na novog dioničara OAO Grupa Aerokosmicheskoe Oborudovanie iz Sankt Peterburga, a koji je 04. kolovoza 2011. godine prenio dionice na OAO Holding Autokomponenti iz Sankt Peterburga.

Dionice Društva kotiraju na tržištu javnih dioničkih društava na Zagrebačkoj burzi i uvrštene su u Službeno tržište Zagrebačke burze od 01. listopada 2010. godine.

1.1. Djelatnost

Primarna djelatnost Društva je proizvodnja dijelova i pribora za motorna vozila. Registrirane djelatnosti Društva su:

- proizvodnja dijelova i pribora za motorna vozila;
- proizvodnja i promet medicinskog pribora za jednokratnu primjenu od plastičnih masa: plastična šprica za jednokratnu primjenu, set za infuziju, set za transfuziju, igla za hemodijalizu za jednokratnu terapijsku aplikaciju i dr.;

- zastupanje inozemnih tvrtki;
- međunarodno otpremništvo;
- proizvodnja gotovih tekstilnih proizvoda, osim odjeće;
- proizvodnja sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima;
- proizvodnja ljepila i želatine;
- proizvodnja proizvoda od gume i plastike;
- proizvodnja proizvoda od metala, osim strojeva i opreme;
- gradnja i popravak čamaca za razonodu i sportskih čamaca;
- proizvodnja stolica i sjedala;
- proizvodnja sportske opreme;
- reciklaža nemetalnih ostataka i otpadaka;
- računalne i srodne djelatnosti;
- davanje savjeta, usmjeravanje i operativna pomoć pravnim osobama;
- izrada nacрта računovodstvenog sustava, programa za knjigovodstvo troškova, postupaka proračunske kontrole;
- savjeti i pomoć pravnim osobama u vezi s planiranjem, organizacijom, efikasnošću i kontrolom, upravljačke informacije itd.;
- savjeti za upravljanje (npr. od agronoma i agroekonomista, na farmama itd.);
- kupnja i prodaja robe;
- trgovačko posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu;
- korištenje opasnih kemikalija; i
- uporaba opasnog i neopasnog otpada.

1.2. Broj zaposlenih

Broj zaposlenih na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 1.321 djelatnika (31. prosinca 2016. godine iznosio je 1.193 djelatnika).

1. OPĆI PODACI (nastavak)

1.3. Nadzorni odbor i Uprava Društva

Članovi Nadzornog odbora Društva	mandat od	mandat do
Drandin Dmitrij Leonidovič (predsjednik)	19. 10. 2015.	19. 10. 2019.
Ivica Tolić (zamjenik)	20. 07. 2016.	20. 07. 2020.
Hrvoje Jurišić	20. 07. 2016.	20. 07. 2020.
Igor Anatoljevič Solomatin	23. 07. 2015.	23. 07. 2019.
Nikitina Nadežda Anatoljevna	19. 10. 2015.	19. 10. 2019.
Zoja Crnečki	20. 07. 2017.	20. 07. 2021.
Robert Kuhta	30. 10. 2017.	30. 10. 2021.
Dolores Čerina	02. 06. 2015.	22. 09. 2017.
Marijo Grgurinović	23. 07. 2015.	19. 07. 2017.

Članovi Uprave Društva	mandat od	mandat do
Marinko Došen (predsjednik)	20. 07. 2016.	20. 07. 2020.
Katija Klepo	20. 07. 2016.	20. 07. 2020.
Mladen Peroš	20. 07. 2016.	20. 07. 2020.
Sanja Biočić	20. 07. 2016.	20. 07. 2020.

Članovi Revizijskog odbora Društva	mandat od	mandat do
Ivica Tolić (Predsjednik)	25. 05. 2017.	25. 05. 2021.
Drandin Dmitrij Leonidovič	23. 07. 2015.	23. 07. 2019.
Nenad Škomrlj	01. 06. 2016.	01. 06. 2020.
Anatolij Janovskis	01. 06. 2016.	01. 06. 2020.

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U tekućem izvještajnom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene postojećih standarda i nova tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila ih je Europska unija:

- **izmjene MRS-a 7 „Izvešće o novčanom tijeku“** – „Inicijativa u vezi s objavljivanjem“, usvojene u Europskoj uniji 6. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017.),
- **izmjene MRS-a 12 „Porezi na dobit“** – „Priznavanje odgođene porezne imovine po osnovi nerealiziranih gubitaka“, usvojene u Europskoj uniji 6. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017.),
- **izmjene raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2014.-2016.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 8. veljače 2018. godine (izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 primjenjuju se na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine, a izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine).

Usvajanje ovih izmjena postojećih standarda nije dovelo do značajnih promjena u financijskim izvještajima Društva.

Izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum na koji je odobreno izdavanje financijskih izvještaja, u Europskoj uniji bile su usvojene, ali ne i na snazi sljedeći novi standardi koje je objavio OMRS:

- **MSFI 9 „Financijski instrumenti“**, usvojen u Europskoj uniji 22. studenoga 2016. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **MSFI 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“** te izmjene MSFI-ja 15 „Datum stupanja MSFI-ja 15 na snagu“, usvojeni u Europskoj uniji 22. rujna 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **MSFI 16 „Najmovi“**, usvojen u Europskoj uniji 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

Izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi (nastavak)

- **izmjene MSFI-ja 2 „Plaćanja temeljena na dionicama“** – „Klasifikacija i mjerenje platnih transakcija temeljenih na dionicama“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **izmjene MSFI-ja 4 „Ugovori o osiguranju“** – „Primjena MSFI-ja 9 ‘Financijski instrumenti’ u sprezi s MSFI-jem 4 ‘Ugovori i osiguranju’“, usvojene u Europskoj uniji 3. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. ili ona u kojima se MSFI 9 „Financijski instrumenti“ prvi puta primjenjuje),
- **izmjene MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti“** – „Predujmovi s negativnom naknadom“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“** – pojašnjenje MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“, usvojene u Europskoj uniji 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.).
- **izmjene MRS-a 40 „Ulaganja u nekretnine“** – „Prijenos ulaganja u nekretnine“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **izmjene MSFI 1 i MRS 28** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 7. veljače 2018. godine (izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)
- **IFRIC 22 "Transakcije i predujmovi u stranim valutama"** - usvojen od strane Europske unije 28. ožujka 2018. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.).

Društvo je odlučilo ne usvojiti ove nove standarde i izmjene postojećih standarda prije njihovog stupanja na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda i izmjena postojećih standarda neće imati materijalan utjecaj na financijske izvještaje Društva u razdoblju početne primjene.

Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, još neusvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, o čijem usvajanju Europska unija još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve u cjelini):

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) – Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije,
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine),
- **izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** – „Prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata“ te daljnje izmjene (prvotno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela),
- **izmjene MRS-a 19 „Primanja zaposlenih“** pod naslovom „Izmjene, suženje prava, odnosno isplata iz planova primanja“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine),
- **izmjene MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** – „Dugoročna ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke pothvate“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, još neusvojeni u Europskoj uniji (nastavak)

- **izmjene raznih standarda uslijed „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2015.-2017.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **IFRIC 23 "Nesigurnost u porezu na dohodak"** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.).

Društvo ne očekuje značajne utjecaje na financijske izvještaje u 2018. godini zbog promjena u MSFI 9 „Financijski instrumenti“ i MSFI 15 „Prihodi po ugovorima s kupcima“ koje stupaju na snagu nakon 1. siječnja 2018. Ukupna vrijednost obveza po financijskom najmu na dan 31. prosinca 2017. iznosi 2.050 tisuća kuna na čiju će klasifikaciju utjecati nova primjena MSFI 16 „Najmovi“ koji stupa na snagu nakon 1. siječnja 2019.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Sažetak najvažnijih računovodstvenih politika, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj i prošloj godini, izložen je u nastavku.

3.1. Izjava o sukladnosti

Nekonsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su sukladno sa Zakonom o računovodstvu Republike Hrvatske i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kojeg je usvojila Europska unija (MSFI).

3.2. Osnove sastavljanja

Društvo vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima kojih se pridržavaju poduzeća u Hrvatskoj.

Sastavljanje nekonsolidiranih financijskih izvještaja sukladno sa Zakonom o računovodstvu Republike Hrvatske i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj Uniji (MSFI) zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu nepredviđene imovine i nepredviđenih obveza na datum financijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja nekonsolidiranih financijskih izvještaja, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Nekonsolidirani financijski izvještaji Društva predstavljaju zbirne iznose imovine, obveza, kapitala i rezervi Društva na dan 31. prosinca 2017. godine te rezultate poslovanja za godinu koja je tada završila.

Društvo priprema i konsolidirane financijske izvještaje pripremljene u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, a koji uključuju financijske izvještaje Društva kao Matice te financijske izvještaje ovisnih poslovnih subjekata nad kojima Društvo ima kontrolu. Ulaganja u poslovne subjekte nad kojima Društvo ima kontrolu i značajan utjecaj u ovim su financijskim izvještajima iskazani po trošku ulaganja, umanjenim za ispravke vrijednosti, ukoliko je to potrebno. Za puno razumijevanje financijskog položaja Društva i ovisnih poslovnih subjekata kao Grupe, te njihovih rezultata poslovanja i novčanih tokova za godinu, potrebno je čitati konsolidirane financijske izvještaje AD Plastik d.d. grupe. Detalji o ulaganjima u ovisna i pridružena društva prikazani su u Bilježici 22.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Priznavanje prihoda

Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge tijekom redovnog poslovanja.

Prihodi se iskazuju u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, procijenjene povrate, rabate i diskonte. Društvo priznaje prihode kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti i kada je vjerojatan priljev ekonomskih koristi u Društvo.

Prihodi od prodaje proizvoda

Prihodi od prodaje proizvoda priznaju se kada Društvo obavi isporuku proizvoda kupcu i kada značajni rizici i nagrade povezane s vlasništvom nad proizvodom prijeđu na kupca. Prihod od prodaje proizvoda kupcu s kojima je uspostavljen proces samoizdavanja računa priznaje se potvrdom primitka isporuke od strane kupca, odnosno kada značajni rizici prijeđu na kupca.

Prihodi od izrade alata za poznatog naručitelja

Obračunati prihodi od alata se vežu na ugovore koji su posebno sklopljeni ugovori za izradu neke imovine ili skupine imovine koja je međusobno usko povezana ili međuovisna o nacrtu, tehnologiji i funkciji ili konačnoj namjeni ili uporabi. Društvo procjenjuje da je prijenos značajnih rizika i koristi od vlasništva nad alatima, kontrolnicima i napravama zadovoljen u trenutku „SOP-a“ (Start Of Production) odnosno starta serijske proizvodnje proizvoda na istima. U tom trenutku Društvo priznaje prihode od prodaje alata. Troškove modifikacije, dorade i slične troškove alata Društvo priznaje kao povećanje vrijednosti zaliha kroz proces obračuna zaliha.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se koristeći metodu efektivne kamatne stope. Kamate nastale držanjem sredstava kod komercijalnih banaka (sredstva po viđenju i oročena sredstva) knjiže se u prihod tekućeg razdoblja nakon što su obračunate. Kamate nastale s osnova potraživanja od kupaca priznaju se u prihode po obračunu.

3.4. Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, se pripisuju trošku nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo se oduzimaju od troškova posudbe čija kapitalizacija je prihvatljiva.

Svi drugi troškovi posudbe se uključuju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

3.5. Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama početno se preračunavaju u hrvatske kune primjenom tečaja na datum transakcije. Novčana sredstva, potraživanja i obveze iskazani u stranim valutama naknadno se preračunavaju po tečajevima na datum izvještaja o financijskom položaju. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za tekuću godinu. Važeći tečaj hrvatske valute na dan 31. prosinca 2017. godine bio je 7,513648 kuna za 1 EUR (31. prosinca 2016. godine bio je 7,557787 kuna za 1 EUR).

3.6. Porez na dobit

Tekući porezi

Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, izuzevši stavke koje su direktno priznate u kapitalu i rezervama pri čemu se porez također priznaje u kapitalu i rezervama. Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za poslovnu godinu, sukladno poreznim stopama važećim na dan izvještaja o financijskom položaju, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja. Stopa poreza na dobit za 2016. godinu iznosi 20% a za 2017. iznosi 18%.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Porez na dobit (nastavak)

Odgođeni porezi

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u razdoblju u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih na dan izvještaja o financijskom položaju. Stopa poreza na dobit koja se primjenjuje na odgođenu poreznu imovinu iznosi 18%.

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji Društvo očekuje, na datum izvještaja o financijskom položaju, naplatu ili namiru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u izvještaju o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvještaja o financijskom položaju Društvo ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu te knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo da se tekućom poreznom imovinom pokriju tekuće porezne obveze, te kada se odnose na porezne prihode koje utvrđuje ista porezna uprava, a Društvo namjerava sravniti svoju tekuću poreznu imovinu s poreznim obvezama.

U slučaju poslovnog spajanja, porezi se uzimaju u obzir kod izračuna goodwilla ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i mogućih obveza kupca u odnosu na trošak.

3.7. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema te nematerijalna imovina se početno iskazuju po trošku nabave, te naknadno umanjuju za ispravak vrijednosti. Trošak nabave obuhvaća nabavnu vrijednost, uvozne pristojbe i bespovratne poreze na promet (materijalna imovina) odnosno bilo koji izdatak koji se izravno može pripisati pripremi sredstva za namjeravanu upotrebu kao što su troškovi naknada zaposlenicima, profesionalne naknade koje izravno proizlaze iz stavljanja imovine u radno stanje, troškovi testiranja (nematerijalna imovina), kao i sve druge troškove koji se mogu izravno pripisati dovođenju sredstva u stanje za njegovu namjeravanu uporabu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. U situacijama gdje je jasno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih očekivanih ekonomskih koristi, koje se trebaju ostvariti uporabom nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju, odnosno uključuju u knjigovodstvenu vrijednost tog sredstva. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojem su nastali. Obračun amortizacije započinje stavljanjem sredstva u uporabu. Amortizacija se obračunava tako da se trošak nabave ili procijenjena vrijednost sredstva, izuzev zemljišta i nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine u pripremi, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe sredstva primjenom pravocrtne metode kako slijedi:

	Stope amortizacije 2017.	Stope amortizacije 2016.
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina		
Građevinski objekti	1,50	1,50
Strojevi	7,00	7,00
Alati, namještaj, uredska i laboratorijska oprema, mjerni i kontrolni instrumenti	10,00	10,00
Transportna sredstva	20,00	20,00
Informatička oprema	20,00	20,00
Ostalo	10,00	10,00
Projekti	20,00	20,00
Software	20,00	20,00

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Ulaganje u nekretnine

Ulaganja u nekretnine su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina ili povećanja tržišne vrijednosti imovine. Ulaganja u nekretnine mjere se po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon inicijalnog mjerenja, ulaganja u nekretnine se mjere po trošku, umanjeno za akumuliranu amortizaciju te umanjenja.

Svaki udjel Društva u nekretnini koje Društvo izdaje u sklopu poslovnog najma radi ostvarivanja prihoda od zakupnina obračunava se kao ulaganje u nekretninu (investicijska nekretnina).

Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, u trenutku prodaje ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao prestankom priznavanja nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

3.9. Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum, Društvo provjerava knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine kako bi utvrdilo da li postoje naznake da je došlo do gubitaka zbog umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina Društva se također raspoređuje na pojedine jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

3.10. Ulaganja u ovisna i pridružena društva

Ovisno društvo je subjekt u kojem Društvo ima prevladavajući utjecaj u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama te kontrolu nad tim politikama. U ovim nekonsolidiranim financijskim izvještajima rezultati, imovina i obveze ovisnih društava iskazani su po metodi troška.

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Društvo ima značajan utjecaj i udjel vlasništva od 20 - 50%, ali nema kontrolu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama subjekta u kojem je izvršeno ulaganje, ali ne predstavlja kontrolu ili zajedničku kontrolu tih politika. U ovim financijskim izvještajima rezultati poslovanja pridruženih društava iskazani su po metodi troška.

3.11. Zalihe

Zalihe sirovina i rezervnih dijelova iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Društvo koristi metodu ponderiranih prosječnih cijena za utvrđivanje troškova zaliha. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovitom tijeku poslovanja umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

Sitni inventar u potpunosti se otpisuje prilikom stavljanja u uporabu.

Troškovi zaliha proizvoda odnosno cijena proizvodnje temelji se na izravnom materijalu, čiji se utrošak obavlja metodom prosječne ponderirane cijene, izravnom trošku rada, fiksnim općim troškovima proizvodnje, koji su na stvarnoj razini proizvodnje koja je približna normalnom kapacitetu te varijabilnim općim troškovima proizvodnje koji se temelje na stvarnoj uporabi proizvodnih kapaciteta.

Zalihe trgovačke robe priznaju se po troškovima kupnje (nabavna cijena).

3.12. Potraživanja od kupaca i dani predujmovi

Potraživanja od kupaca i potraživanja za dane predujmove iskazuju se po nominalnom iznosu umanjenom za odgovarajući iznos ispravka vrijednosti za procijenjene nenaplative iznose.

Ispravak vrijednosti potraživanja provodi se kada postoje objektivni dokazi da Društvo neće moći naplatiti sva svoja potraživanja u skladu s dogovorenim uvjetima. Značajne financijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikova stečaja te neizvršenje ili propusti u plaćanju smatraju se pokazateljima umanjenja vrijednosti potraživanja. Iznos ispravka vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i nadoknadivog iznosa potraživanja, a predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih korištenjem efektivne kamatne stope.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.12. Potraživanja od kupaca i dani predujmovi (nastavak)

Uprava utvrđuje ispravak vrijednosti potraživanja rizičnih u pogledu izvjesnosti naplate na temelju procjene naplativosti potraživanja od kupaca s individualnim pristupom strateškim kupcima ADP Grupe te prema starosnoj strukturi ostalih kratkoročnih potraživanja. Ispravak vrijednosti potraživanja rizičnih u pogledu izvjesnosti naplate obavlja se na teret izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti za tekuću godinu.

3.13. Novac i novčani ekvivalenti

Novčana sredstva se sastoje od stanja na računima u bankama i novca u blagajni, te depozita i vrijednosnih papira novčivih po pozivu ili najkasnije u roku od tri mjeseca.

3.14. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kad Društvo ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, ako je vjerojatno da će Društvo trebati podmiriti tu obvezu i ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Rezerviranja se preispituju na dan izvještaja o financijskom položaju, te se usklađuju s procjenom temeljenom na trenutno najboljim saznanjima. Kad je iznos smanjenja vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirla obveza, utvrđenih korištenjem procijenjene bezrizične kamatne stope kao diskontne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao financijski trošak, te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

Iznos priznat kao rezerviranje je najbolja procjena naknade koja će biti potrebna kako bi se podmirla sadašnja obveza na datum izvještaja o financijskom položaju, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom. Ako se rezerviranje mjeri koristeći procjenu novčanih tokova potrebnih za podmirenje sadašnje obveze, knjigovodstveni iznos obveze je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova.

3.15. Otpremnine i jubilarne nagrade, te ostala primanja zaposlenih

(a) Obveze za mirovine i ostale obveze nakon umirovljenja

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća Društvo u ime svojih radnika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Društvo nema dodatni mirovinski plan te stoga nema nikakvih drugih obveza u svezi s mirovinama radnika. Nadalje, Društvo nema obvezu osigurati bilo koja druga primanja radnika nakon njihova umirovljenja.

(b) Otpremnine

Obveze za otpremnine se priznaju kad Društvo prekine radni odnos radnika prije normalnog datuma umirovljenja. Društvo priznaje obveze za otpremnine prema važećem Kolektivnom ugovoru.

(c) Redovne otpremnine kod odlaska u mirovinu

Otpremnine koje dospijevaju u razdoblju duljem od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma, diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost.

(d) Dugoročna primanja radnika

Kod planova definiranih mirovinskih primanja, troškovi primanja određuju se metodom projicirane kreditne jedinice na temelju aktuarske procjene koja se obavlja na svaki izvještajni datum. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju se u razdoblju u kojem su nastali.

Trošak minolog rada priznaje se odmah u onoj mjeri u kojoj su prava na primanja već stečena. U suprotnom, amortizira se razmjerno tijekom određenog razdoblja sve do trenutka stjecanja prava na naknade.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.16. Financijski instrumenti

Financijska imovina i financijske obveze iskazani u priloženim financijskim izvještajima uključuju novac i novčane ekvivalente, utržive vrijednosnice, potraživanja od kupaca i druga potraživanja i obveze, dugoročna potraživanja, zajmove, posudbe i ulaganja. Računovodstvene metode priznavanja i vrednovanja ovih stavaka su izložene u nastavku ovih računovodstvenih politika.

Ulaganja se priznaju ili prestaju priznavati na datum transakcije, kada se kupovina ili prodaja ulaganja odvija prema ugovoru, a uvjeti kojeg zahtijevaju da se isporuka izvrši u vremenskim okvirima određenog tržišta. Vrijednost ulaganja se početno utvrđuje prema fer vrijednosti, bez uračunavanja troškova transakcije, osim za onu financijsku imovinu klasificiranu po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijske imovine, a utvrđuje se u vrijeme početnog priznavanja.

Dani zajmovi i potraživanja

Potraživanja od kupaca, potraživanja po danim zajmovima i druga potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu su svrstana u dane zajmove i potraživanja. Zajmovi i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja. Prihodi od kamata se priznaju primjenom efektivne kamatne stope, izuzev kod kratkoročnih potraživanja, kod kojih priznavanje kamata ne bi bilo materijalno značajno.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske imovine ili obveza, te se prihod ili trošak od kamata raspoređuje tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani priljevi diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijske imovine ili obveza ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Smanjenje vrijednosti financijske imovine

Pokazatelji smanjenja vrijednosti za financijsku imovinu procjenjuju se na dan izrade svakog izvještaja o financijskom položaju. Smanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja financijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog tijeka ulaganja. Za financijsku imovinu knjiženu prema amortiziranom trošku, iznos smanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti procijenjenog budućeg novčanog toka, diskontiran za izvornu efektivnu kamatnu stopu.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed smanjenja vrijednosti preko konta za ispravak vrijednosti. Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje, a ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja ona se knjiže u korist prihoda razdoblja.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Društvo prestaje priznavati financijsko sredstvo samo ako je isteklo ugovorno pravo na novčane tokove po osnovi sredstva, ako financijsko sredstvo prenese i ako svi rizici i sve nagrade povezane s vlasništvom nad tim sredstvom većim dijelom prelaze na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i ako i dalje ima kontrolu nad prenesenim sredstvom, priznaje svoj zadržani udjel u sredstvu te povezanu obvezu u iznosima koje eventualno mora platiti. Ako Društvo zadrži većim dijelom sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenim financijskim sredstvom, to sredstvo nastavlja priznavati, zajedno s priznavanjem posudbe za koju je dan kolateral a koja je dobivena za prihode koje je primilo.

Razvrstavanje u financijske obveze ili vlasničku glavniciu

Izdani dužnički i vlasnički instrumenti se razvrstavaju ili kao financijske obveze ili u vlasničku glavniciu, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.17. Potencijalna imovina i obveze

Potencijalne obveze ne priznaju se u nekonsolidiranim financijskim izvještajima. One se objavljuju jedino ako je mogućnost odljeva resursa koji čine gospodarske koristi izvjesna. Potencijalna imovina se ne priznaje u financijskim izvještajima, nego se objavljuje u trenutku kada postane vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

3.18. Događaji nakon datuma izvještaja o financijskom položaju

Događaji nakon datuma izvještaja o financijskom položaju koji pružaju dodatne informacije o položaju Društva na datum izvještaja o financijskom položaju (događaji koji imaju za učinak usklađenja) odražavaju se u financijskim izvještajima. Oni događaji koji nemaju za posljedicu usklađenja, objavljeni su u bilješkama uz nekonsolidirane financijske izvještaje ako su od materijalnog značaja.

3.19. Objava segmentalne analize

Društvo posebno prati i iskazuje poslovne rezultate svojih osnovnih poslovnih segmenata. Segmenti po zemljopisnim područjima predstavljaju osnovu na temelju koje izvještava o segmentnim informacijama. Određene financijske informacije po zemljopisnim područjima, izložene su u bilješci 5.

Društvo iskazuje prihode grupirane po teritorijalnim područjima, ali ne prati odvojeno informacije o dugotrajnoj imovini i prihodima koje je od vanjskih kupaca ostvarila u tim područjima.

3.20. Najmovi

Najmovi se svrstavaju u financijske najmove kad god gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prelaze na korisnika najma. Svi drugi najmovi su svrstani u poslovne najmove.

Društvo kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Društva po fer vri-

jednosti na datum stjecanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja za najam ako su niža. Povezana obveza prema davatelju najma iskazuje se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju kao obveza temeljem financijskog najma.

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju na financijske troškove i iznose za koje je obveza najma umanjena kako bi se dobila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi izravno se knjiže na dobit i gubitak, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranom sredstvu, u kom slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Društva koja regulira kapitaliziranje troškova posudbe. Nepredviđene najamnine se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

3.21. Financijske obveze

Financijske obveze klasificiraju se ili kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak ili kao ostale financijske obveze.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku

Financijske obveze razvrstavaju se u kategoriju koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku kad je financijska obveza i) uvjetovana naknada koju će stjecatelj možda morati platiti u sklopu poslovnog spajanja na koje se primjenjuje MSFI 3, ii) namijenjena trgovanju ili iii) predodređena za iskazivanje po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku.

Financijska obveza razvrstava se u portfelj namijenjen trgovanju ako je:

- nastala prvenstveno radi otkupa u bliskoj budućnosti; ili
- kod prvog knjiženja sastavni dio portfelja točno određenih financijskih instrumenata kojima Grupa upravlja zajedno i koji je u novije vrijeme odražavao obrazac ostvarivanja dobiti u kratkom roku; ili
- izvedenica koja nije predodređena niti je učinkovita kao instrument zaštite.

3. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.21. Financijske obveze (nastavak)

Financijska obveza koja nije namijenjena trgovanju ili uvjetovana naknada koju će stjecatelj možda morati platiti u sklopu poslovnog spajanja može se kod prvog knjiženja predodrediti za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak ako:

- se takvim predodređivanjem otklanja ili znatno smanjuje nedosljednost u vrednovanju ili priznavanju koja bi se u suprotnom javila; ili
- je dio skupine financijske imovine ili financijskih obveza kojom se upravlja i čiji rezultati se procjenjuju na osnovi fer vrijednosti u skladu s dokumentiranom politikom Grupe za upravljanje rizicima ili njenom strategijom ulaganja i ako se informacije o grupiranju interno prezentiraju na toj osnovi; ili
- je sastavni dio ugovora koji sadrži jednu ili više ugrađenih izvedenica i MRS 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje” dopušta da se cijeli složeni ugovor (sredstvo ili obveza) predodredi za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Financijske obveze koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak se iskazuju po fer vrijednosti, pri čemu se svaka dobit i svaki gubitak prilikom kasnijeg vrednovanja priznaje u dobit i gubitak. Neto dobit odnosno neto gubitak iskazan u dobiti i gubitku obuhvaća i dividende i kamate zarađene na financijskom sredstvu i iskazuje se unutar stavke ostale dobiti i ostalih gubitaka

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, obveze prema dobavljačima i druge obveze, prvobitno se knjiže po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i kamatni rashod raspoređuje kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na prvobitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

4. KRITIČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I GLAVNI IZVORI NEIZVJESNOSTI PROCJENA

Kod primjene računovodstvenih politika Društva, koje su opisane u Bilješci 3, Uprava treba davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena. Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja. Procjene su korištene, ali ne i ograničene na razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, umanjenja vrijednosti potraživanja i aktuarske procjene. Slijedi opis ključnih prosudbi Uprave, u procesu primjene računovodstvenih politika Društva koje su najznačajnije utjecale na iznose priznate u nekonsolidiranim financijskim izvještajima.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je opisano u Bilješci 3.6., Društvo pregledava procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina iskazani su po trošku nabave umanjenoj za akumulirani ispravak vrijednosti.

Raspoloživost oporezujuće dobiti za koju odgođena porezna imovina može biti priznata

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će porez na dobit biti raspoloživ za iskorišteni gubitak. Značajne prosudbe su zahtijevane u određivanju iznosa imovine odgođenog poreza koja se može priznati, temeljena na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranom strategijom poreza.

Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca

Uprava utvrđuje ispravak vrijednosti potraživanja rizičnih u pogledu izvjesnosti naplate na temelju pregleda starosne strukture svih potraživanja te analize pojedinačnih značajnih iznosa. Ispravak vrijednosti potraživanja rizičnih u pogledu izvjesnosti naplate obavlja se na teret izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti za tekuću godinu.

4. KRITIČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I GLAVNI IZVORI NEIZVJESNOSTI PROCJENA (nastavak)

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih planiranih naknada je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontnim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti.

Računovodstveni tretman alata

U 2017. godini, Društvo je promijenilo ključnu računovodstvenu prosudbu vezanu za računovodstveni tretman alata. Sukladno informacijama kojima Društvo raspolaže, alati se tretiraju kao zalih i priznaju u Izvještaju o financijskom položaju Društva od dana nabave do datuma početka proizvodnje serijskih isporuka prema kupcima (SOP- Start Of Production). Datum početka proizvodnje serijskih isporuka se smatra datumom u kojem značajni rizici i nagrade povezane s vlasništvom nad alatom prelaze na kupca.

Rezervacije za sudske sporove

Društvo je stranka u brojnim parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom tijeku poslovanja. Uprava koristi procjene vjerojatnog ishoda pravnih postupaka te na dosljednoj osnovi priznaje rezerviranja za obveze Društva koje proizlaze iz tih postupaka. Društvo priznaje rezerviranja u ukupnom očekivanom iznosu odljeva ekonomskih koristi kao posljedice sudskog postupka, a koji je uglavnom iznos spora uvećan za procijenjene povezane pravne troškove i zatezne kamate (ukoliko je primjenjivo), ukoliko je po mišljenju Uprave, a na temelju konzultacija s pravnim savjetnicima, vjerojatnost nepovoljnog ishoda za Društvo veća od povoljnog ishoda. Društvo ne priznaje rezerviranja za sudske sporove i očekivane vezane pravne troškove i zatezne kamate (ukoliko je primjenjivo) u slučajevima u kojima Uprava procjeni da je nepovoljan ishod sudskog postupka manje vjerojatan nego povoljan ishod za Društvo.

Gdje postoje naznake moguće nagodbe u odnosu na pojedini sudski postupak, rezervacija se priznaje u iznosu očekivanog iznosa nagodbe umanjene za već postojeća rezerviranja vezana uz taj sudski postupak, a temeljeno na najboljoj procjeni Uprave napravljenoj u suradnji sa svojim pravnim savjetnicima.

Korisni vijek trajanja Projekata

Uprava Društva smatra prikladnim amortizirati razvojni dio Projekata na prosječno trajanje od pet godina. Uprava smatra da opisano razdoblje predstavlja prosječno trajanje proizvodnog ciklusa na koje se odnose opisani Projekti.

5. PRIHODI OD PRODAJE

(u tisućama kuna)

	2017.	2016.
Prihod od prodaje u inozemstvu	805.430	685.971
Prihod od prodaje u zemlji	12.252	15.452
	817.682	701.423

Segmentacija prihoda po državama:

	2017.	2016.
Slovenija	386.377	376.880
Francuska	169.679	129.226
Srbija	50.427	19.294
Rusija	50.239	37.606
Njemačka	49.910	36.440
Italija	45.957	32.272
Španjolska	17.694	25.431
Hrvatska	12.252	15.452
Ostale zemlje	35.147	28.822
	817.682	701.423

6. OSTALI PRIHODI*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Prihodi od usluga kartonskog pakiranja	3.984	3.997
Prihodi od najмова	2.523	3.258
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda i usluga	2.144	1.009
Prihodi od naplate šteta i osiguranja	1.944	1.351
Prihodi od usluga najmoпримсima	1.426	1.003
Prihodi od kontrole kvalitete	687	-
Prihod od prodaje dugotrajne imovine	676	58
Prihodi od osiguranja sigurnosne zalihe	556	120
Prihodi od usluga zbrinjavanja otpada	521	257
Prihodi od otpisa obveza	319	1.055
Prihod od ukidanja rezerviranja za mirovine	169	-
Prihod od usluga transporta	156	117
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (bilješka 26)	12	1.335
Ostali poslovni prihodi	1.854	2.893
	16.971	16.453

7. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Trošak materijala	329.060	302.290
Ostali troškovi sirovina i materijala	30.311	25.296
Trošak električne energije	14.206	13.095
	373.577	340.681

8. TROŠKOVI PRODANE ROBE*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Nabavna vrijednost trgovačke robe	65.347	36.531
Nabavna vrijednost prodanih alata	37.197	-
Nabavna vrijednost prodanog materijala	24.097	18.739
Trošak reexporta	6.380	7.228
Ostali troškovi prodane robe	621	206
	133.641	62.704

Temeljem promjene u ključnoj računovostvenoj prosudbi, društvo od 2017. godine tretira alate kao zalihi od trenutka nabave do trenutka starta serijske proizvodnje na predmetnim alatima (*SOP-start of production*). Troškovi prodanih alata se sukladno tome tretiraju kao troškovi prodane robe. U prethodnim godinama su se prihodi i pripadajući troškovi priznavali po stupnju dovršenosti alata te su troškovi bili prikazani u sklopu ostalih troškova poslovanja. Sukladno informacijama kojima je Društvo raspolagalo tijekom 2017. godine, Uprava je procijenila da su alati zalihe Društva. Tijekom prethodne godine, Uprava je priznavala prihode po završetku ugovorne aktivnosti, odnosno po stupnju gotovosti alata jer se troškovi koji su nastali u vezi sa transakcijom mogu pouzdano izmjeriti. Prihodi i rashodi povezani s istom transakcijom istodobno su se priznavali. Kada je rezultat ugovora o izradi isporučen, prihodi povezani s ugovorom su se priznavali prema dovršenim ugovornim aktivnostima na datum izvještaja o financijskom položaju.

9. TROŠKOVI USLUGA*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Troškovi prijevoza	31.665	25.450
Troškovi najamnina	9.255	7.593
Troškovi usluga tekućeg i preventivnog održavanja strojeva	4.673	4.672
Troškovi know-how	1.767	254
Troškovi tehničkih usluga	1.486	70
Troškovi infokomunikacija	1.215	1.352
Troškovi komunalne naknade	1.201	948
Troškovi vode	1.109	993
Ostali troškovi usluga	3.130	4.646
	55.501	45.978

10. TROŠKOVI OSOBLJA

(u tisućama kuna)

	2017.	2016.
Neto plaće i nadnice	82.304	72.709
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	32.026	28.507
Doprinosi na plaće	18.493	16.757
Ostali troškovi osoblja	18.212	14.516
	151.035	132.489

Ostali troškovi osoblja obuhvaćaju jubilarne nagrade, otpremnine, dnevnice, troškove noćenja i prijevoza na službenom putu, naknade troškova prijevoza na posao i ostale naknade u poslovne svrhe.

11. AMORTIZACIJA

(u tisućama kuna)

	2017.	2016.
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 20)	27.843	28.439
Amortizacija nematerijalne imovine (bilješka 19)	23.226	20.265
Amortizacija ulaganja u nekretnine (bilješka 21)	706	214
	51.775	48.918

12. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

(u tisućama kuna)

	2017.	2016.
Troškovi intelektualnih usluga	9.607	7.787
Troškovi reklamacija kupaca	3.082	2.376
Troškovi premija osiguranja	2.039	1.607
Troškovi otpisa nematerijalne imovine (bilješka 19)	1.920	55
Trošak poreza na dobit po odbitku	1.557	51
Troškovi komunalne naknade za korištenje građ. zemljišta	1.506	1.507
Troškovi stručnog obrazovanja	913	963
Troškovi reprezentacije	899	745
Naknade štete	726	192
Troškovi mjerne opreme i laboratorijskih ispitivanja	650	488
Ostali nematerijalni troškovi	606	1.635
Bankarski troškovi i troškovi platnog prometa	521	638
Troškovi sponzoriranja športa i kulture	370	-
Troškovi gratis robe	361	208
Troškovi pomoći zaposlenima i obiteljima zaposlenih	347	240
Trošak poslovanja zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom	303	227
Troškovi doprinosa za šume	226	198
Darovi, donacije i sponzorstva do 2% prihoda iz prethodnih godina	202	186
Troškovi prodanih alata	-	24.362
Ostali troškovi	1.886	6.818
	27.721	50.283

13. REZERVIRANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Rezerviranja za nagrade zaposlenicima (bilješka 32)	3.561	-
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore, neto (bilješka 32)	1.822	2.506
Rezerviranja za jubilarne nagrade, neto (bilješka 32)	32	93
Rezerviranja za sudske sporove, neto	-	1.243
	5.415	3.842

14. FINANCIJSKI PRIHODI*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Dividende po vlasničkim udjelima	41.983	46.724
Pozitivne tečajne razlike	12.894	21.690
Prihodi od kamata	4.864	4.282
	59.742	72.696

15. FINANCIJSKI RASHODI*(u tisućama kuna)*

	2017.	2016.
Negativne tečajne razlike	28.310	46.508
Rashodi od kamata	15.213	21.804
	43.523	68.312

16. POREZ NA DOBIT*(u tisućama kuna)*

Porez na dobit se sastoji od:

	2017.	2016.
Odgođeni porez	(2.200)	(547)
Tekući porez	-	-
	(2.200)	(547)

Odgođeni porez je prikazan u Izvještaju o financijskom položaju kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje 1. siječnja	3.161	11.968
(Otpuštanje) odgođene porezne imovine	(2.543)	(8.807)
Stanje 31. prosinca	618	3.161

Odgođena porezna imovina proizlazi iz sljedećeg:

2017. godine	Početno stanje	(Na teret) izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, neto	Zaključno stanje
<i>Privremene razlike:</i>			
Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	574	46	618
Rezerviranja iz preračuna stranih valuta, neto	2.587	(2.587)	-
Stanje 31. prosinca	3.161	(2.543)	618

2016. godine	Početno stanje	(Na teret) izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, neto	Zaključno stanje
<i>Privremene razlike:</i>			
Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	697	(123)	574
Rezerviranja iz preračuna stranih valuta, neto	11.271	(8.684)	2.587
Stanje 31. prosinca	11.968	(8.807)	3.161

16. POREZ NA DOBIT (nastavak)

(u tisućama kuna)

Odnos između računovodstvenog i poreznog rezultata prikazan je kako slijedi:

	2017.	2016.
Računovodstvena dobit prije oporezivanja	55.599	38.894
Učinak poreznih uvećanja	11.841	11.782
Učinak poreznih umanjjenja	(46.142)	(81.081)
Porezna osnovica	21.298	(30.405)
Porezna obveza po stopi od 18%	3.834	-
Porezne olakšice	(3.834)	-
Priznavanje odgođenih poreza u dobit ili gubitak	2.200	(547)
Porez na dobit	2.200	(547)

Važeća stopa poreza na dobit u Republici Hrvatskoj za 2017. je 18% a za 2016. godinu 20%.

Društvo je 24. listopada 2012. godine podnijelo Ministarstvu gospodarstva Prijavu za korištenje poticajnih mjera za ulaganje u projekt pod nazivom „Proširenja proizvodnje za izvoz proizvoda za automobilsku industriju“, a sve sukladno Zakonu o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja (NN 111/2012 i 28/2013), te Uredbe o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja (NN 40/2013).

Slijedom navedenoga, Društvo je izvršilo ulaganje u nekretnine, postrojenja i opremu, čime je ostvarilo pretpostavke za korištenje poreznih poticaja za 2017. godinu.

17. PRIČUVE IZ RAZGRANIČENJA TEČAJNIH RAZLIKA - TRANSAKCIJE S OVISNIM DRUŠTVIMA

(u tisućama kuna)

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	(11.337)	(45.062)
Razgraničenje tečajnih razlika tekuće godine	-	6.629
Porez na dobit	-	(1.193)
Razgraničenje tečajnih razlika tekuće godine, neto	-	5.436
Realizacija tečajnih razlika	11.337	28.289
Stanje na kraju godine	-	(11.337)

18. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunava se na način da se neto dobit Društva podijeli s prosječnim ponderiranim brojem redovnih dionica koje su izdane tijekom godine, koji ne uključuje prosječan broj redovnih dionica koje je Društvo kupilo i koje drži kao vlastite dionice. Osnovna zarada po dionici je jednaka razrijeđenoj buduću da trenutno nema opcijskih dionica koje bi potencijalno povećale količinu izdanih dionica.

	2017.	2016.
Dobit tekuće godine u tisućama kuna	53.399	38.347
Prosječni ponderirani broj dionica	4.173.705	4.169.725
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama i lipama)	12,79	9,20

19. NEMATERIJALNA IMOVINA

(u tisućama kuna)

	Licence	Software	Projekti	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje 31. prosinca 2015. godine	55	5.648	154.829	34.604	195.137
Nabava	-	-	-	19.240	19.240
Prijenos s imovine u pripremi	-	408	31.039	(31.447)	-
Prodaja ili rashodovanje	(55)	(392)	(2.775)	(2.343)	(5.565)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	-	5.664	183.093	20.053	208.811
Nabava	-	-	-	18.317	18.317
Prijenos s imovine u pripremi	-	1.281	20.701	(21.983)	-
Prodaja	-	-	(810)	-	(810)
Otpis	-	-	(3.356)	-	(3.356)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	-	6.945	199.629	16.388	222.962
Ispravak vrijednosti					
Stanje 31. prosinca 2015. godine	-	4.300	91.651	-	95.951
Amortizacija za godinu (bilješka 11)	-	518	19.747	-	20.265
Prodaja ili rashodovanje	-	(392)	(761)	-	(1.154)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	-	4.425	110.637	-	115.062
Amortizacija za godinu (bilješka 11)	-	833	22.393	-	23.226
Prodaja	-	-	(362)	-	(362)
Otpis	-	-	(1.436)	-	(1.436)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	-	5.258	131.232	-	136.490
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 31. prosinca 2016. godine	-	1.238	72.457	20.053	93.749
Na dan 31. prosinca 2017. godine	-	1.687	68.397	16.388	86.472

Projekti se odnose na ulaganja u razvoj novih proizvoda od kojih se ekonomske koristi ostvaruju u budućim razdobljima. Sukladno tome nastali troškovi amortiziraju se tijekom razdoblja ostvarivanja ekonomskih koristi za Društvo.

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

(u tisućama kuna)

	Zemljište	Zgrade	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje 31. prosinca 2015. godine	139.976	265.916	413.213	7.811	826.916
Nabava	-	-	-	17.768	17.768
Prijenos s imovine u pripremi	7.307	1.777	11.177	(20.260)	-
Prodaja ili rashodovanje	-	-	(5.682)	5	(5.677)
Prijenos na ulaganje u nekretnine (bilješka 21)	-	(14.303)	-	-	(14.303)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	147.283	253.390	418.708	5.324	824.704
Nabava	-	-	-	56.597	56.597
Prijenos s imovine u pripremi	-	1.511	17.451	(18.962)	-
Prodaja	-	-	(7.467)	-	(7.467)
Isknjiženje	-	-	(23.318)	-	(23.318)
Umanjenje imovine na temelju odobrenih državnih potpora	-	-	-	(7.407)	(7.407)
Prijenos na ulaganje u nekretnine (bilješka 21)	(15.881)	(33.050)	-	-	(48.931)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	131.402	221.851	405.374	35.552	794.178
Ispravak vrijednosti					
Stanje 31. prosinca 2015. godine	-	72.142	243.332	-	315.474
Amortizacija za godinu (bilješka 11)	-	3.784	24.655	-	28.439
Prodaja ili rashodovanje	-	-	(4.072)	-	(4.072)
Prijenos na ulaganje u nekretnine (bilješka 21)	-	(6.024)	-	-	(6.024)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	-	69.902	263.915	-	333.817
Amortizacija za godinu (bilješka 11)	-	3.313	24.530	-	27.843
Prodaja	-	-	(6.523)	-	(6.523)
Isknjiženje	-	-	(23.318)	-	(23.318)
Prijenos na ulaganje u nekretnine (bilješka 21)	-	(4.733)	-	-	(4.733)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	-	68.482	258.604	-	327.086
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 31. prosinca 2016. godine	147.283	183.488	154.792	5.324	490.887
Na dan 31. prosinca 2017. godine	131.402	153.369	146.770	35.552	467.092

Ukupna vrijednost obveza po financijskom najmu na dan 31. prosinca 2017. iznosi 2.050 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 2.239 tisuća kuna). Ukupan financijski najam se odnosi na strojeve.

21. ULAGANJA U NEKRETNINE

(u tisućama kuna)

	Zemljišta	Zgrade	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 31. prosinca 2015. godine	-	-	-
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 20)	-	14.303	14.303
Na dan 31. prosinca 2016. godine	-	14.303	14.303
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 20)	15.881	33.050	48.930
Na dan 31. prosinca 2017. godine	15.881	47.353	63.233
Akumulirani ispravak vrijednosti			
Na dan 31. prosinca 2015. godine	-	-	-
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 20)	-	6.024	6.024
Amortizacija za godinu (bilješka 11)	-	215	215
Na dan 31. prosinca 2016. godine	-	6.239	6.239
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 20)	-	4.733	4.733
Amortizacija za godinu (bilješka 11)	-	705	705
Na dan 31. prosinca 2017. godine	-	11.677	11.677
Neto knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 31. prosinca 2016. godine	-	8.064	8.064
Na dan 31. prosinca 2017. godine	15.881	35.676	51.557

U 2017. godini je reklasificiran dio zgrade koji se koristi za najam poslovnih prostora. Prihodi od najma zgrade u 2017. godini iznosili su 2.218 tisuće kuna (404 tisuće kuna u 2016. godini), a amortizacija 705 tisuća kuna (215 tisuća kuna u 2016. godini).

22. ULAGANJA U OVISNA I PRIDRUŽENA DRUŠTVA

(u tisućama kuna)

Slijede osnovne informacije o materijalno značajnim ovisnim društvima na kraju izvještajnog razdoblja:

Naziv pridruženog društva	Glavna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel u vlasništvu u %		Vrijednost ulaganja u 000 kn	
			31.12.2017. godine	31.12.2016. godine	31.12.2017. godine	31.12.2016. godine
ZAO AD Plastik Kaluga	Proizvodnja ostalih dijelova i pribora za motorna vozila	Kaluga, Ruska Federacija	100,00%	100,00%	24.235	24.235
ADP d.o.o.	Proizvodnja ostalih dijelova i pribora za motorna vozila	Mladenovac, Srbija	100,00%	100,00%	15.014	15.014
AO AD Plastik Togliatti	Proizvodnja ostalih dijelova i pribora za motorna vozila	Samara, Ruska Federacija	99,99%	99,99%	5.077	5.077
AD PLASTIK d.o.o.	Proizvodnja ostalih dijelova i pribora za motorna vozila	Novo Mesto, Slovenija	100,00%	100,00%	58	58
					44.384	44.384

U idućoj tablici prikazane su dodatne informacije o ovisnim društvima koja su u djelomičnom vlasništvu Društva, ali u kojima Društva ima materijalno značajne nekontrolirajuće udjele:

Naziv pridruženog društva	Glavna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel u vlasništvu u %		Vrijednost ulaganja u 000 kn	
			31.12.2017. godine	31.12.2016. godine	31.12.2017. godine	31.12.2016. godine
EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS	Proizvodnja ostalih dijelova i pribora za motorna vozila	Mioveni, Rumunjska	50,00%	50,00%	21.755	21.755
CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ AUTOMOBILSKE INDUSTRIJE d.o.o.	Istraživanje i razvoj u automobilske industriji	Zagreb, Hrvatska	24,00%	24,00%	24	24
					21.779	21.779
Ukupno ulaganja u ovisna i pridružena društva					66.163	66.163

U 2015. je osnovano društvo Centar za istraživanje i razvoj automobilske industrije d.o.o. Hrvatska. Društvo se bavi istraživanjem i razvojem u automobilske industriji.

Ad Plastik d.d. Solin ima 50% udjela u društvu EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS, bez upravljačkih prava nad društvom pa se navedeno društvo tretira kao pridruženo društvo.

22. ULAGANJA U OVISNA I PRIDRUŽENA DRUŠTVA (nastavak)

U nastavku su iznesene sažete financijske informacije koje se odnose na ovisna društva:

AD PLASTIK d.o.o., Novo Mesto, Republika Slovenija	31.12.2017.	31.12.2016.
Ukupna imovina	3.643	3.663
Ukupne obveze	(149)	(183)
Neto imovina	3.494	3.480
Udjel Društva u neto imovini ovisnog društva	100,00%	100,00%

AO AD Plastik Togliatti / AO ADP, Samara, Ruska Federacija	31.12.2017.	31.12.2016.
Ukupna imovina	150.395	157.261
Ukupne obveze	(143.762)	(161.089)
Neto imovina	6.633	(3.827)
Udjel Društva u neto imovini ovisnog društva	99,99%	99,99%

ZAO AD Plastik Kaluga, Kaluga, Ruska Federacija	31.12.2017.	31.12.2016.
Ukupna imovina	128.077	142.805
Ukupne obveze	(125.922)	(135.265)
Neto imovina	2.155	7.540
Udjel Društva u neto imovini ovisnog društva	100,00%	100,00%

ADP d.o.o, Mladenovac, Republika Srbija	31.12.2017.	31.12.2016.
Ukupna imovina	93.089	78.394
Ukupne obveze	(81.017)	(70.719)
Neto imovina	12.072	7.675
Udjel Društva u neto imovini ovisnog društva	100,00%	100,00%

23. OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Dani dugoročni krediti ovisnim društvima	98.526	81.989
Dani dugoročni krediti nepovezanim društvima	4.011	6.399
Ostala financijska imovina	62	62
Kratkoročna potraživanja po danim dugoročnim kreditima (bilješka 28)	(1.003)	(1.500)
	101.596	86.950

Ovisnim društvima su odobreni dugoročni investicijski krediti sa rokom dospjeća od pet godina uz kamatnu stopu od 4,97 %.

24. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
AO ADP, Rusija	49.070	86.146
ADP Kaluga, Rusija	27.855	49.791
	76.925	135.937

25. ZALIHE

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Sirovine i materijal na zalih	46.079	36.553
Zalihe gotovih proizvoda	13.390	10.693
Alati	8.761	-
Proizvodnja u tijeku	4.465	4.063
Zalihe trgovačke robe	3.090	3.335
	75.785	54.644

Društvo nema ispravka vrijednosti zaliha na dan izvještaja o financijskom položaju.

26. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	226.757	137.421
Potraživanja od kupaca u zemlji	5.718	3.701
Ispravak potraživanja	(1.319)	(1.392)
	231.156	139.730

Prosječno razdoblje kreditiranja prodaje iznosi 98 dana (2016. godina: 77 dana). Društvo je knjžilo ispravak vrijednosti za sva nenaplaćena potraživanja koja su utužena, bez obzira na protek roka naplate, kao i dospjela, a nenaplaćena potraživanja, a za koje je procijenjeno da je naplata neizvjesna. Za potrebe osiguranja naplate na domaćem tržištu Društvo zahtijeva i posjeduje zadužnice kupaca u iznosu visine potraživanja.

Promjene ispravka vrijednosti za sumnjiva potraživanja – kupci mogu se pokazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	1.365	3.361
U potpunosti isknjiženo tijekom godine	(60)	(661)
Naplaćeno tijekom godine (bilješka 6)	(12)	(1.335)
Ukupno ispravak vrijednosti – kupci u zemlji	1.293	1.365
Stanje na početku godine	27	27
Ukupno ispravak vrijednosti – kupci u inozemstvu	27	27
Ukupno ispravak vrijednosti	1.320	1.392

Sva ispravljena potraživanja su utužena ili prijavljena u stečajnu masu. Starosna analiza ispravljenih potraživanja od kupaca može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2017.	31.12.2016.
Preko 365 dana	1.320	1.392
	1.320	1.392

Starosna analiza dospjelih neispravljenih potraživanja od kupaca može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2017.	31.12.2016.
0 – 365 dana	87.087	56.462
Preko 365 dana	9.146	7.123
	96.233	63.585

Većina potraživanja iskazana preko 365 dana se odnosi na potraživanja od ovisnih društava.

27. OSTALA POTRAŽIVANJA

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Dani predujmovi u inozemstvu	16.199	17.436
Potraživanja od države i državnih institucija	11.717	5.315
Dani predujmovi u zemlji	1.137	4.548
Potraživanja od radnika	3	132
	29.056	27.431

Potraživanja od države i državnih institucija se odnose na potraživanja iz državnog proračuna po osnovi povrata poreza na dodanu vrijednost, Fonda zdravstvenog osiguranja i slično. Dani predujmovi u zemlji i inozemstvu se najvećim dijelom odnose na predujmove za kupnju proizvodne opreme i alata.

28. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Potraživanja za kamate	6.558	16.893
Kratkoročna potraživanja po danim dugoročnim kreditima (bilješka 23)	1.003	1.500
Ostali kratkoročni krediti nepovezanim društvima	-	46.651
Ostali depoziti	-	10
	7.561	65.054

Potraživanja za kamate se najvećim dijelom odnose na kredite dane ovisnim društvima.

29. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI*(u tisućama kuna)*

	31.12.2017.	31.12.2016.
Stanje na deviznim računima	3.095	2.677
Stanje na žiro računima	46	1.343
Novac u blagajni	3	14
	3.144	4.033

31. TEMELJNI KAPITAL*(u tisućama kuna)*

Upisani temeljni kapital iznosi 419.958 tisuća kuna sastoji se od 4.199.584 dionice nominalne vrijednosti od 100 kuna (2016. godine u iznosu od 419.958 tisuća kuna, 4.199.584 dionice nominalne vrijednosti od 100 kuna).

Deset najvećih dioničara na 31. prosinca 2017. godine bili su kako slijedi:

Upisani dioničar	Sjedište	31.12.2017.		31.12.2016.		Vrsta računa
		Broj dionica	Postotak vlasništva	Broj dionica	Postotak vlasništva	
OAD HOLDING AUTOKOMPONENTI	Sankt Petersburg, Rusija	1.259.875	30,00%	1.259.875	30,00%	Osnovni račun
ADDIKO BANK D.D. / RAIFFEISEN OMF - KATEGORIJA B	Zagreb, Hrvatska	314.704	7,49%	269.462	6,42%	Skrbnički račun
ADDIKO BANK D.D. / RAIFFEISEN DOBROVOLJNI MIROVINSKI FOND	Zagreb, Hrvatska	203.884	4,85%	148.645	3,54%	Skrbnički račun
ADDIKO BANK D.D. / PBZ CO OMF - KATEGORIJA B	Zagreb, Hrvatska	121.980	2,90%	119.640	2,85%	Skrbnički račun
HPB D.D. / KAPITALNI FOND D.D.	Zagreb, Hrvatska	116.541	2,78%	116.541	2,78%	Skrbnički račun
ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK D.D. / ZBIRNI SKRBNIČKI RAČUN ZA STRANU PRAVNU OSOBU	Zagreb, Hrvatska	105.349	2,51%	105.349	2,51%	Skrbnički račun
PRIVREDNA BANKA ZAGREB D.D. / STATE STREET CLIENT ACCOUNT	Zagreb, Hrvatska	90.938	2,17%	92.948	2,21%	Skrbnički račun
SPLITSKA BANKA D.D. / ERSTE PLAVI OMF - KATEGORIJA B	Split, Hrvatska / Zagreb, Hrvatska	87.501	2,08%	115.353	2,75%	Skrbnički račun
ADP-ESOP D.O.O.	Split, Hrvatska	81.834	1,95%	130.532	3,11%	Osnovni račun
ZAGREBAČKA BANKA D.D. / STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY, BOSTON	Zagreb, Hrvatska / Boston, SAD	70.774	1,69%	73.777	1,76%	Skrbnički račun
Ostali dioničari	-	1.746.204	41,58%	1.767.462	42,09%	-
Ukupno		4.199.584	100,00%	4.199.584	100,00%	

**30. OBRAČUNATI PRIHODI I PLAĆENI TROŠKOVI BU-
DUĆIH RAZDOBLJA***(u tisućama kuna)*

	31.12.2017.	31.12.2016.
Obračunati prihodi po alatima	17.847	40.722
Ostali obračunati prihodi	6.979	4.527
Unaprijed plaćeni troškovi poslovanja	3.102	3.386
	27.928	48.634

Obračunati prihodi u iznosu od 17.847 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 40.722 tisuća kuna) odnose se na postupak izrade alata za poznatog kupca.

32. DUGOROČNA I KRATKOROČNA REZERVIRANJA

(u tisućama kuna)

	Kratkoročna		Dugoročna	
	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Sudski sporovi	767	4.474	-	-
Neiskorišteni godišnji odmori	4.328	2.505	-	-
Jubilarnе nagrade	-	-	1.506	1.474
Otpremnine	-	-	1.934	2.103
Nagrade zaposlenicima	3.561	-	-	-
	8.656	6.980	3.440	3.576

Kretanje rezerviranja je bilo kako slijedi:

	Jubilarnе nagrade	Otpremnine	Sudski sporovi	Neiskorišteni godišnji odmori	Nagrade zaposlenicima	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2017.	1.474	2.103	4.474	2.505	-	10.556
Povećanje Rezerviranja, neto	32	(169)	(3.707)	1.823	3.561	1.540
Stanje 31. prosinca 2017.	1.506	1.934	767	4.328	3.561	12.096
Stanje 1. siječnja 2016.	1.759	1.725	5.431	2.630	-	11.545
(Smanjenje) Rezerviranja, neto	(285)	378	(957)	(125)	-	(989)
Stanje 31. prosinca 2016.	1.474	2.102	4.474	2.506	-	10.556

Plan definiranih primanja

Sukladno kolektivnom ugovoru Društvo ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada, otpremnina i ostalih naknada svojim zaposlenicima. Društvo ima plan definiranih primanja za zaposlenike koji ispunjavaju određene kriterije. Otpremnine za odlazak u mirovinu te jubilarne naknade određene su kolektivnim ugovorom i ugovorima o radu. Drugih oblika primanja nakon odlaska u mirovinu nema.

Jubilarna nagrada isplaćuje se za navršene godine radnog staža u tekućoj godini, a isplaćuje se u mjesecu kad je navršena puna godina staža.

Za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u mirovinu računa se sadašnja vrijednost obveza po definiranim primanjima koristeći metodu projicirane kreditne jedinice. Iz tako izračunate obveze proizlaze troškovi minulog i sadašnjeg rada, trošak kamate te aktuarski dobitak ili gubitak.

Ključne pretpostavke korištene pri izračunu potrebnih rezervacija su diskontna stopa od 3,25% te stopa fluktuacije od 7,18%.

33. DUGOROČNI KREDITI*(u tisućama kuna)*

	31.12.2017.	31.12.2016.
Obveze za dugoročne kredite	248.598	244.892
Obveze prema dobavljačima za robne kredite	11.177	17.155
	259.775	262.047
Kratkoročni dio dugoročnih kredita (bilješka 36)	(57.330)	(87.634)
Ukupno dugoročni krediti	202.445	174.412

Dugoročni krediti su korišteni za financiranje kapitalnih investicija i projekata razvoja. Dana sredstva osiguranja za dugoročne kredite su hipoteke na nekretninama i opremi te instrumenti platnog prometa. Sve glavnice dugoročnih kredita se otplaćuju kvartalno.

Prosječna ponderirana kamatna stopa na dugoročne kredite u 2017. godini je iznosila 3,00%.

Društvo redovno izvršava sve obveze po navedenim kreditima poštujući sve uvjete iz ugovora.

Kretanja na dugoročnim kreditima tokom godine mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na dan 1. siječnja	174.412	265.343
Novi krediti	153.018	-
Tečajne razlike	1.418	(425)
Reklasifikacija na kratkoročne kredite (bilješka 36)	(126.403)	(90.506)
Ukupno dugoročni krediti	202.445	174.412

34. OBVEZE ZA PREDUJMOVE*(u tisućama kuna)*

	31.12.2017.	31.12.2016.
Od kupaca u inozemstvu	5.767	9.750
Od kupaca u zemlji	-	2.499
	5.767	12.249

35. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA*(u tisućama kuna)*

	31.12.2017.	31.12.2016.
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	112.356	94.867
Obveze prema dobavljačima u zemlji	40.869	29.948
	153.225	124.815

Prosječan broj dana plaćanja prema dobavljačima u 2017. godini je bio 91 dan (u 2016. godini: 110 dana).

36. KRATKOROČNI KREDITI*(u tisućama kuna)*

	31.12.2017.	31.12.2016.
Kratkoročni krediti - glavnice	75.334	122.052
Kratkoročne obveze po dugoročnim kreditima (bilješka 33)	57.330	87.634
Kratkoročni krediti - kamate	791	1.743
	133.455	211.430

Kratkoročni krediti su korišteni za financiranje projekata razvoja te za radni kapital. Dana sredstva osiguranja za kratkoročne kredite su instrumenti platnog prometa. Većina kratkoročnih kredita se odnosi na odobrene minuse po računima s godišnjom obnovom limita.

Prosječna ponderirana kamatna stopa na kratkoročne kredite u 2017. godini je iznosila 3,09%.

Društvo redovno izvršava sve obveze po navedenim kreditima.

36. KRATKOROČNI KREDITI (nastavak)

(u tisućama kuna)

	2017.	2016.
Stanje na dan 1. siječnja	211.430	147.381
Reklasifikacija s dugoročnih kredita (bilješka 33)	126.403	90.506
Novi krediti	85.995	95.927
Fakturirane kamate	15.213	18.297
Tečajne razlike	(2.268)	(2.614)
Plaćene kamate	(16.166)	(17.608)
Otplate glavnica kredita	(287.152)	(120.459)
Stanje na dan 31. prosinca	133.455	211.430

37. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Obveze prema zaposlenima	7.713	7.075
Obveze prema državi i državnim institucijama	4.493	4.016
Ostale kratkoročne obveze	46	46
	12.252	11.136

38. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆIH RAZDOBLJA

(u tisućama kuna)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Obračunati troškovi alata	3.286	12.920
Ostale kratkoročne obveze	6.867	1.199
	10.153	14.119

39. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

(u tisućama kuna)

Transakcije sa povezanim društvima bile su kako slijedi:

Potraživanja i obveze za robu, usluge i kamate	Potraživanja		Obveze	
	31.12.2017.	31.12.2016.	31.12.2017.	31.12.2016.
AO AD Plastik Togliatti, Rusija / AO ADP, Rusija	84.458	103.639	1	2.111
ZAO ADP KALUGA, Rusija	58.541	66.366	58	58
ADP d.o.o. Mladenovac, Srbija	22.053	22.699	10.614	2.355
EURO APS, Rumunjska	3.872	4.149	-	79
Centar za istraživanje i razvoj, Hrvatska	1	2	5	5
AD Plastik d.o.o., Slovenija	-	-	2.027	929
	168.925	196.855	12.705	5.537

Potraživanja i obveze za zajmove	Potraživanja		Obveze	
	31.12.2017.	31.12.2016.	31.12.2017.	31.12.2016.
ZAO ADP KALUGA, Rusija	39.915	38.154	-	-
ADP d.o.o. Mladenovac, Srbija	36.070	21.162	-	-
AO AD Plastik Togliatti, Rusija / AO ADP, Rusija	22.541	22.673	-	-
AD Plastik d.o.o., Slovenija	-	-	-	-
	98.526	81.989	-	-

39. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (nastavak) (u tisućama kuna)

Kupoprodajne transakcije	Prihodi		Rashodi	
	2017.	2016.	2017.	2016.
<i>Poslovni prihodi i rashodi</i>				
ZAO ADP KALUGA, Rusija	24.558	14.760	777	243
ADP d.o.o. Mladenovac, Srbija	18.600	17.181	60.083	40.223
AO AD Plastik Togliatti, Rusija / AO ADP, Rusija	17.267	16.489	3	-
EURO APS, Rumunjska	7.390	9.658	-	73
AD Plastik d.o.o., Slovenija	-	450	2.138	1.140
Centar za istraživanje i razvoj, Hrvatska	7	8	16	24
	67.822	58.546	63.017	41.703

Financijske transakcije	Prihodi		Rashodi	
	2017.	2016.	2017.	2016.
<i>Financijski prihodi i rashodi</i>				
EURO APS, Rumunjska	41.974	46.716	-	-
ZAO ADP KALUGA, Rusija	1.956	1.611	-	-
ADP d.o.o. Mladenovac, Srbija	1.504	993	-	-
AO AD Plastik Togliatti, Rusija / AO ADP, Rusija	1.113	1.161	-	-
AD Plastik d.o.o., Slovenija	-	-	-	181
	46.547	50.481	-	181

Ukupno obračunate naknade članovima Nadzornog odbora, Uprave i izvršnim direktorima u 2017. godini iznose 8.026 tisuće kuna (u 2016: 10.422 tisuća kuna).

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (u tisućama kuna)

40.1 Koeficijent financiranja

Koeficijent financiranja Društva koji se određuje omjerom neto duga i glavnice može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2017.	31.12.2016.
Obveze po kratkoročnim kreditima (bilješka 36)	133.455	211.430
Obveze po dugoročnim kreditima (bilješka 33)	202.445	174.412
Novac i novčani ekvivalenti (bilješka 29)	(3.144)	(4.033)
Depoziti (bilješka 28)	-	(10)
Neto dug	332.756	381.799
Vlasnička glavnica	695.661	665.718
Omjer duga i vlasničke glavnice	47,83%	57,35%

U neto dug su uključene i obveze po robnim kreditima u iznosu od 11.177 tisuća kuna (na dan 31. prosinca 2016. godine: 17.155 tisuća kuna) (bilješka 33).

Vlasničku glavnica čine temeljni kapital, pričuve, vlastite dionice, zadržana dobit i dobit tekuće godine.

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

(u tisućama kuna)

40.2. Kategorije financijskih instrumenata

	31.12.2017.	31.12.2016.
Financijska imovina	437.722	453.820
Dugotrajna potraživanja od kupaca (bilješka 24)	76.925	135.937
Dani krediti (bilješka 23, 28)	102.538	135.039
Potraživanja od kupaca (bilješka 26)	231.156	139.730
Ostala potraživanja i ostala financijska imovina	23.959	39.071
Novac, novčani ekvivalenti i depoziti (bilješka 29)	3.144	4.043
Financijske obveze	502.650	530.028
Primljeni krediti (bilješka 33, 36)	335.900	385.842
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	166.750	144.186

Ostala potraživanja uključuju stanje iz izvještaja o financijskom položaju: ostala potraživanja umanjenu za potraživanja od države i ostalu financijsku imovinu.

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze uključuju stanja iz izvještaja o financijskom položaju: obveze prema dobavljačima, obveze za predujmove i ostale kratkoročne obveze umanjene za obveze prema državi.

Na izvještajni datum nije bilo značajnih koncentracija kreditnog rizika po zajmovima i potraživanjima određenima za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

40.3. Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Financijski rizici su povezani s financijskim varijablama koje mogu prouzročiti poteškoće u podmirivanju financijskih obveza, likvidnosti, upravljanja dugom i sl. Društvo nema formalni program upravljanja rizicima, međutim cjelokupno upravljanje rizicima obavlja služba Financija, koordinira pristupom domaćem i međunarodnom financijskom tržištu, prati financijske rizike koji se odnose na poslovanje i upravlja njima putem internih izvještaja o rizicima u kojima su izloženosti analizirane po stupnju i veličini rizika te poduzima aktivnosti s ciljem učinkovitog upravljanja rizicima i svođenja istih na najmanju moguću razinu.

40.4. Upravljanje cjenovnim rizikom

Poslovanje Društva izloženo je cjenovnom riziku povezanom sa promjenama cijena ključnih sirovina i materijala, transporta, ostalih proizvodnih troškova kao i snažnim pritiscima konkurencije i kupaca. U automobilskoj industriji je prisutna otvorena kalkulacija cijene proizvoda te se promjene cijena sirovina, materijala te ostalih troškova bilo na više ili na niže usklađuju s kupcima na mjesečnoj, kvartalnoj ili polugodišnjoj razini (ovisno o kupcu).

Najveće tržište na kojem Društvo pruža svoje usluge i prodaje robu je tržište Europske unije te tržište Ruske Federacije. Uprava Društva na temelju tržišnih cijena određuje cijene svojih usluga za svako pojedinačno inozemno tržište.

40.5. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta uslijed promjena kamatnih stopa na tržištu. Rizik kamatne stope vezan je uz promjene u povratu imovine i obveza te u vrijednostima proizašlim iz kretanja kamatnih stopa.

Kamatni rizik Društva proizlazi iz kreditnih zaduženja te dijelom iz imovine koja ostvaruje prihod od kamata iz vida odobrenih pozajmica matičnog društva povezanim društvima. Izloženost Društva kamatnom riziku iz kreditnih zaduženja je minimalna budući je preko 90% kreditnih zaduženja Društva ugovoreno sa fiksnom kamatnom stopom dok kamatni rizik na imovinu koja ostvaruje prihod od kamata je vezan za odluke HNB-a o visini kamata između povezanih društava. Društvo kontinuirano prati promjene i predviđanje kamatnih stopa, simuliraju se različite situacije, uzimajući u obzir refinanciranje, obnavljanje sadašnjeg stanja kao i alternativno financiranje.

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (u tisućama kuna) (nastavak)

40.6. Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik neispunjenja obveza strane u financijskom instrumentu koja time drugoj strani nanosi financijski gubitak. Imovina Društva koja nosi kreditni rizik sastoji se uglavnom od zajmova i potraživanja od kupaca.

Zajmovi su odobreni ovisnim društvima te je kreditni rizik pod kontrolom Društva. Potraživanja od kupaca su sa minimalnim kreditnim rizikom jer Društvo radi sa kupcima koji su financijski stabilne tvrtke sa minimalnim rizikom naplate što je ujedno poslovna politika Grupe. Napravljen je ispravak potraživanja od kupaca za iznos sumnjivih i spornih potraživanja.

Osam najvećih kupaca Društva su Revoz d.d. Slovenija, Reydel Automotive France s.a.s. Francuska, Hella Saturnus Slovenija d.o.o. Slovenija, PSA Groupe s.a. Francuska, Grupo Antolin Turnov s.r.o. Češka, FCA Italy s.p.a. Italija, Renault s.a.s. Francuska, te Daimler AG Njemačka. Poslovni prihodi ostvareni prema ovim poslovnim partnerima čine 70,51% ukupnih poslovnih prihoda (74,33% u 2016. godini).

40.7. Upravljanje valutnim rizikom

Društvo određene transakcije izvršava u stranoj valuti, te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Društva u stranoj valuti na izvještajni datum. Iznosi su preračunati u kune po srednjem tečaju HNB-a.

Na dan 31. prosinca	Imovina		Obveze		Neto devizna pozicija	
	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.
EUR	430.103	334.772	351.977	242.093	78.126	92.679
RUB	1.617	100.376	-	-	1.617	100.376
CZK	273	-	-	154	273	(154)
GBP	122	35	26	-	96	35
USD	86	118	89	191	(3)	(73)
	432.201	435.301	352.092	242.438	80.109	192.863

Analiza osjetljivosti na tečajni rizik

Društvo je najvećim dijelom izloženo riziku promjene tečaja EUR. U idućoj tablici je analizirana osjetljivost Društva na promjenu tečaja kune od 2% u odnosu na tečaj eura i 10% u odnosu na tečaj rublje u 2017. i u 2016. godini. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene monetarne stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti odnosno pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetne valute promijeni za gore navedeni postotak.

	Utjecaj valute EUR	
	2017.	2016.
Promjena u tečajnim razlikama (2%)	+/- 1.563	+/- 1.854

	Utjecaj valute RUB	
	2017.	2016.
Promjena u tečajnim razlikama (10%)	+/- 162	+/- 10.038

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (u tisućama kuna) (nastavak)

40.8. Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava. Društvo upravlja svojom likvidnošću korištenjem bankovnih sredstava (prekoračenja) te kontinuiranim praćenjem planiranih i ostvarenih novčanih tokova, te usklađenjem financijske imovine i financijskih obveza.

U idućoj tablici analizirano je preostalo razdoblje do ugovorenih dospjeća nederivacijske financijske imovine i obveza Društva. Tablica je sastavljena na temelju nediskontiranih novčanih priljeva i odljeva po financijskoj imovini i obvezama po najranijem datumu na koji Društvo može zatražiti plaćanje ili biti pozvano na plaćanje.

2017. godina	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 g.	Ukupno
Imovina							
Beskamatna	-	95.056	67.562	89.020	76.925	62	328.625
Kamatonosna	4,65%	1.111	1.121	10.013	87.923	28.195	128.362
		96.167	68.683	99.033	164.848	28.257	456.987
Obveze							
Beskamatne	-	79.426	68.630	18.694	-	-	166.750
Kamatonosne	3,05%	12.503	42.480	85.413	197.497	15.438	353.331
		91.929	111.110	104.108	197.497	15.438	520.081

2016. godina	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 g.	Ukupno
Imovina							
Beskamatna	-	58.095	58.280	49.509	135.941	62	301.887
Kamatonosna	5,20%	1.532	4.360	63.566	92.293	4.675	166.427
		59.627	62.640	113.076	228.234	4.737	468.314
Obveze							
Beskamatne	-	68.706	62.637	12.841	-	-	144.184
Kamatonosne	3,76%	4.569	42.200	174.389	187.196	29	408.384
		73.275	104.838	187.230	187.196	29	552.568

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

40.9. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Financijski instrumenti koji se drže do dospelosti u normalnom poslovanju su knjiženi po trošku nabave ili neto iznosu smanjenom za otplaćeni dio, ovisno o tome koji je manji.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, neovisno o tome bi li ona bila neposredno vidljiva ili procijenjena primjenom neke druge tehnike vrednovanja.

Na dan 31. prosinca 2017. iskazani iznosi novca, potraživanja, kratkoročnih obveza, ukalkuliranih troškova, kratkoročnih pozajmica i ostalih financijskih instrumenata otprilike odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti.

41. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG RAZDOBLJA

Nakon 31. prosinca 2017. godine nije bilo događaja koji bi imali značajan utjecaj na financijske izvještaje za 2017. godinu, odnosno nisu od takvog značaja za poslovanje Društva da bi zahtijevali objavu u bilješkama uz financijske izvještaje.

42. NEPREDVIĐENE OBVEZE

Prema procjeni Uprave Društva, na dan 31. prosinca 2017. godine Društvo nema značajnijih nepredviđenih obveza koje bi zahtijevale objavu u bilješkama uz financijske izvještaje.

Na dan 31. prosinca 2017. godine protiv Društva se nije vodio nikakav značajan sudski spor po kojem se očekuje neuspjeh, a koji nije iskazan u financijskim izvještajima.

43. USVAJANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je i odobrila njihovo izdavanje Uprava AD Plastik d.d. 19. travnja 2018. godine.

Za AD Plastik d.d. Solin:

Marinko Došen, predsjednik Uprave

Katija Klepo, članica Uprave

Sanja Biočić, članica Uprave

Mladen Peroš, član Uprave

Solin, travanj 2018

www.adplastik.hr